

Apèndix gràfic

LLISTAT D'IL·LUSTRACIONS

- là. 1.– Imatges medievals de pobres i malalts
- là. 2.– Imatges medievals de malalts i hospitals
- là. 3.– Imatges medievals de malalts i escenes mèdiques
- là. 4.– Imatges medievals de malalts i escenes mèdiques
- là. 5.– Hospital de Bruges (Bèlgica)
- là. 6.– Hospital de Santa Cristina de Somport (Aragó)
- là. 7.– Llebroseria de Sant Gorgen (Stettin; Polònia)
- là. 8.– Camp de desinfecció de Palerm (Itàlia)
- là. 9.– Relleu del temple de Kom Ombo (Egipte)
- là. 10.– *Valetudinarium* d'Inchtuthil (Escòcia)
- là. 11.– Monestir de Deir Sim'àn (Síria)
- là. 12.– Zeyrek Kilisi Cami de Constantinoble (Istanbul; Turquia)
- là. 13.– Pantokrator Xenon de Constantinoble (Istanbul; Turquia)
- là. 14.– *Xenodochium* del senador Pamaqui (Òstia; Itàlia)
- là. 15.– Mapa de les rutes de pelegrinatge del Camí de Santiago
- là. 16.– Planta ideal del monestir de Sant Gall
- là. 17.– Planta del monestir Cluny II
- là. 18.– Planta del monestir Cluny III
- là. 19.– Monestir de Fountains (Gran Bretanya)
- là. 20.– Infermeria del monestir d'Ourscamps (França): planta i alçat
- là. 21.– Infermeria del monestir d'Ourscamps (França): secció longitudinal
- là. 22.– Infermeria del monestir d'Ourscamps (França): exterior i interior
- là. 23.– Infermeria del monestir d'Ourscamps (França): distribució dels llits
- là. 24.– Infermeria del monestir d'Eberbach (Alemanya)
- là. 25.– Plantes dels monestirs de Fossanova i Casamari (Itàlia)
- là. 26.– Infermeria del monestir de Fossanova (Itàlia)
- là. 27.– Infermeria del monestir de Fossanova (Itàlia)
- là. 28.– Planta de l'hospital del Santo Spirito de Roma (Itàlia)
- là. 29.– Hospital del Sant Esperit de Lübeck (Alemanya)
- là. 30.– Hospital "Nou" de Sant Joan de Jerusalem de Rodes (Grècia)
- là. 31.– Hospital del Sankt Nicolaus de Berkanstel-Kues (Alemanya)
- là. 32.– Hôtel-Dieu de Saint-Jean d'Angers (França): planta i secció
- là. 33.– Hôtel-Dieu de Saint-Jean d'Angers (França): façana i claustre
- là. 34.– Hôtel-Dieu de Beaune (França)
- là. 35.– Hôtel-Dieu de Beaune (França): coberta i políptic de Roger van der Weyden

- là. 36.–Almshouse de Sant Cross (Winchester; Gran Bretanya)
- là. 37.–Almshouse d'Ewelme (Gran Bretanya): planta
- là. 38.–Almshouse d'Ewelme (Gran Bretanya): claustre
- là. 39.–Hospitals de Sant John i Sant Thomas Becket (Canterbury; Gran Bretanya)
- là. 40.–Hospital de Xativa (País Valencià)
- là. 41.–Maladrerie de Tortoir (França) i casa d'apestats de Leiden (Holanda)
- là. 42.–Hôtel-Dieu de Tonnerre (França): planta
- là. 43.–Hôtel-Dieu de Tonnerre (França): secció transversal
- là. 44.–Hôtel-Dieu de Tonnerre (França): proposta distribució interna
- là. 45.–Hôtel-Dieu de Tonnerre (França): interior i absis
- là. 46.–Hospitals de Salisbury i Winchester (Gran Bretanya)
- là. 47.–Hospitals de Glastonbury i Leicester (Gran Bretanya)
- là. 48.–Bedehouse de Higham Ferrers (Gran Bretanya)
- là. 49.–Almshouse de Sant Saviour (Wells; Gran Bretanya)
- là. 50.–Hospital reial de Burgos (Castella i Lleó)
- là. 51.–Hospital de Santa Maria Nuova (Florència; Itàlia)
- là. 52.–*Ospedale maggiore* de Milà (Itàlia): situació i exteriors
- là. 53.–*Ospedale maggiore* de Milà (Itàlia): projecte i planta definitiva
- là. 54.–*Ospedale maggiore* de Milà (Itàlia): vista aèria
- là. 55.–Hospitals de Santiago de Compostel·la i de Sevilla
- là. 56.–Hospital reial de Santiago de Compostel·la (Galícia)
- là. 57.–Hospital de la Santa Cruz de Toledo (Castella la Manxa)
- là. 58.–Hospital Savoy de Londres (Gran Bretanya)
- là. 59.–Hôtel-Dieu de París (França)
- là. 60.–Hôtel-Dieu de París (França): planta
- là. 61.–Hôtel-Dieu de París (França): projecte de Bernard Poyet
- là. 62.–Hôtel-Dieu de París (França): projecte de Jean Baptiste Le Roy
- là. 63.–Proposta ideal d'un hospital segons Benito Bails: planta
- là. 64.–Proposta ideal d'un hospital segons Benito Bails: alçat
- là. 65.–Hostatgeries de Sant Pere de Rodes i Poblet
- là. 66.–Hospital d'Olesa de Bonesvalls: planta i alçat
- là. 67.–Hospital d'Olesa de Bonesvalls: detalls interiors i exteriors
- là. 68.–Hospital d'Espluga de Francolí
- là. 69.–Hospital de Vic: façana i cobertes
- là. 70.–Hospital de Vic: campanar i interior
- là. 71.–Hospital de Vic: planta de Cèsar Martinell
- là. 72.–Hospital de Vic: planta
- là. 73.–Hospitals de Sant Pere de Vilafranca

- là. 74.–Hospital d'en Llobera de Solsona
- là. 75.–Hospital de Santa Tecla de Tarragona: façana
- là. 76.–Hospital de Santa Tecla de Tarragona: façana i detalls escultòrics
- là. 77.–Hospital de Santa Tecla de Tarragona: pilars i finestres
- là. 78.–Dormitoris dels monestirs de Santes Creus i Poblet
- là. 79.–Dormitori de Vilabertran i infermeria de Vallbona de les Monges
- là. 80.–Mapa dels límits territorials de la plana del Coll de Balaguer
- là. 81.–Hospital-fortalesa de Sant Jordi d'Alfama
- là. 82.–Coll de Balaguer
- là. 83.–Hospital del Coll de Balaguer: fotografies antigues
- là. 84.–Hospital del Coll de Balaguer: fotografies antigues
- là. 85.–Hospital del Coll de Balaguer: fotografies antigues
- là. 86.–Hospital del Coll de Balaguer: fotografies antigues
- là. 87.–Antiga església parroquial de l'Hospitalet de l'Infant
- là. 88.–Hospital del Coll de Balaguer: fotografies antigues
- là. 89.–Hospital del Coll de Balaguer: fotografies antigues
- là. 90.–Dibuix de l'hospital del Coll de Balaguer
- là. 91.–Propostes de plantes de l'hospital del Coll de Balaguer
- là. 92.–Entorn urbà de l'antic hospital del Coll de Balaguer
- là. 93.–Seccions longitudinals de l'hospital del Coll de Balaguer
- là. 94.–Alçats de l'hospital del Coll de Balaguer
- là. 95.–Projecte de la biblioteca i sala d'actes de l'Hospitalet de l'Infant
- là. 96.–Esquema de la torre nord de l'hospital del Coll de Balaguer
- là. 97.–Planta de l'hospital del Coll de Balaguer
- là. 98.–Hospital del Coll de Balaguer: crugia occidental
- là. 99.–Hospital del Coll de Balaguer: detalls interiors crugia occidental
- là. 100.– Hospital del Coll de Balaguer: arcs de la nau occidental
- là. 101.– Hospital del Coll de Balaguer: torre septentrional
- là. 102.– Hospital del Coll de Balaguer: torre septentrional
- là. 103.– Porta de la plaça del Pou de l'Hospitalet de l'Infant
- là. 104.– Hospital del Coll de Balaguer: mur septentrional
- là. 105.– Hospital del Coll de Balaguer: sector septentrional
- là. 106.– Hospital del Coll de Balaguer: sageteres i arc interior
- là. 107.– Hospital del Coll de Balaguer: crugia meridional
- là. 108.– Hospital del Coll de Balaguer: detalls de la crugia meridional
- là. 109.– Detalls interiors de l'hospital del Coll de Balaguer, i restes arqueològiques
- là. 110.– Planta de Barcelona: hospital fussionats el 1401
- là. 111.– Representació dels hospitals de Barcelona segons el *Llibre de Taula* (1674)

- là. 112.- Representació dels hospitals de Barcelona segons el *Llibre de Taula* (1674)
- là. 113.- Planta de l'hospital de la Santa Creu de 1804
- là. 114.- Planta de l'hospital de la Santa Creu de 1858
- là. 115.- Planta de l'hospital de la Santa Creu de 1919
- là. 116.- Planta i secció de l'hospital de la Santa Creu de Cèsar Martinell (1935)
- là. 117.- Planta de l'hospital de la Santa Creu de 1959 i 1968
- là. 118.- Planta de l'hospital de la Santa Creu de 1969 i 1994
- là. 119.- Vista aèria i maqueta de l'hospital de la Santa Creu
- là. 120.- Exteriors i inscripció commemorativa de la construcció de l'hospital
- là. 121.- Porta del carrer Hospital
- là. 122.- Detalls del timpà i arquitec de la porta del carrer Hospital
- là. 123.- Detalls del timpà i arquitec de la porta del carrer Hospital
- là. 124.- Portes del carrer Hospital, casa de l'Ardiaca i església de Sant Miquel
- là. 125.- Claustre de l'hospital de la Santa Creu
- là. 126.- Galeries del claustre de l'hospital de la Santa Creu
- là. 127.- Galeries del claustre de l'hospital de la Santa Creu
- là. 128.- Galeries del claustre de l'hospital de la Santa Creu
- là. 129.- Sobreclaustre de l'hospital de la Santa Creu
- là. 130.- "Quadra de la comtessa" de l'hospital de la Santa Creu
- là. 131.- Detalls del pati de l'hospital de la Santa Creu
- là. 132.- Detalls del pati de l'hospital de la Santa Creu
- là. 133.- Creu del pati de l'hospital de la Santa Creu
- là. 134.- Interiors de les crugies inferiors de l'hospital de la Santa Creu
- là. 135.- Interiors de les crugies inferiors de l'hospital de la Santa Creu
- là. 136.- Naus interiors de l'hospital de la Santa Creu: fotografies antigues
- là. 137.- Nau superior oriental de l'hospital de la Santa Creu
- là. 138.- Naus superiors septentrional i occidental de l'hospital de la Santa Creu
- là. 139.- Nau de Sant Joan de l'hospital de la Santa Creu
- là. 140.- Nau de Sant Josep Oriol de l'hospital de la Santa Creu
- là. 141.- Claus de volta de les naus inferiors de l'hospital de la Santa Creu
- là. 142.- Claus de volta de les naus inferiors de l'hospital de la Santa Creu
- là. 143.- Claus de volta de les galeries del claustre de l'hospital de la Santa Creu
- là. 144.- Claus de volta de les galeries del claustre de l'hospital de la Santa Creu
- là. 145.- Traç de la capella de l'hospital de la Santa Creu (ss. XVII-XVIII)

- là. 146.- Traç de la cantonada dels carrers Egipcíaques i Hospital (1730)
- là. 147.- Cantonada de l'hospital de la Santa Creu (carrers Hospital i Egipcíaques)
- là. 148.- Capella de l'hospital de la Santa Creu
- là. 149.- Planta de l'hospital de la Santa Creu: proposta ideal
- là. 150.- Fases constructives de l'hospital de la Santa Creu (planta baixa)
- là. 151.- Fases constructives de l'hospital de la Santa Creu (planta baixa)
- là. 152.- Fases constructives de l'hospital de la Santa Creu (planta baixa)
- là. 153.- Fases constructives de l'hospital de la Santa Creu (planta baixa)
- là. 154.- Planta de Lleida: situació de les institucions assistencials
- là. 155.- Projecte de restauració de l'entorn de l'antic hospital de Santa Maria (1940)
- là. 156.- Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria (1940): planta baixa
- là. 157.- Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria (1940): primer pis
- là. 158.- Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria (1940): segon pis
- là. 159.- Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria (1940): façana nord
- là. 160.- Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria (1940): façana oriental
- là. 161.- Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria (1940): façana occidental
- là. 162.- Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria (1940): façana meridional
- là. 163.- Projecte de restauració de l'antic hospital de Santa Maria (1940): secció
- là. 164.- Restauració de l'antic hospital de Santa Maria (1940 i 1962)
- là. 165.- Restauració de l'antic hospital de Santa Maria (1940 i 1962)
- là. 166.- Projecte d'urbanització de la plaça de la catedral (1948)
- là. 167.- Gravat de Lleida d'Anton Van der Wyngaerde (1563)
- là. 168.- Imatges de l'hospital al principi del segle xx
- là. 169.- Façanes de l'antic hospital de Santa Maria
- là. 170.- Porta principal de l'antic hospital de Santa Maria
- là. 171.- Mare de Déu de la façana principal de l'hospital de Santa Maria
- là. 172.- Mare de Déu de la façana principal de l'hospital de Santa Maria
- là. 173.- Pati de l'hospital de Santa Maria: fotografies antigues
- là. 174.- Pati de l'hospital de Santa Maria: fotografies antigues
- là. 175.- Pati i escala de l'hospital de Santa Maria
- là. 176.- Pati i escala de l'hospital de Santa Maria
- là. 177.- Galeries del pati de l'hospital de Santa Maria

- là. 178.- Galeries del pati de l'hospital de Santa Maria
- là. 179.- Naus inferiors de l'hospital de Santa Maria: fotografies antigues
- là. 180.- Planta baixa de l'hospital de Santa Maria
- là. 181.- Claus de volta de les naus inferiors de l'antic hospital de Santa Maria
- là. 182.- Claus de volta de les naus inferiors de l'antic hospital de Santa Maria
- là. 183.- Làpides commemoratives de l'hospital de Santa Maria
- là. 184.- Detalls escultòrics del pati de l'hospital de Santa Maria
- là. 185.- Porta d'accés a la crugia occidental inferior de l'hospital de Santa Maria
- là. 186.- Sales superiors de l'hospital de Santa Maria: fotografies antigues
- là. 187.- Capella i retaule de l'hospital de Santa Maria
- là. 188.- Planta de l'hospital de Santa Maria
- là. 189.- Planta de l'evolució arquitectònica de l'hospital de Santa Maria
- là. 190.- Porta de l'Almoïna del claustre de la Seu Vella de Lleida
- là. 191.- Escultura de la Seu Vella: 1441-1484
- là. 192.- Escultura de la Seu Vella: 1441-1484
- là. 193.- Escultura de la Seu Vella: 1441-1484
- là. 194.- Porta dels Apòstols de la Seu Vella
- là. 195.- Porta dels Apòstols de la Seu Vella
- là. 196.- Sobreclaustre de la Seu Vella
- là. 197.- Porta occidental de l'església de Sant Llorenç de Lleida
- là. 198.- Capella de Sant Jordi del monestir de Poblet
- là. 199.- Hospital de Sant Marçal de Montblanc
- là. 200.- Hospital de Sant Marçal de Montblanc
- là. 201.- Hospital de Sant Marçal de Montblanc
- là. 202.- Interior de l'hospital de Sant Marçal de Montblanc
- là. 203.- Planta de l'hospital de Sant Marçal de Montblanc
- là. 204.- Planta de Montblanc al segle XVI
- là. 205.- Primer hospital de Santa Magdalena de Montblanc
- là. 206.- Primer hospital de Santa Magdalena de Montblanc
- là. 207.- Naus interiors del primer hospital de Santa Magdalena de Montblanc
- là. 208.- Capella interior del primer hospital de Santa Magdalena de Montblanc
- là. 209.- Detalls escultòrics del primer hospital de Santa Magdalena de Montblanc
- là. 210.- Imatge de santa Maria Magdalena de Guillem Seguer (1341/1342)
- là. 211.- Evolució del primer hospital de Santa Magdalena de Montblanc: planta

- là. 212.- Façana principal de l'hospital de Santa Magdalena de Montblanc
- là. 213.- Façana principal de l'hospital de Santa Magdalena de Montblanc
- là. 214.- Detalls de l'hospital de Montblanc i de Castellmeià
- là. 215.- Detalls del vestíbul i escala de l'hospital de Santa Magdalena de Montblanc
- là. 216.- Hospital de Santa Magdalena de Montblanc: claustre
- là. 217.- Hospital de Santa Magdalena de Montblanc: claustre
- là. 218.- Hospital de Santa Magdalena de Montblanc: planta
- là. 219.- Hospital de Santa Magdalena de Montblanc: alçats
- là. 220.- Hospital de Santa Magdalena de Montblanc: seccions
- là. 221.- Planta i claustre del convent de Sant Bartomeu de Bellpuig
- là. 222.- Castell de l'Espluga Calba
- là. 223.- Palau reial de Santes Creus i castell de Montcortés

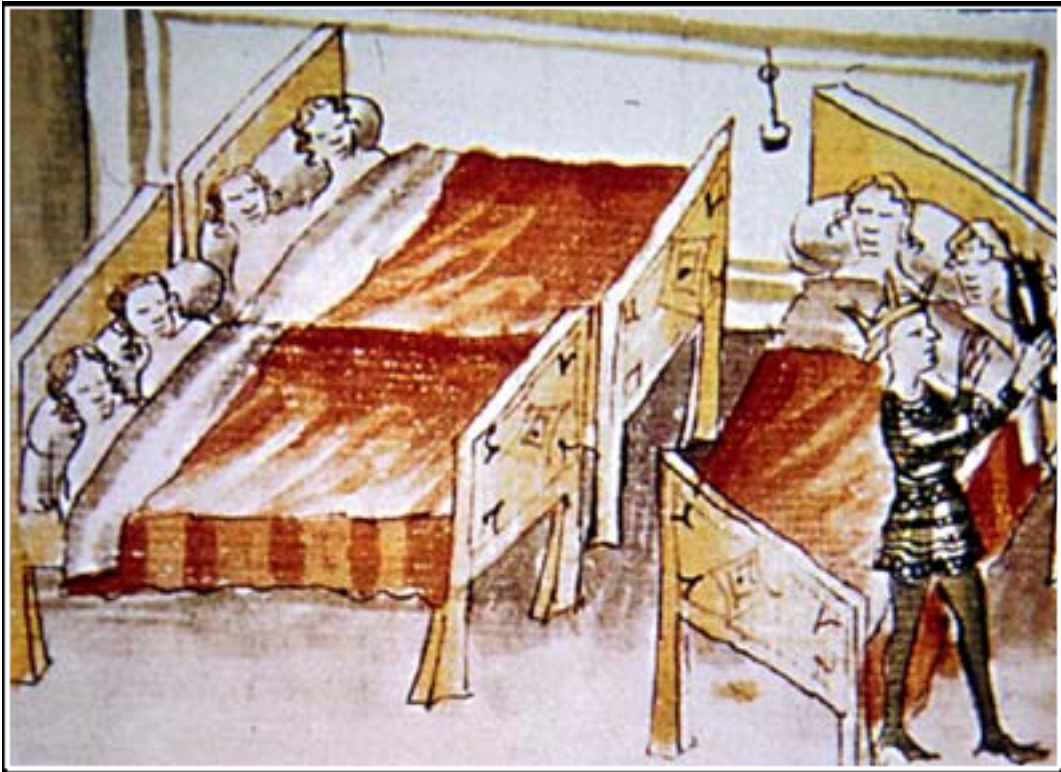
Imatges medievals de pobres, malalts, farmàcies i escenes mèdiques.

A. Ambrogio di Baldese. Sant Llorenç distribueix els béns entre els pobres. c. 1380. Pintura al tremp sobre taula. Avignon: Musée du Petit Palais.
(Imatge: ap. FRUGONI-FRUGONI 1997, 79, fig. 54)

B. Ambrogio di Baldese. Els pobres s'apropen a la presó. c. 1380. Pintura al tremp sobre taula. Avignon: Musée du Petit Palais.
(Imatge: ap. FRUGONI-FRUGONI 1997, 79, fig. 55)

A. [Agilulf al dormitori de la servitud]. *Decameron* de Boccaccio, III, 2. 1427. Dibuix en aquarel·la i ploma.. París: BNF, ms. It. 63, f. 94v. (Imatge: ap. FRUGONI–FRUGONI 1997, 179, fig. 150)

B. [Imatge d'un hospital, amb unes monges assistents que representen la Prudència, la Tranquil·litat, la Fortalesa i la Justícia]. *Livre de la vie active des religieuses de l'hotel-dieu*. s. xv. París: Musée de l'Assistance Publique. (Imatge: ap. FRUGONI–FRUGONI 1997, 179, fig. 151)

A. Il·lustració del llibre *Highway to the Spitalhouse* (c. 1530) de Robert Copland. En la imatge, d'esquerra a dreta, apareixen representats un porter d'un hospital, el propi Copland com a espectador, i un captaire demanant ajut. (Imatge: ap. ORME-WEBSTER 1995, 153)

B. Il·lustració d'un leprós en un manuscrit del s. XIV. La inscripció, és una apel·lació a la donació d'almoines: *Sum good, my gentyll maister, for God sake; Proporcioneu béns, gentil mestre, per l'amor de Déu.*

C. Imatge d'un doctor medieval sostenint un frascó amb orina. (Imatges: ap. ORME-WEBSTER 1995, 46 i 81)

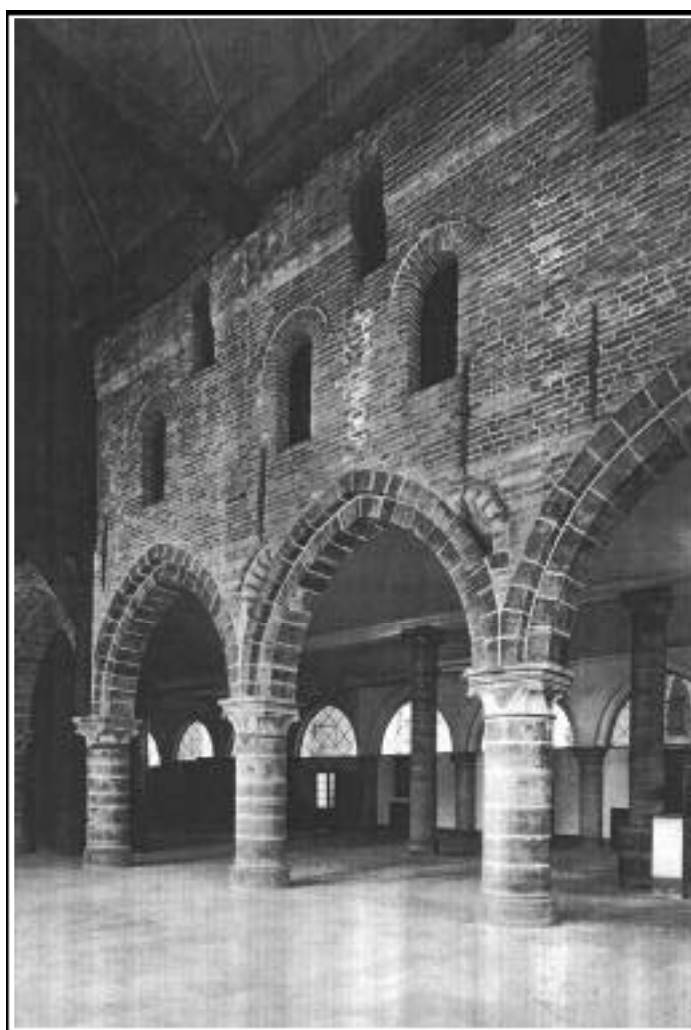
A. Il·lustració de 1320, en la qual un personatge llegeix un llibre on apareix escrit "Avicenum", el nom llatí del conegut metge islàmic Ibn Sina. A baix, un assistent prepara un component per combatre la pesta.
(Imatge: ap. TSCHANZ, 1997, 29)

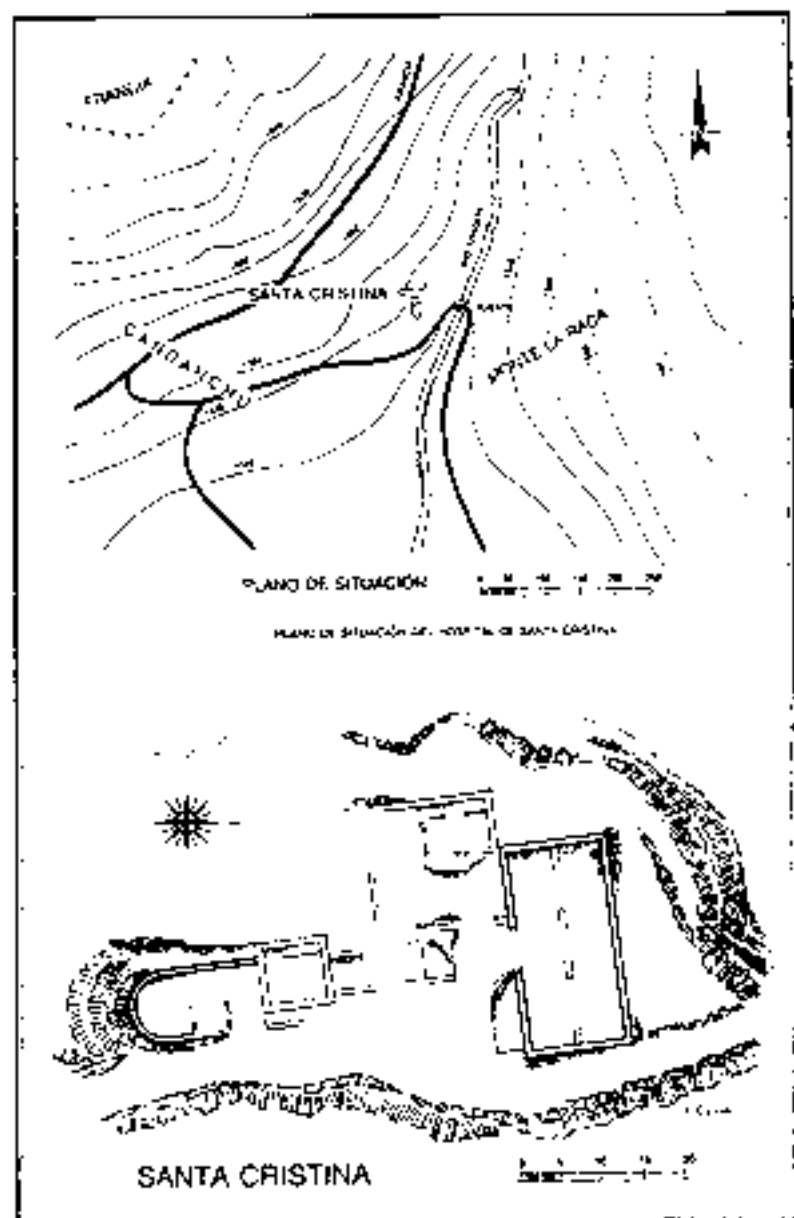
B. Imatge d'una escena quotidiana en un hospital, representada en un manuscrit italià (s. xv).
(Imatge: ap. TSCHANZ, 1997, 31)

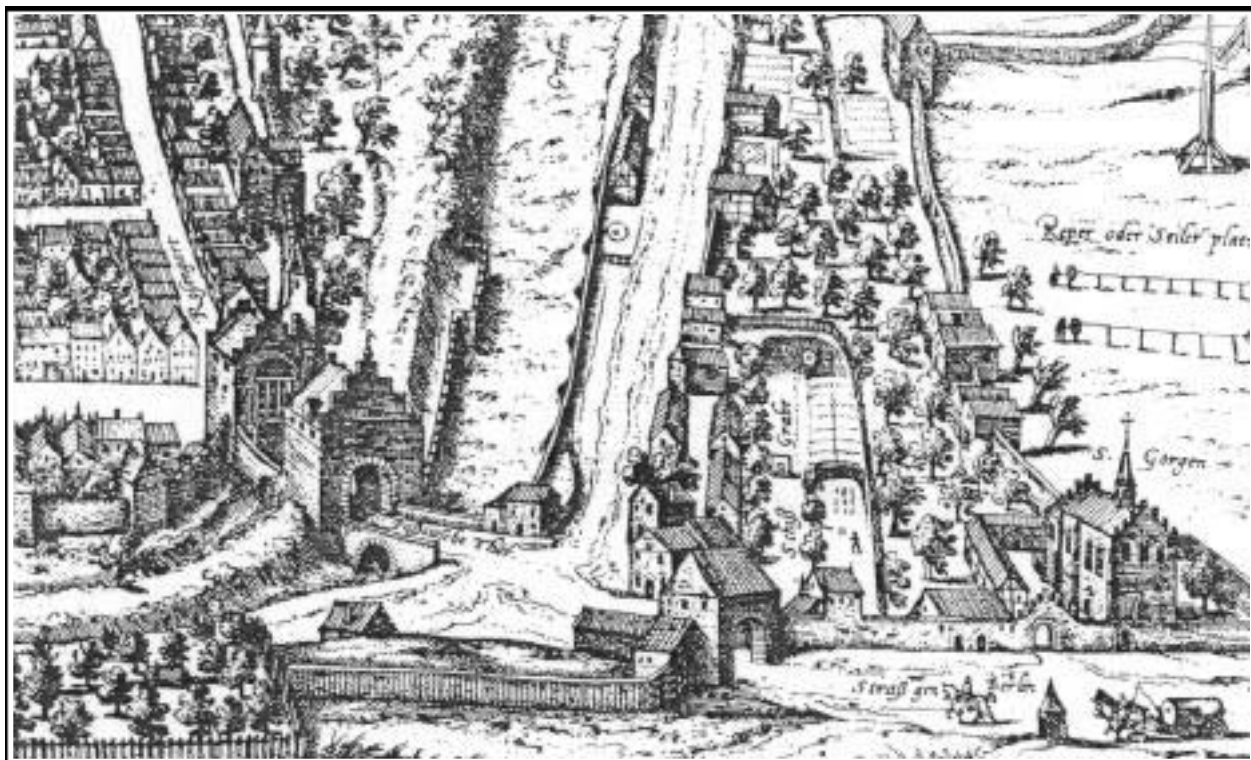
A. Jan Beerblock. *Vista de les antigues sales de malalts* [del Sant Janshospitaal de Bruges]. 1778. Oli sobre taula. Bruges: Museu Hans Memling. (Clixé: Museu Hans Memling de Bruges)

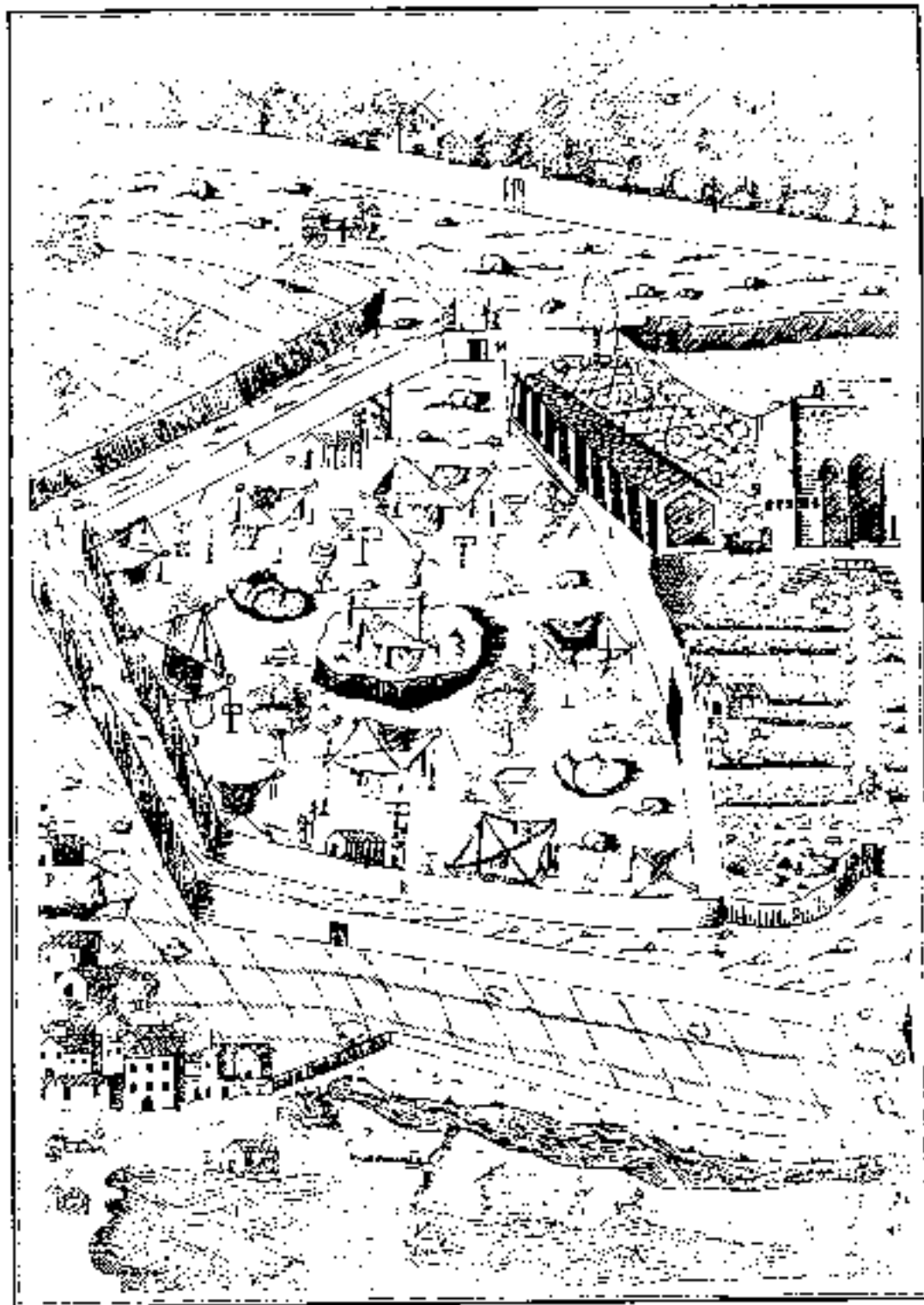
B. Detall interior del Sant Janshospitaal de Bruges.
(Fotografia: ap. LEISTIKOW 1967, fig. 114)

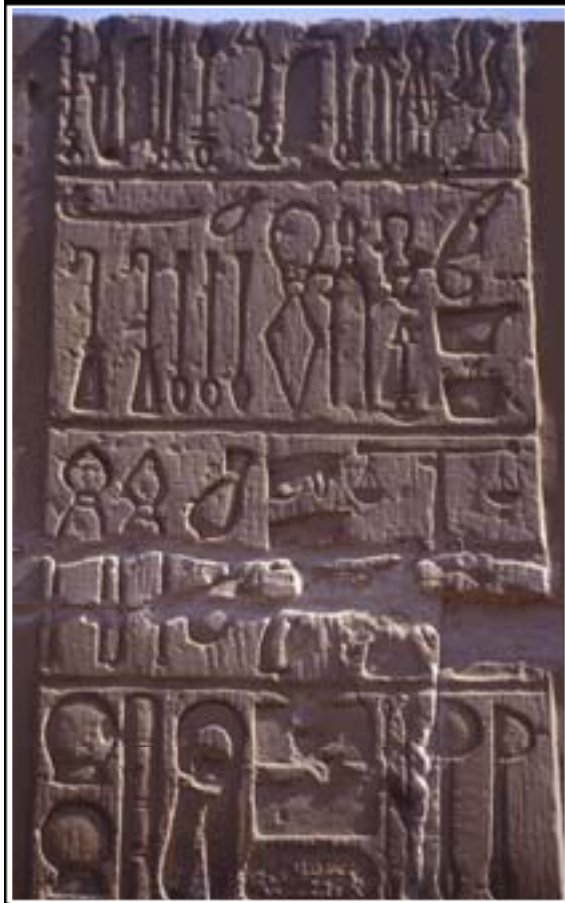
Situació i planta de les restes de l'antic hospital de Santa
Cristina de Somport (ss. XII-XIII)
(imatge: ap. DURAN GUTIÉRREZ 1986, 13)

Gravat del s. xvi dels afores de la ciutat polonesa de Stettin. A la dreta, s'aprecia la llebroseria de Sant Gorgen.
(Imatge: ap. GOLDIN 1994, 77)

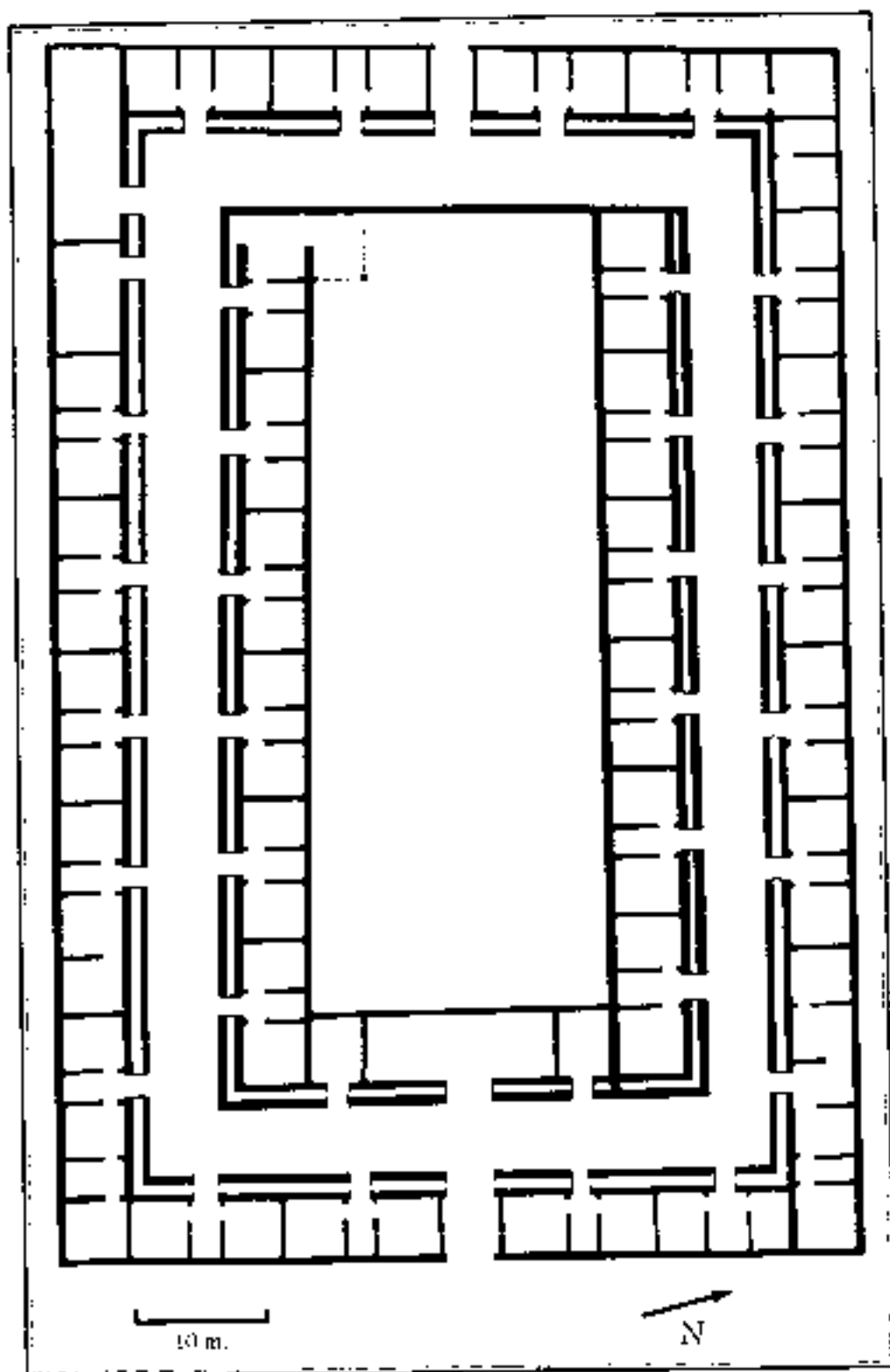

Gravat de l'any 1575, on s'hi representen uns camps de desinfecció de la ciutat siciliana de Palerm.
 (Imatge: ap. Goussis 1994, 83)

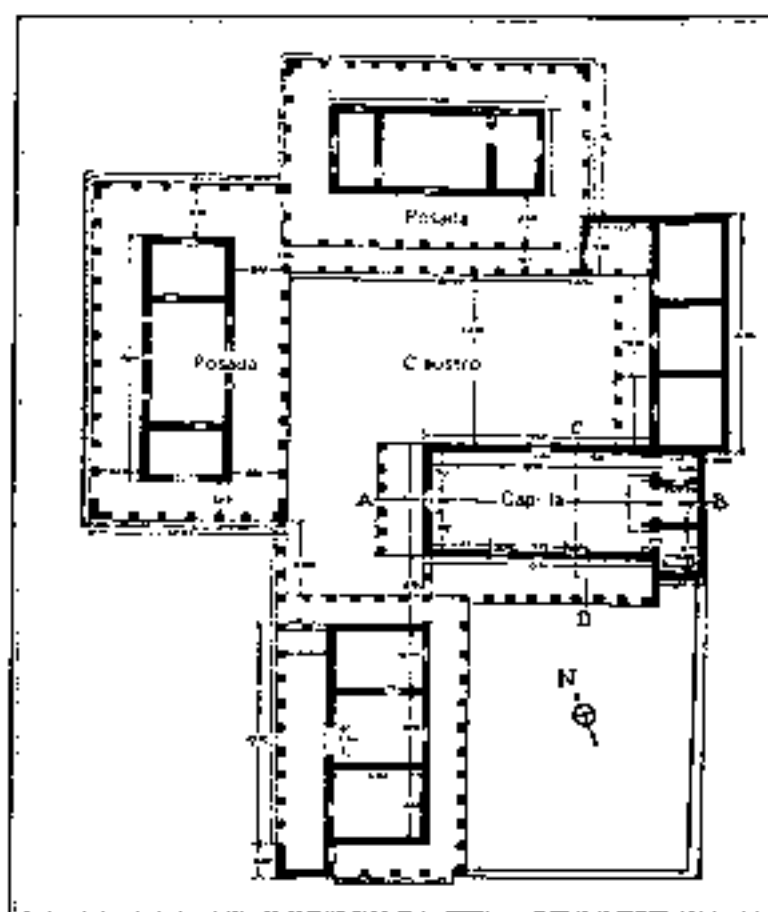

Relleu de l'època de l'emperador Trajà, que decora la paret occidental del corredor exterior del temple egipci de Kom Ombo. El propi Trajà, apareix agenollat en primer terme davant del déu egipci de la medicina, Imhotep. Tanmateix, entremig d'ambdós personatges, hi ha esculpits tot un seguit d'estrís i eines de cirurgia: estisores, pinces, bísturis, una balança, etc.

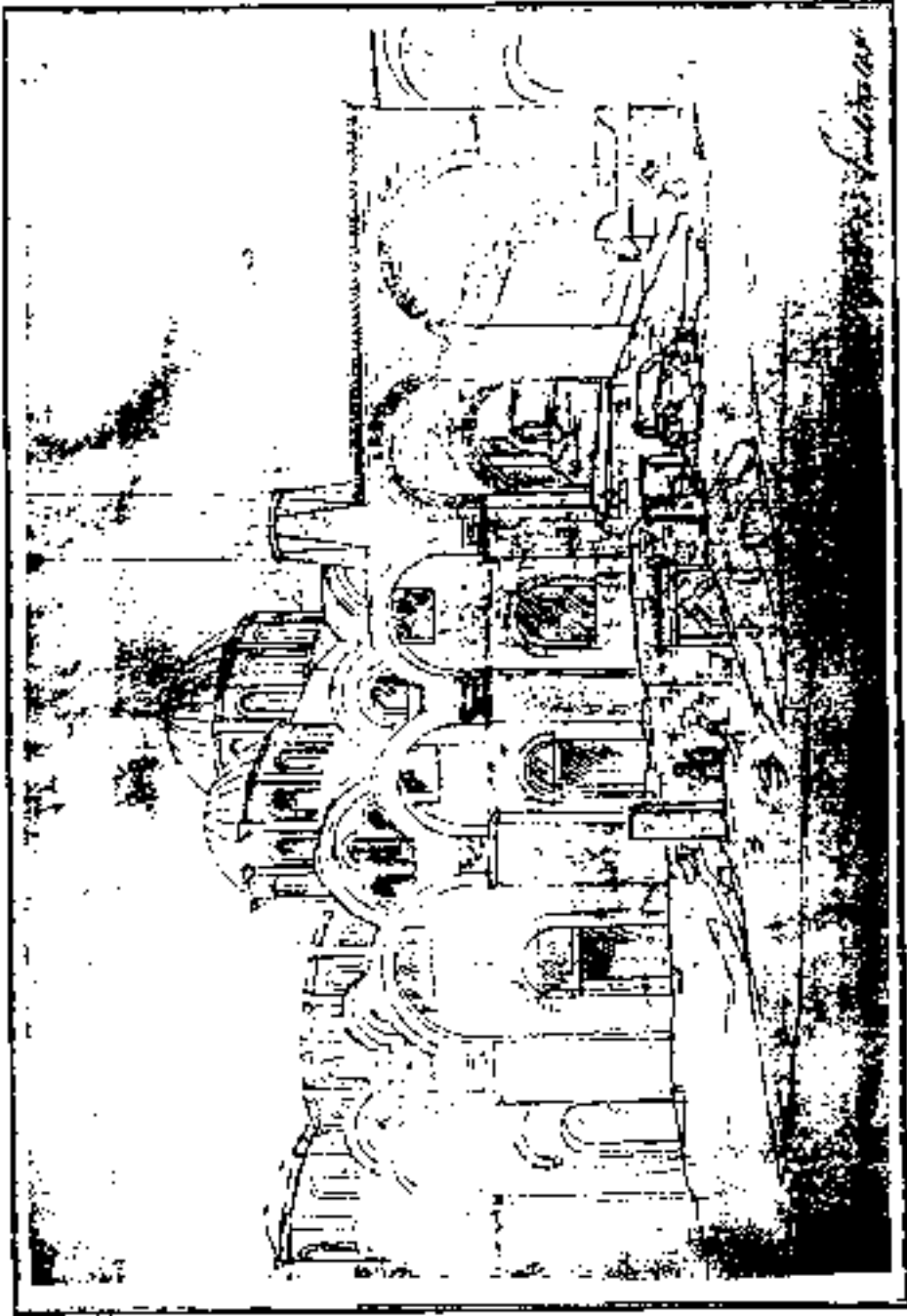
(Clixés: Antoni Conejo)

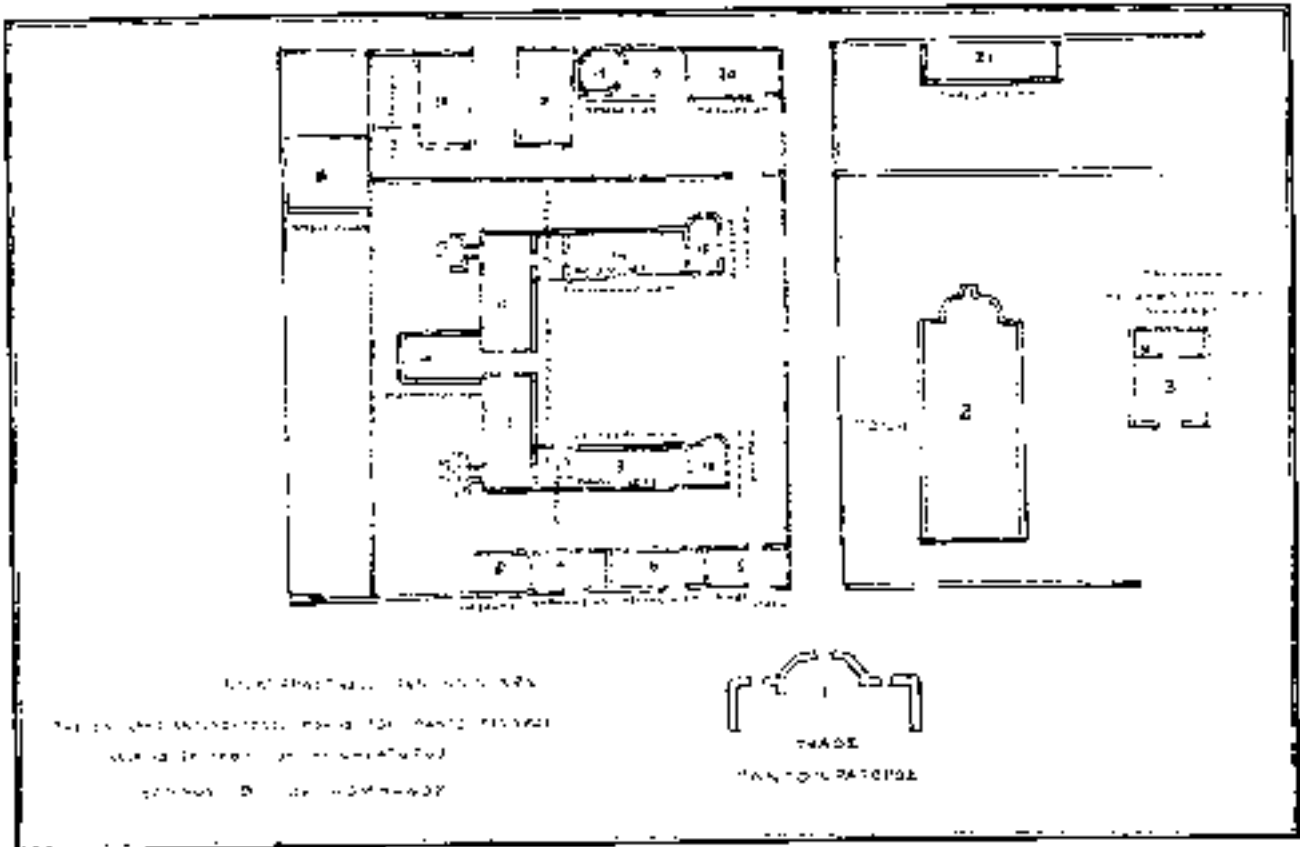
Plana dei castrorum d'Inchtuthil a Escòcia (c. 83-86 d.c.).
 (imatge: ap. OGIS-WEAVER 1995, 46)

Planta del monestir de Deir Sim'ān (Siriā), c. 479. Destaca la presència de dues hostatgeries per a pelegrins (imatge: ap. BRAUNSTEIN [1969]: 1975, 29)

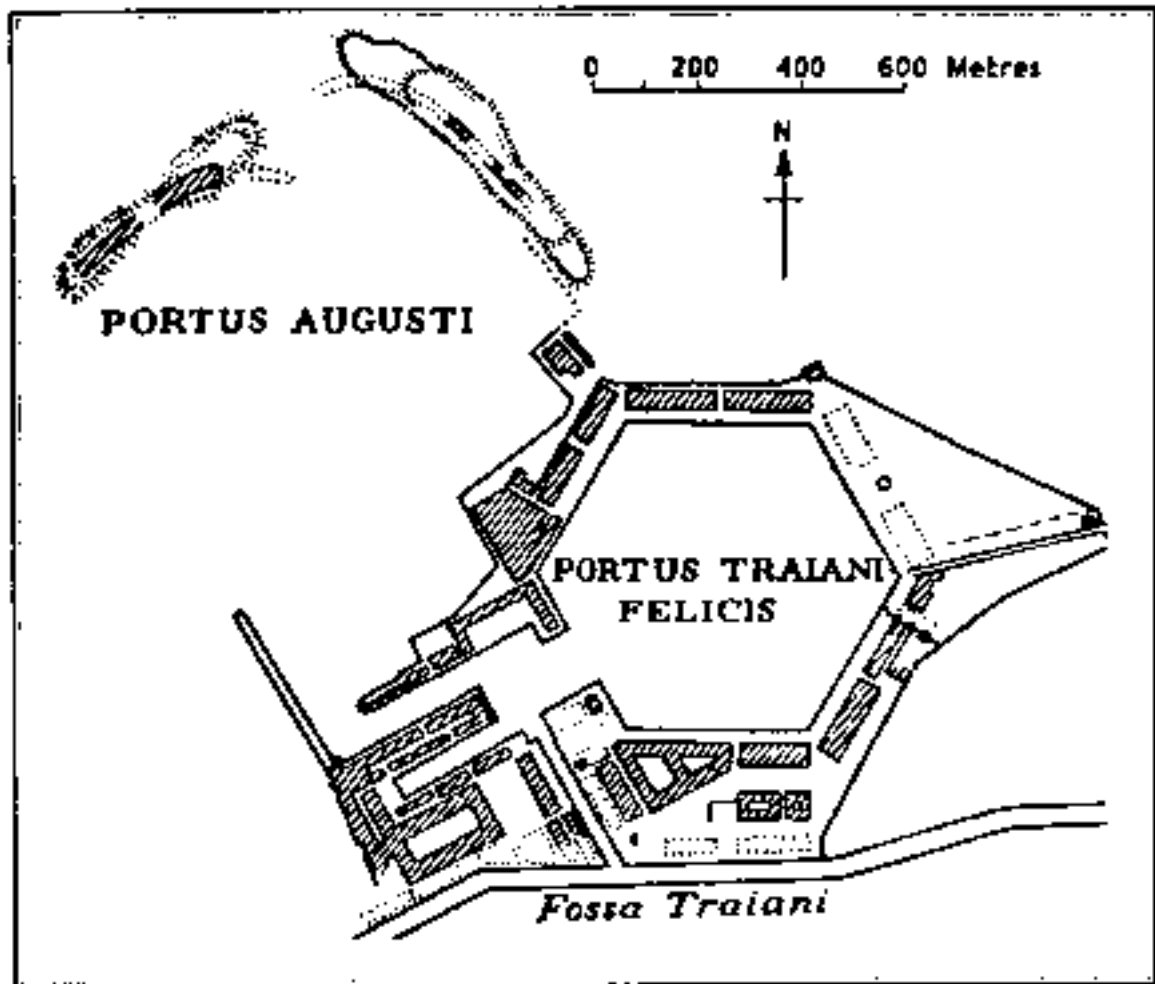
Constantinople, Zeyrek Kilsisi Camii (s. 10) Exterior view des del sud-ouest, d'après de l'Francis Texier (c. 1835).
(Image: ap. KRAUTZINGER [1965] 1988, 429)

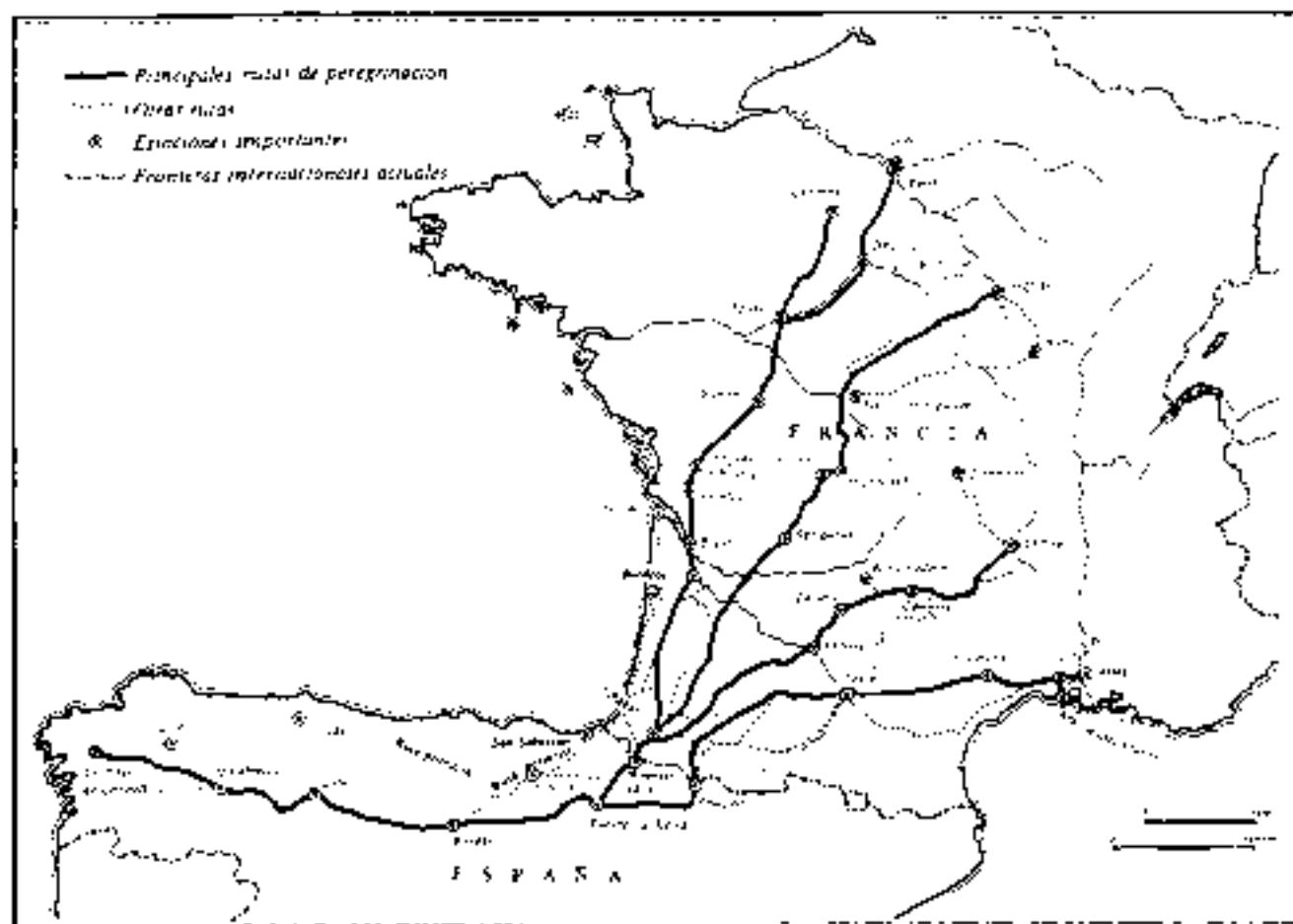
Planta hipotètica del Pantokrator Xerion de Constantinoble (s. xii), a càrrec de l'arquitecte grec Basileios Tsagres a partir de les notícies extretes del *Typhikon*

1.- Església del Pantokrator	8.- Magatzem	16.- Oftalmologia
2.- Monestir	9.- Servei de cirurgia	17.- Psiquiatria
3.- El Triclinon dels monjos	10.- Església per als homes	18.- Estables
4.- Banys	11.- Banys	19.- Panaderia
5.- Estances dels metges	12.- Medicina interna	20.- Cuina
6.- Servei de pacients externs	13.- Ginecologia	21.- Jeriatria
7.- Farmàcia	14.- Església per a dones	

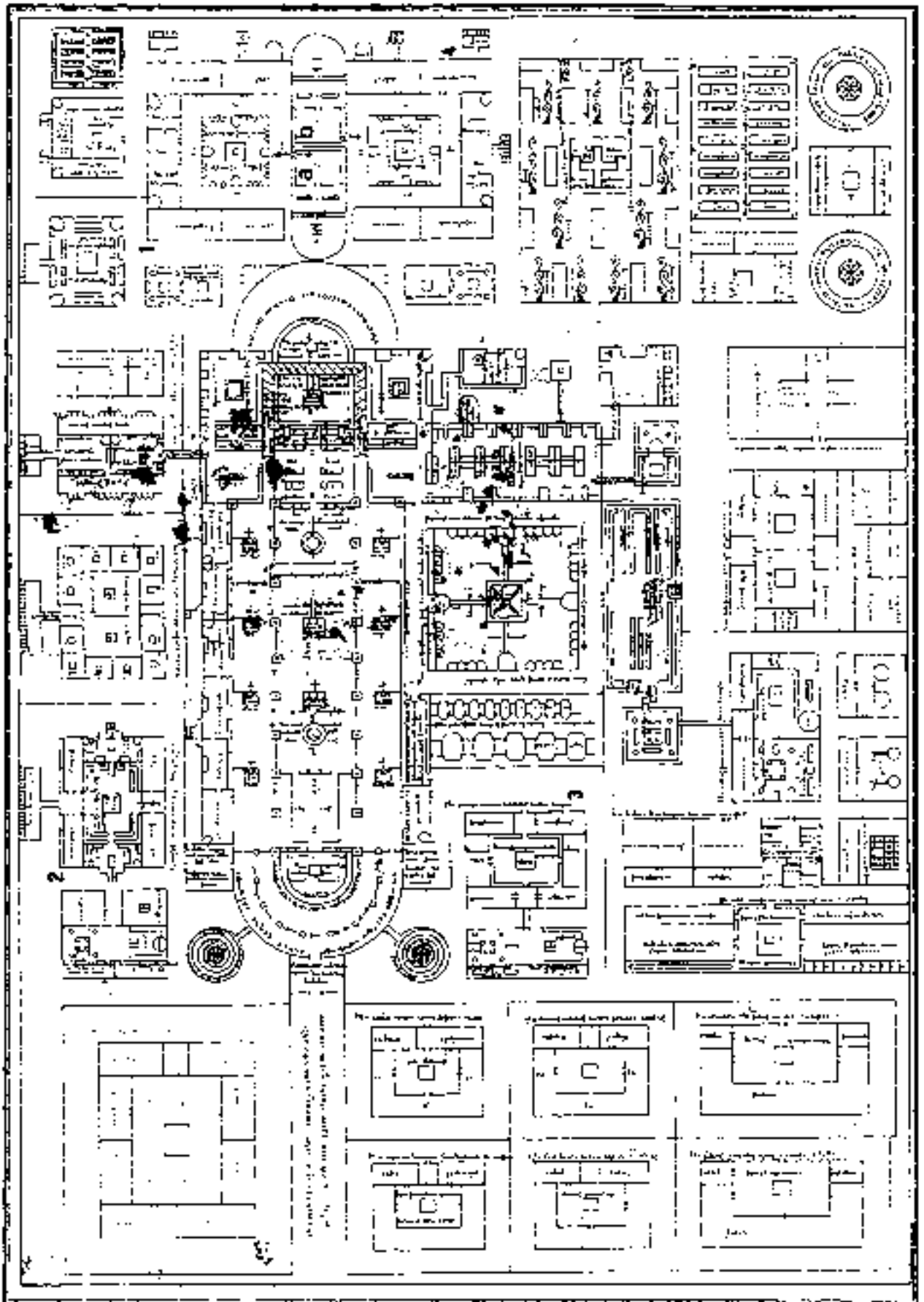
(Imatge: ap. CORRELLS 1942, 399)

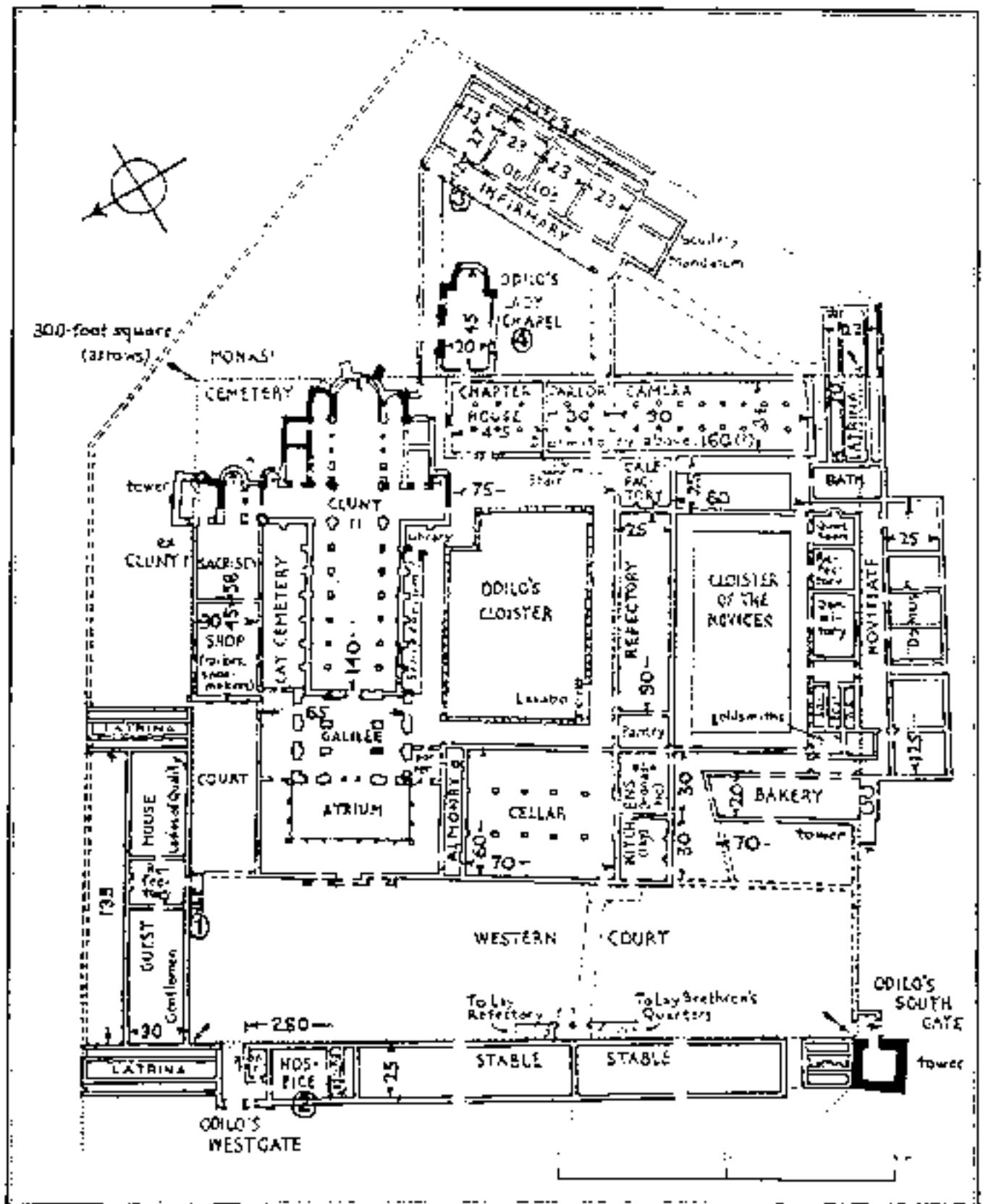
Situació de l'hipotètic *xenodochium* ludiari pel senador romà Pàmiaqui al port de Trajà a Òstia (fi del s. I d.C.).
 (Imatge: ap. Meiggs [1960; 1973, 152])

Mapa de les principals rutes de peregrinació del Camí de Santiago a l'edat mitjana.
 (Imatge: ap. Cosser, 1959, 1987, 20)

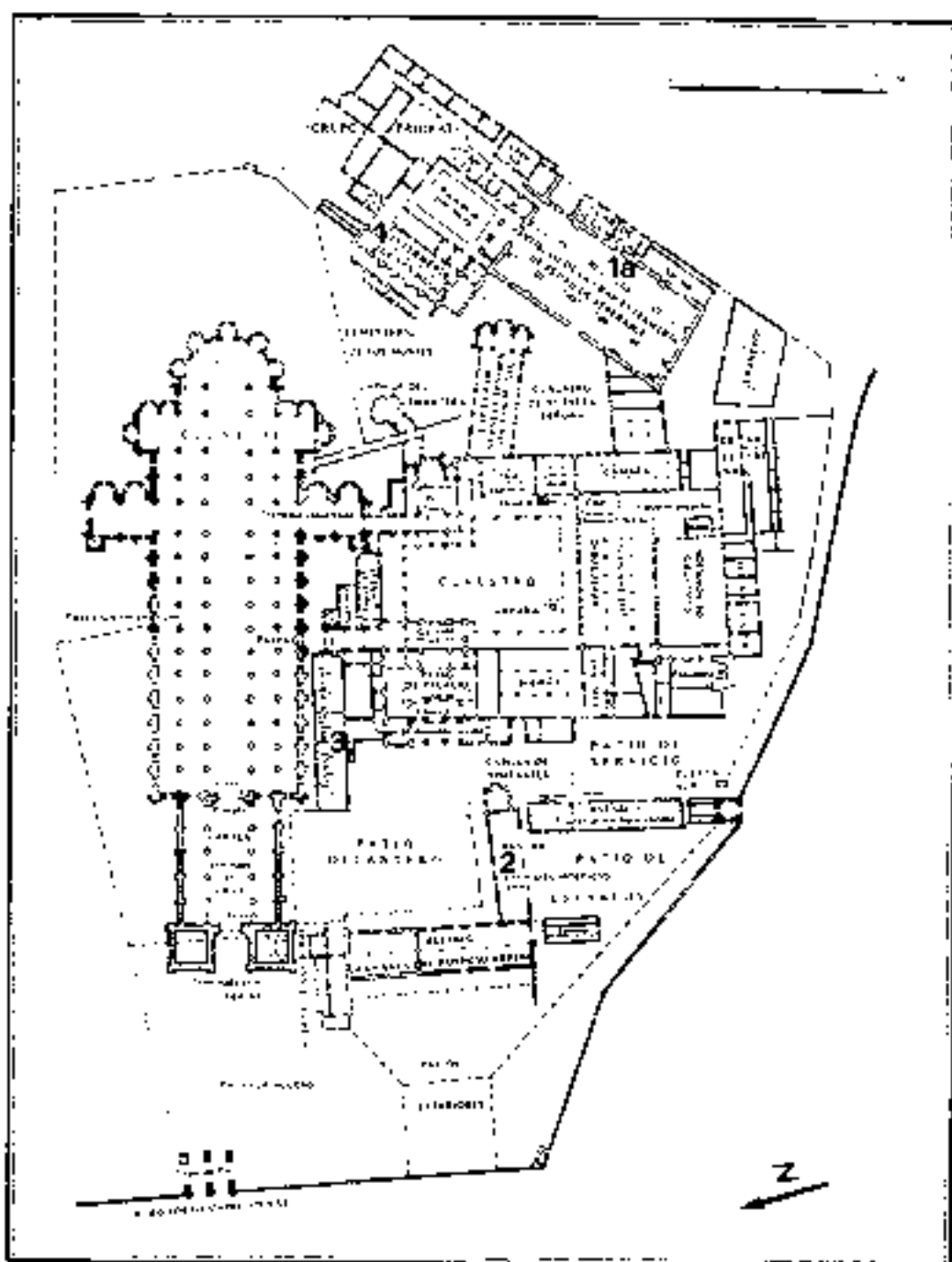

Planta ideal d'un monestir segons la regla de sant Benet c. 820. Sant Gall: Stifsbibliothek. 1. *Infirmary* dels monjos. 2. Hostalgeria per a sobirans i gent rica. 3. Hospital per a pobres i pelegrins. 4. Hospital per a novicis. a. Capella de l'hospital dels monjos b. Capella de l'hospital de novicis (Imatge: ap. CASTRO VILAR, 1996, 161)

Planta del conjunt monàstic de Cluny II, c. 1043. 1. Hostatgeria per a gent noble, dividida en dos àmbits, un per a homes i un altre per a dones. 2. Hostatgeria per a pobres. 3. L'hospital, amb les cel·les disposades en una cunosa orientació de nord-est a sud-oest. 4. Capella dedicada a santa Maria, en l'interior del claustre de l'hospital.

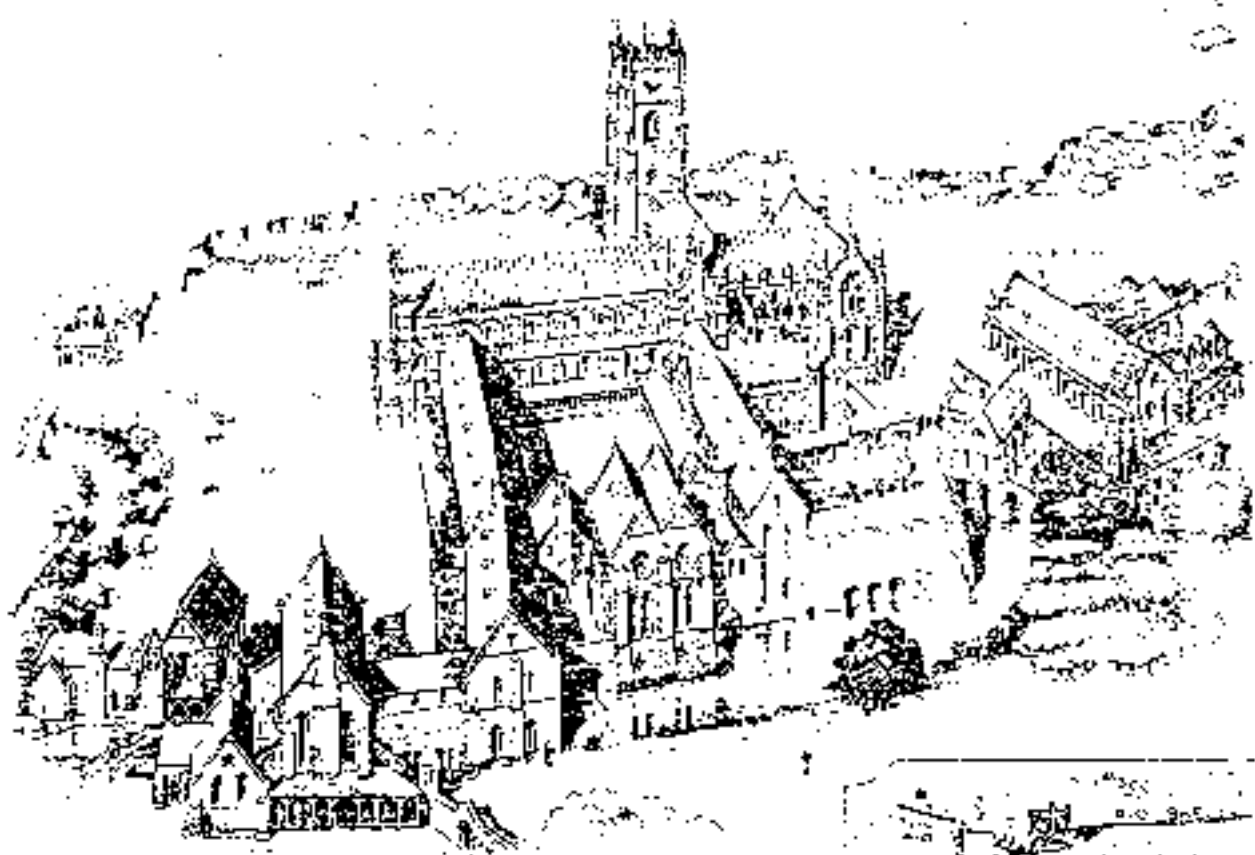
(Imatge: ap. COXANT 1963, 23)

Planta del conjunt monàstic de Cluny III l'any 1157. 1. Antiga infermeria de l'abat Hug (1082), que el s. xii passà a funcionar com a secretaria de l'abatia. 1a. Infermeria de l'abat Pere el Venerable (1132). 2. Hostatgeries per a pobres i pelegrins. 3. Hostatgeria per a gent noble, que ocupa el mateix edifici construït durant la fase de Cluny II.

(Imatge, ap. COMANT [1959] 1987, 210)

ABADIA DE FOUNTAINS: CEN DE YORK

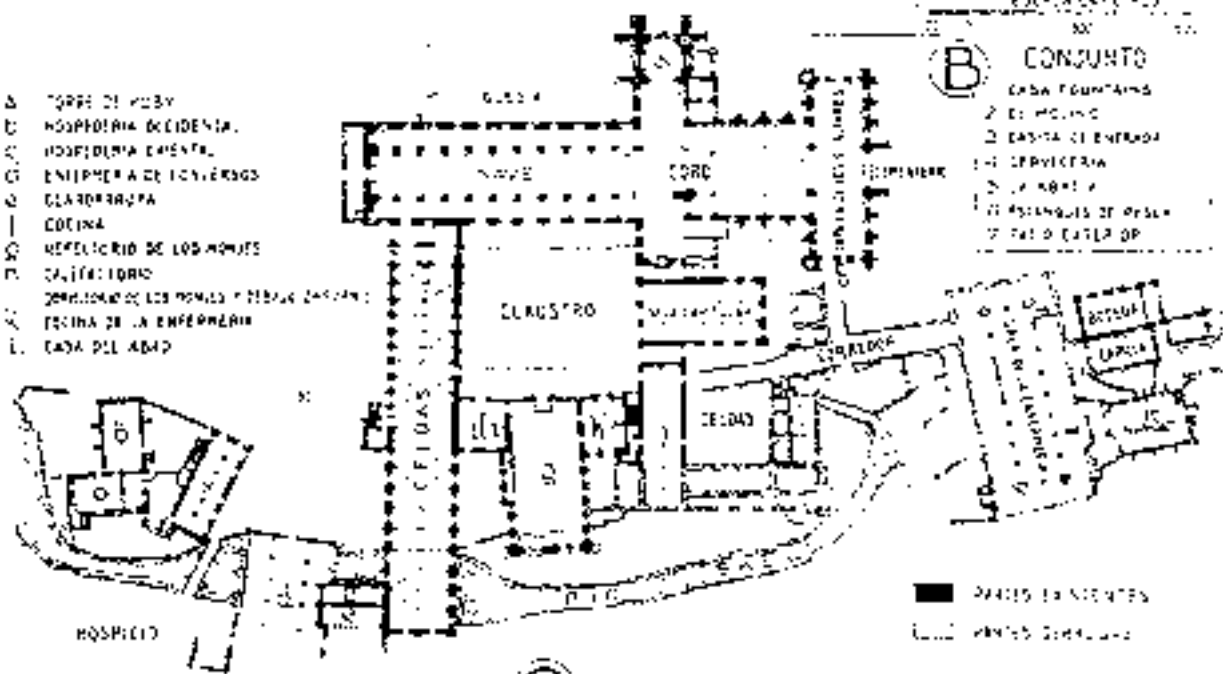
A VISTA DESDE EL S. (RESTAURADA)

- A TORRE DE HEBY
- B HOSPIEDRIA OCCIDENTAL
- C HOSPIEDRIA ORIENTAL
- D ENFERMERIA DE LOS HEROSOS
- E CLAUDRATORIA
- F COCINA
- G REPOSICION DE LOS MONJES
- H CALIFICATORIO
- I DOMINIO DE LOS MONJES Y DEBIDA ZONAS
- J TESINA DE LA ENFERMERIA
- L CASA DEL ABOGADO

B CONJUNTO

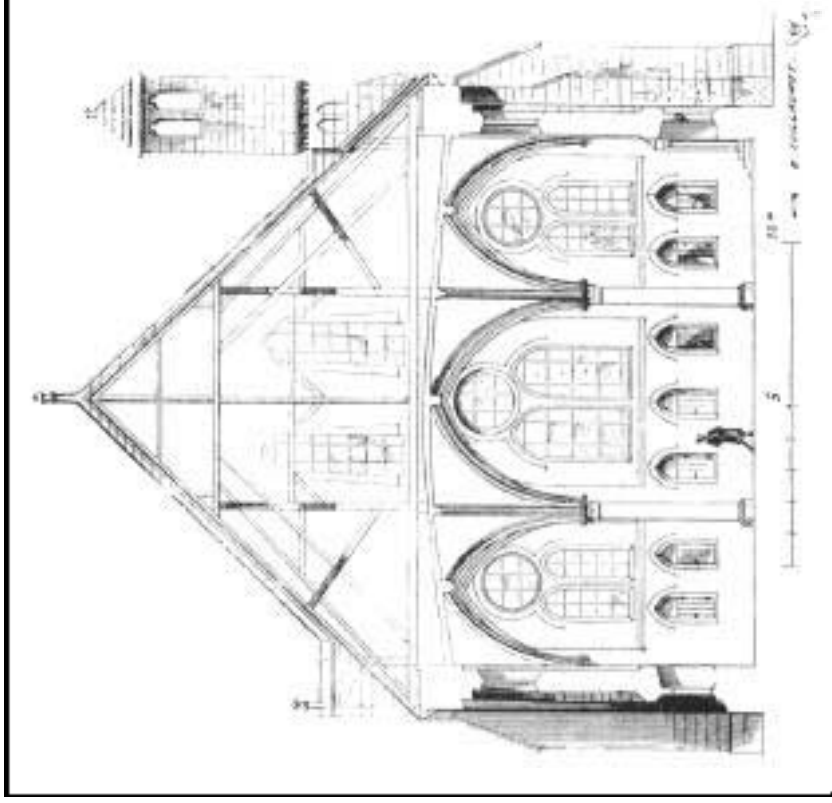
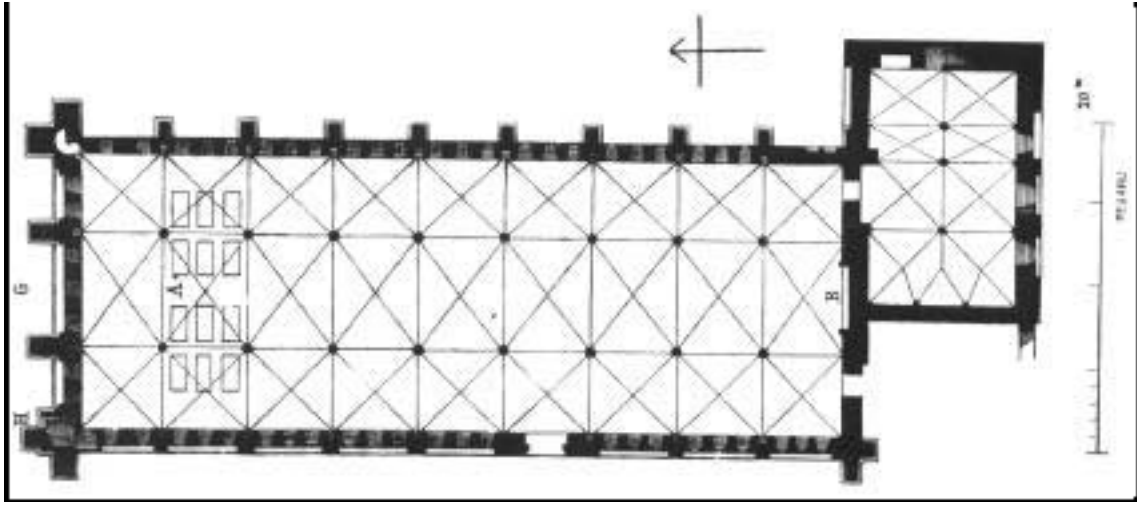
- 1 CASA FOUNTAINS
- 2 EL MOLINO
- 3 CASA DE ENFERMIA
- 4 OFICINA
- 5 LA ABATIA
- 6 ESTANQUES DE PESCA
- 7 PALACIO DE LOS SEÑORES

C PLANTA

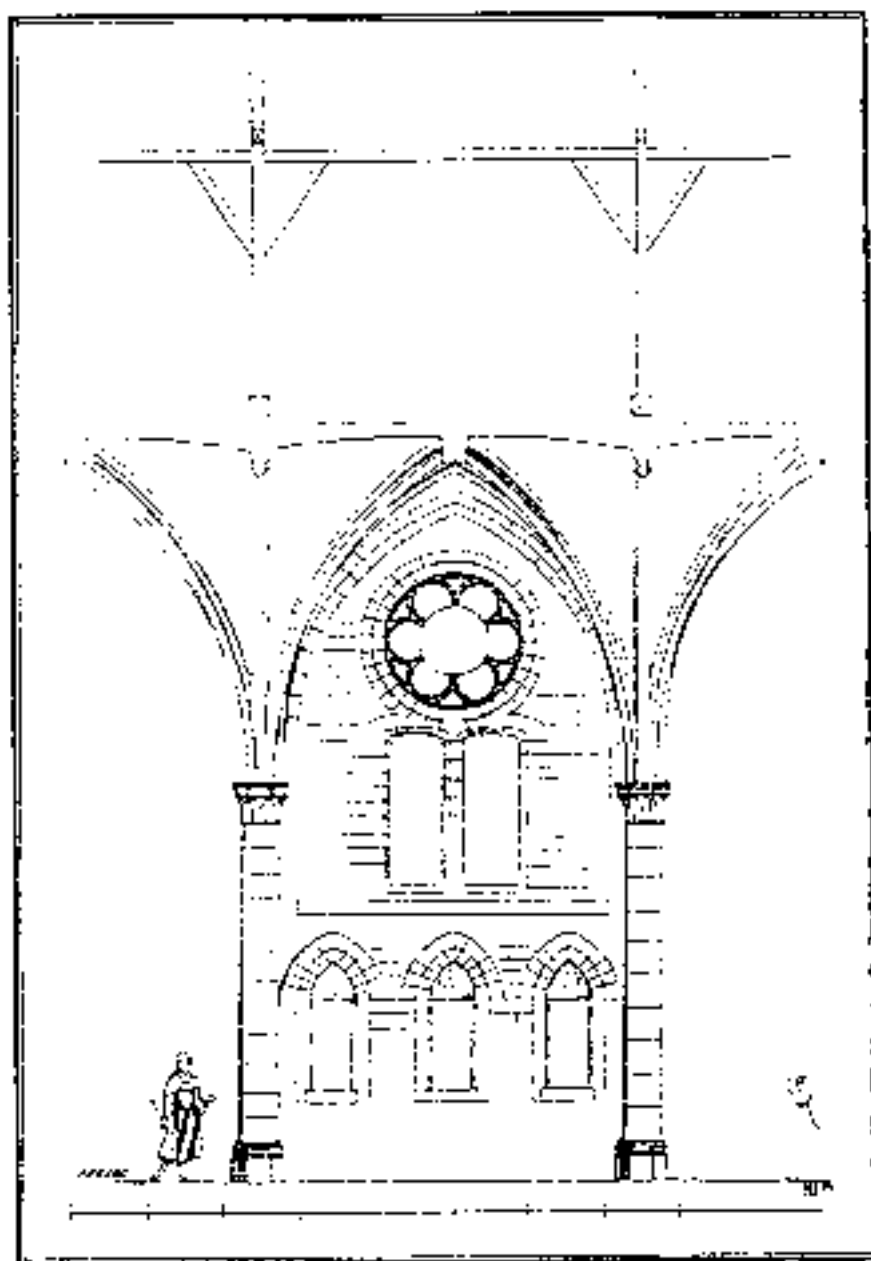
METROS 0 5 10 15 20 25 30 35

Representació ideai i planta del monestir de Fountains (Yorkshire), iniciat el 1132
(Imatge: ap. PETER 1928, I lám. 109)

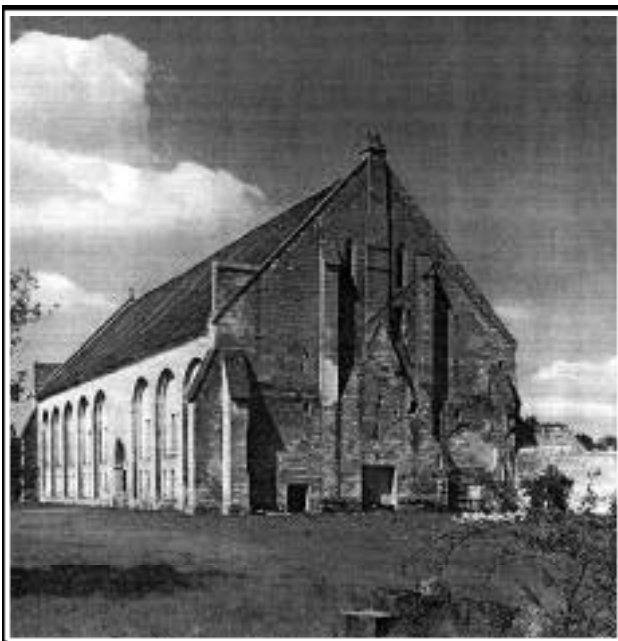
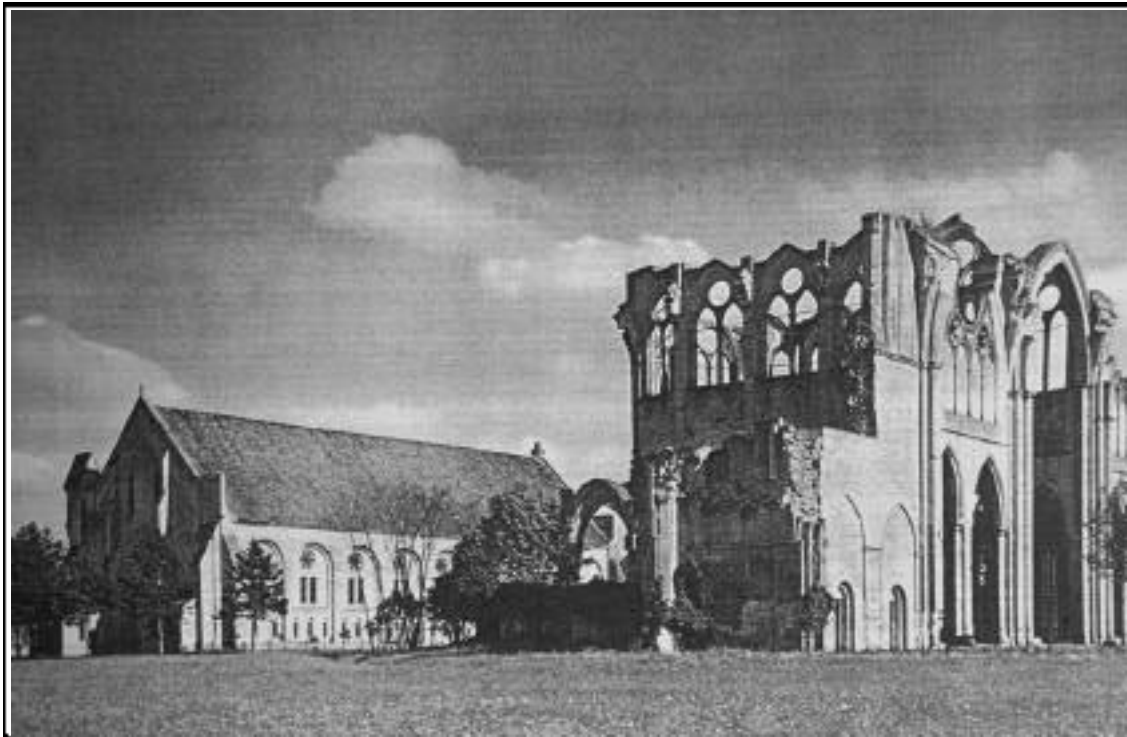
Planta i secció transversal de la infermeria del monestir d'Ourscamps (principi del s. XIII)

(Imatges: ap. VIOLLET LE DUC [1854] 1993, I: 523)

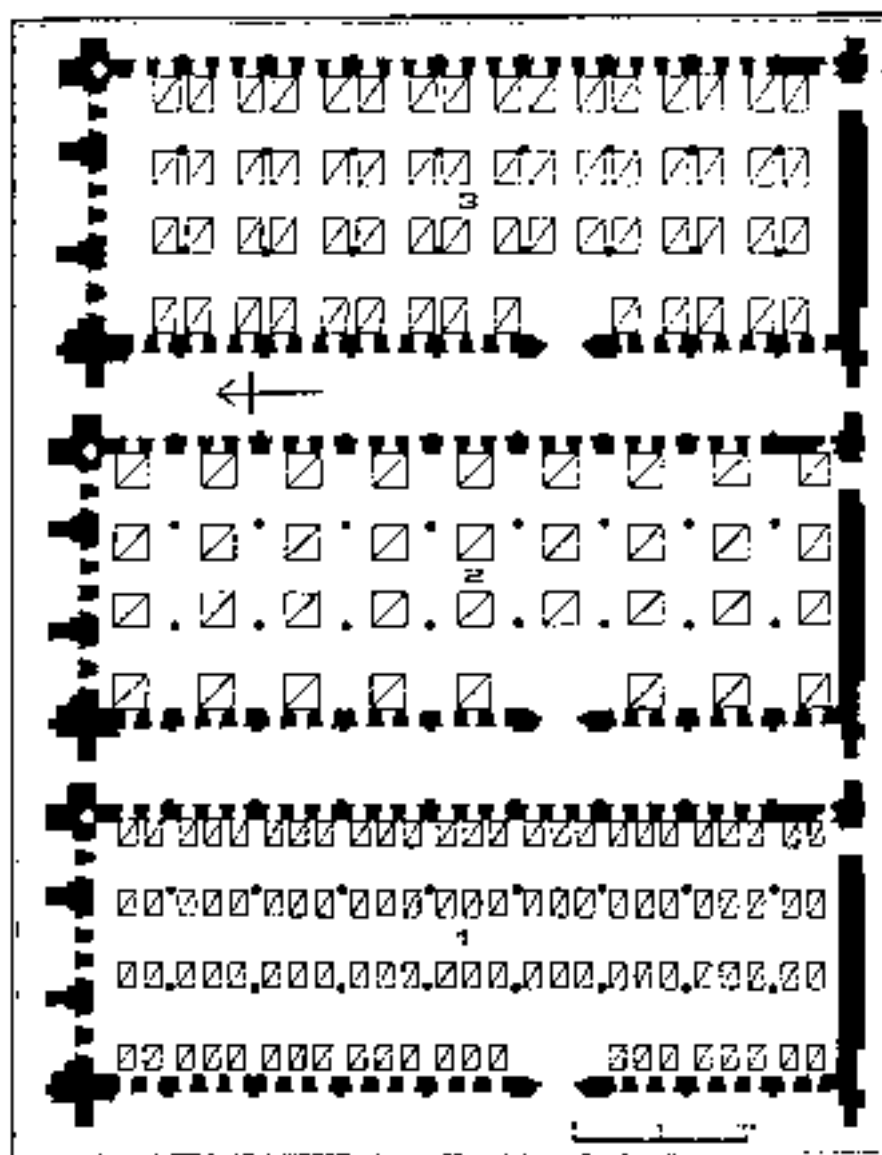
Secții longitudinală parțial de la infirmeria de la mănăstire d'Ourscamps.

(Imaige: ap. VICLET et DE: [1854] 1993, I: 524)

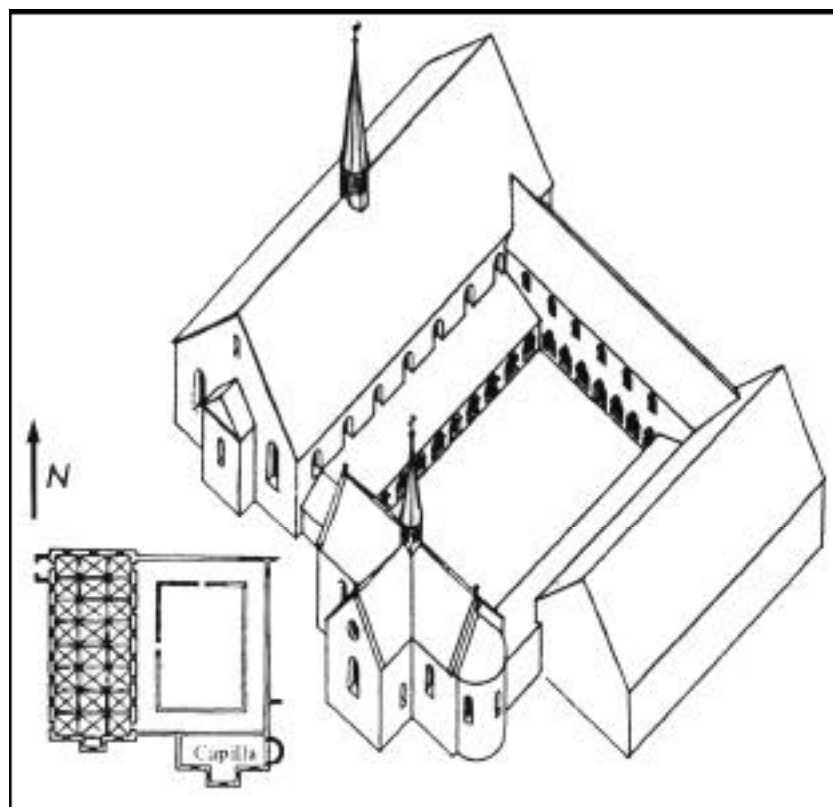

Exterior i interior de la infermeria del monestir d'Ourscamps. A dalt, s'hi poden apreciar les runes de l'antiga església del conjunt monàstic.

(Fotografies: ap. LEISTIKOW 1967, figs. 142–143 i 145)

Distribució dels llits de la infermeria del monestir d'Ourscamp: 1. Hipòtesi de Vollet le Duc, corregida per Anne Saunier. 2. Hipòtesi de M. Candille. 3. Hipòtesi d'Anne Saunier.
(Image: ap. SAUNIER 1993, 159)

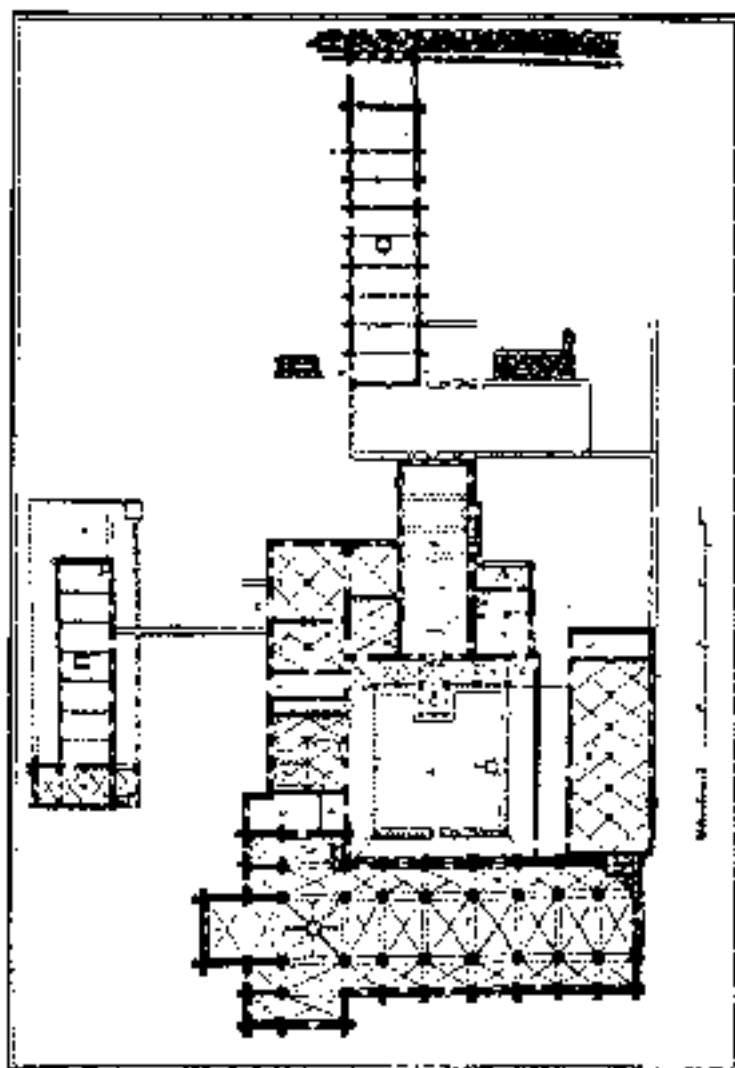
A. Planta i reconstrucció ideal de la infermeria per a monjos del monestir d'Eberbach (Hessen; Alemanya), iniciada c. 1220.

(Imatge: ap. BRAUNFELS [1969] 1975, 159)

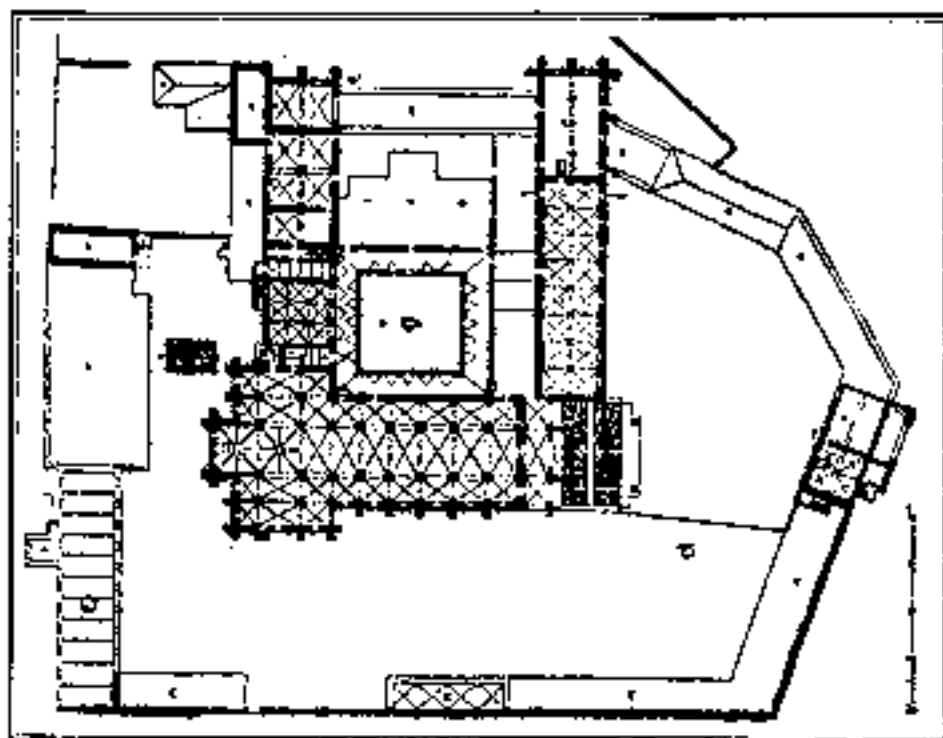
B. Vista interior de la sala dels malats de la infermeria d'Eberbach.

(Fotografia: ap. LEISTIKOW 1967, fig. 8)

A. Planta del manesir cistenc de Fossanova (Miverno, Italia). n. Forasteria (hostalgeria)
o. Infirmeria

(Imatge. ap. ELLIOT 1894, 26)

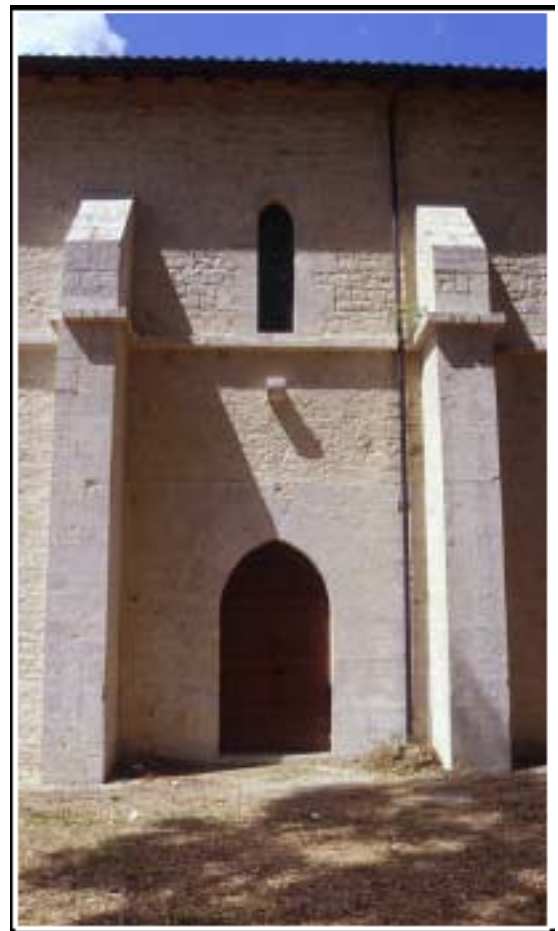

B. Planta del monesir cistenc de Casamari (Itàlia)
o. Infirmeria

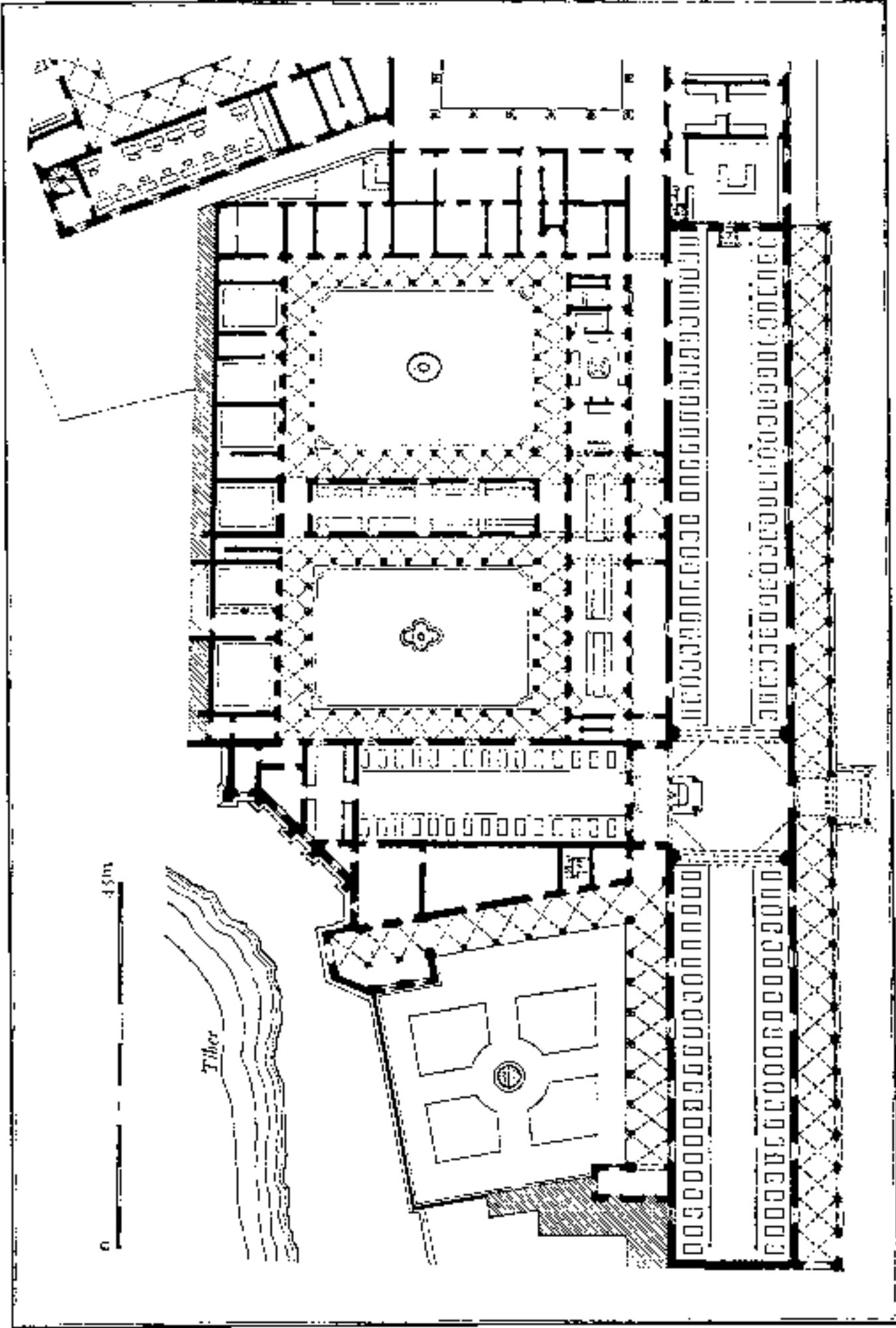
(Imatge. ap. ELLIOT 1894, 27)

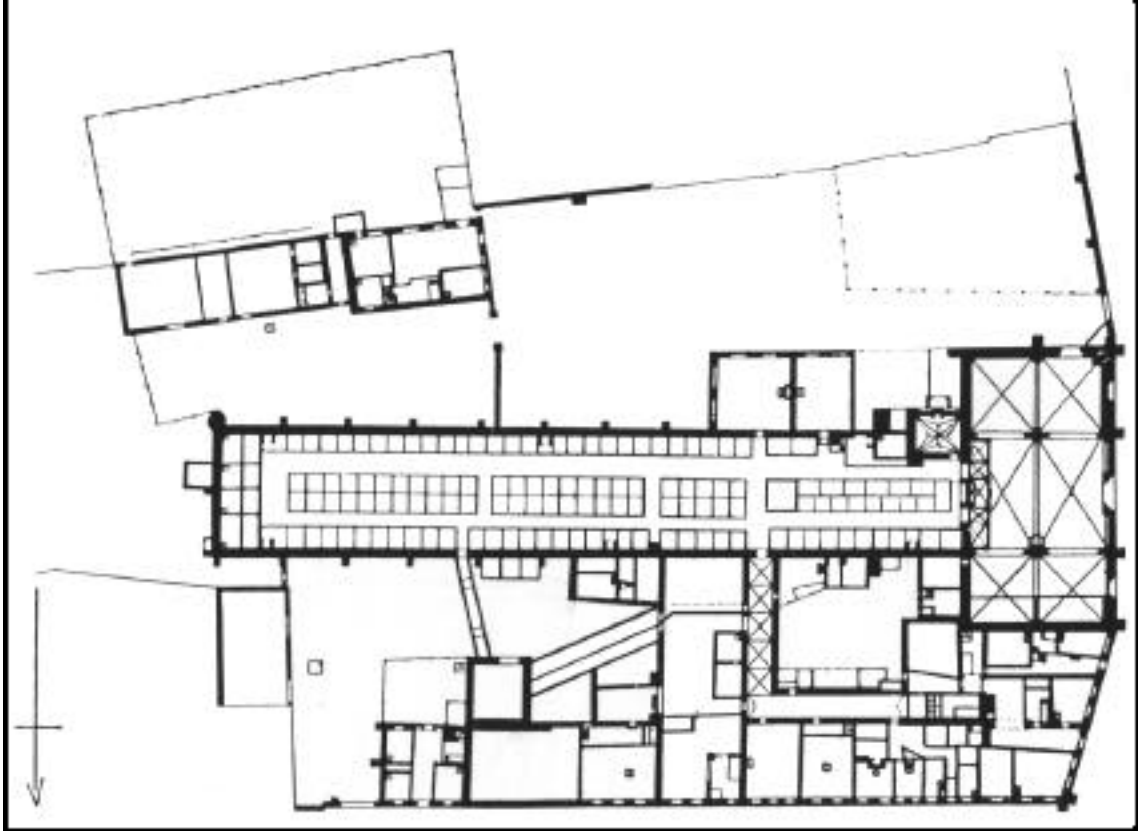
Interior de la infermeria (*ospedaleto*) del monestir cistercenc de Fossanova, abans de la restauració.
(Fotografia: ap. ESCOFF 1894, lám 21)

Exterior i interior de la infermeria (*ospedaletto*) del monestir de Fossanova, després de la restauració.
(Clixés: Antoni Conejo)

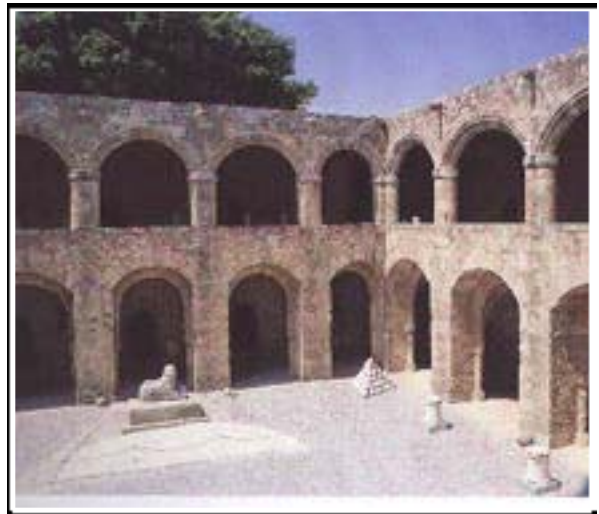
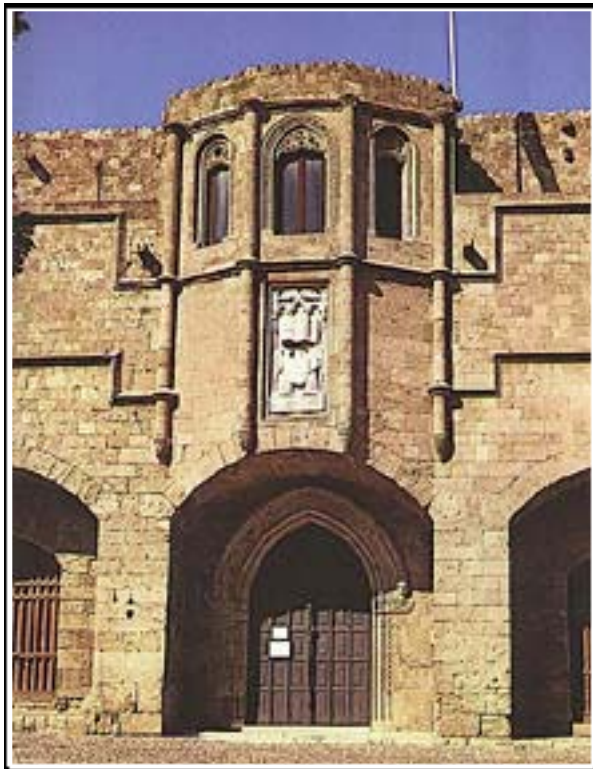

Planta de l'Hospital del Santo Spirito de Roma, c. 1574-1582 (Imatge: ap. *Hieronymus Herz* [1976] 1991, 105)

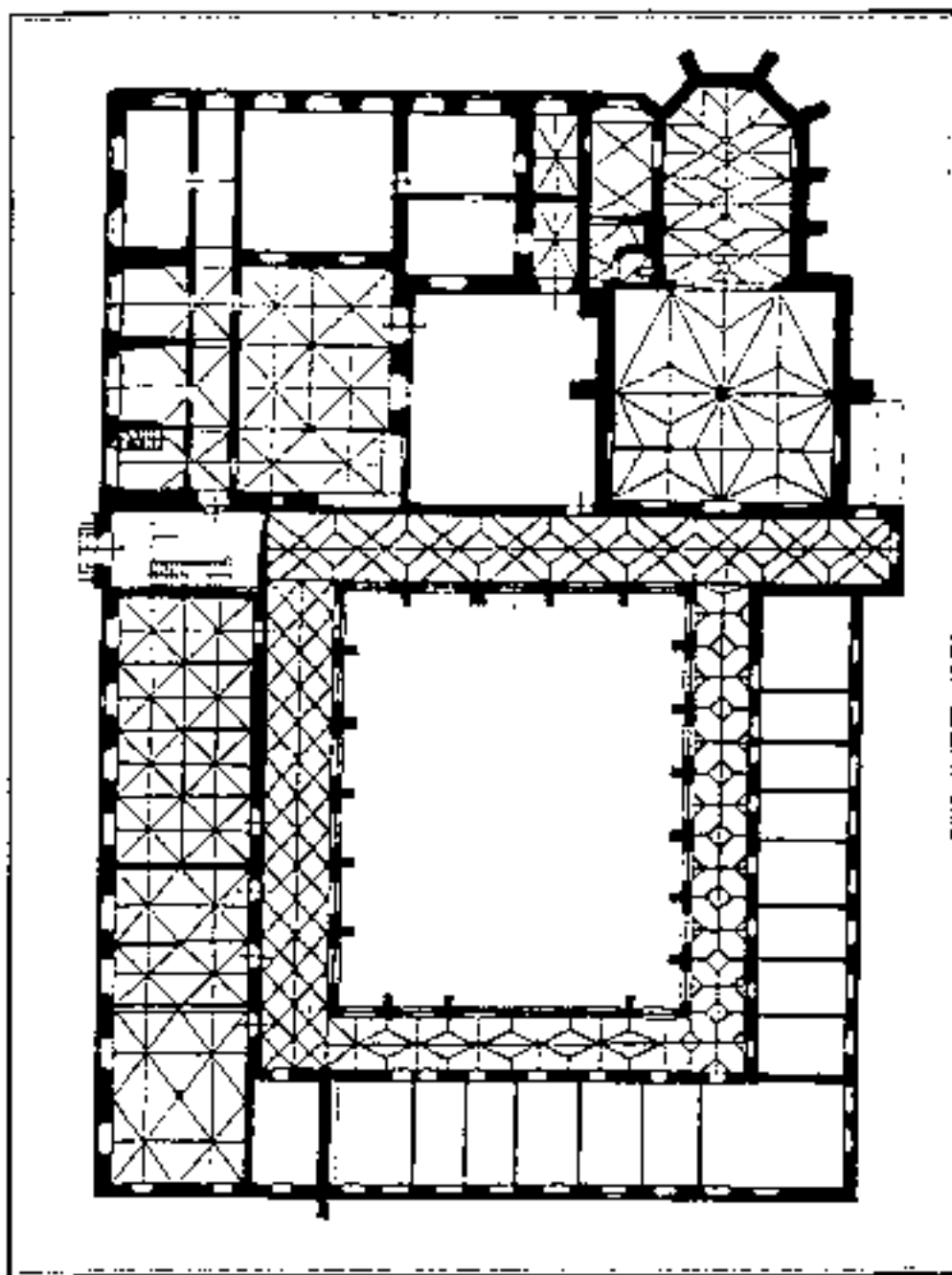

Planta i detall interior de l'hospital del Sant Esperit de Lübeck.

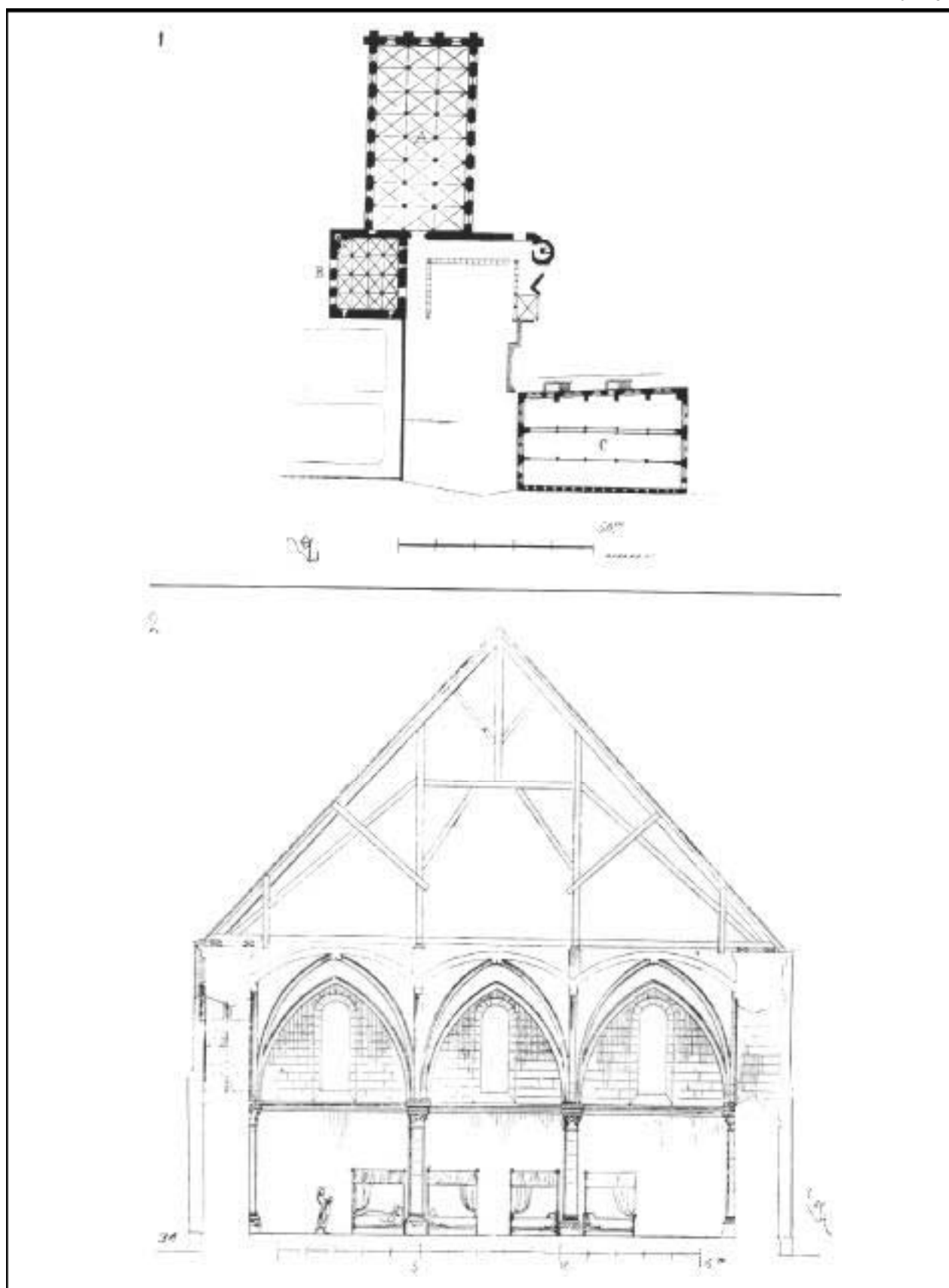
(Imatges: ap. JETTER [1972] 1981, 280; LEISTIKOW 1967, fig. 18)

Detalls de la façana principal i claustre interior de l'hospital "Nou" de Sant Joan de Jerusalem de Rodes.
(Clixés: Museu Arqueològic de Rodes)

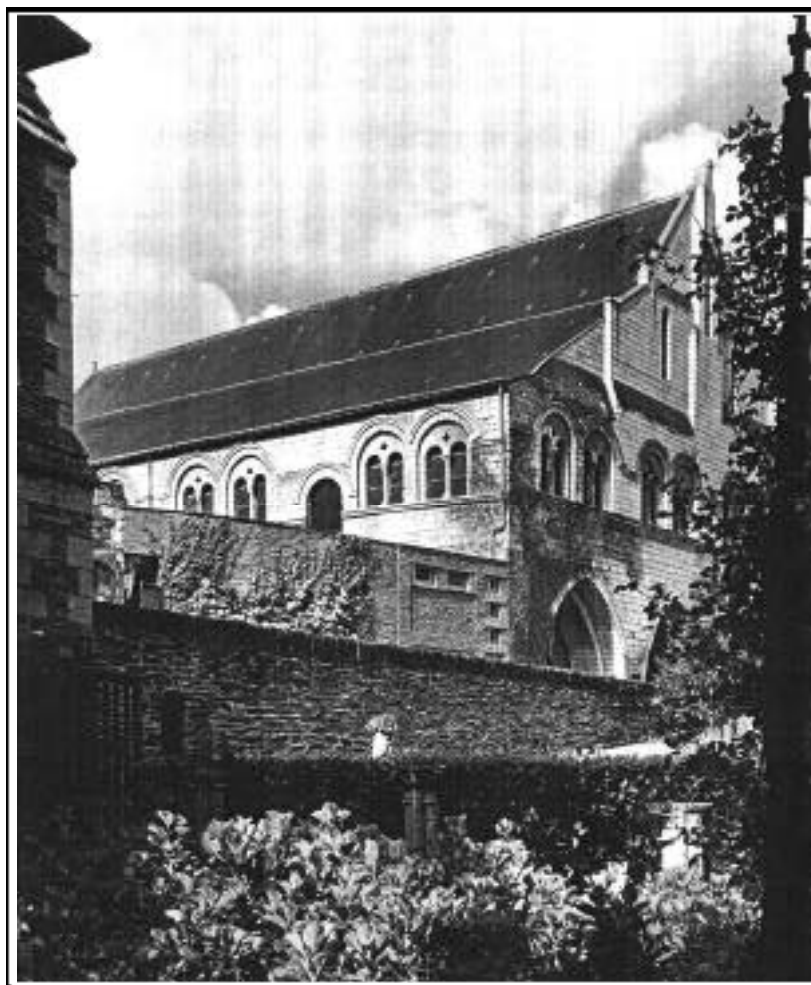

Planşa de l'hospital de Sankt Nikolaus a Berkanstel-Kues (s. xv)
(Image: ap. GÖTTIS 1994, 149)

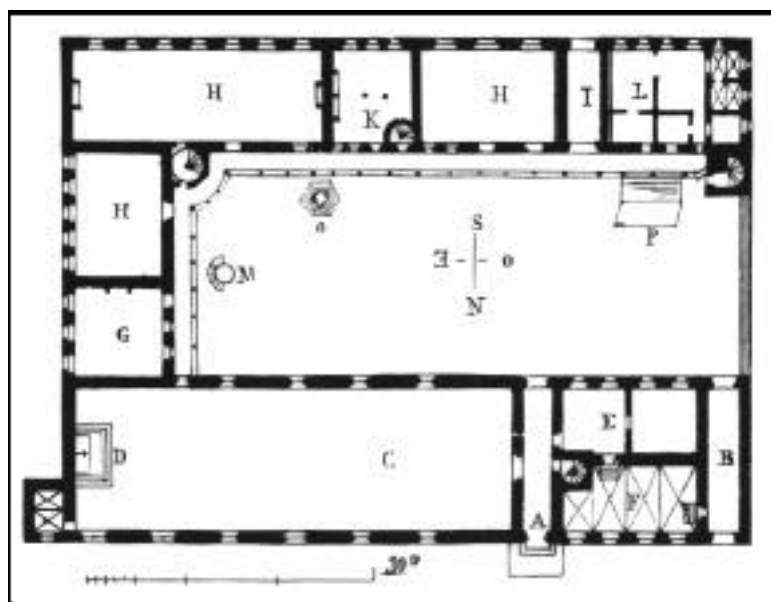

Planta i secció transversal de l'hôtel-Dieu de Saint-Jean d'Angers (iniciat el 1153). **A.** Sala dels malalts. **B.** Capella (començada el 1184). **C.** Graner.

(Imatge: ap. VIOLLET LE DUC [1854] 1993, I: 522)

Detalls de la façana exterior i del claustre interior de l'hôtel-Dieu de Saint-Jean d'Angers.
(Fotografies: ap. LEISTIKOW 1967, figs. 129–130)

Planta de l'hôtel-Dieu de Beaune, fundat el 1443. **A.** Entrada. **B.** Passatge de servei. **C.** Sala de malalts. **D.** Capella. **E.** Refectori de les germanetes i saló de la mare superiora. **F.** Magatzem. **G.** Sala de les germanetes novícies. **H.** Sales de malalts. **I.** Passatge de comunicació amb el jardí. **K.** Cuina. **L.** Farmàcia. **M.** Púlpit. **O.** Pou. **P.** Rentador.

(Imatge: ap. VIOLLET LE DUC [1854] 1993, I: 527)

Vista general del pati.
(Clixé: Hôtel-Dieu de Beaune)

Vista interior de la sala principal de malalts (**C.** a la planta).

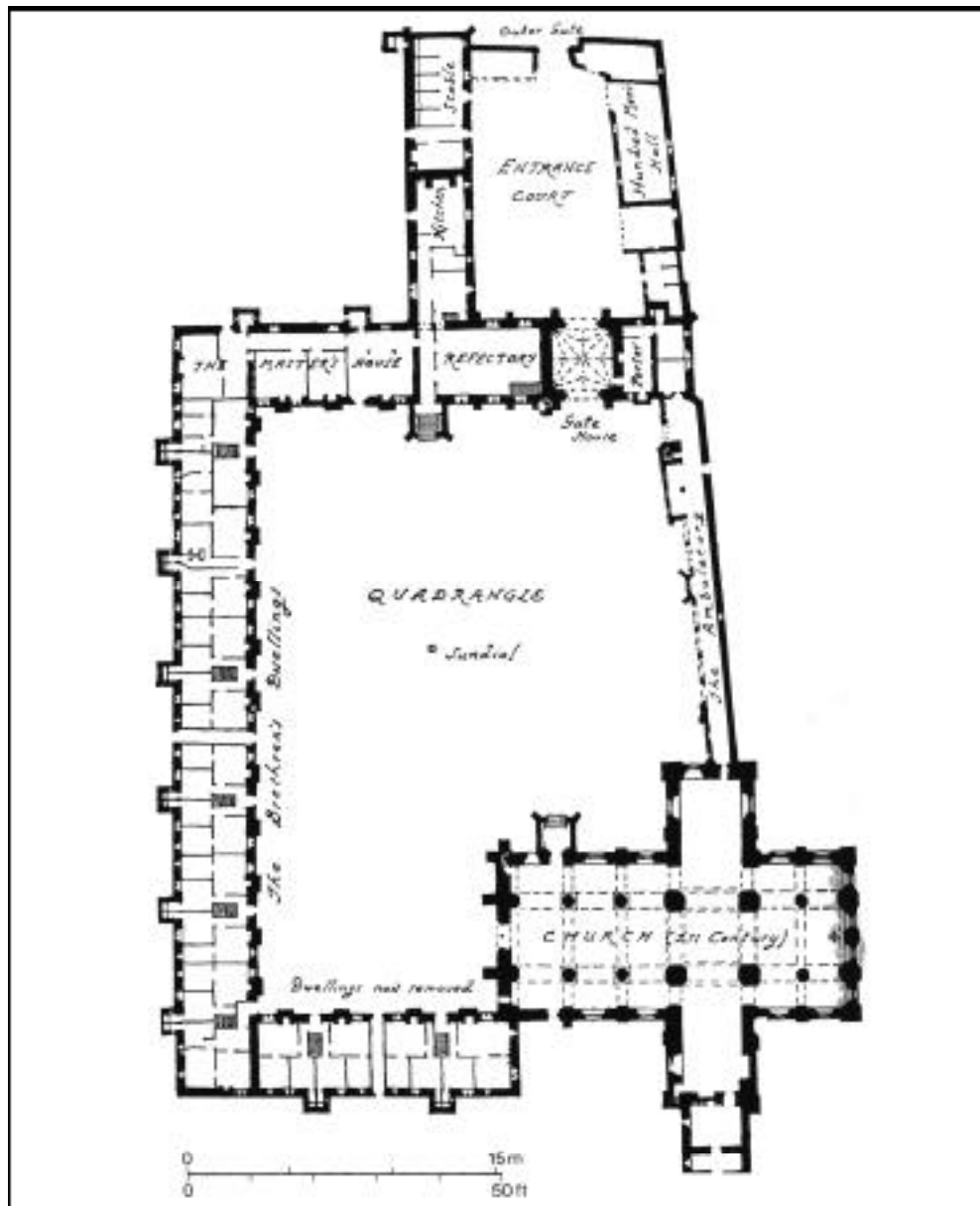
(Clixé: Hôtel-Dieu de Beaune)

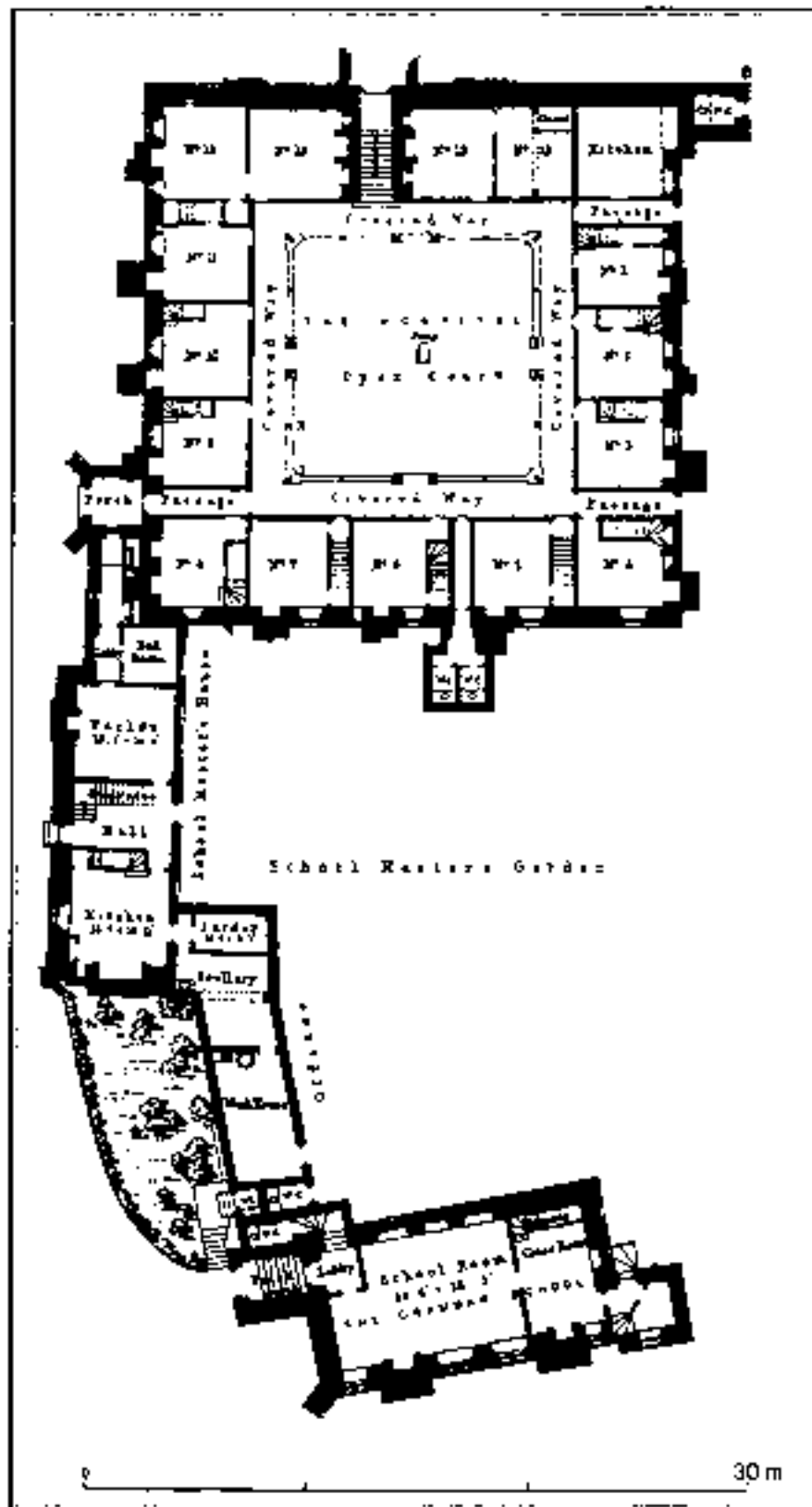
A. Detall de la volta policromada de fusta i reforçada amb tirants, de l'hotel-Dieu de Beaune.
(Clixé: Hôtel-Dieu de Beaune)

B. Roger van der Weyden. *Políptic del Judici Final*. c. 1450. Oli sobre taula. Beaune: Hôtel-Dieu.
(Clixé: Hôtel-Dieu de Beaune)

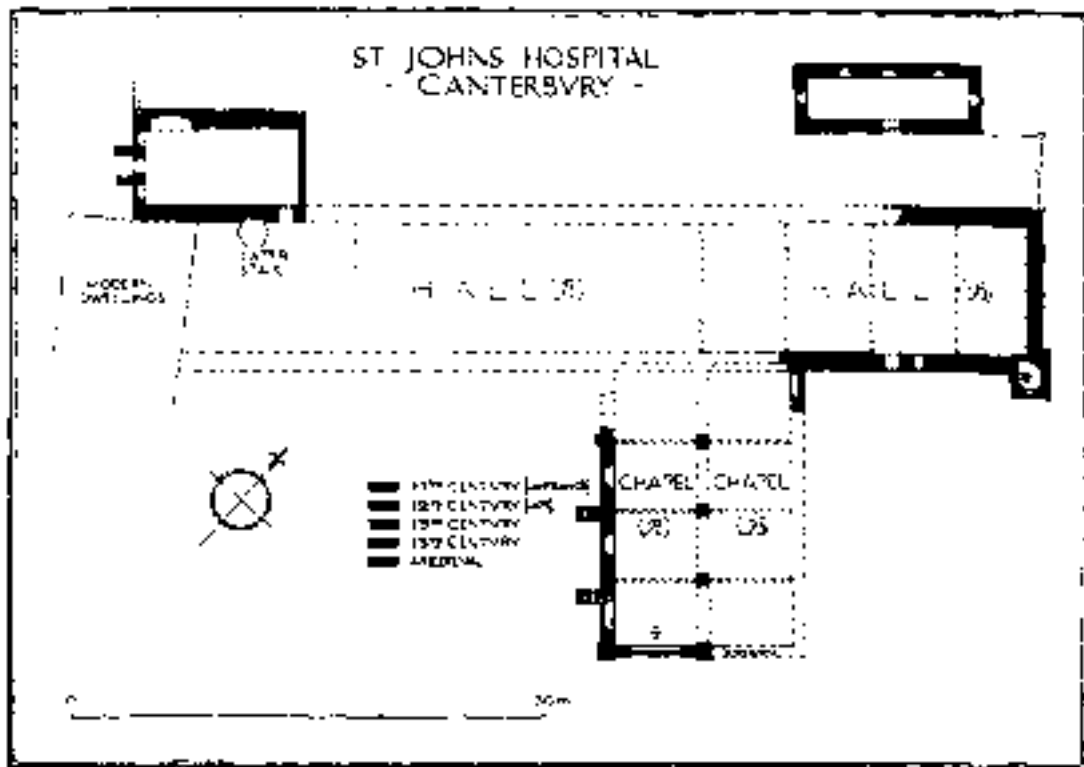
Planta i vistaparcial de l'almshouse de Sant Cross a Winchester, iniciada el s. xiii i reformada profundament al s. xv.
(Imatges: ap. ORME—WEBSTER 1995, 140 i 142)

Planta de l'almshouse d'Eweime (Oxon), 1437-1442.
 (Imatge. ap Orme-Weaster 1995, 137)

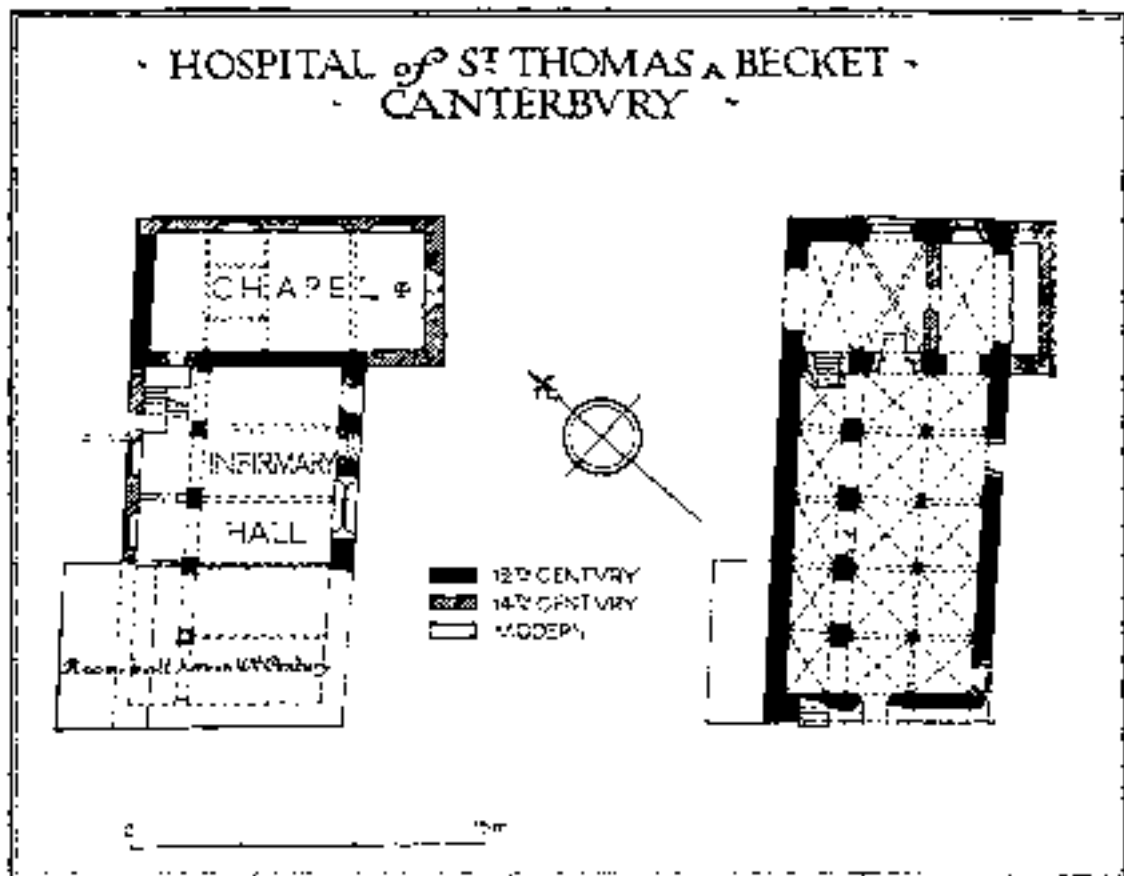

Vista parcial del claustre de l'almshouse d'Ewelme (Oxon), 1437–1442.
(Imatge: ap- ORME–WEBSTER 1995, 142)

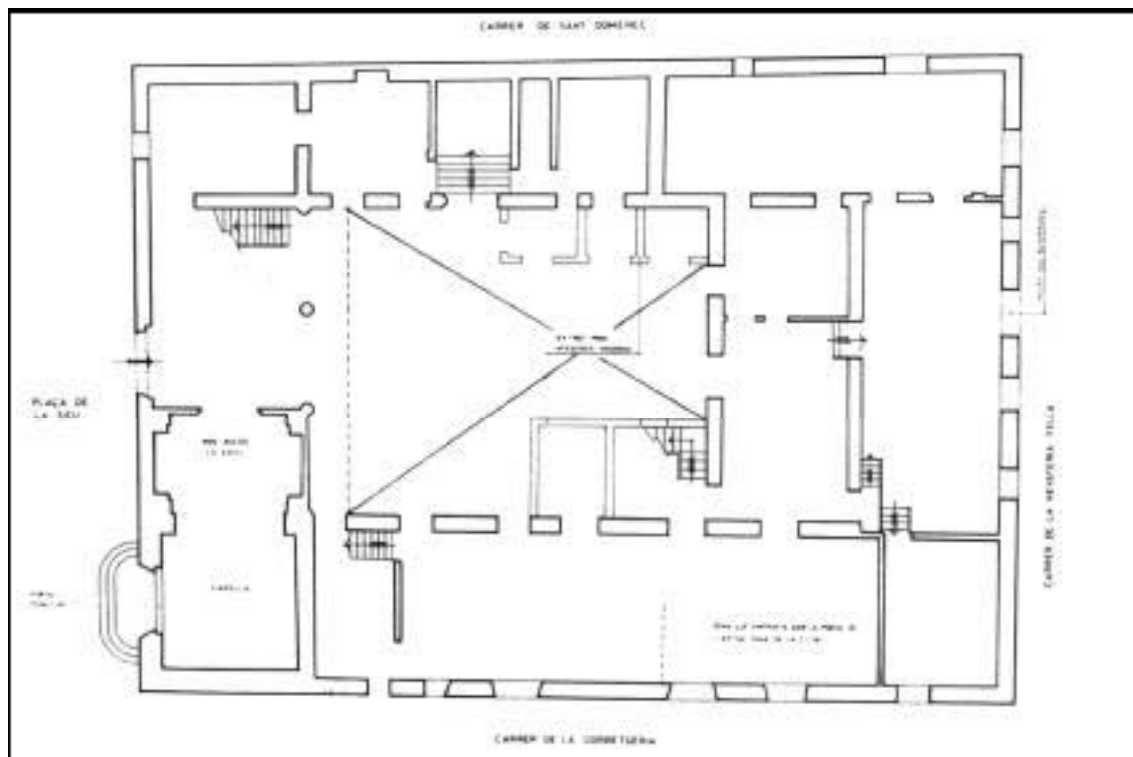
A. Planta de l'hospital de Sant John a Canterbury (ss. XI–XIV). La infermeria apareix situada en sentit transversal a la capella

(imatge: ap. ORME–WEBSTER 1995, 92)

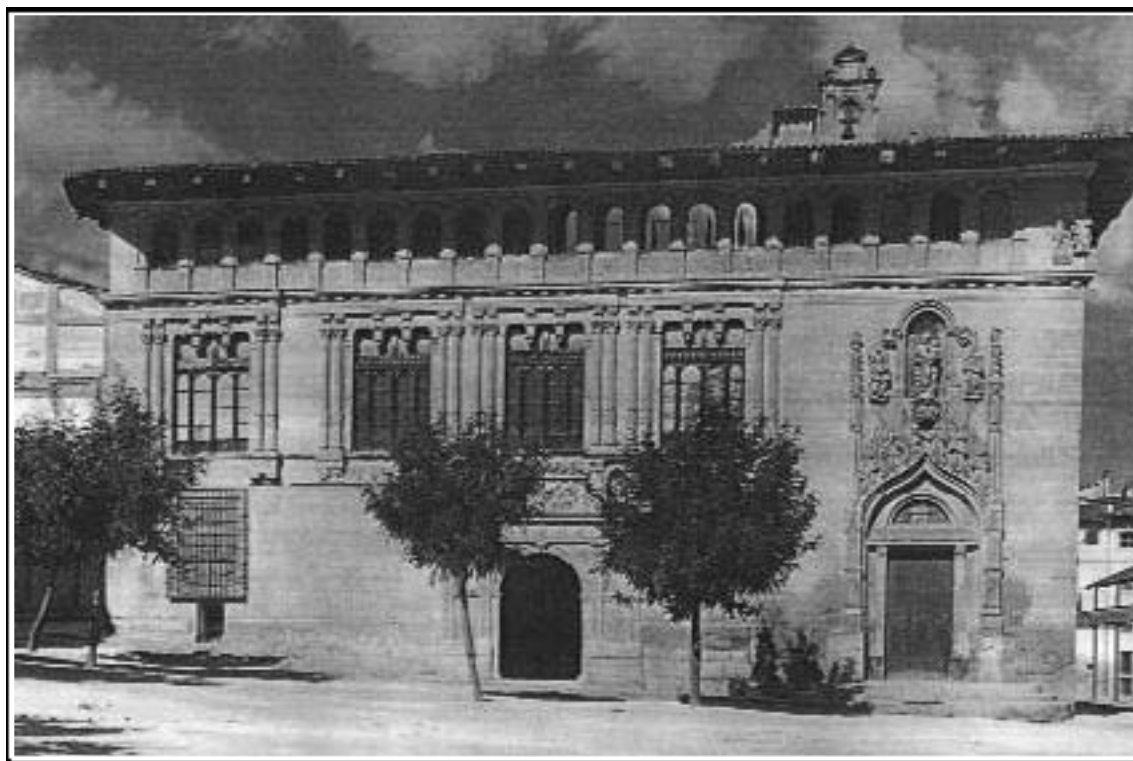

B. Planta de l'hospital de Sant'Ennias Becket a Canterbury (ss. XII–XIV). A l'esquerra, el pis superior i a la dreta, l'interior

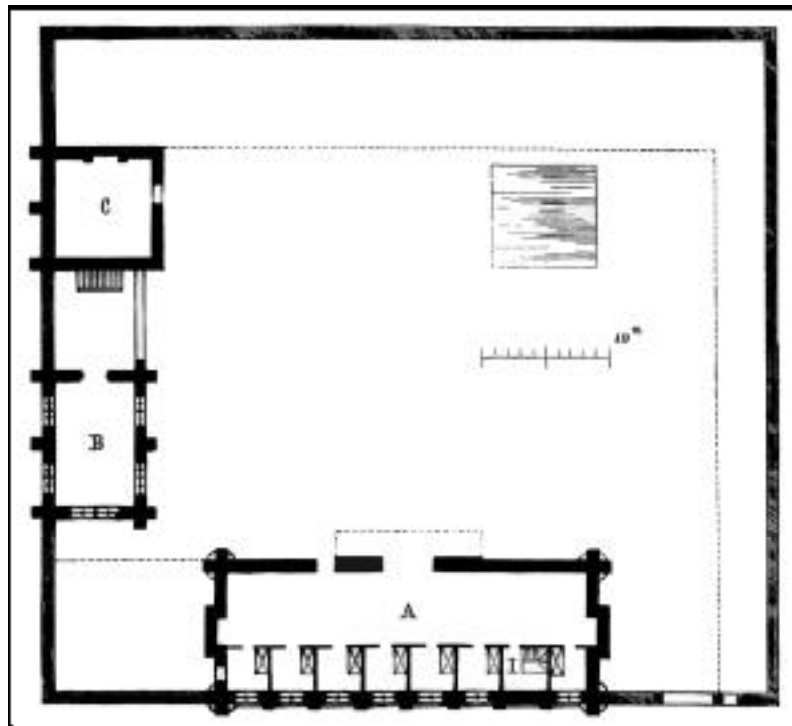
(imatge: ap. ORME–WEBSTER 1995, 94)

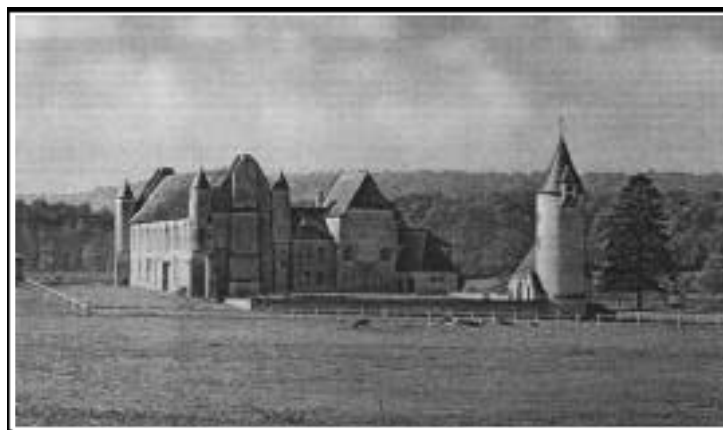
A. Planta de l'hospital de Xàtiva (mitjan s. xvi)
(Imatge: ap. GONZÁLEZ BALDOVÍ 1981, 41)

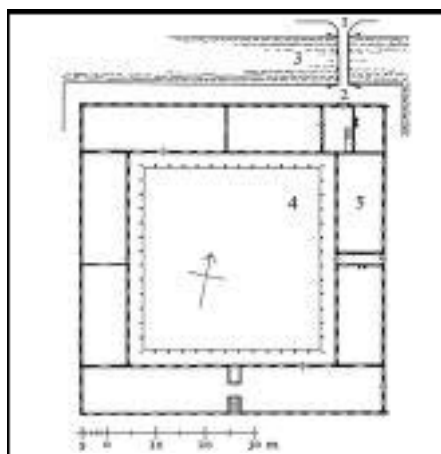
B. Façana principal de l'hospital de Xàtiva.
(Fotografia: ap. LEISTIKOW 1967, fig. 163)

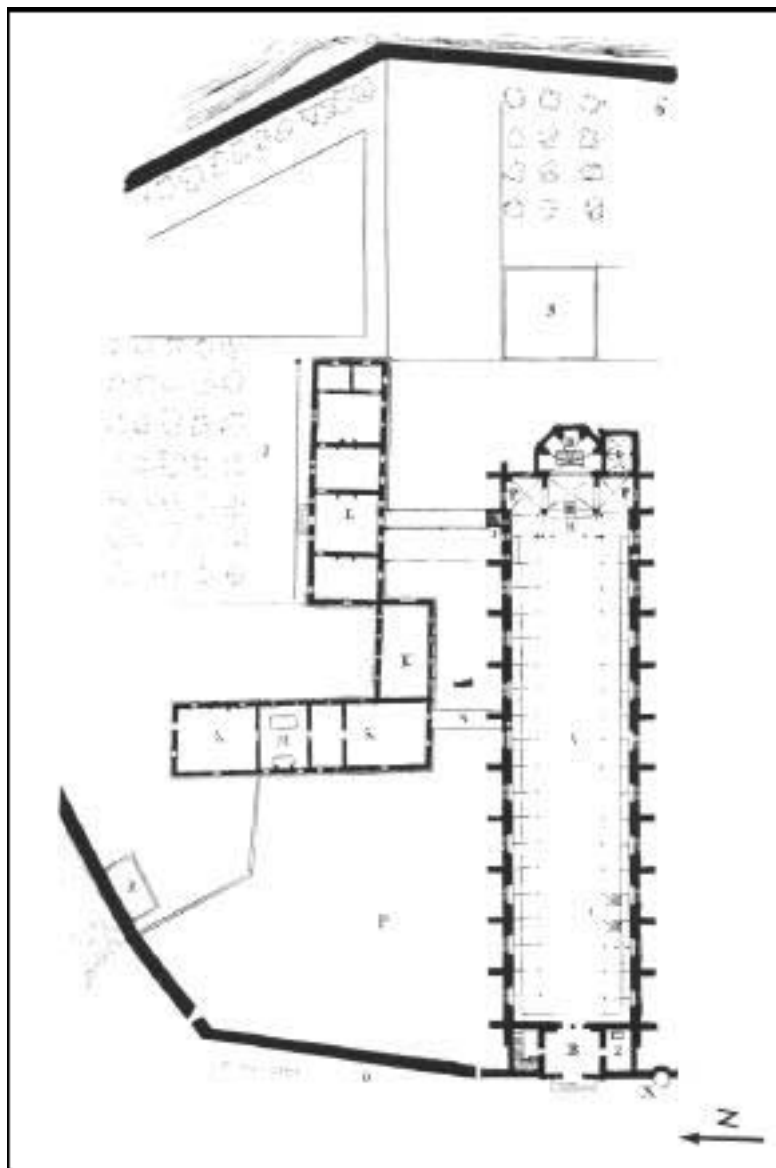
Planta de la maladerie de Tortoir. **A.** Sala dels malalts. **B.** Capella. **C.** Cuina.
(Imatge: ap VIOLLET LE DUC [1854] 1993, I: 528)

Vista general de la maladerie de Tortoir.
(Imatge: ap LEISTIKOW 1967, fig. 153)

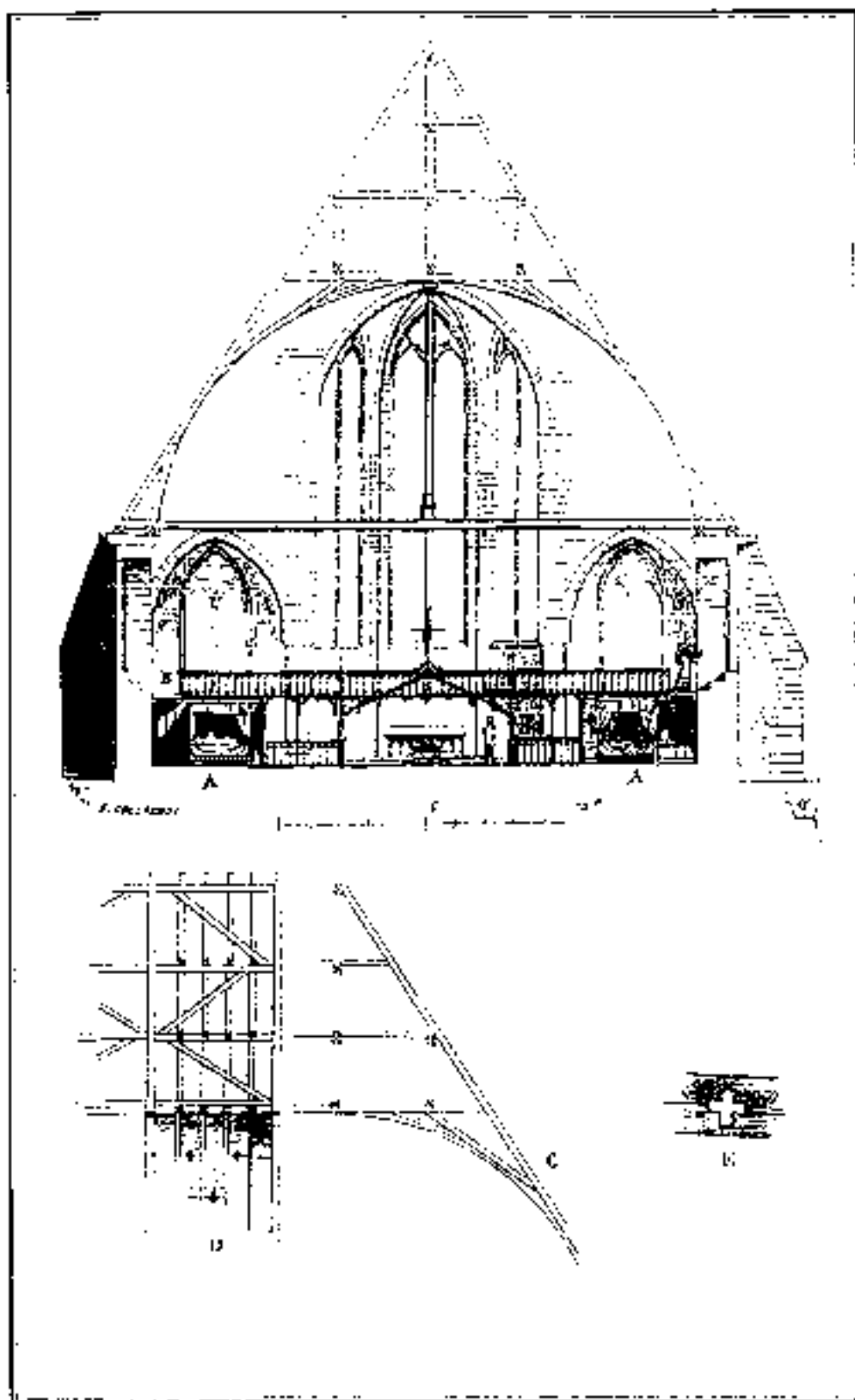

Antiga casa d'apestats de Leiden (Holanda):
planta, abans de les modificacions del s. XIX,
segons un inventari. **1.** Pont. **2.** Portal. **3.**
Fossars d'aigua. **4.** Pati. **5.** Sales de malalts.
(Imatge: ap LEISTIKOW 1967, 64)

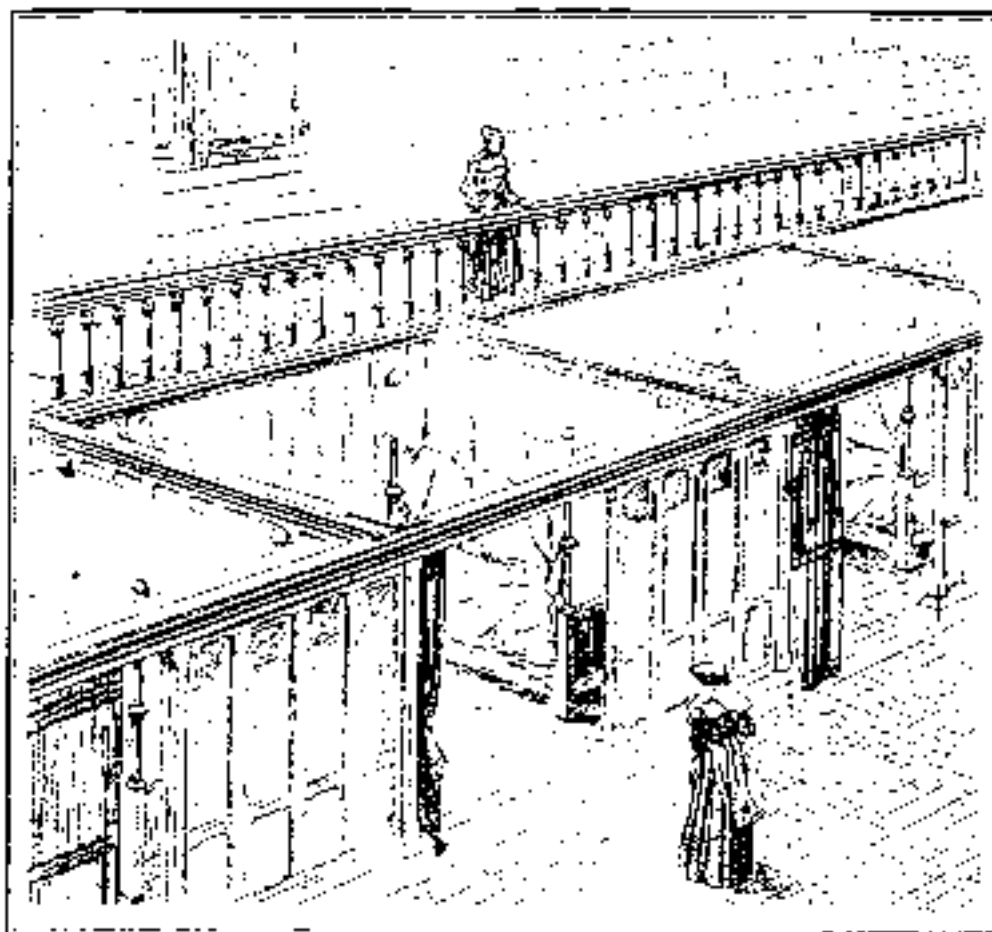
Planta de l'hôtel-Dieu de Notre-Dame de Foenilles (iniciat el 1293). **A.** Sala dels malalts. **B.** Nàrtex d'entrada. **C.** Cel·les individuals. **D.** Altar. **E.** Sepulcre de Margarida de Borgonya (fundadora de l'hospital). **F.** Capelles. **G.** Sagristia. **H.** Balcó de fusta. **I.** Escala de comunicació a la galeria de fusta que corria damunt les cel·les dels malalts. **J.** Jardí de la reina. **K.** Dependències per al servei de l'establiment. **L.** Casa de Margarida de Borgonya. **M.** Cuina. **N.** Corredor. **O.** Carrer públic. **P.** Cementiri. **R.** Rentador. **S.** Priorat. **X.** Pou públic. **Z.** Capella.

(Imatge: ap. VIOLLET LE DUC [1854] 1993, I: 525)

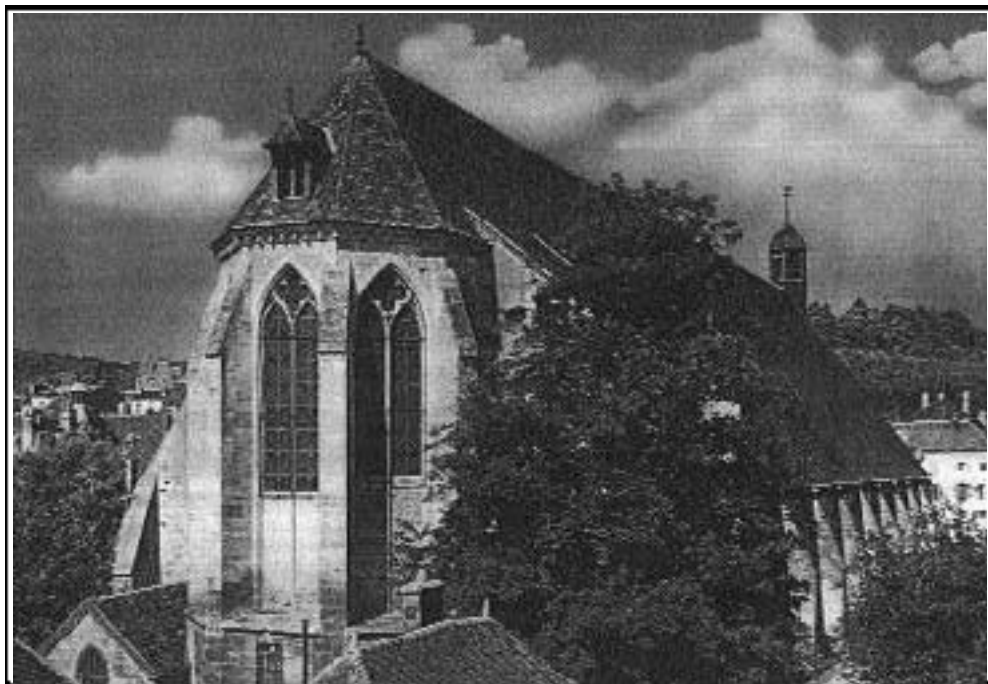
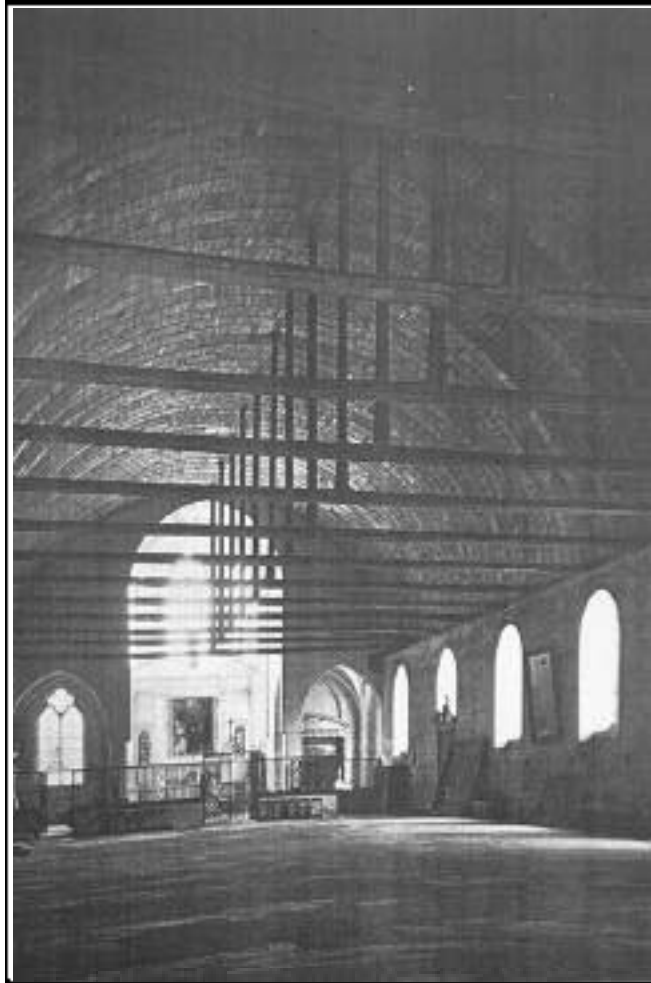

Secció transversal de l'Hôtel-Dieu de Tonnerre. **A**. Espai destinat als llits. **B**. Galeria superior de fusta a mode de passadís, des d'on se segueix l'evolució dels malalts. **C**. Secció transversal parcial de l'estructura de la coberta. **D**. Visió lateral de la mateixa coberta. **E**. Detall d'un dels múltiples forats de la part interior de la coberta, que servien per ventilar el recinte.

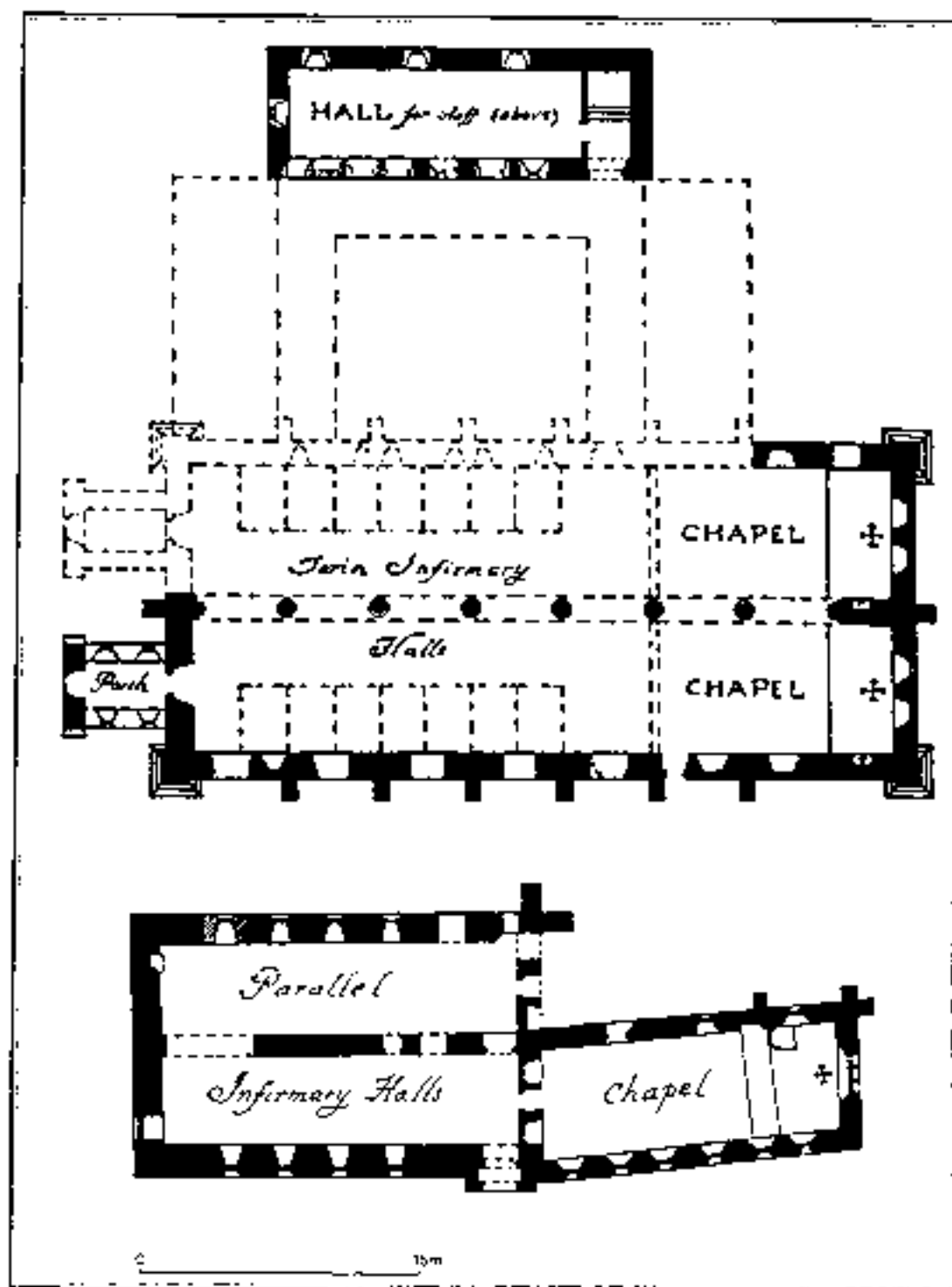
(Imatge: ap. VIOLETT LE DUC [1854] 1993, i: 525)

Proposat de la disposició dels llits de l'Hotel-Dieu de Tournai, segons Viollet le Duc
 (imatge ep. VIOLLET LE DUC [1854] 1993, p. 526)

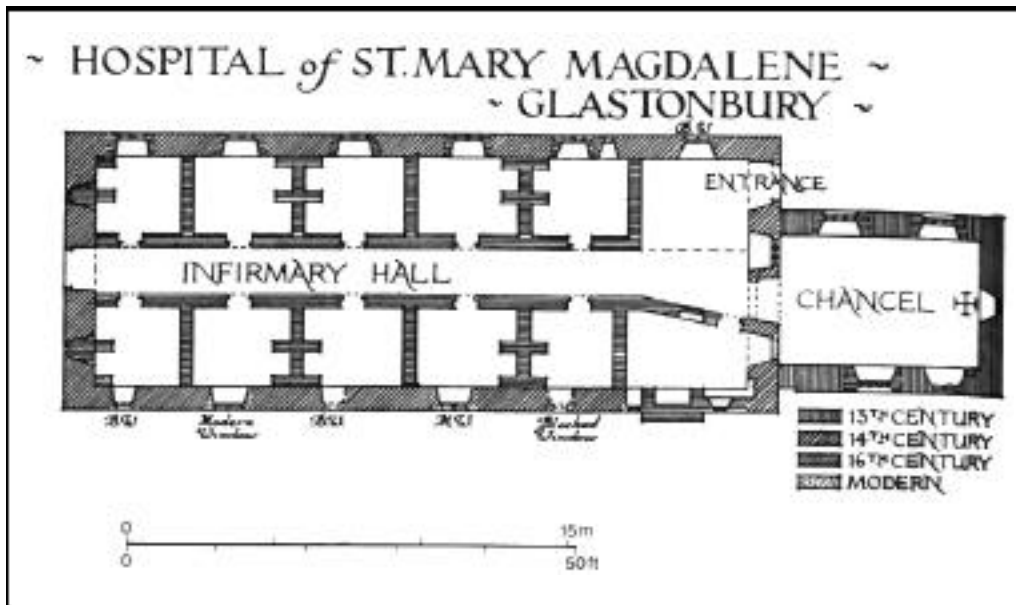
Interior i absis de l'hôtel-Dieu de Notre-Dame de Fonenilles de Tonnerre.
(Fotografies: ap. LEISTIKOW 1967, figs. 151–152)

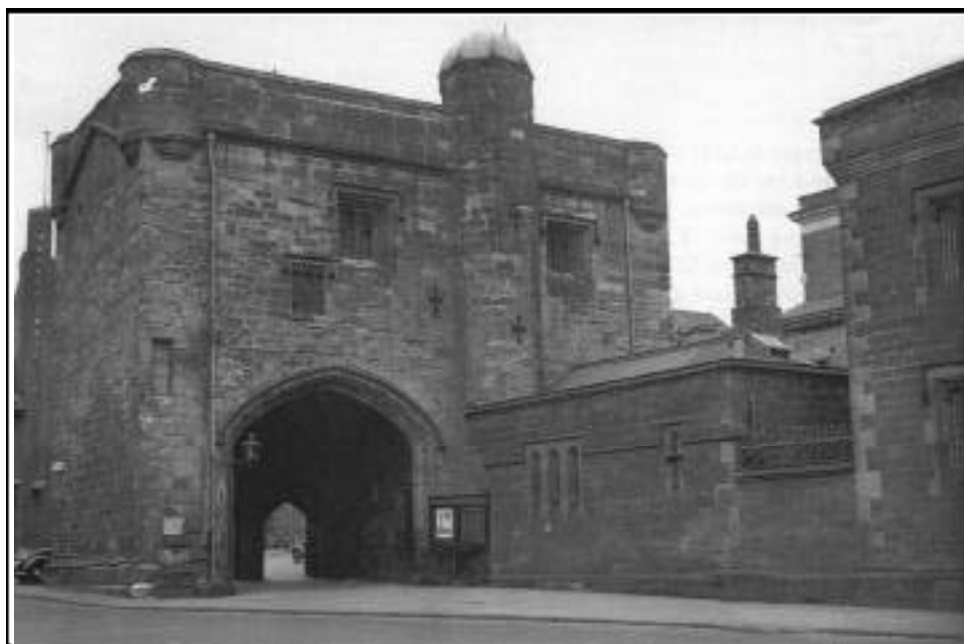
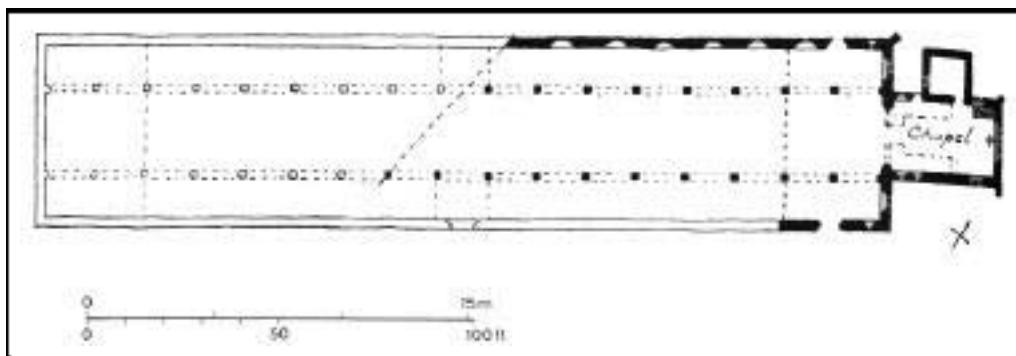
A dalt, planta de l'hospital de Sant Nicholas de Salisbury (mitjan s. xii).

A baix, planta de l'hospital de Sant John de Winchester (fundat el 1275)

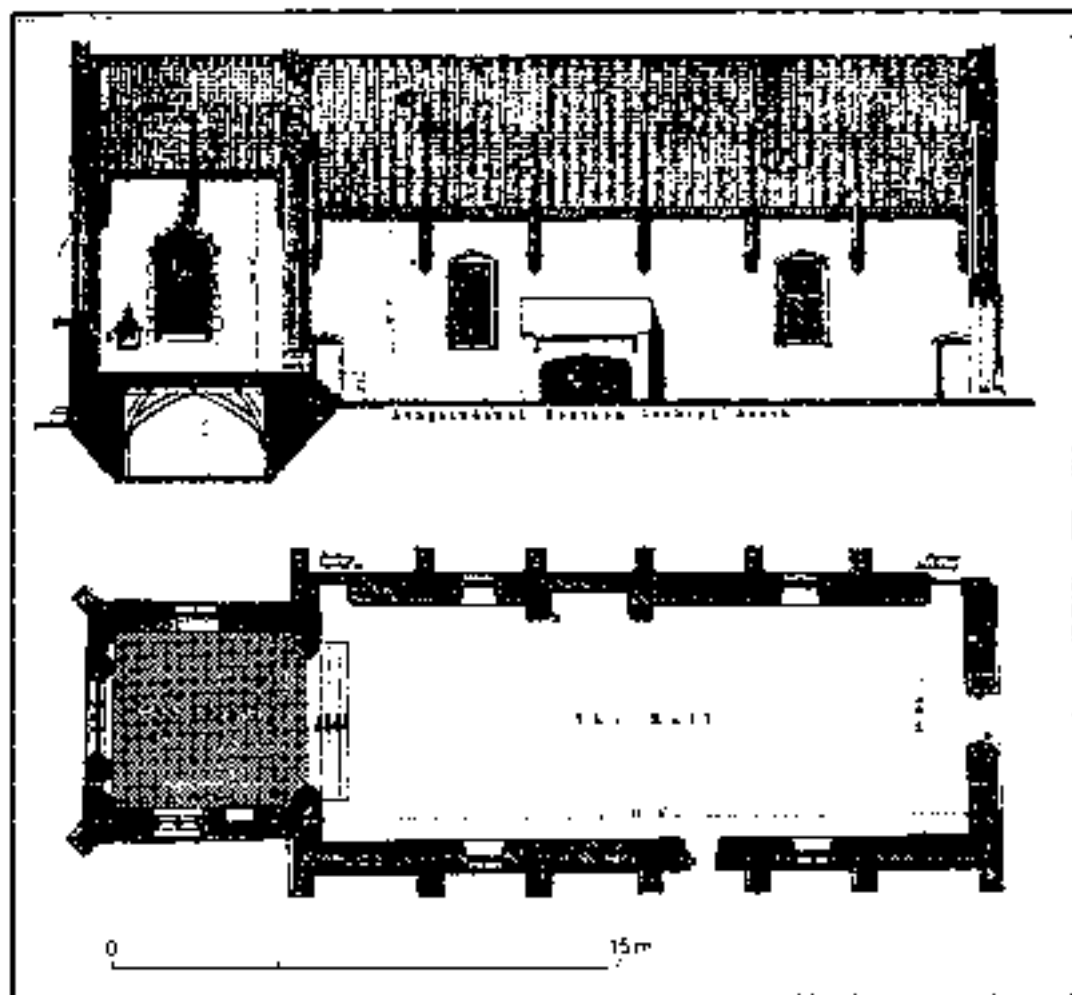
(Imatge ap. O'NE-WINSTER 1995, 100)

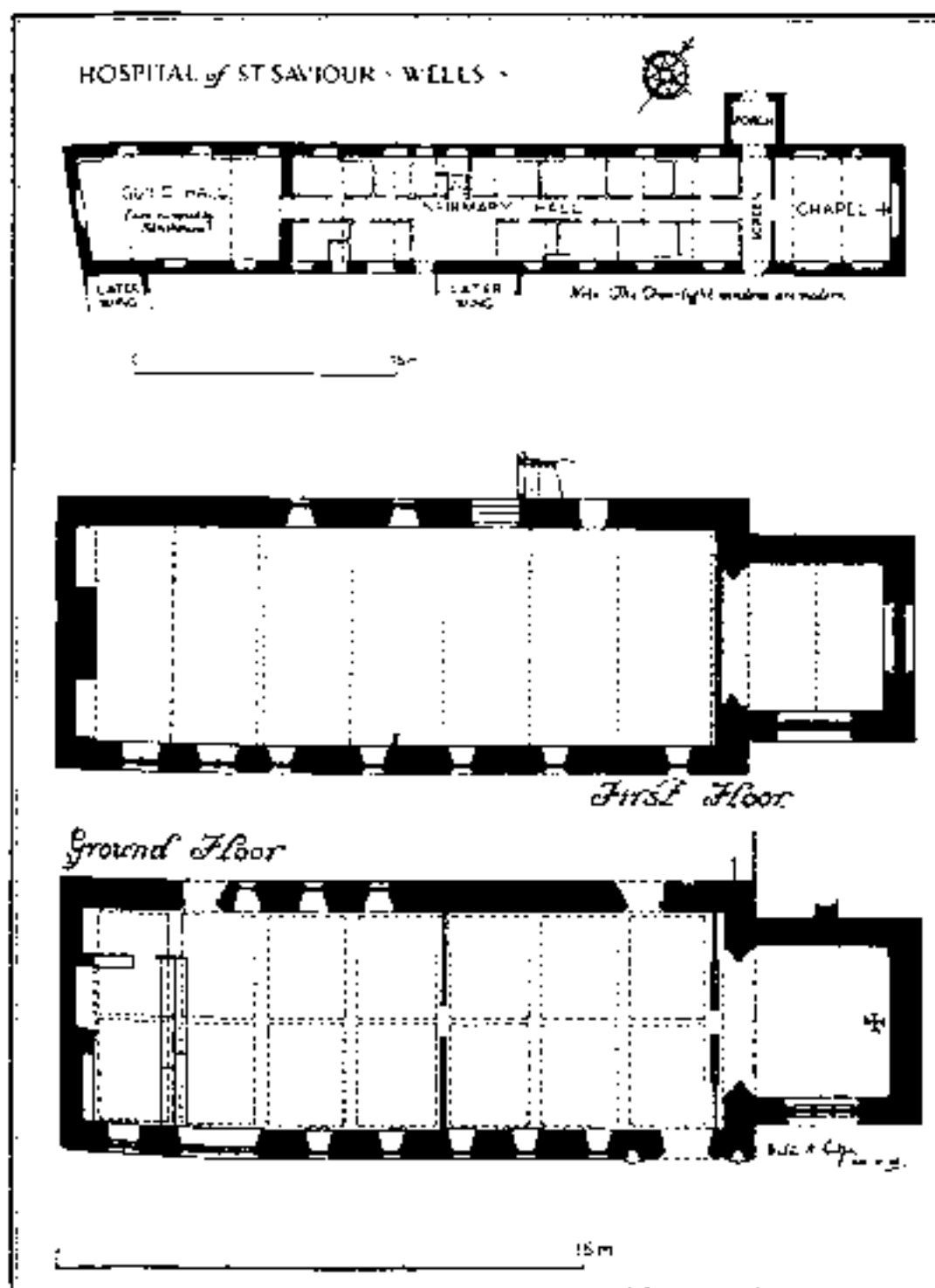
A. Planta de l'hospital de Sant Mary Magdalene a Glastonbury (ss. XIII–XVI).
(Imatge: ap. ORME–WEBSTER 1995, 90)

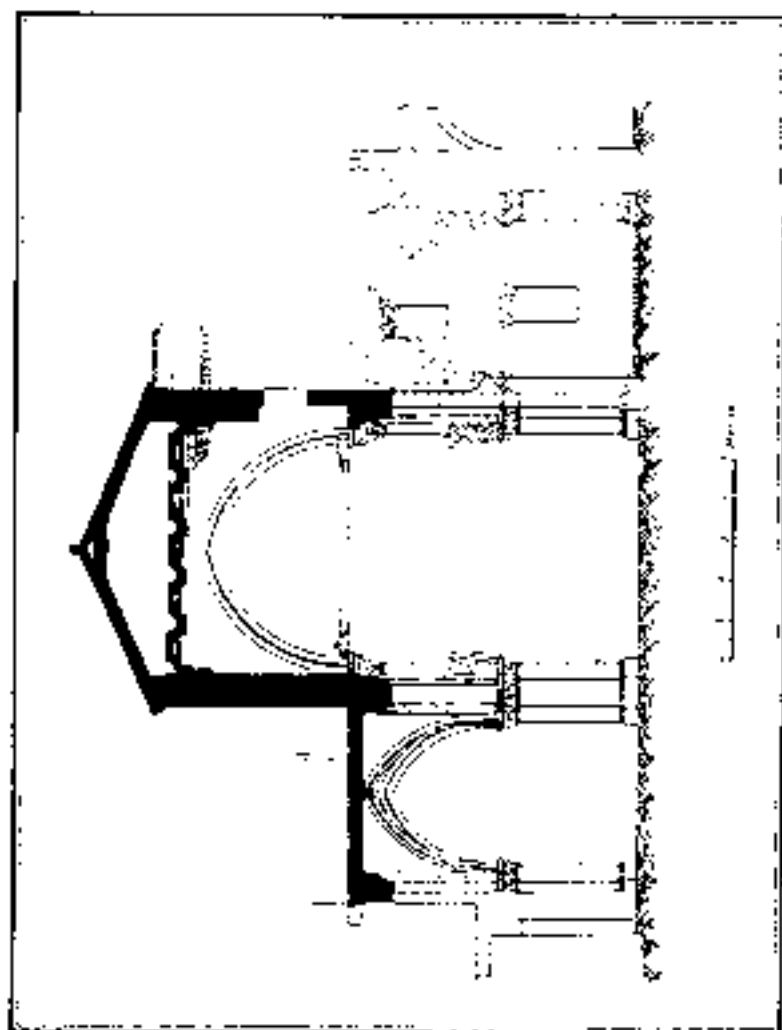
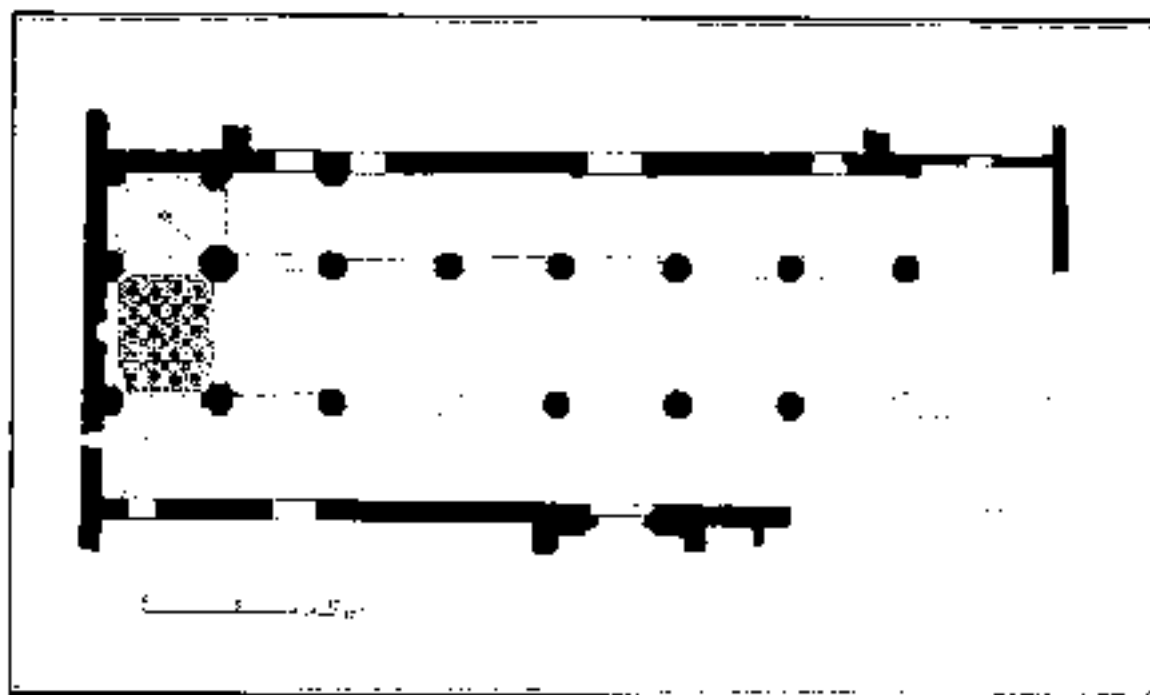
B–C. Planta i vista parcial exterior de l'hospital de Newarke a Leicester, iniciat el 1330.
(Imatges: ap. ORME–WEBSTER 1995, 4, 130)

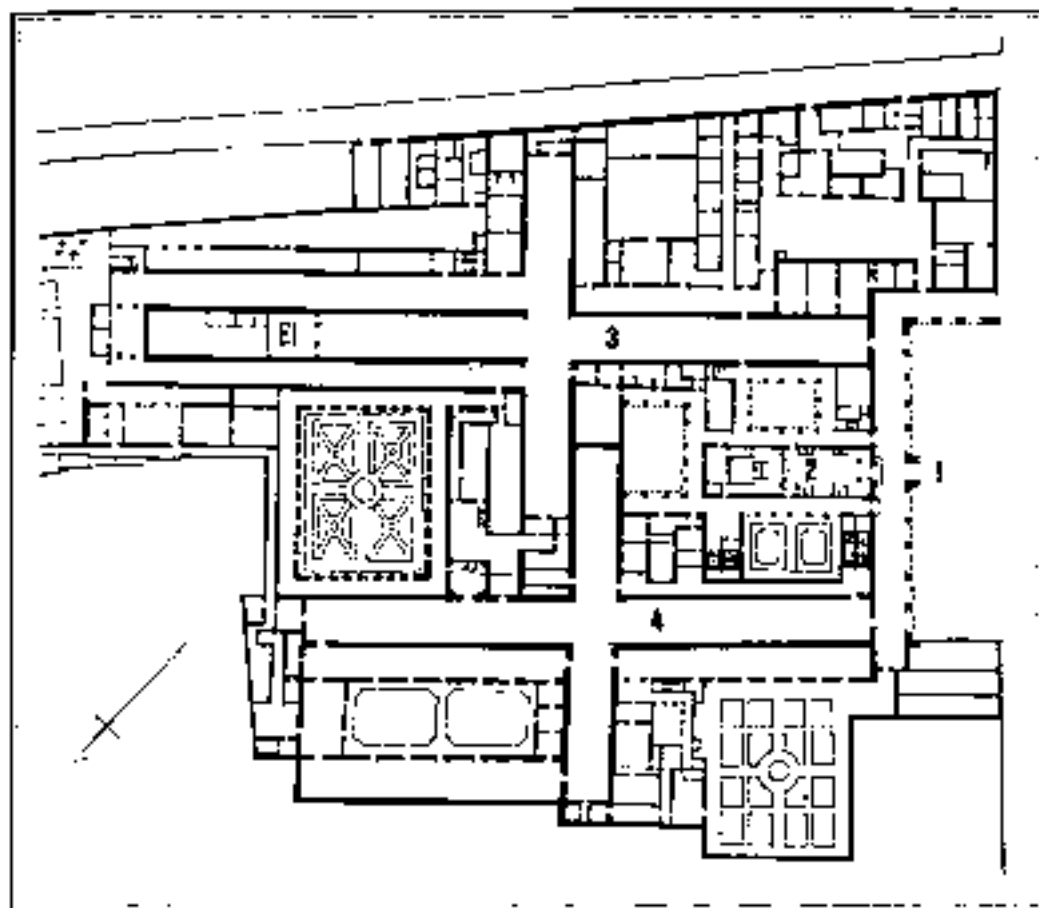
Plana de la bedchambre de Higham Ferrers (fundada el 1423).
 (imatge: ap. ORME-WESSER 1995, 117)

A dalt, planta de l'almsouse de Sant Saviour a Wells i, a baix, planta de l'almsouse de Sant John a Sherborne (s. XV)
 A la segona, homes i dones ocupaven pisos diferents, cadascun amb la seva respectiva capella
 (imatge: ap. ORME-WILSTER 1995, 133)

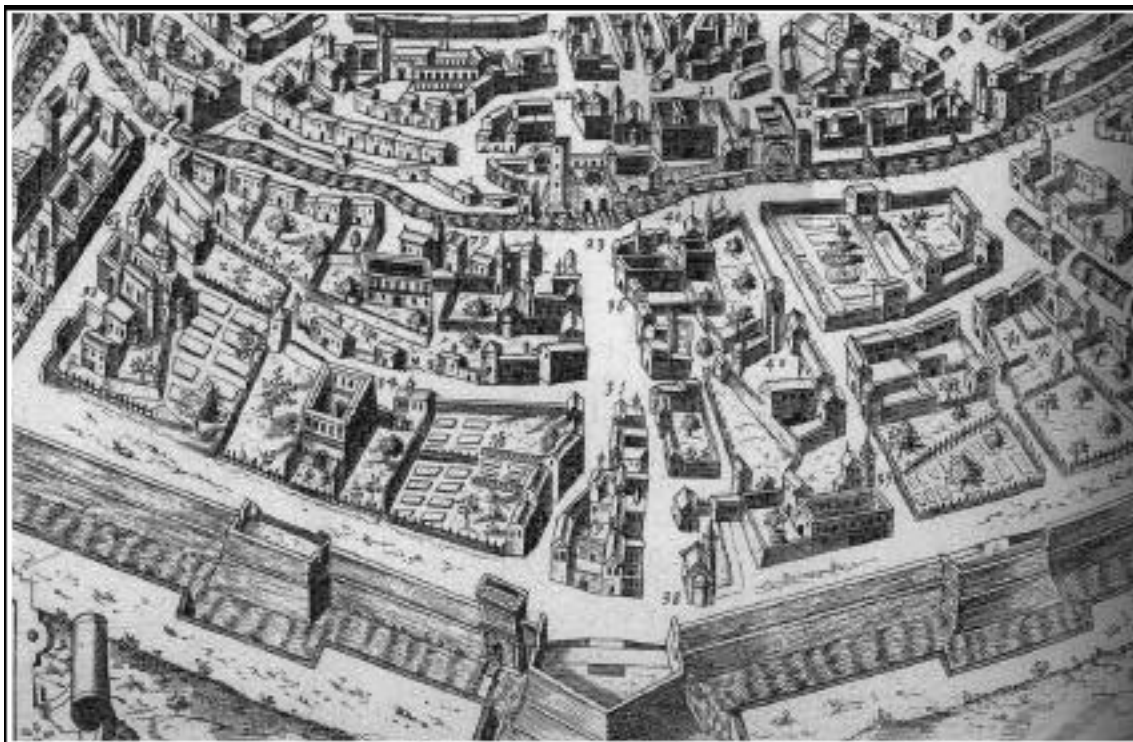

Secció transversal i planta de l'hospital real de Burgos (ss. xiii-xv, destruït el s. xx).
 (imatge: ap Lambert, 1922) 1993, II: 260-261)

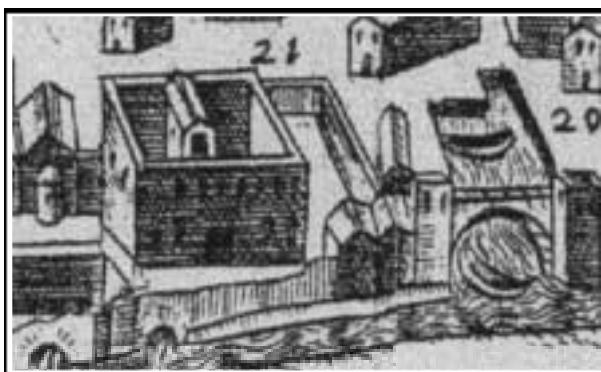
Plana de l'hospital de Santa Maria Nuova de Florència (remodelat i ampliat el 1334). 1. Entrada amb lògia. 2. Església de Sant Egidí. 3. Sala dels homes. 4. Sala de les dones

(imatge ap. HEYDENREICH-LEZZI [1974] 1991, 2.)

A. Vista de Milà segons un gravat d'Antoine du Perac Lafrery (1573). Amb el núm. 21, s'indica la situació de l'ospedale maggiore.

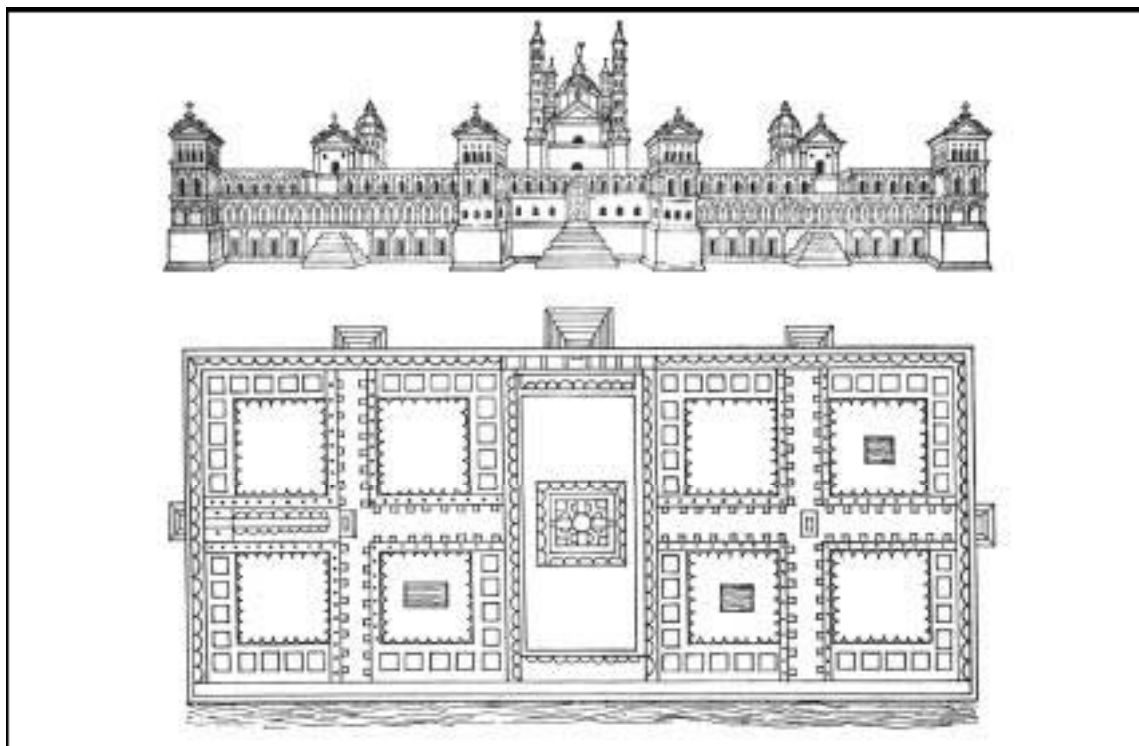
(Imatge: ap. ANTONIOLI (dir.) 1993, 50)

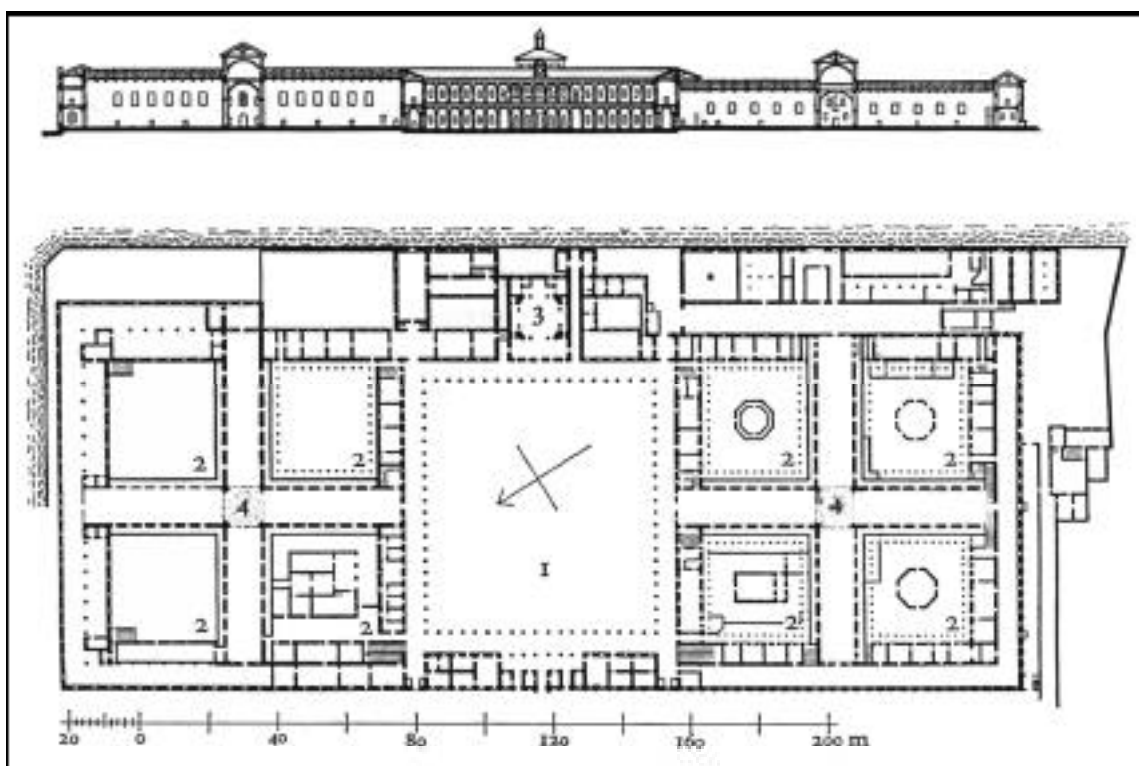
B. Detall de l'ospedale maggiore, tal com apareix en el gravat anterior. Al costat del quadrat, amb el primer braç de la creu totalment acabat, destaca un petit llac on atracaven les barques que transportaven materials per a la construcció de la catedral i del propi hospital.

C. Façana principal de l'hospital milanès, executada segons el projecte de Francesco Maria Richini (s. xvii). (Fotografia: ap. RIGHINI-DI SILVESTRO 1993, 69)

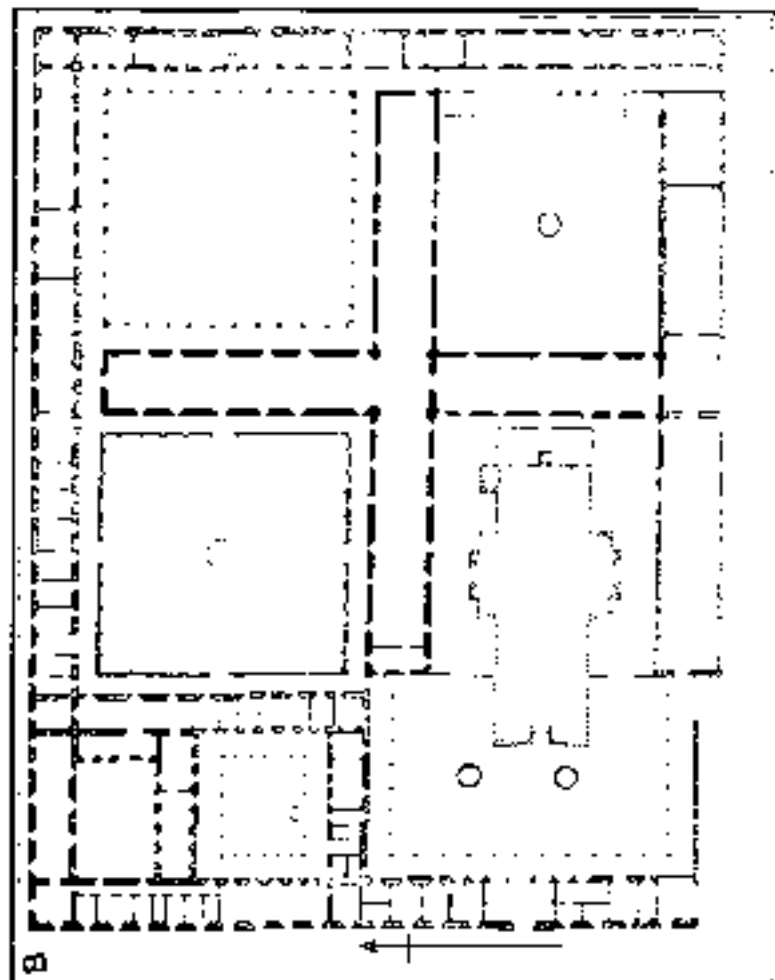
A. Projecte per a l'ospedale maggiore de Milà de Filarete (c. 1456): alçat de la façana principal i planta. (Imatge: ap. HEYDENREICH–LOTZ [1974] 1991, 165)

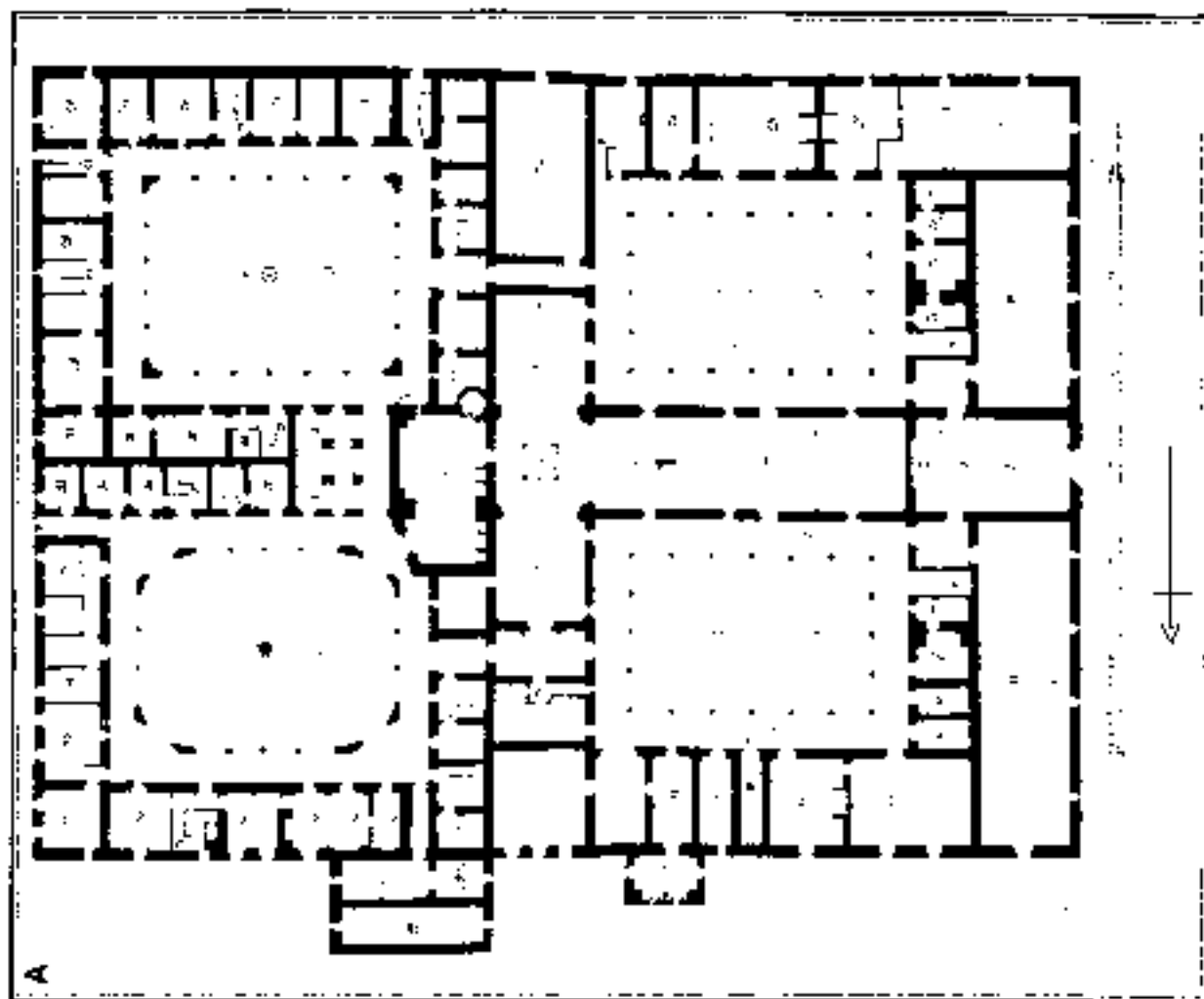
B. Esquema definitiu de l'hospital: alçat de la façana principal i planta. 1. Pati central. 2. Patis laterals. 3. Església. 4. Sales de malalts. (Imatge: ap. LEISTIKOW 1967, 69)

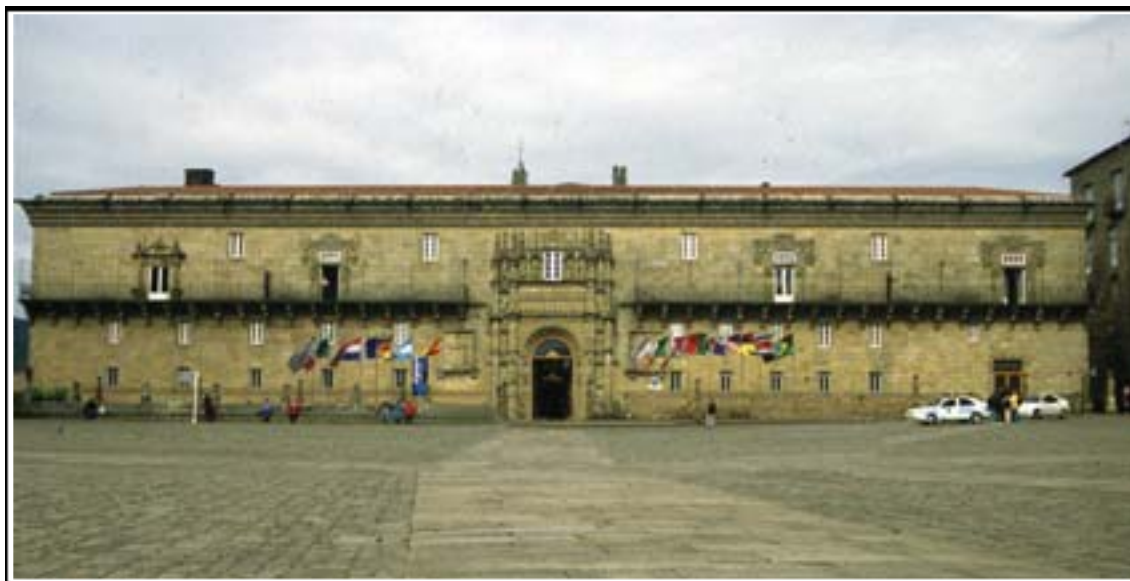

Facultatea de Medicină a Universității de Medicină și Farmacie "Carol Davila" București - 1978. (1)

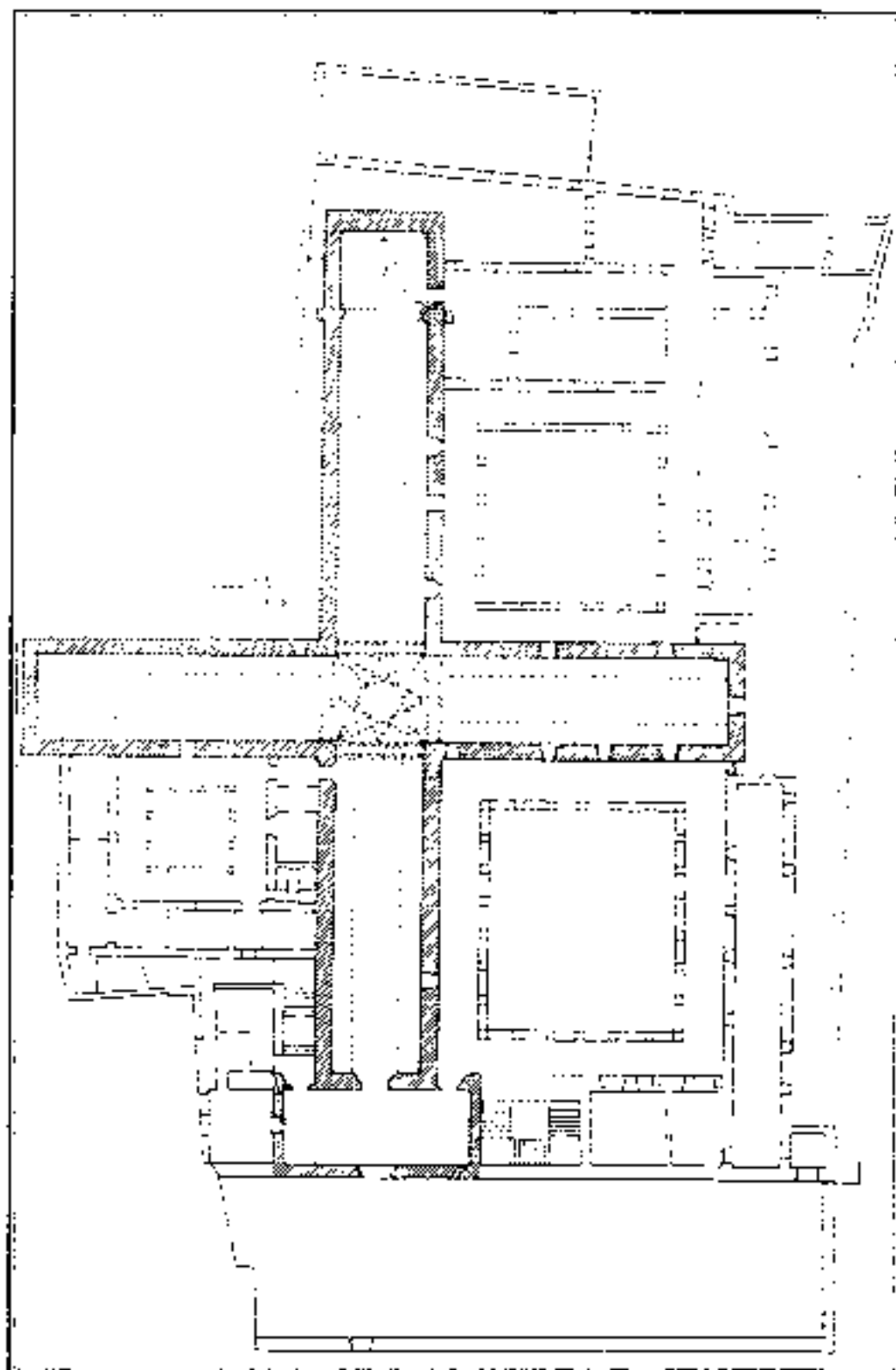
A. Planta de l'ospital real de Santiago de Compostela, iniciat el 1501
 B. Planta de l'ospital de las Cáncas Llagas de Sevilla, començat el 1546
 (Dreçatges: arq. JAVIERREZ [1922] 1993, ff. 265 i 282)

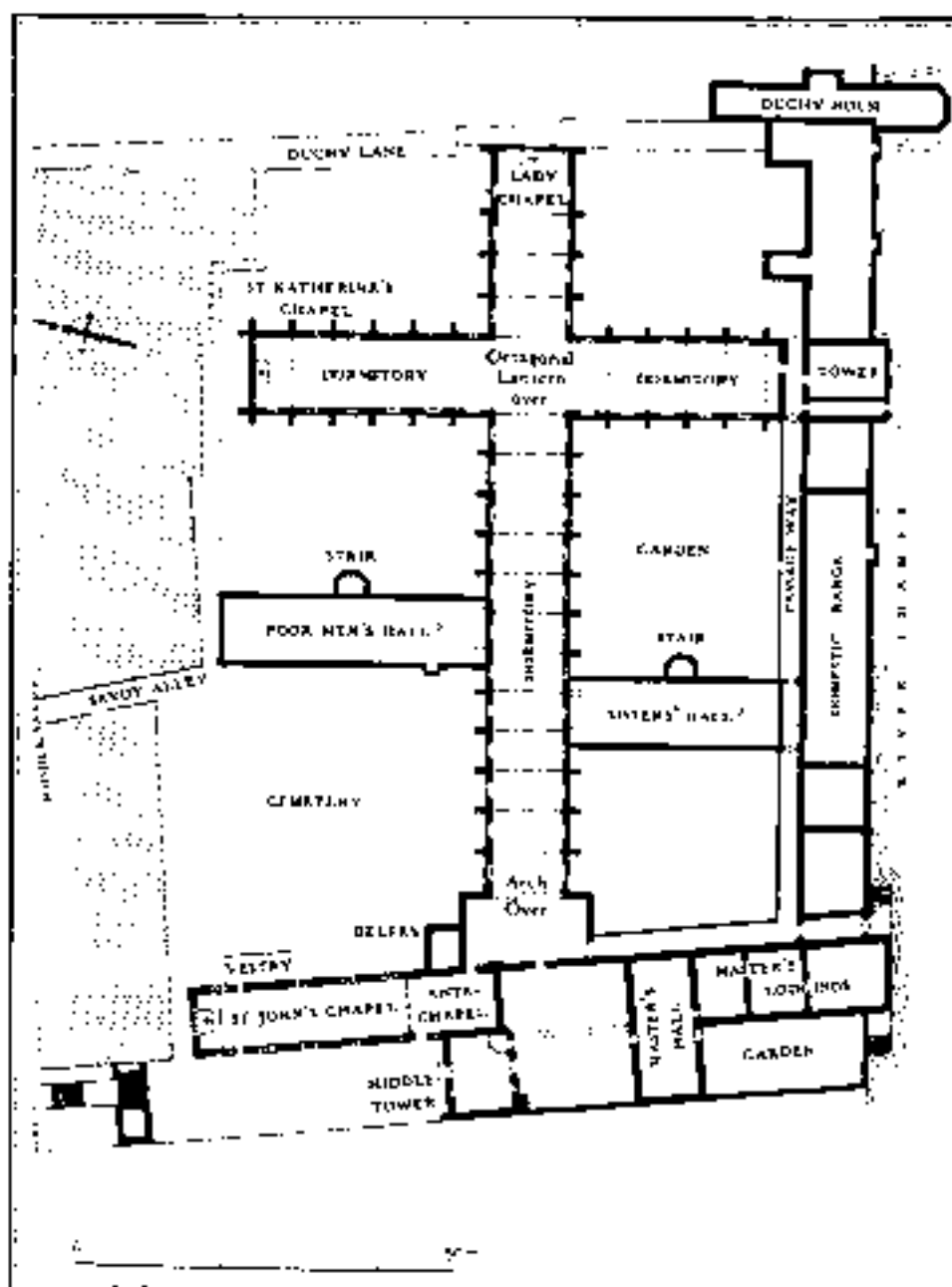
Detalls de la façana i porta principal de l'hospital reial de Santiago de Compostel·la.

(Clixés: Antoni Conejo)

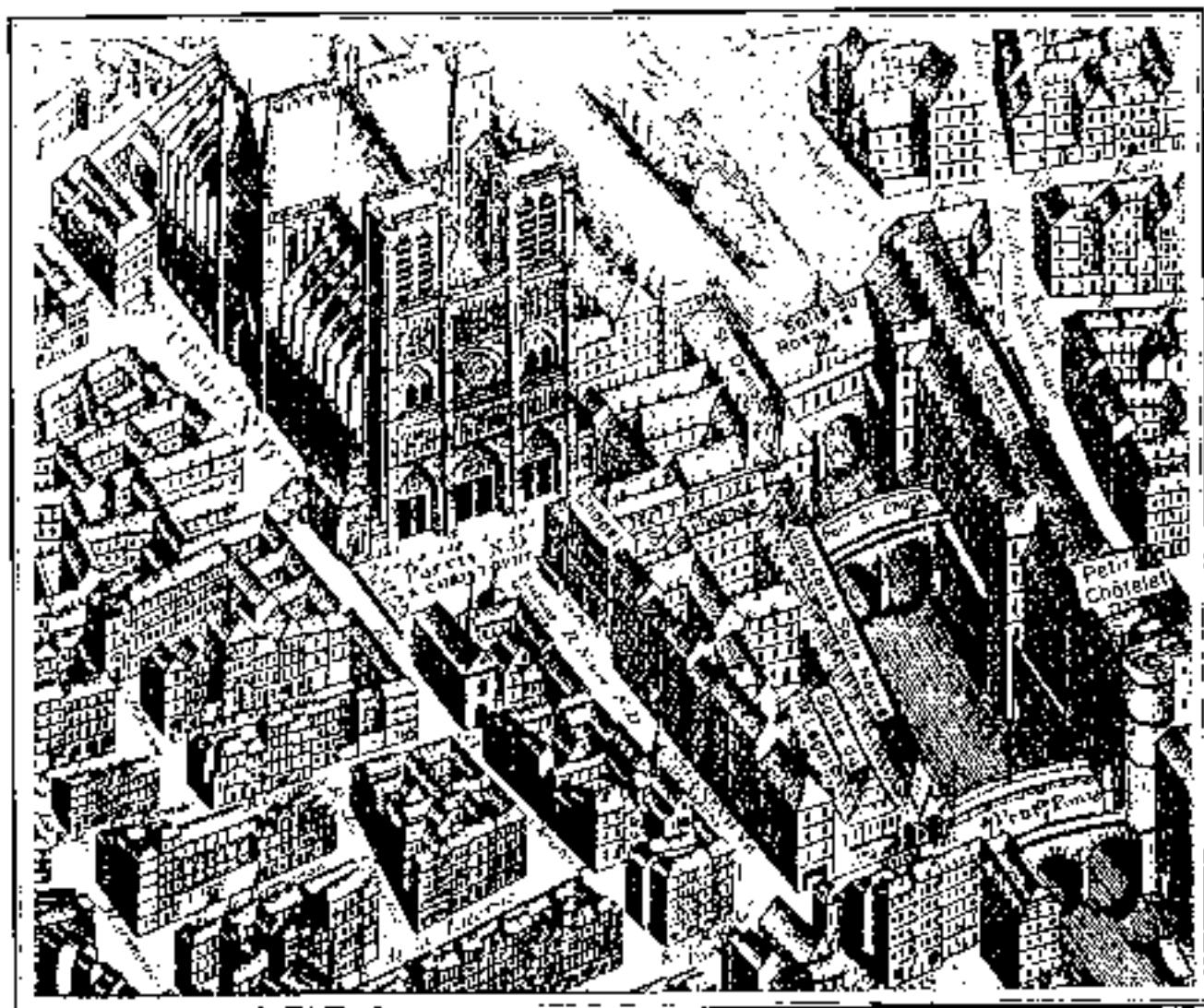
Planta de l'hospital de la Santa Cruz de Toledo (iniciat el 1504)

(Imatge: ap. LAMPEREZ [1922] 1993, II 273)

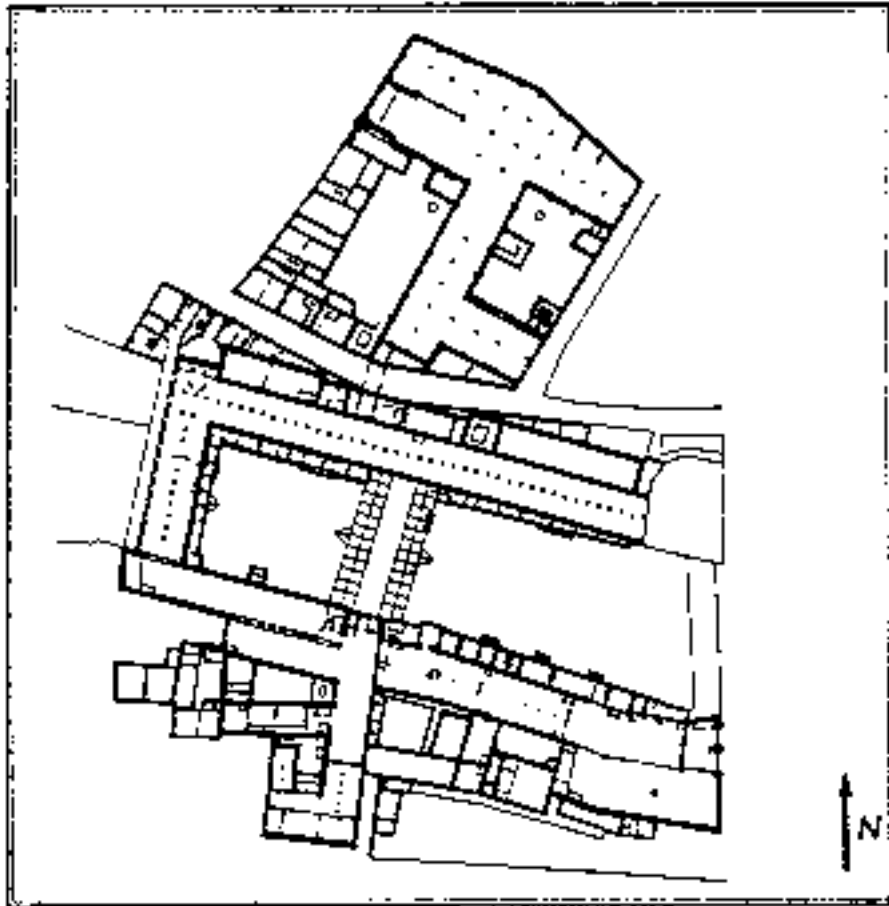

Planta de l'hospital Savoy de Londres (iniciat al principi del s. xvi)

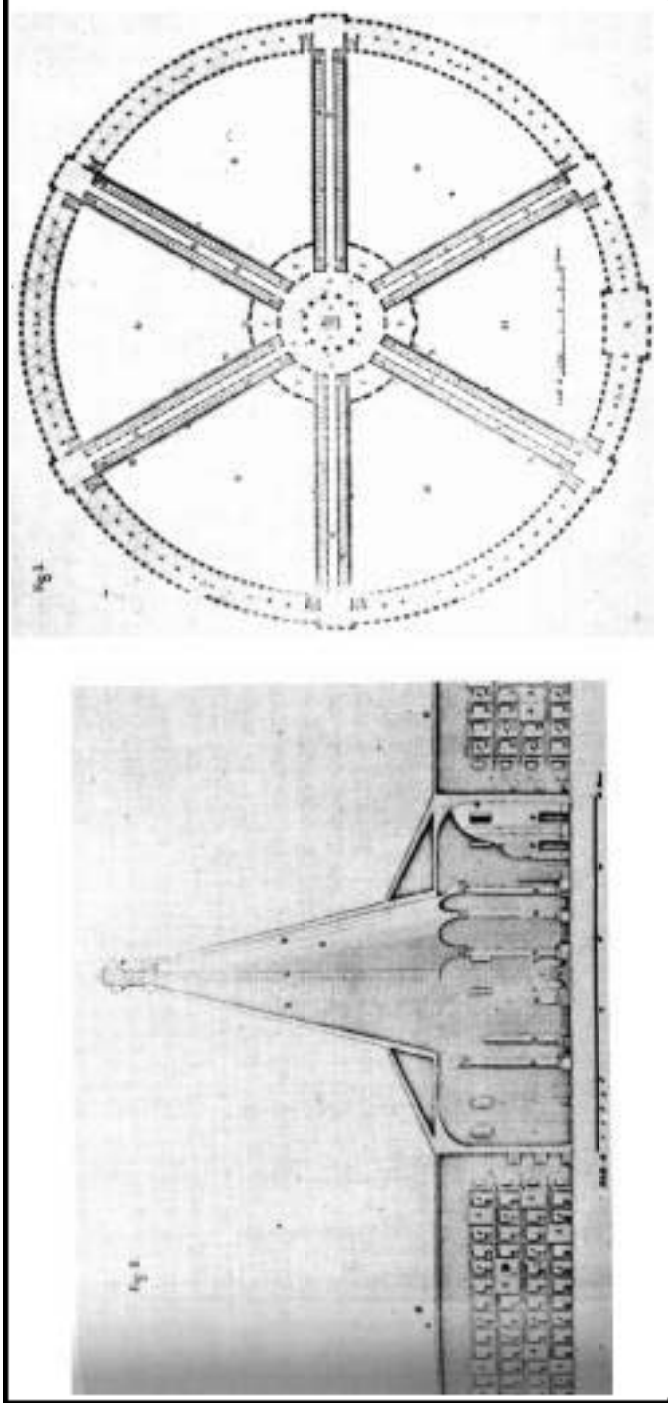
(Imatge: ap ORME-WEISTER 1995, 149)

Vista general de l'hôtel-Dieu de París, segons el pla de París, a càrrec de Turgot (1739)
 (Imatge: ap. GOUZ 1994, 167)

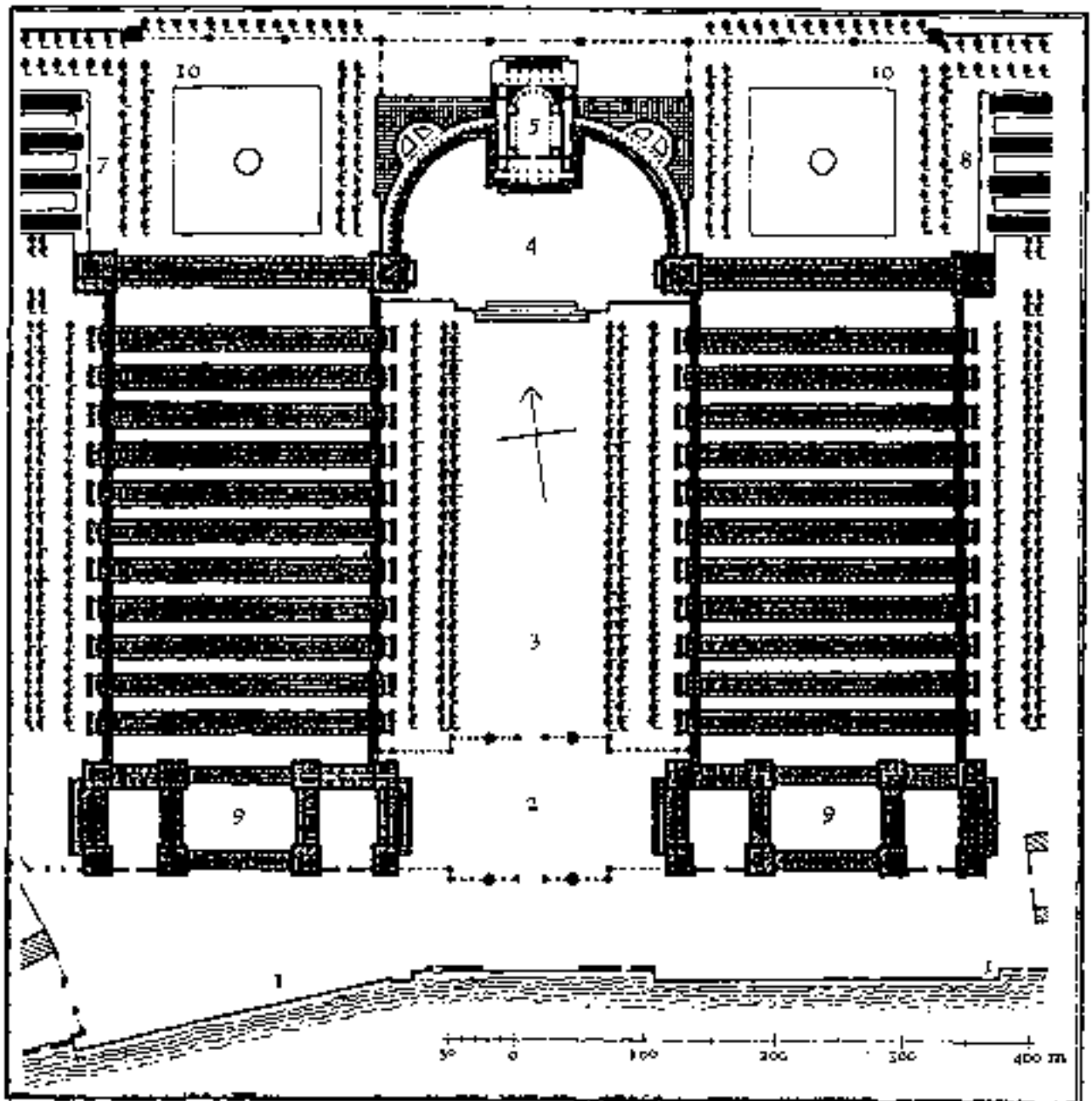
Plan de l'hôtel-Dieu de Paris.
(Image: ap JENX (1972) 1981, 283)

A. Projecte per a l'hôtel-Dieu de Paris d'Antoine Petit: secció i planta (1774).

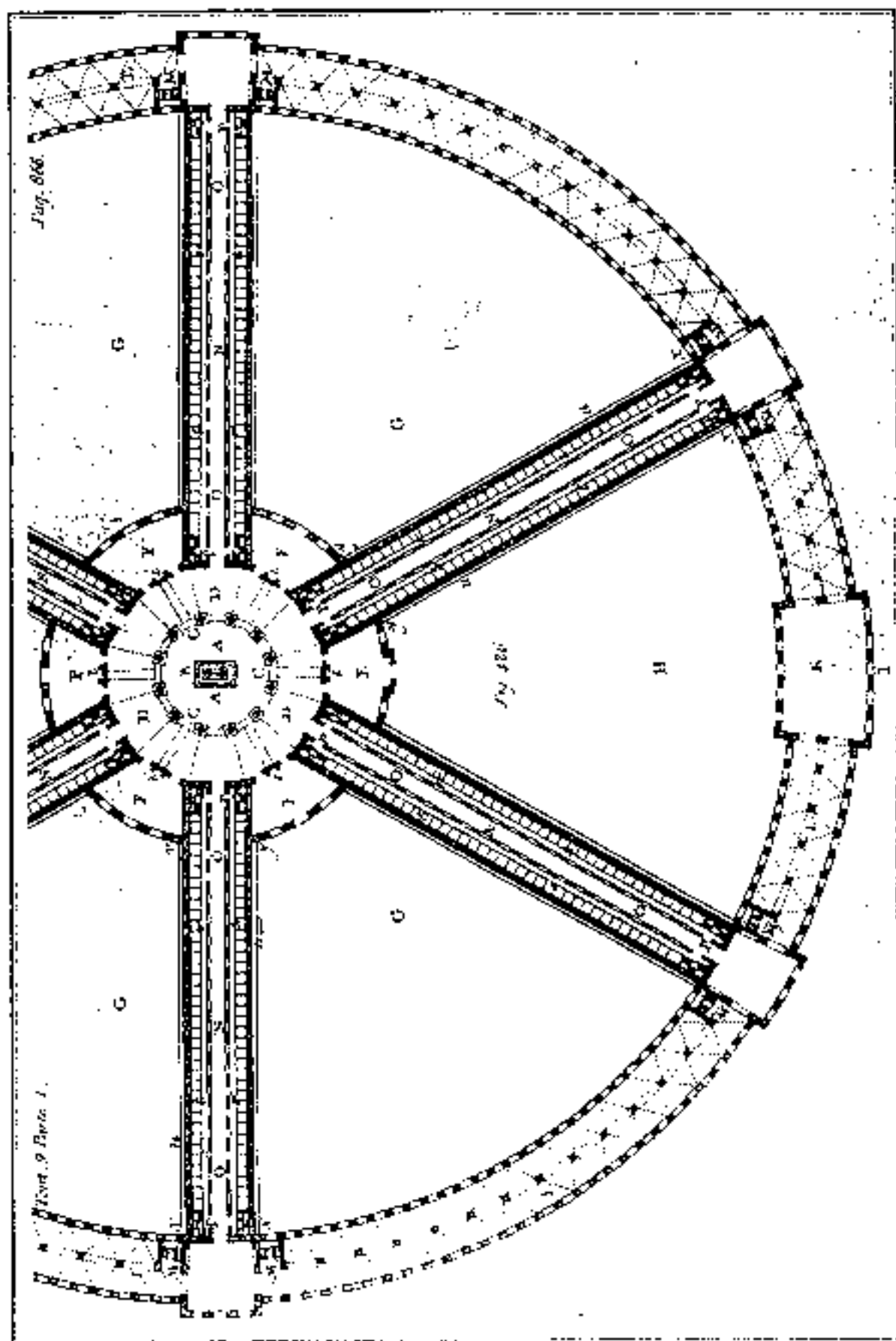

B. Projecte per a l'hôtel-Dieu de Paris de Bernard Poyet: vista general i planta (1785).
(imatges: ap. PEVSNER [1976] 1980, figs. 9.32–35)

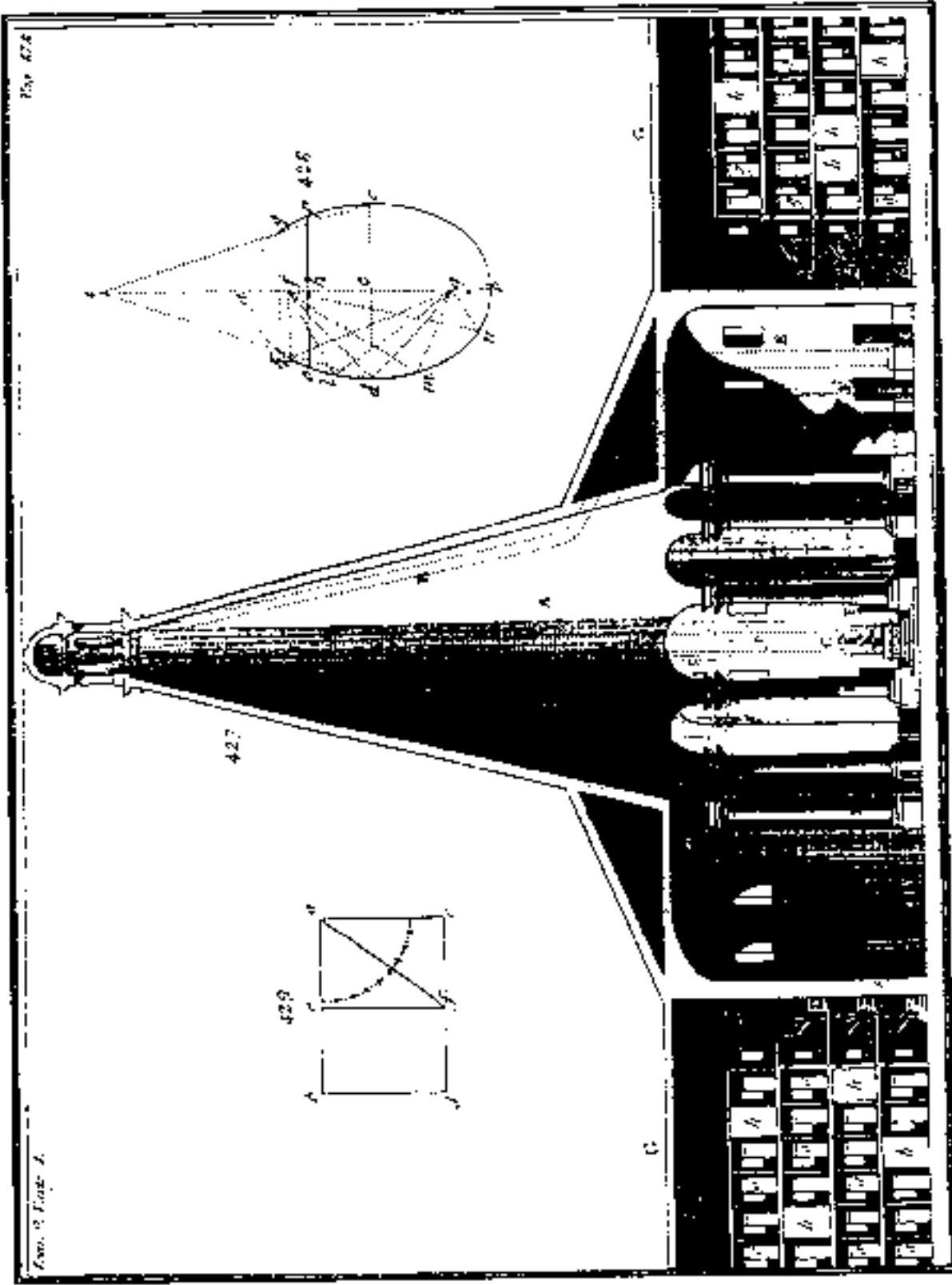
Projecte per a l'hôtel-Dieu de París de Jean Baptiste Le Roy: planta (1777-1787). 1. Ribera del Sena. 2. Avantpati 3. Pati principal. 4. Pati de l'església. 5. Església 6. Pavellons per als malats. 7. Pavellons per als malats infecciosos. 8. Pavellons per a cirurgia. 9. Edificis per al servei. 10. Jardins.

(Image ap LESTKOW 1967, 93)

Proposta de planta ideal d'un hospital segons Benito Bails (1783).

(imatge: ap. BAILS *Elementos de matemática: De la arquitectura civil*, 1796. IX, par. 2: 866)

Alcat ideal d'un hospital segons Benito Baile (1783).
 (Imatge: ap. Baile, *Elementos de matemática: De la arquitectura civil* 1796, IX: pàg. 1, 878)

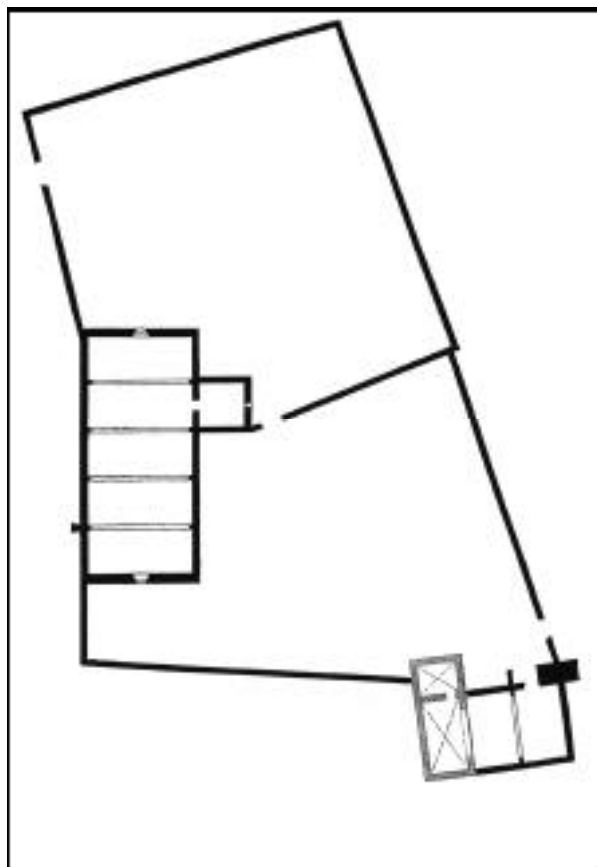
A. Restes de l'hostatgeria per a pobres i pelegrins, als afores del monestir de Sant Pere de Rodes.

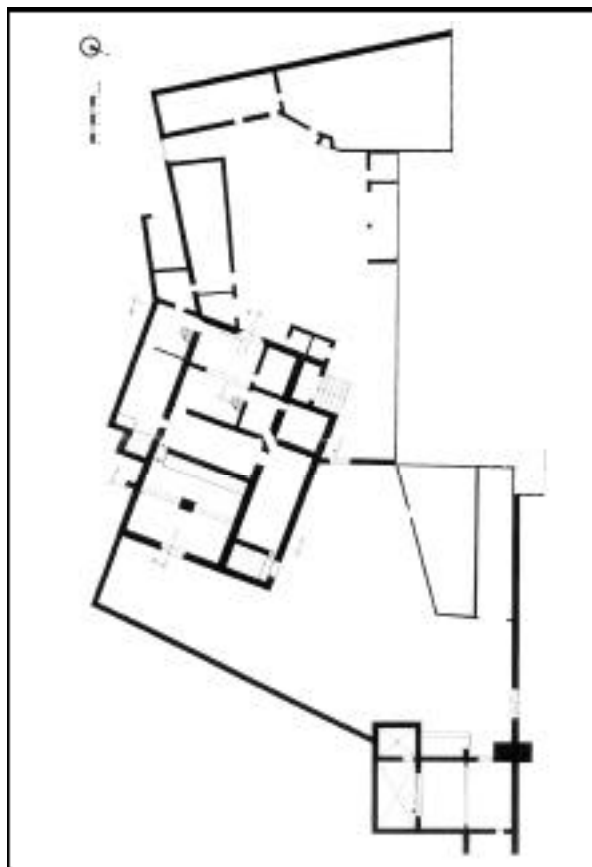
B. A l'esquerra, restes de la hipotètica hostatgeria per a pobres i pelegrins del monestir de Poblet.

C. A dalt, restes de la hipotètica hostatgeria per a gent rica i distingida del mateix monestir.

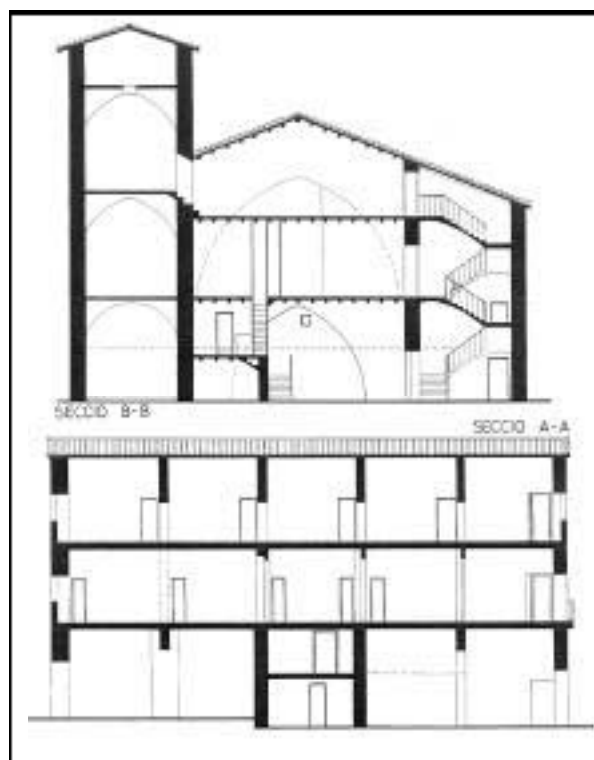
(Clixés: Antoni Conejo)

A. Planta de l'hospital d'en Cervelló, a Olesa de Bonesvalls, segons Cèsar Martinell.
(Imatge: ap. MARTINELL 1935*b*, 56)

B. Planta actual de l'hospital, segons els arquitectes Isidre Martí i Jordi Avilés.
(Imatge: ap. MISSER-FIGUEROLA-MARTÍ 1993, 138-139)

C. Seccions transversal i longitudinal de l'hospital d'Olesa, segons els arquitectes Isidre Martí i Jordi Avilés.

(Imatges: ap. MISSER-FIGUEROLA-MARTÍ 1993, 140)

A. Façana occidental de l'hospital d'Olesa de Bonesvalls.

B. Detall de la muralla i la torre, afegida al s. xiv.

C. Detall d'un arc diafragma del nivell inferior.

D. Detall del vèrtex dels arcs diafragma del nivell superior.

E. A l'esquerra, interior de la capella.

(Clixés: Antoni Conejo)

Façana principal i pati interior, de l'hospital de Sant Joan de Jerusalem de l'Espluga de Francolí (s. xiv).

(Clixés: Antoni Conejo)

Hospital d'en Terrades de Vic (avui de la Santa Creu)

A. Façana principal de l'hospital d'en Terrades de Vic. (ss. xvi–xvii).

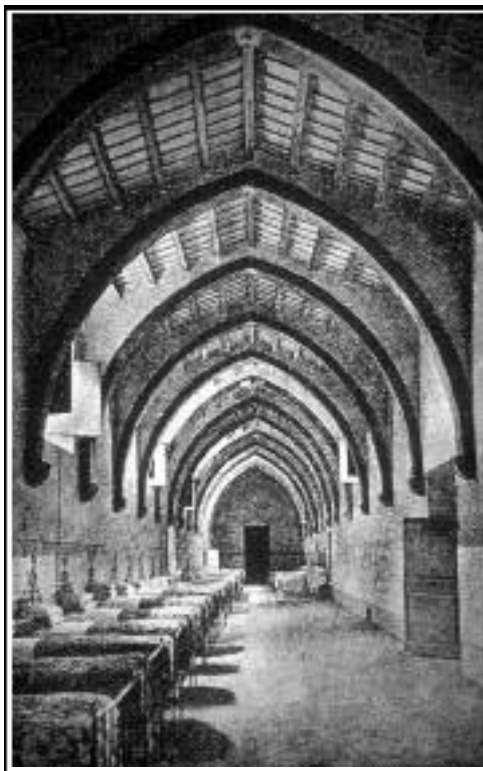
B. Detall de la coberta de la sala medieval de malalts i cos posterior de la façana principal.

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Campanar de la capella de la institució.

(Clixé: Antoni Conejo)

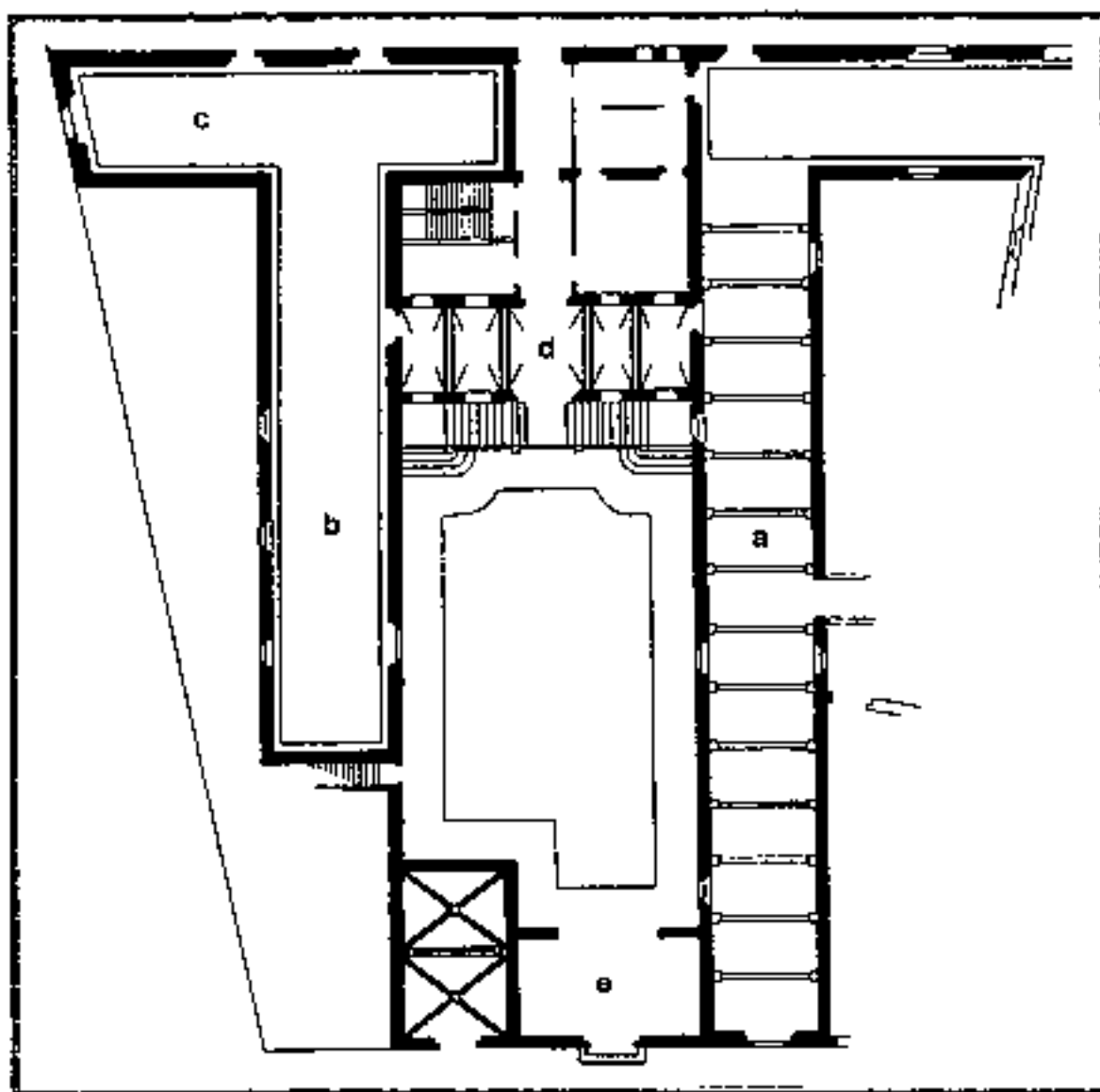
B. Aspecte de la sala medieval de malalts, al començament del s. xx.

(Fotografia: ap. REVENTÓS 1996, I: 24)

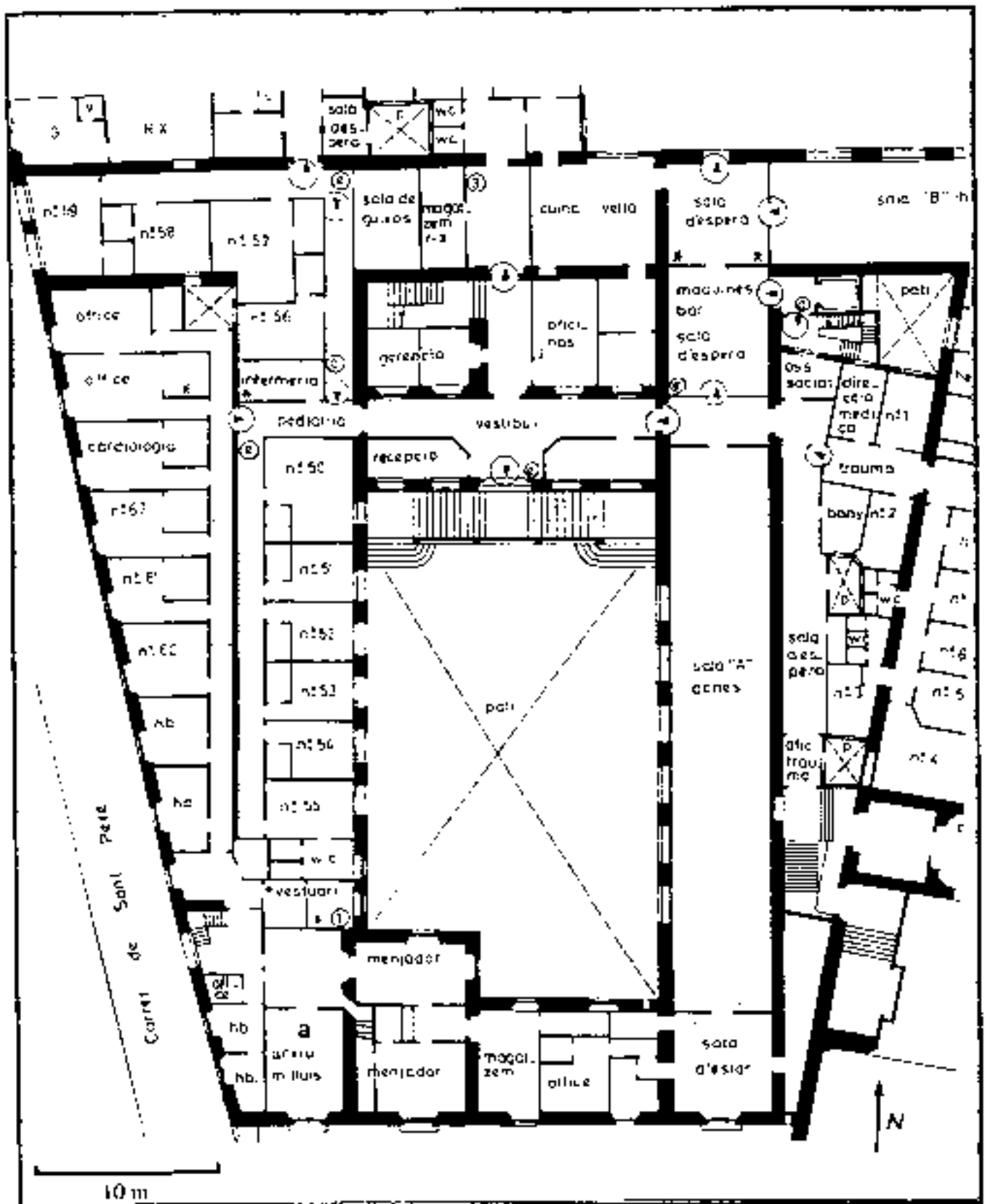
C-E. A dalt, aspecte actual, molt reformat, de la sala medieval de malalts. A l'esquerra, mènsules de la segona sala, avui desapareguda.

(Clixés: Antoni Conejo)

Planta de l'hospital de Vic, segons Cèsar Martinell.

(imatge: ap. MARTINELL 1935b, 59)

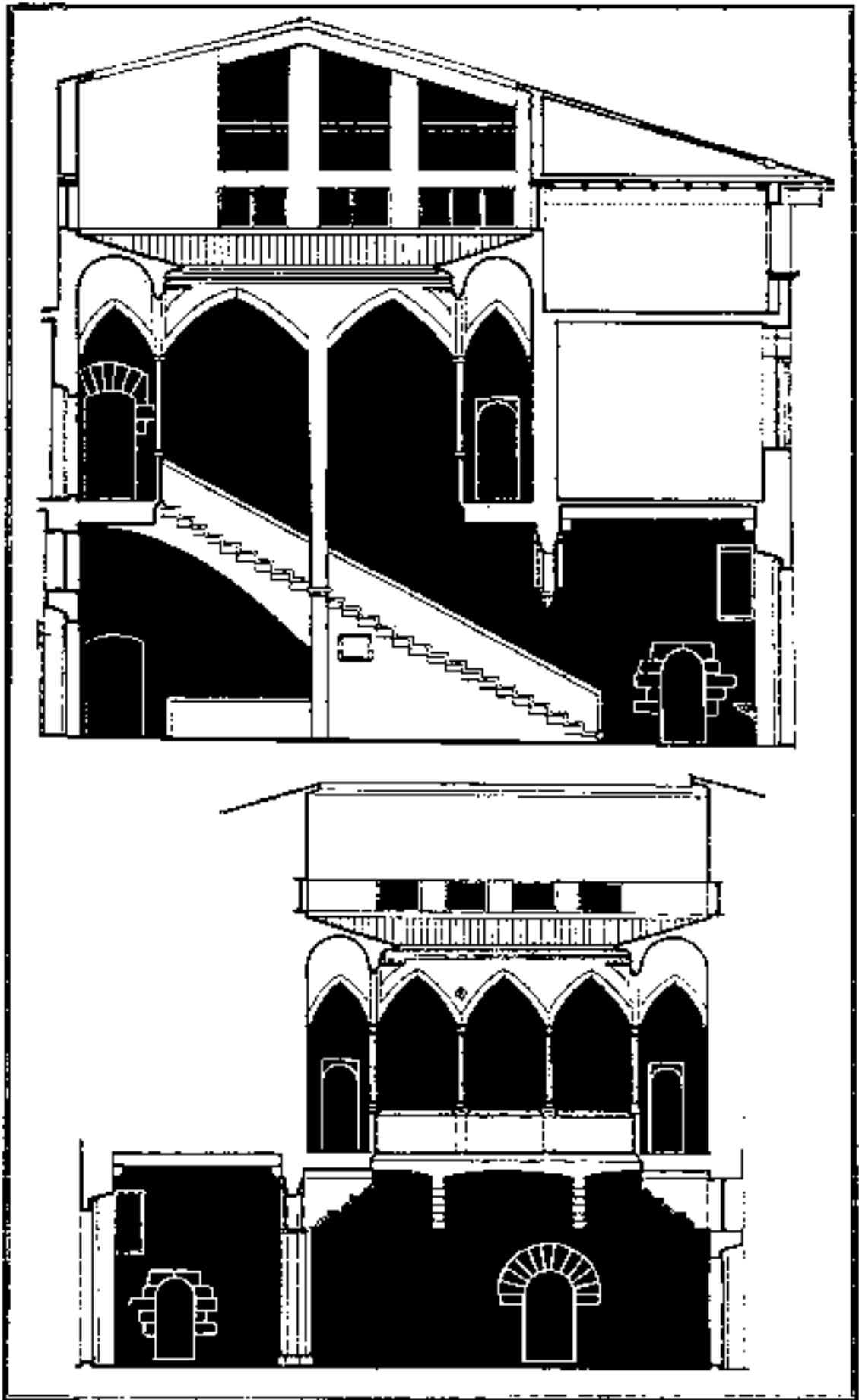

Plana sense sigesat. del nivell inferior de part de l'actual hospital de la Santa Creu de Vic. S'observa perfectament, l'esquema medieval original
 (Imatge: Hospital de la Santa Creu de Vic)

Façana de l'hospital de Sant Pere de Vilafranca del Penedès: vista general, finestra del nivell inferior i nínxol de la palta noble amb una imatge de sant Pere (?).

(Clixés: Antoni Conejo)

Alçats longitudinal i transversal de l'hospital d'en Llorenç de Solsona (s. XV)
 (imatges: ap. LLORENÇ SOLÉ 1987, I: 304-305)

Hospital de Santa Tecla de Tarragona

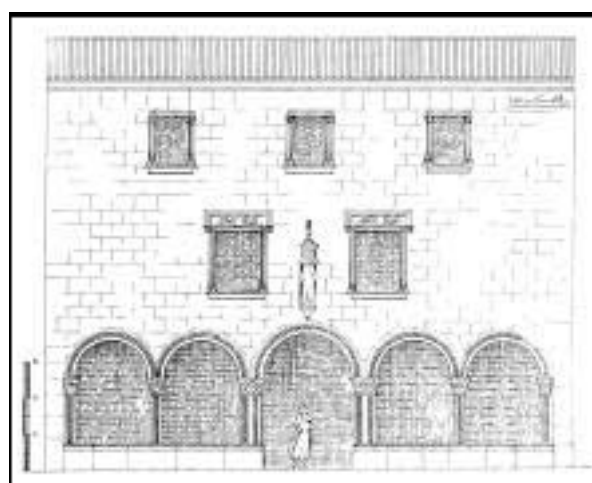
A. Vista general de la façana.

(Clixé: Antoni Conejo)

B. Aspecte de la façana anterior, abans de la restauració

(Imatge: COSTA et al. 1995, 81)

C. Dibuix proposta de restauració, a càrrec de l'arquitecte Cèsar Martinell.

(Imatge: ap. MARTINELL 1935a, 117)

A-B. Accés principal de mig punt i Mare de Déu (còpia), situada al damunt.

C

D

E

F

C-E. Detalls dels pilars amb semicolunnes adossades, arcs i capitells del porxo. F. Creu incisa situada en el podi del porxo, a l'esquerra de la porta d'accés.

(Clixés: Antoni Conejo)

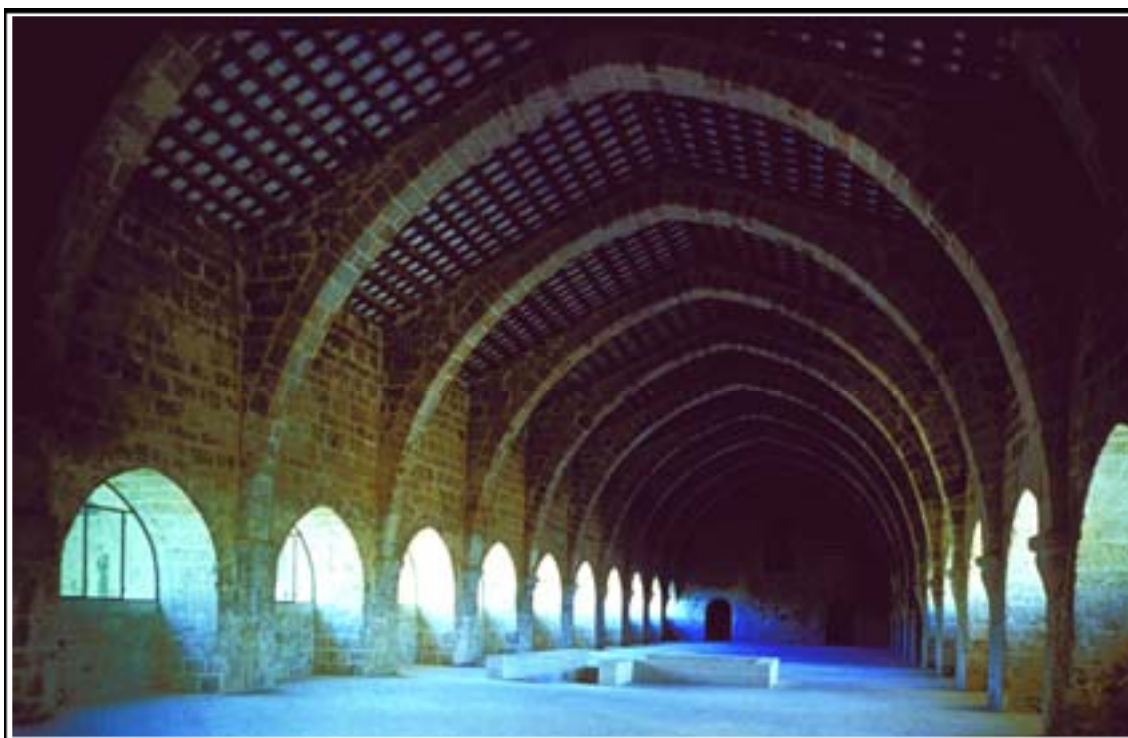
A. Detall del pilar esquerre de la porta d'arc de mig punt principal.

B. Finestra del primer pis.

C-D. Finestres del primer i segon pis respectivament.
(Clixés: Antoni Conejo)

A. Interior del dormitori de monjos del monestir de Santes Creus (iniciat a la fi del s. xii).
(Clixé: Monestir de Santes Creus)

B. Interior del dormitori de monjos del monestir de Santa Maria de Poblet (s. xiii)
(Clixé: Antoni Conejo)

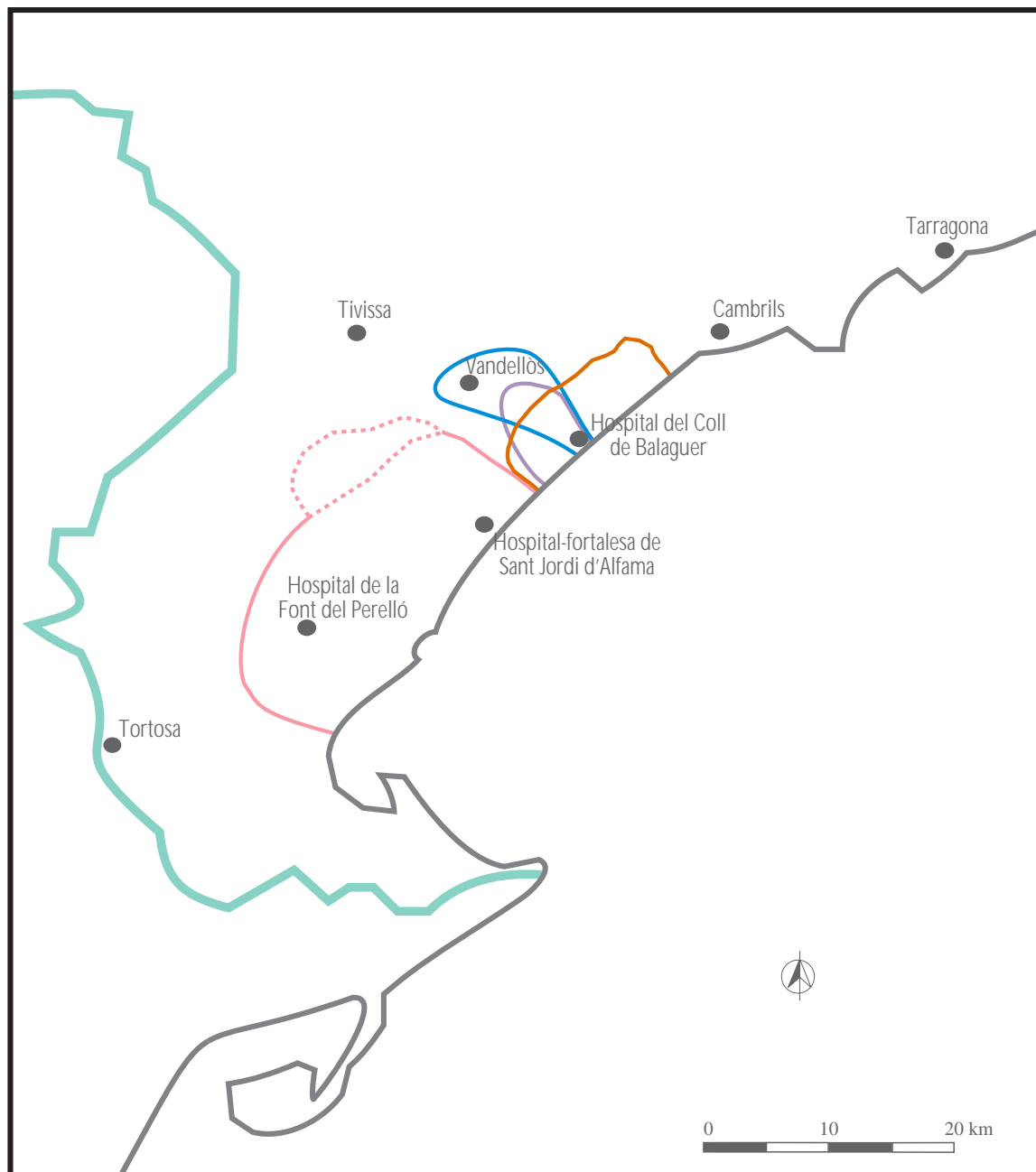

A. Interior del dormitori de la canònica de Santa Maria de Vilabertran (s. XIII).

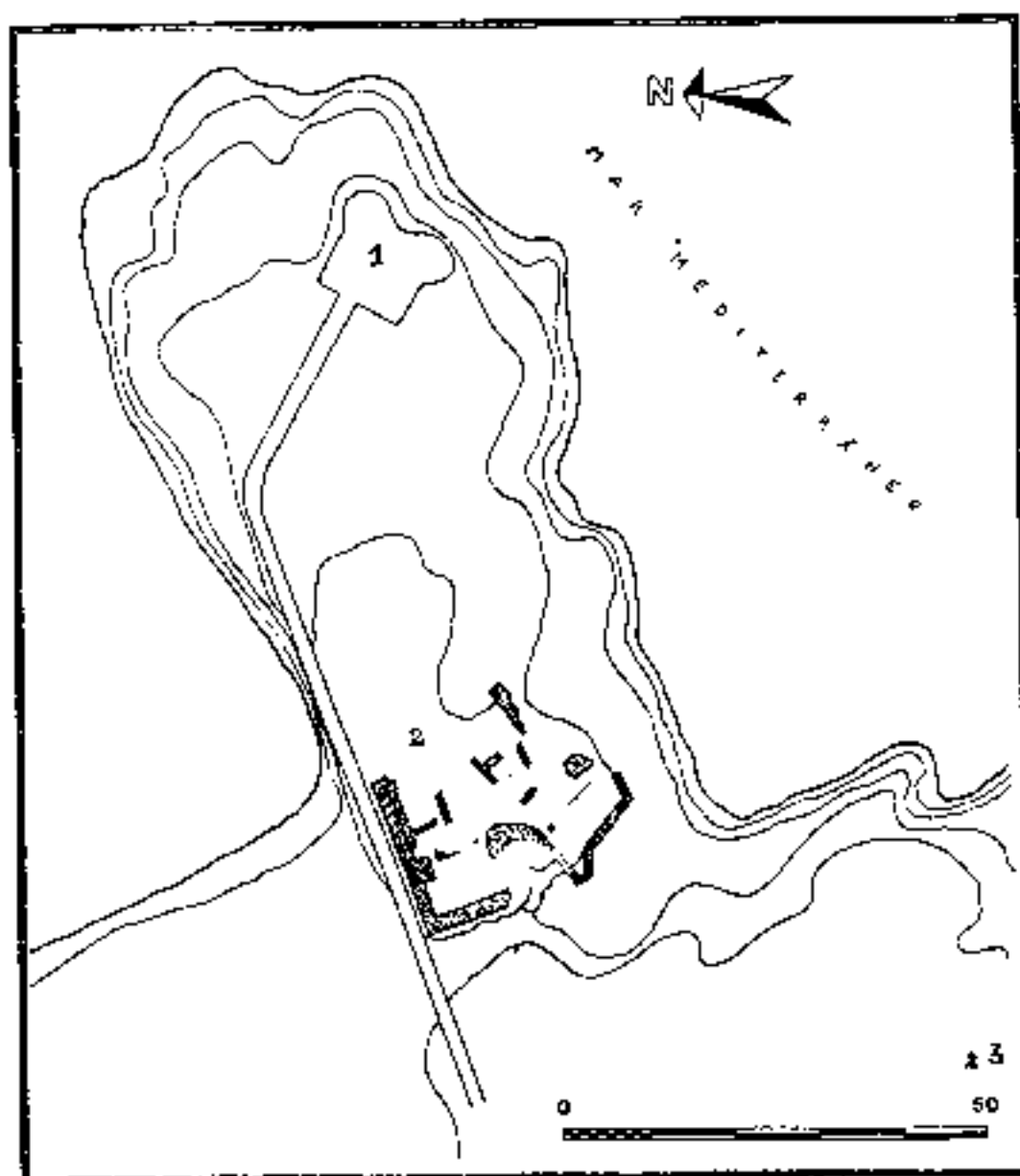

B. Detall de dos arcs diafragma, possiblement pertanyents a l'antiga infermeria del monestir de Vallbona de les Monges (s. XIII)
(Clixés: Antoni Conejo)

Límits territorials en la plana del Coll de Balaguer (1191–1344)

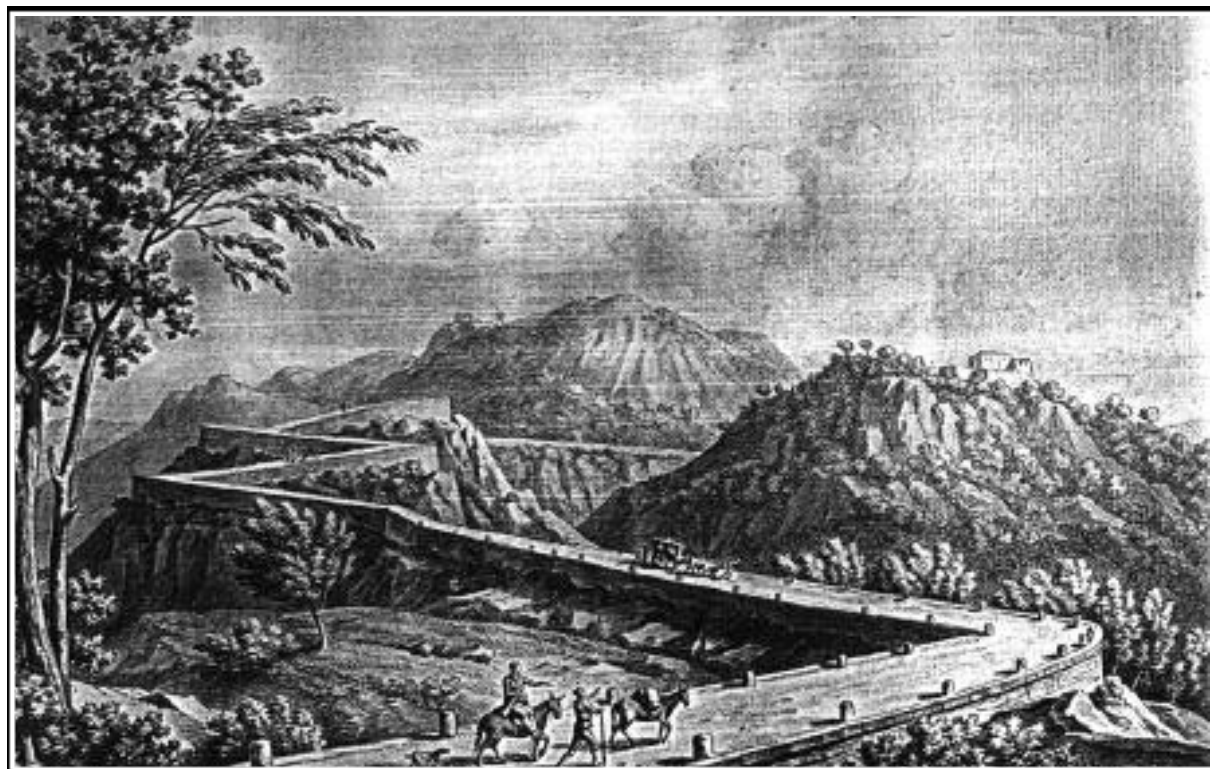

- Límits de la carta de població de Vandellòs (1191)
- Límits dels territoris adjudicats a l'orde de Sant Jordi d'Alfama (1201)
- Alternatives dels límits territorials d'Alfama (1201)
- Límits de la carta de població del Coll de Balaguer (1304)
- Límits dels territoris concedits a l'hospital del Coll de Balaguer (1344)

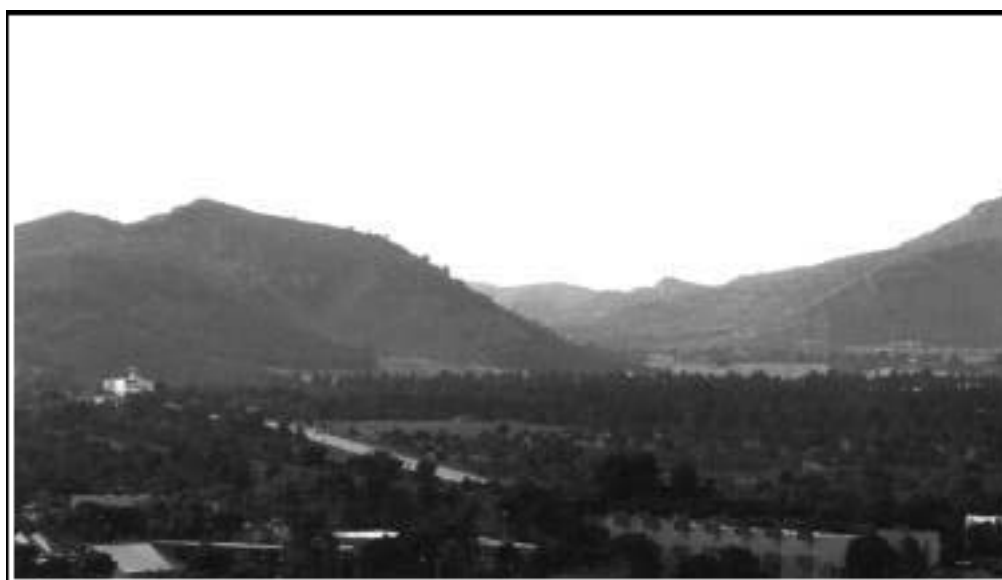

Planta i localització de la fortalesa-hospital de Sant Jordi d'Alfama
 1. Búnquer modern. 2. Restes de la fortalesa-hospital medieval. 3. Fortí de Sant Jordi (s. XVII).

(imatge: ap. SANZ DE LA MAZA 1991, 127)

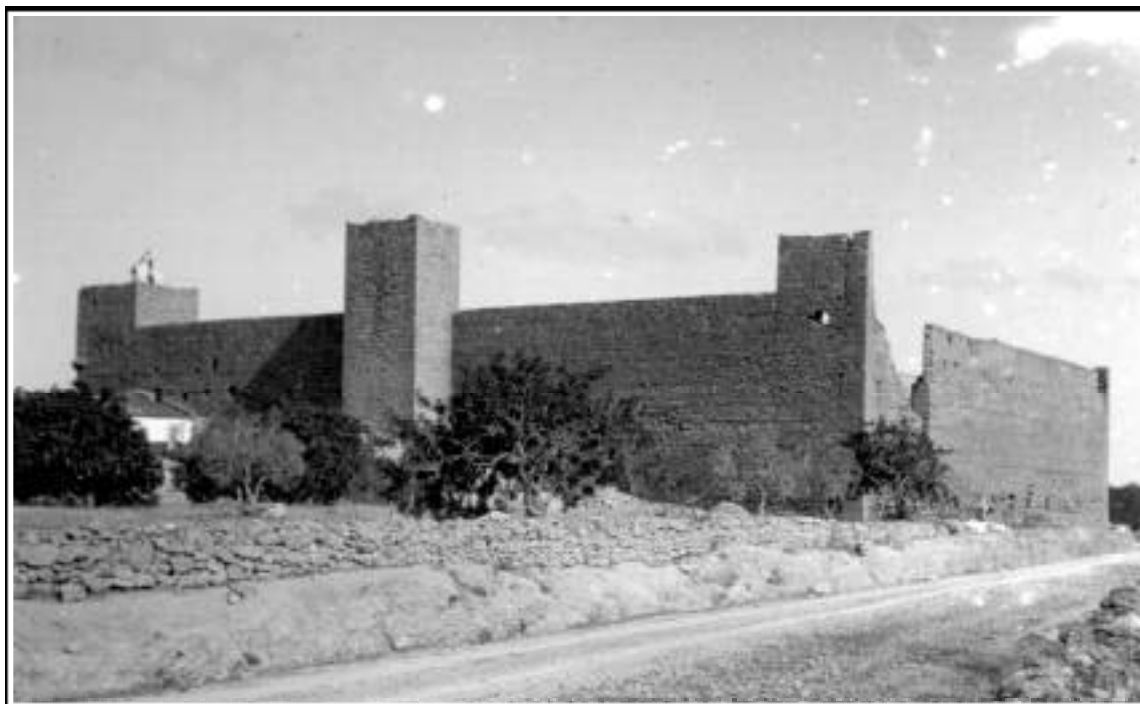
A. El Coll de Balaguer al principi del s. XIX, segons Alexandre Laborde.
(Imatge: ap. LABORDE [1806] 1974, planxa 65)

B. Panoràmica actual del Coll de Balaguer, des de l'Hospitalet de l'Infant.

(Clixé: Antoni Conejo)

Hospital del Coll de Balaguer (L'Hospitalet de l'Infant)

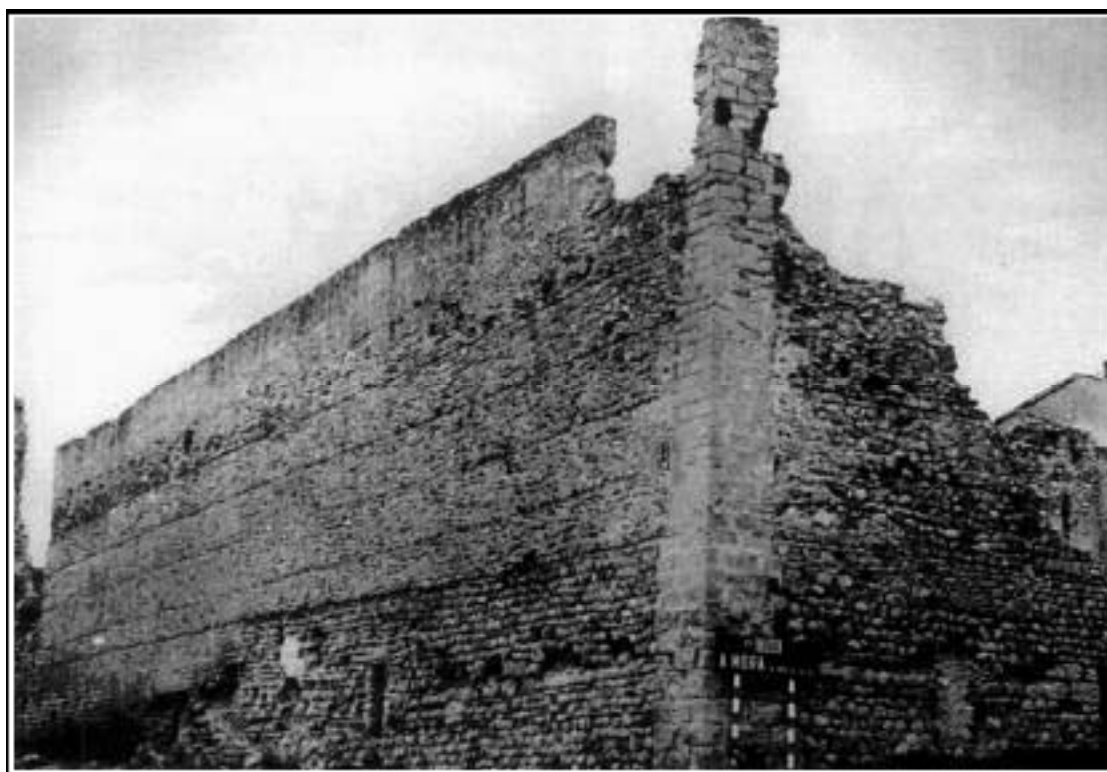
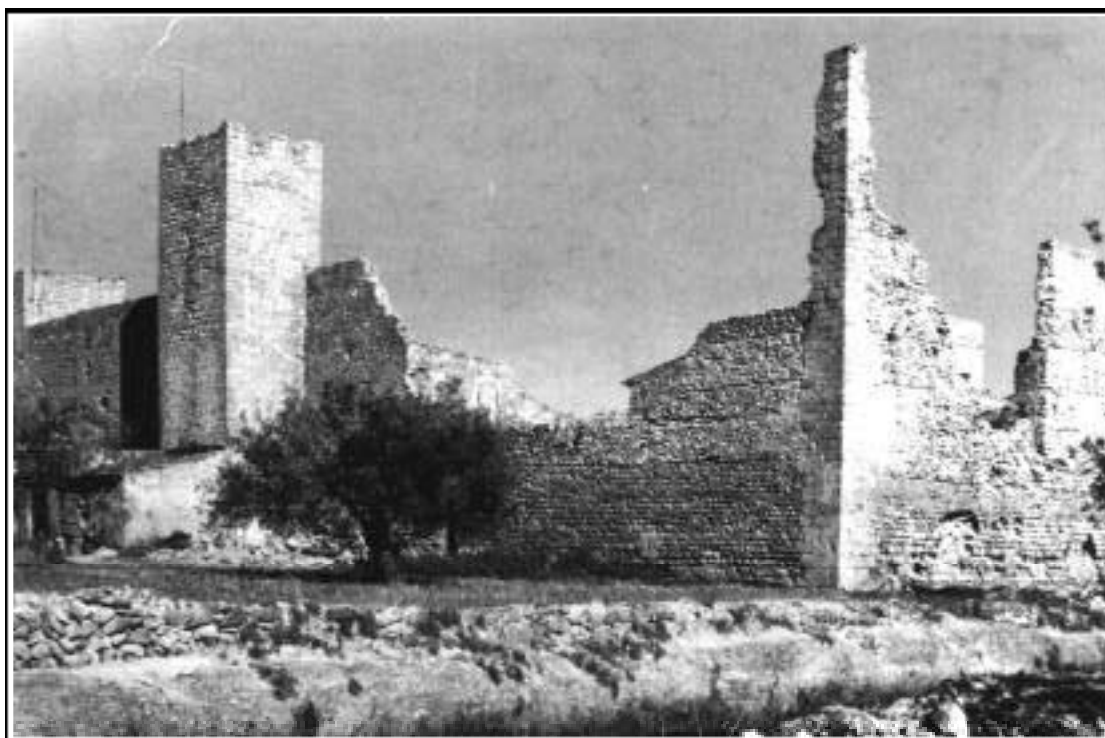
A. Vista general de l'hospital el 1916. S'aprecien en tota la seva dimensió, les tres torres de l'extrem septentrional de l'edifici.

(Clixé: AHBC, *Fons Salvany*, clixé 309-06)

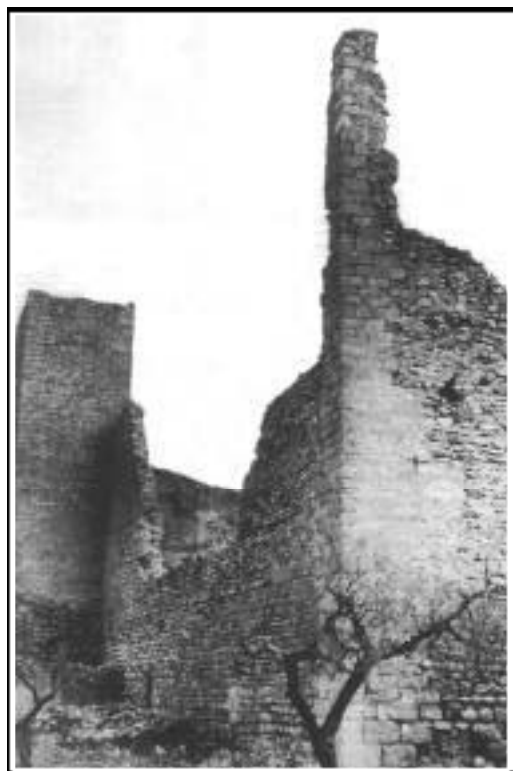

B. Vista aèria de l'hospital c. 1960.

(Clixé: AVH, *Arxiu fotogràfic*)

Vistes generals dels extrems septentrional i occidental de l'hospital, a la dècada de 1960.
(Clixés: Florentí Beato)

Vistes de les runes i la torre del cantó septentrional, c. 1960.

(Clixés: Florentí Beato)

Detalls de les runes de la crugia septentrional c. 1960. S'aprecia la divisió bipartita interior, mitjançant una successió d'arcs de mig punt, avui desapareguts.

(Clixés: Florentí Beato)

A. Vista del mur oriental, aprofitat des de mitjan s. XIX, com a façana principal de l'església parroquial de l'Hospitalet de l'Infant.
(Clixé: AVH, *Arxiu fotogràfic*)

B. Vista de la façana anterior, poc abans de la demolició (1968). S'observa com una part del mur fou adreçat de formigó, per tal de poder-hi jugar a pilota.
(Clixé: AVH, *Arxiu fotogràfic*)

A. A dalt, cantonada nord-oriental de l'hospital, el 1916. En primera instància, mur de tancament corresponent a l'antic cementiri de l'hospital. **B.** A la dreta, vista del pati, el 1916. Destaquen l'espadanya i l'accés original de l'església.

(Clixés: AHBC, *Fons Salvany*, clixés 309-09 i .309-07)

C. Detall del pati i del pou de l'hospital, el 1910.
(Clixé: Família Marquès-Marquès)

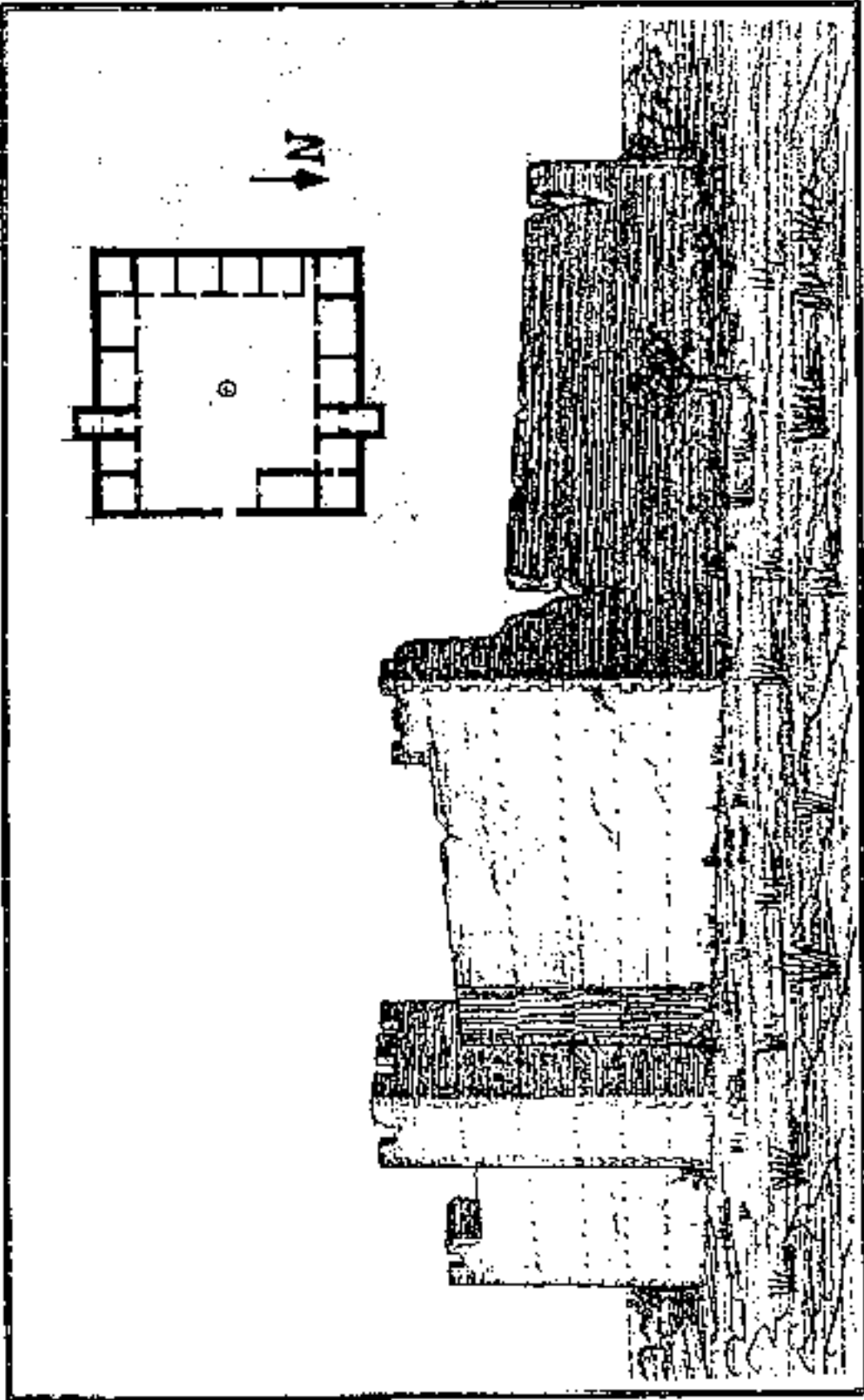
D. Pati de l'hospital. Al fons, s'observa l'ampliació neogòtica feta a la capella, el 1924.
(Clixé: AVH, *Arxiu fotogràfic*)

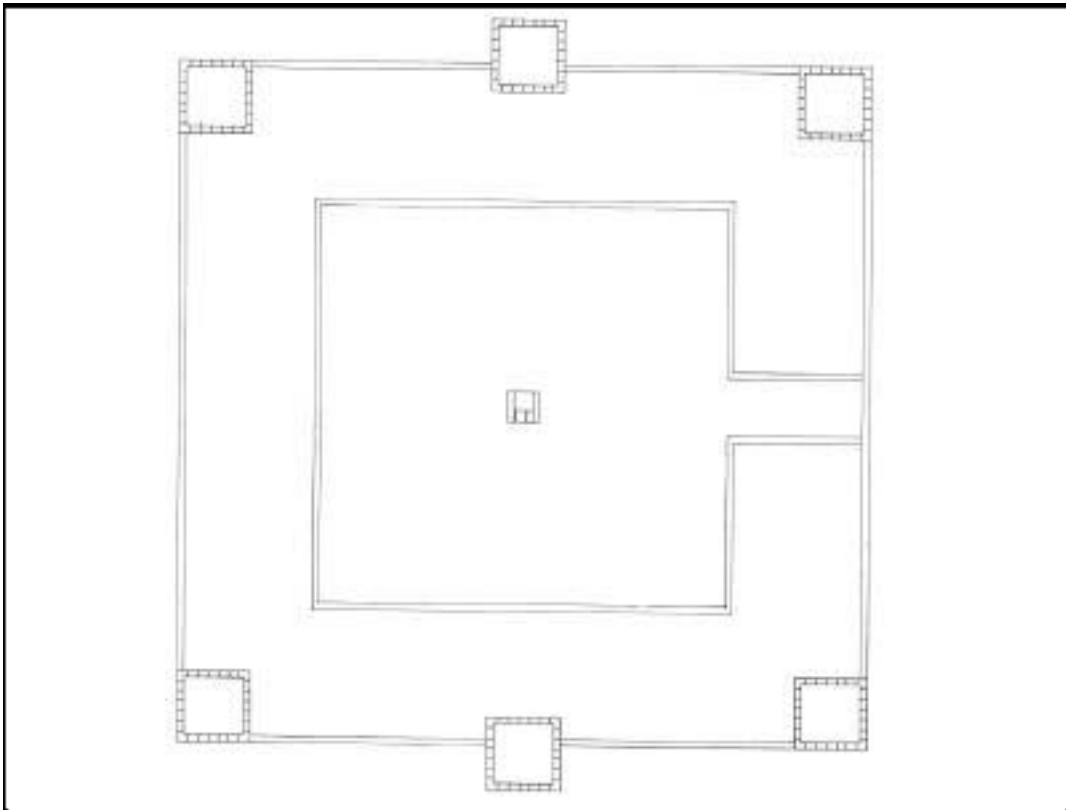
A. Torre meridional de l'hospital, abans de caure el 20 de juliol de 1910.
(Clixé: Ferran Castellvi)

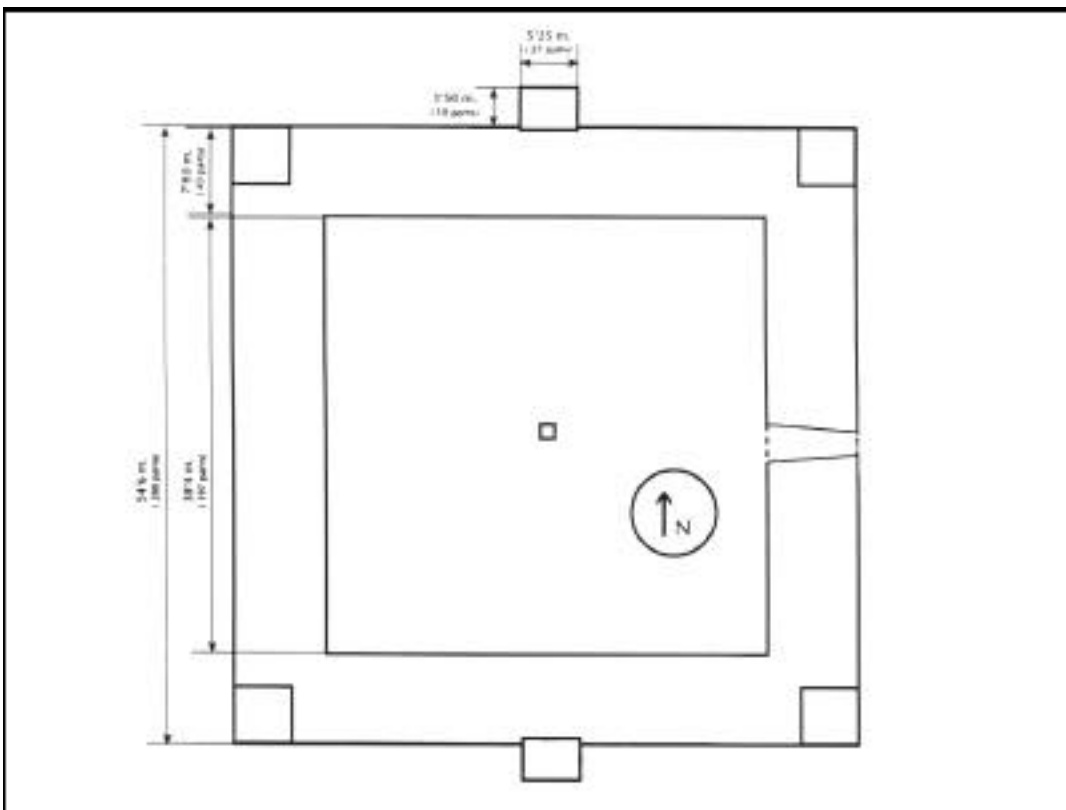
B. Runes del sector meridional, després de l'aterrament de la torre anterior (ca. 1960).
(Clixé: AVH, *Arxiu fotogràfic*)

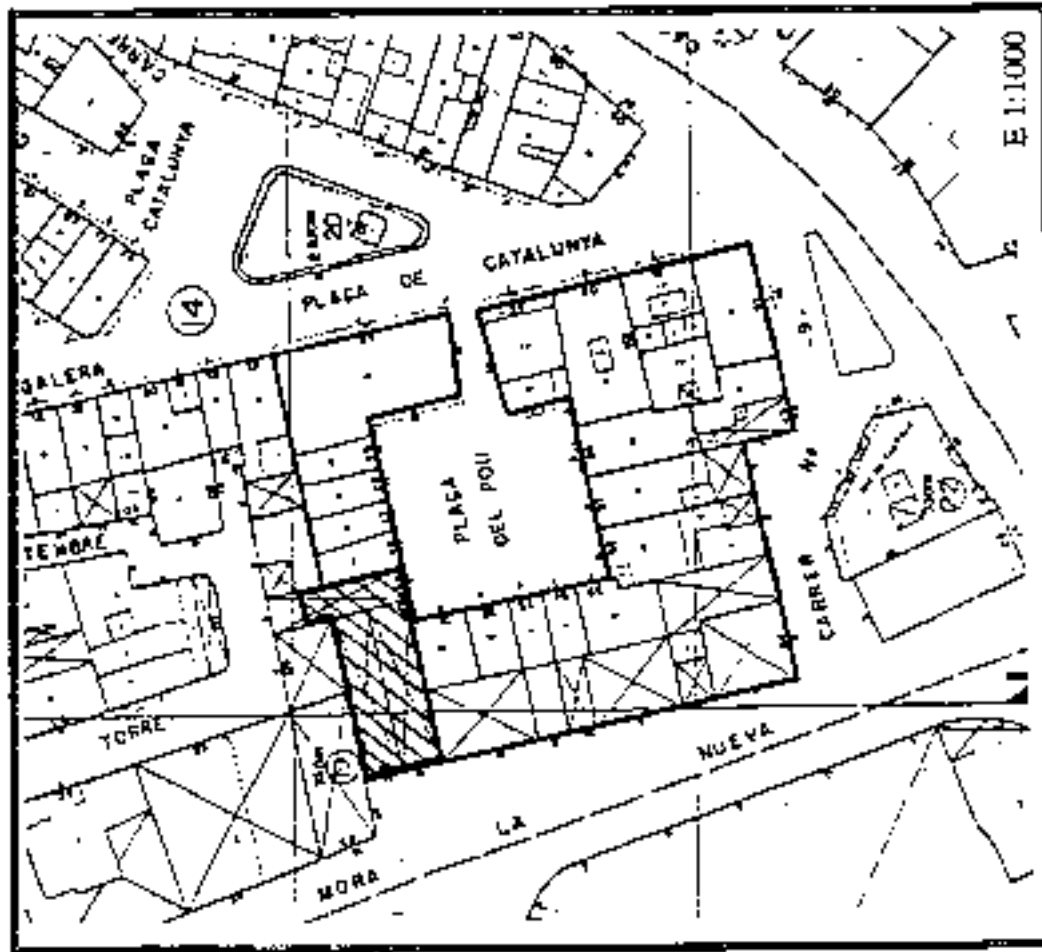
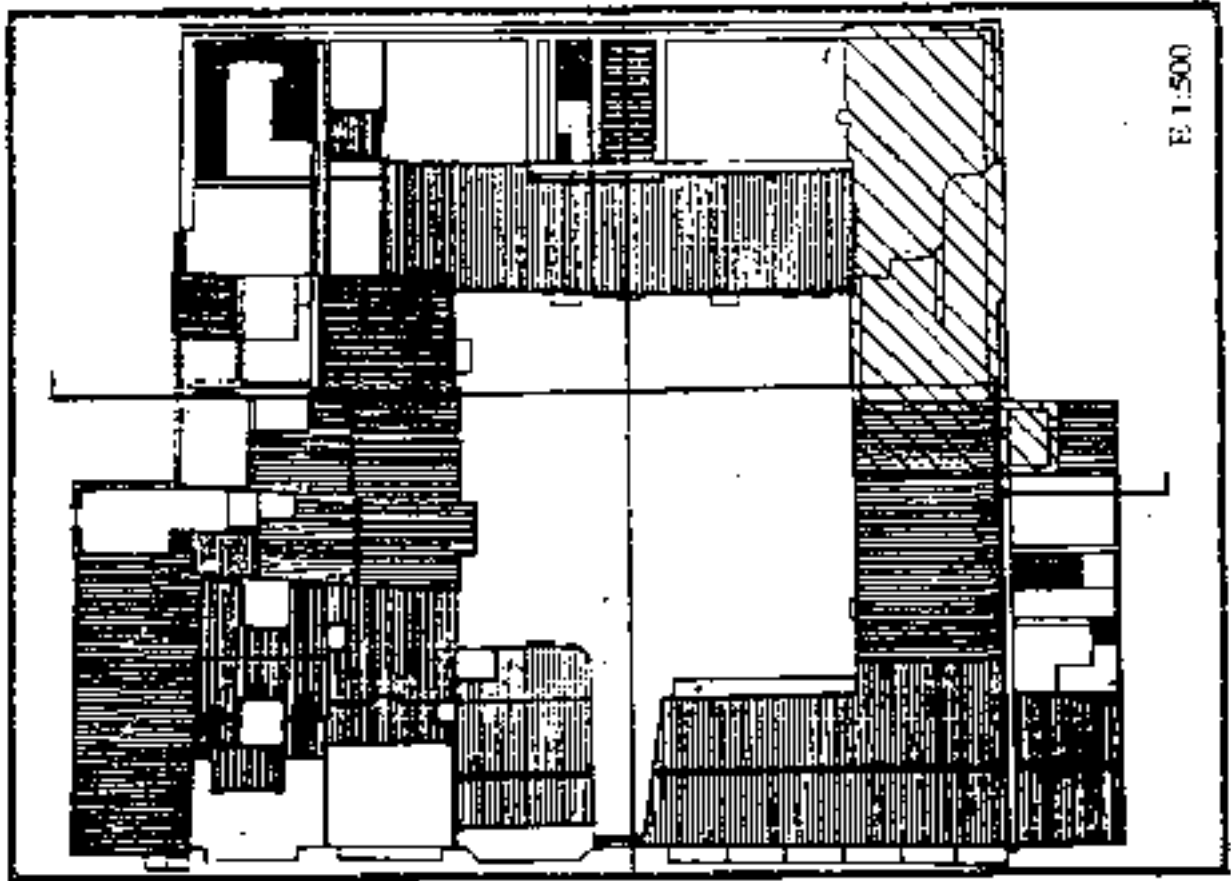
Dibuix de les restes i planta de l'hospital del Conil de Jhalaguer (L'Hospitalet de l'Infant), c. 1935.
(Imatge: np. A.M. clicó: 2-3070)

A. Planta de l'hospital del Coll de Balaguer, segons X. Sagarra i J.R. Marquès (1978–1979, s.p.).

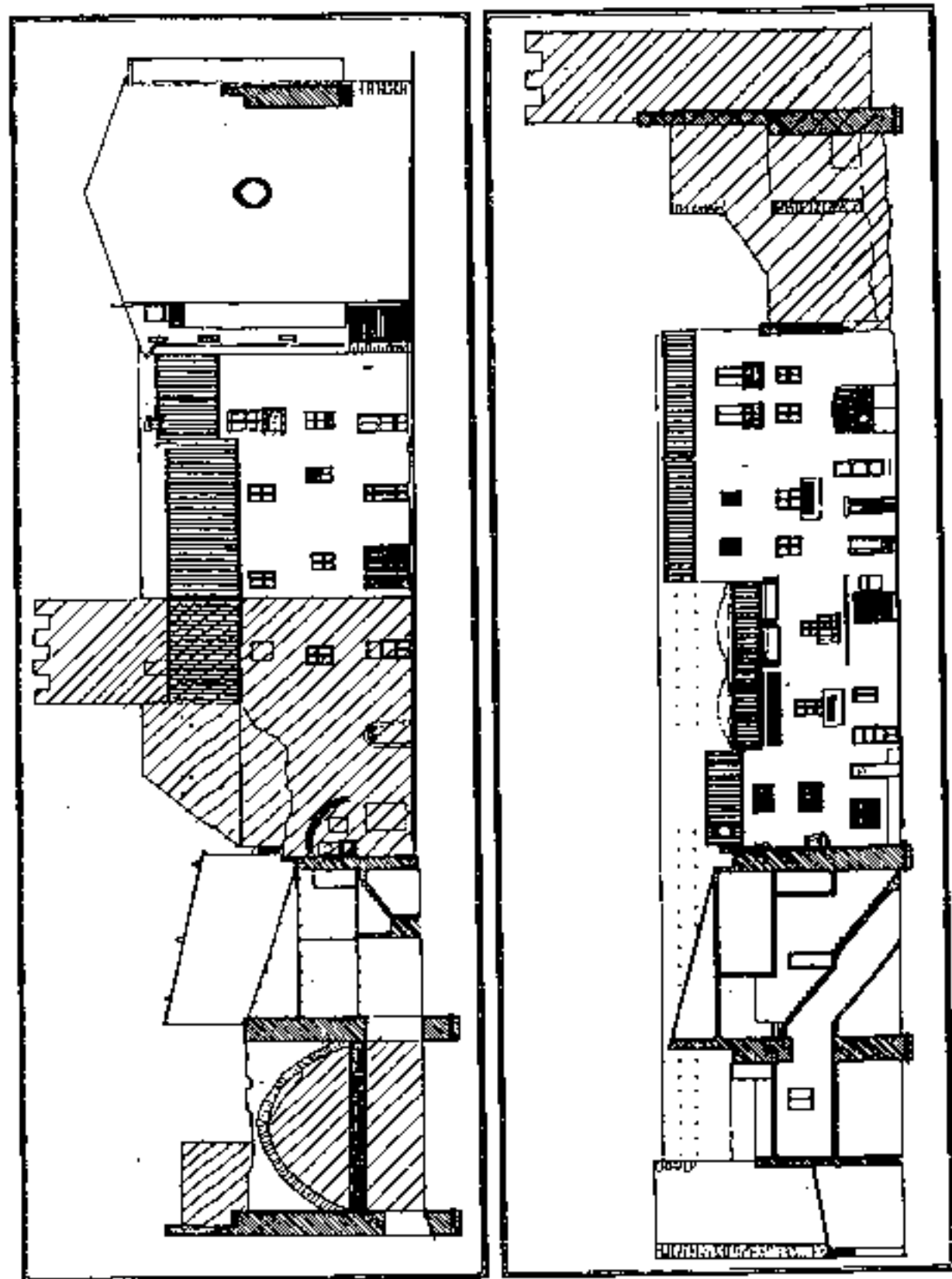

B. Planta de l'hospital del Coll de Balaguer, segons A. Novell (1992, 13) i A. Conejo (1994, 23).

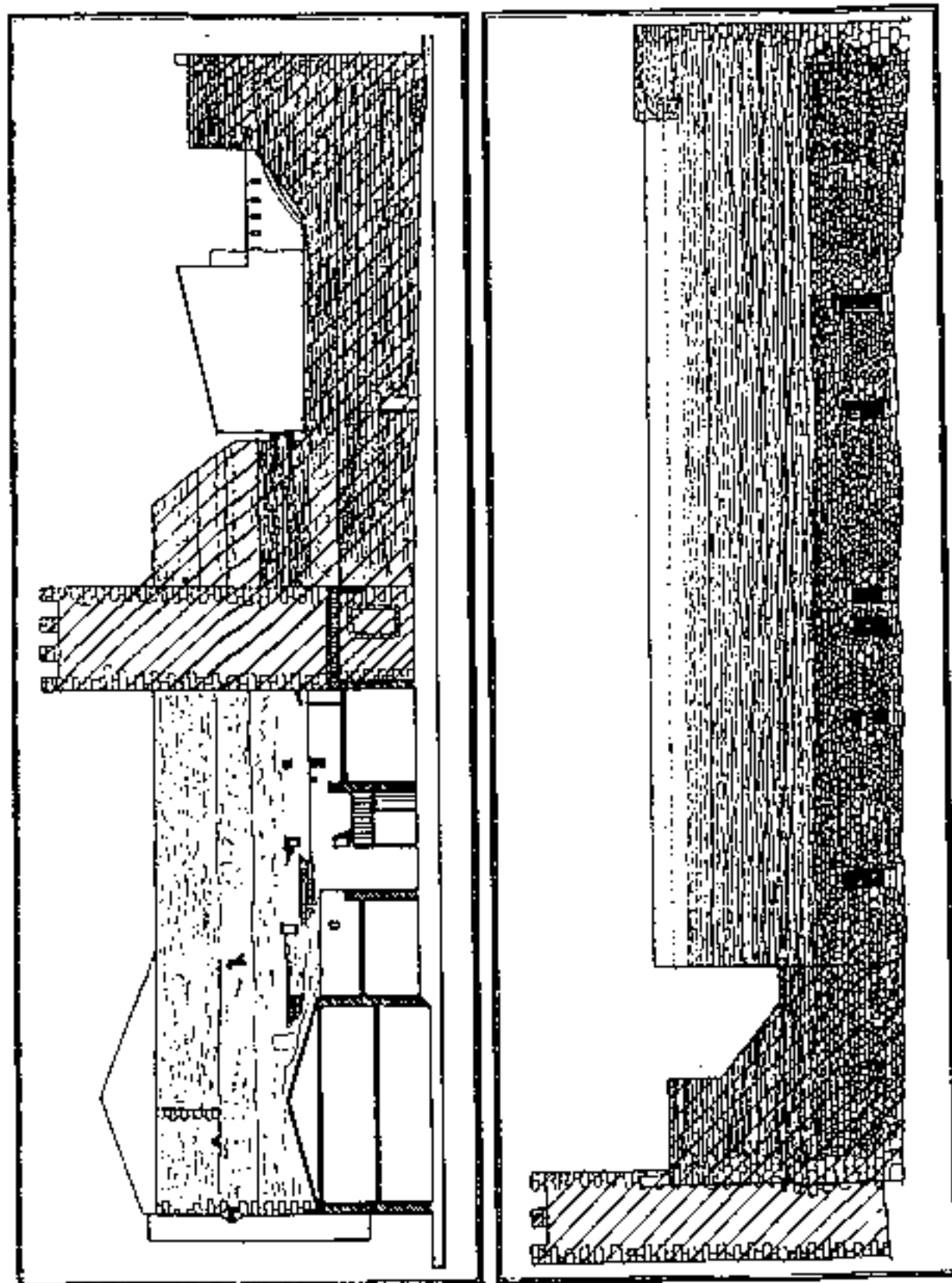

L'hospital del Coll de Balaguer, dins l'entramat urbà de l'Hospital de l'Infant, al principi de 1990.

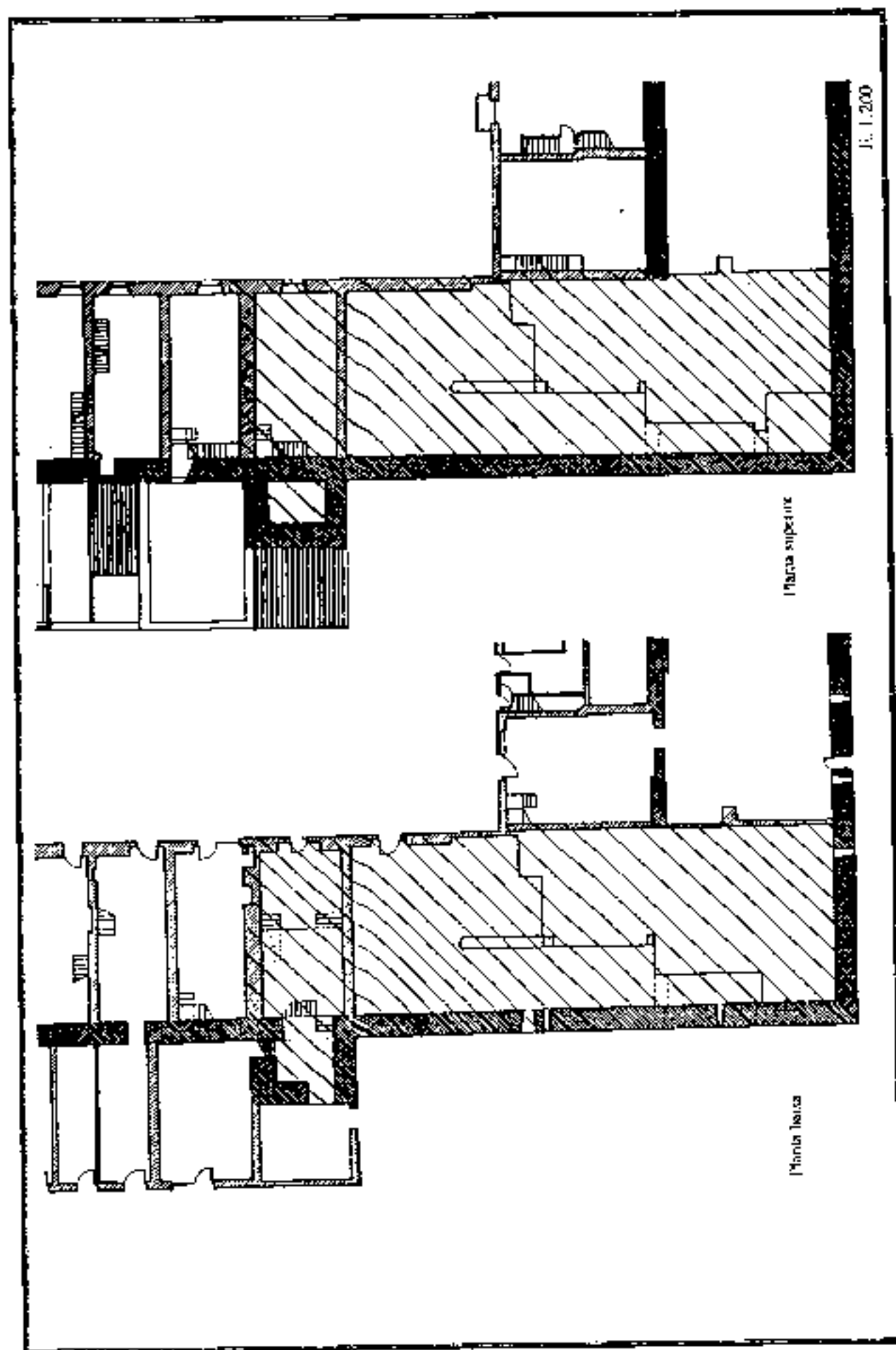
(imatge: AVTI, *Modificat del projecte bàsic i executió de la biblioteca i sala d'actes*, exposicions a l'Hospital de l'Infant, 1992)

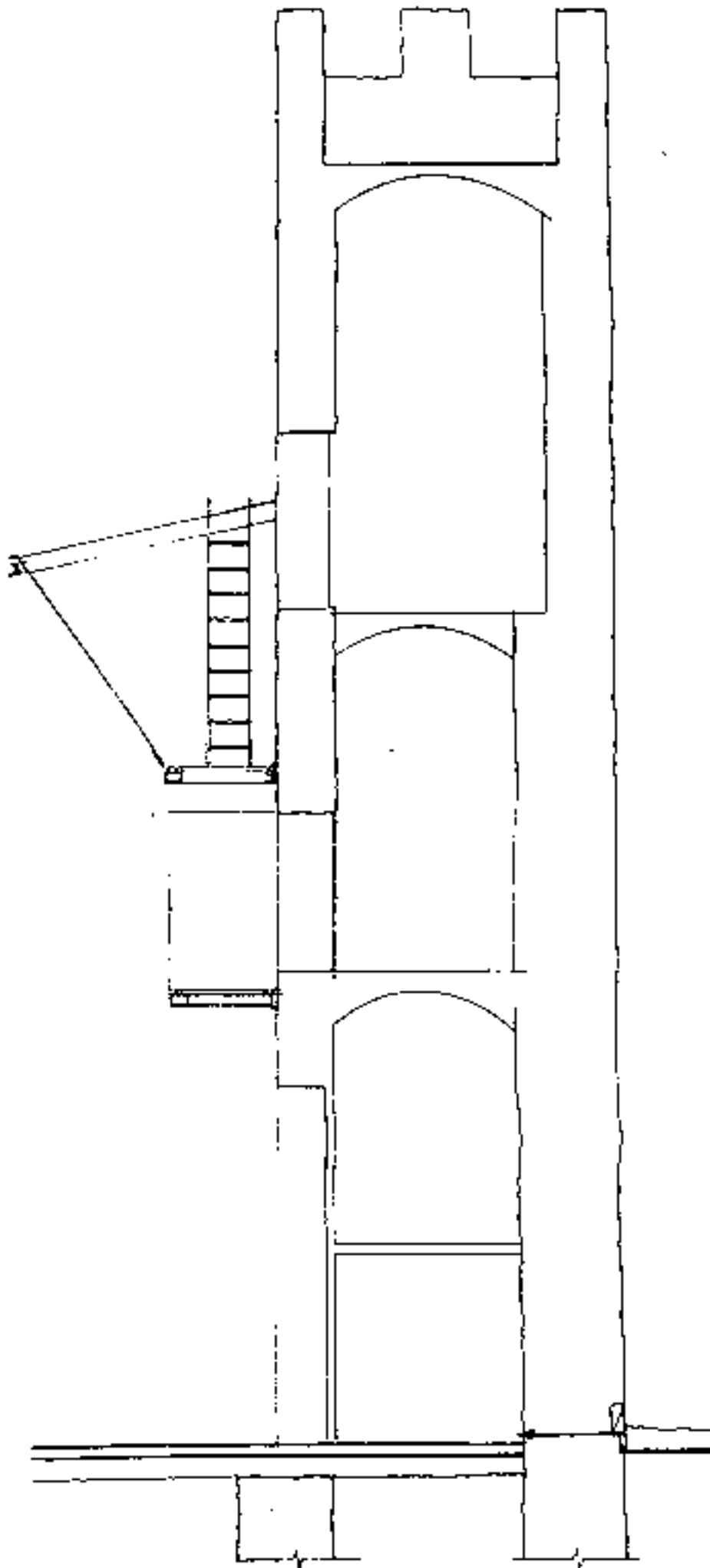
Alçars des de l'interior del pati dels murs septentrional i occidental de l'antic hospital del Coll de Balaguer. d'acord amb l'estat en què es trobava el 1992.
 (Imatge: AV11, *Modificar el projecte bàsic i executar de la biblioteca i sala d'actes-exposicions a l'Hospital de l'Infant. 1992*)

Alçaus exteriors dels murs septentrional i occidental de l'antig hospital del Coll de Balaguer, d'acord amb l'estat en què es trobava el 1992.
 (imatge: AVET, *Modificat del projecte bàsic i executió de la biblioteca i sala d'actes-exposicions a l'Hospital de l'Infant*, 1992)

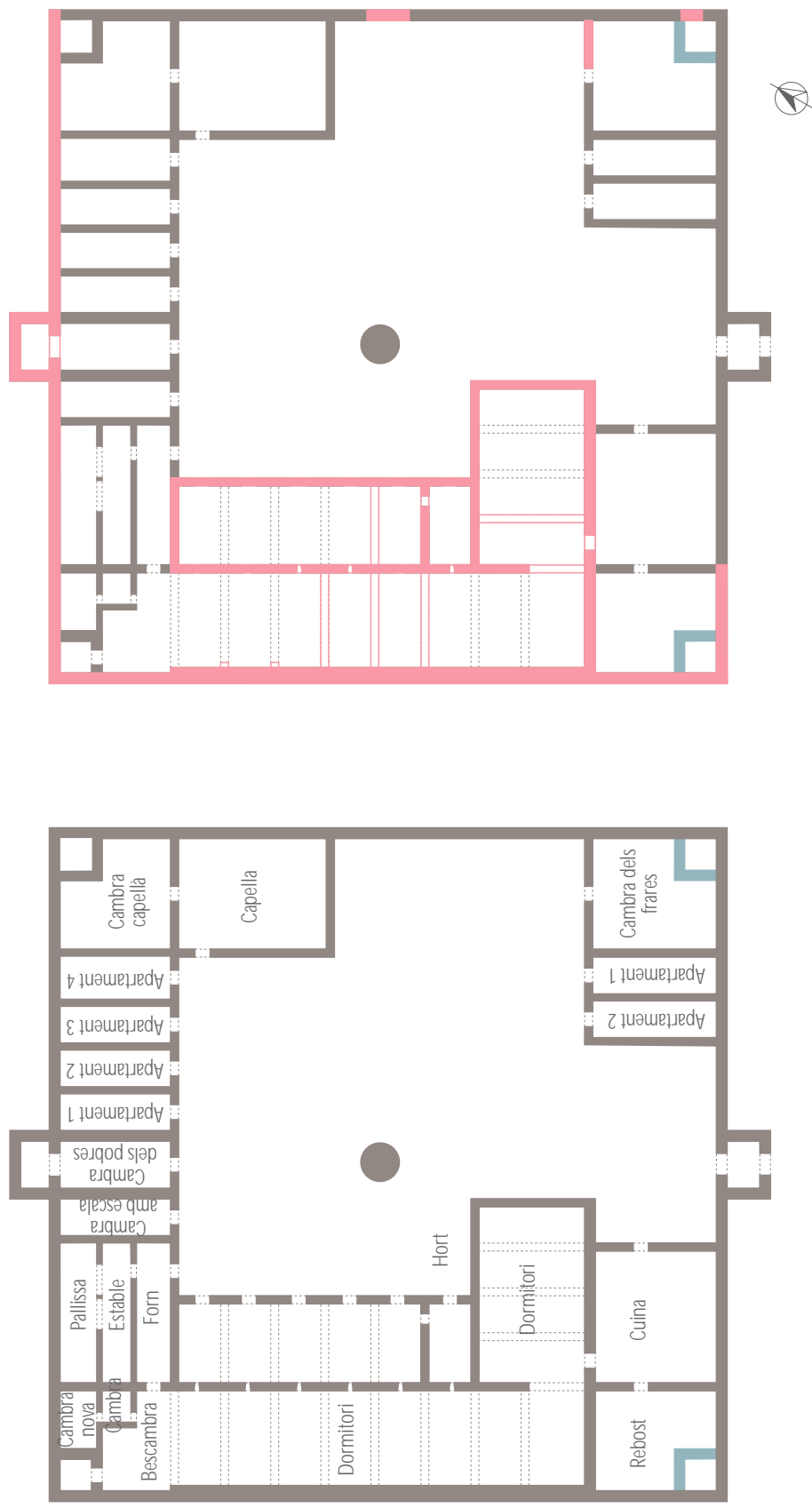
Estat de la planta dels nivells inferior i superior del sector nord-occidental de l'hospital del Carr de Balaguer, el 1992.
 (Imatge: ap. AVET, *Modificat del projecte bàsic i executiu de la biblioteca sala d'exposicions a l'Hospital de l'Infant*, 1982)

Alçat lateral de la torre
 septentrional de l'antic
 hospital del Coll de
 Balaguer, i proposta de
 reestructuració interna
 segons el projecte de
 1992.

(Imatge: AVH, *Modificat
 del projecte bàsic i execu-
 ció de la biblioteca i sala
 d'actes-exposicions a
 l'Hospitalet de l'Infant.*
 1992)

Hospital del Coll de Balaguer, a partir de la descripció d'Onofre de Copons de 1526 i, de les restes conservades, fotografies antigues i memòries arqueològiques

- Estructures documentades en la descripció d'Onofre de Copons
- Torres projectades, però no referides en la descripció d'Onofre Copons
- Restes conservades en l'actualitat

Plantes realitzades per Antoni Conejo

A. Vista de la façana occidental.

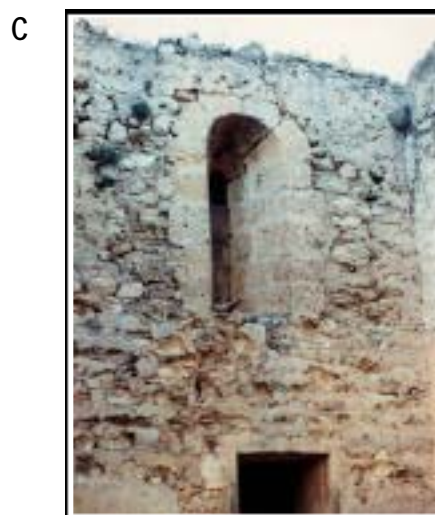

B. Vista general de les restes conservades de l'interior de la nau occidental.

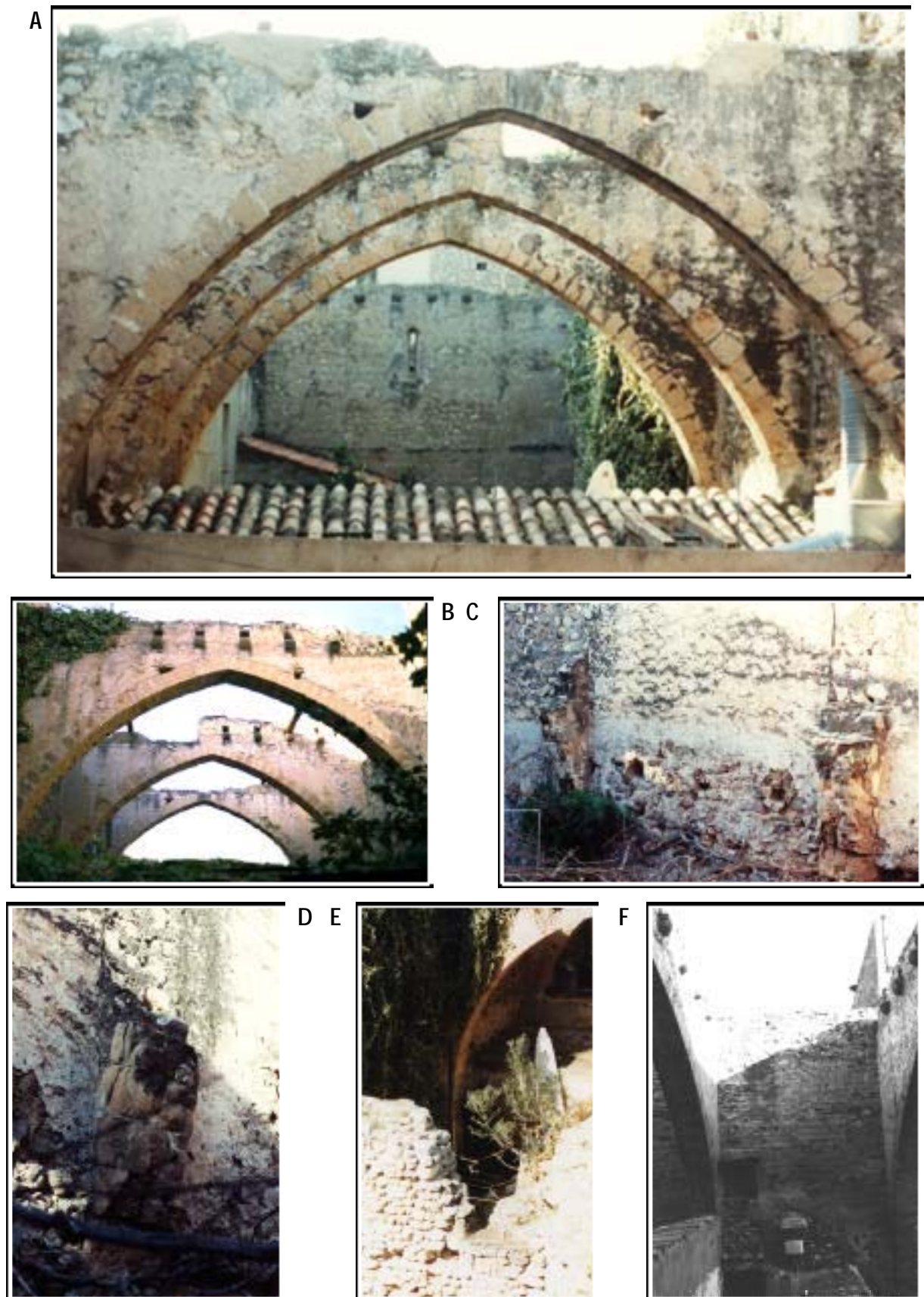
(Clixés: Antoni Conejo)

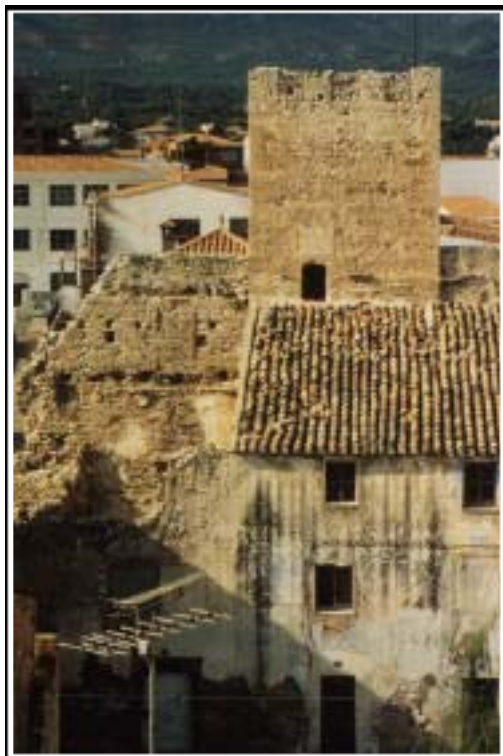
A. La banda groga senyala els forats de les parts altes del mur occidental, on s'haurien encabit bigues de fusta per a sostenir algun tipus d'estructura, possiblement les verdesques documentades en els llibres de comptes de l'hospital.

B–C. Detall de dues finestres de la nau occidental que donaven a l'interior del pati central. **D.** Restes de l'enlлит original (Clixés: Antoni Conejo).

A–B. Detall dels tres arcs diafragma conservats, vistos des de tramuntana i des del migdia. **C–D.** Restes de l'arrencament de dos arcs que s'han perdut, a l'extrem septentrional de la nau occidental. **E.** Detall de l'arrencament d'un dels arcs conservats. **F.** Interespai entre dos arcs. (Clixés: Antoni Conejo)

A-B

C

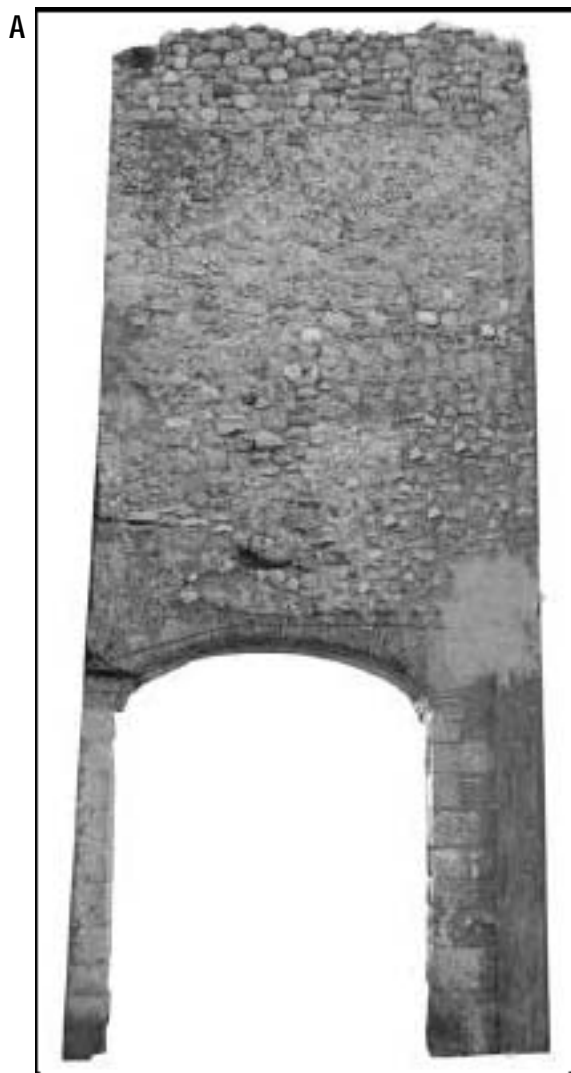
A-C. Vistes de la torre septentrional, abans i durant la restauració de mitjan de la dècada de 1980. (Clixés: Teo Castillo)

D. Torre septentrional, vista des del migdia, després de la restauració. (Clixé Antoni Conejo)

A. Torre septentrional després de la restauració, tal com es pot contemplar en l'actualitat.
(Clixé Antoni Conejo)

A. Entrada a la plaça del Pou de l'Hospitalet de l'Infant.
B–C. Detalls dels brancals i de la seva unió amb l'arc
escarsser de maons, de la porta anterior.
(Clixés: Antoni Conejo)

D. Detall de l'arc escarsser de maons i de la seva
unió amb els brancals de la porta.
(Clixés: Antoni Conejo)

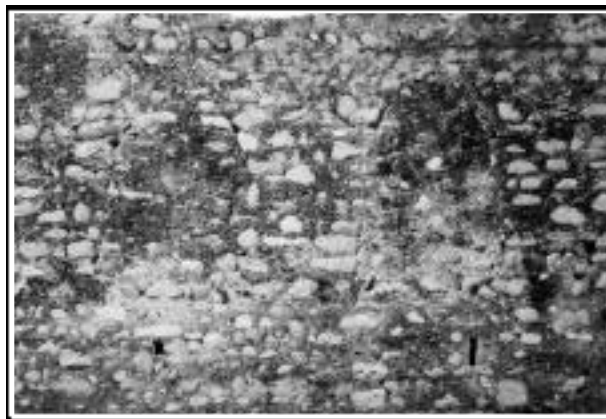

E. Detall d'un arc de maons, avui desaparegut, que es
trobava en una estança interior de l'hospital.
(Clixés: Florentí Beato)

Mur nord-oriental de l'hospital, abans i després de la restauració de 1998, amb les finestres ja reobertes d'acord amb un criteri erroni.

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Detall de dues finestres tapiades del mur septentrional, abans de ser reobertes el 1998.

B. Aquí s'indiquen els tres nivells de sagetes, que testimonien la triple divisió interior d'aquest sector.

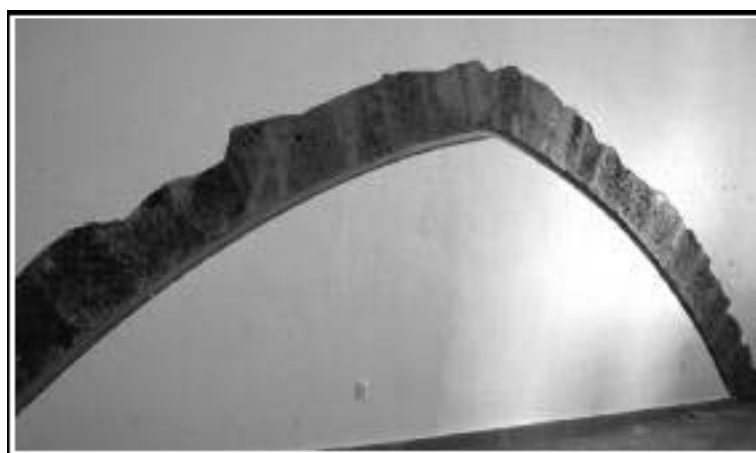
C. Peanya (?) situada en la cantonada nord-oriental.

A-B. Detalls exterior i interior, de dues sageteres dels nivells inferiors dels murs de l'hospital.

C. Permòdols de cap de biga, conservats a l'interior del mur nord-occidental, avui sala d'exposicions Infant Pere de l'Hospitalet de l'Infant.

D. Arc de la nau baixa annexa a l'occidental, conservat en l'interior d'un bar de la plaça del Pou de l'Hospitalet de l'Infant.

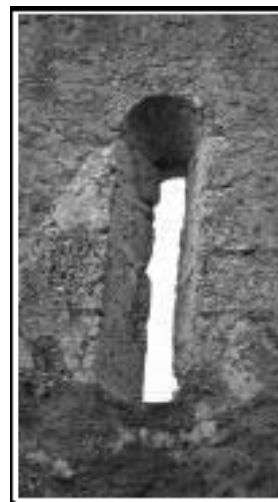
(Clixés: Antoni Conejo)

A. Vista general de les restes del sector meridional.

B. Detall de l'extrem occidental de la crugia del migdia.

B. Finestra de mig punt, situada en el mur que separa les crugies occidental i meridional.

(Clixés: Antoni Conejo)

A

B

C

D

A–C. En groc s'indiquen els carreus dels angles corresponents als dos extrems del mur que tancava la nau meridional interna de l'hospital, avui integrats dins de cases modernes. **D.** Aquí observem dos permòdols que mostra el punt exacte on es recolzava el forjat del segon pis de la nau meridional externa.

(Clixés: Antoni Conejo)

A–B. Restes d'un arcada i una porta, corresponents a la crugia meridional interna, avui dia conservades en l'interior del pati d'una casa particular.

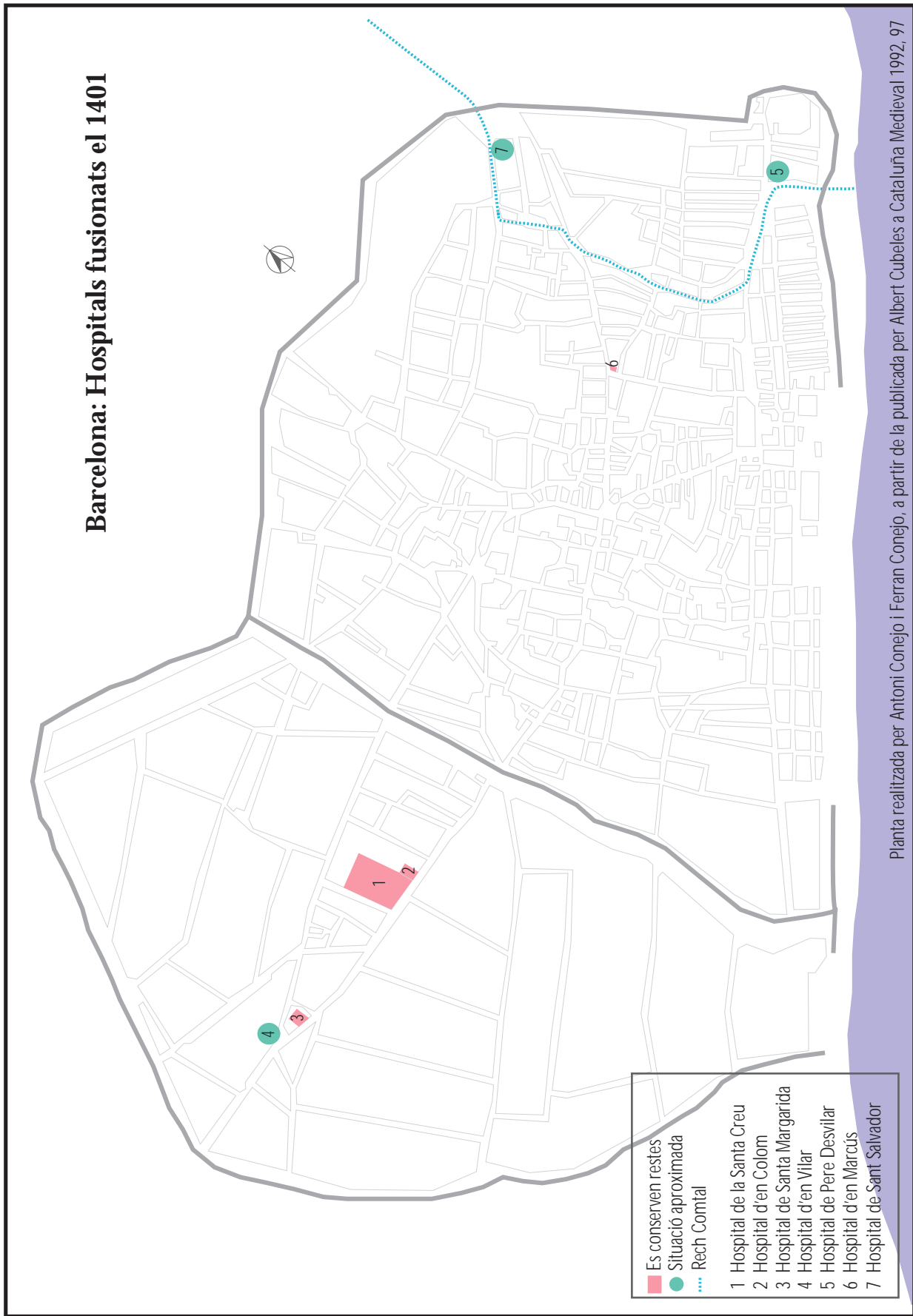
C. Restes arqueològiques d'una construcció, presumiblement contemporània de l'hospital, situada a 200 m a l'oest d'aquest. En l'actualitat, es troben amagades sota el camp de futbol del col·legi d'ensenyament primària Mestral.

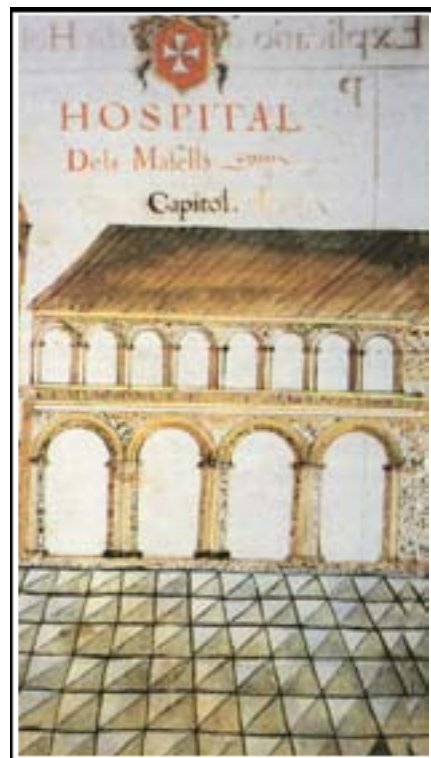
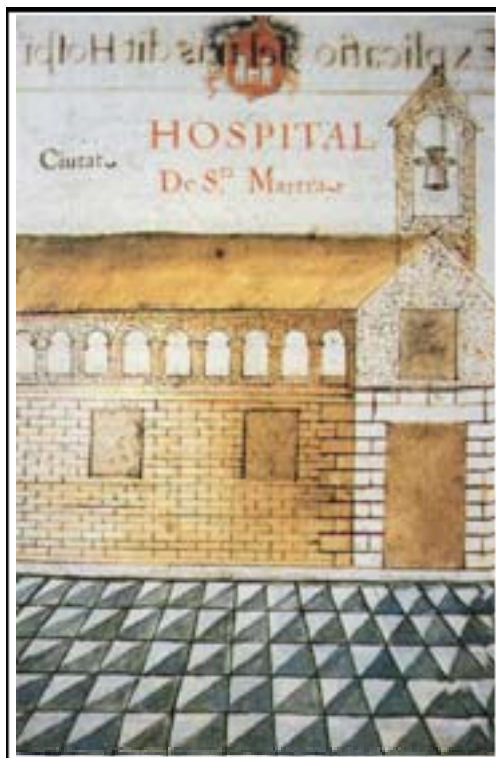
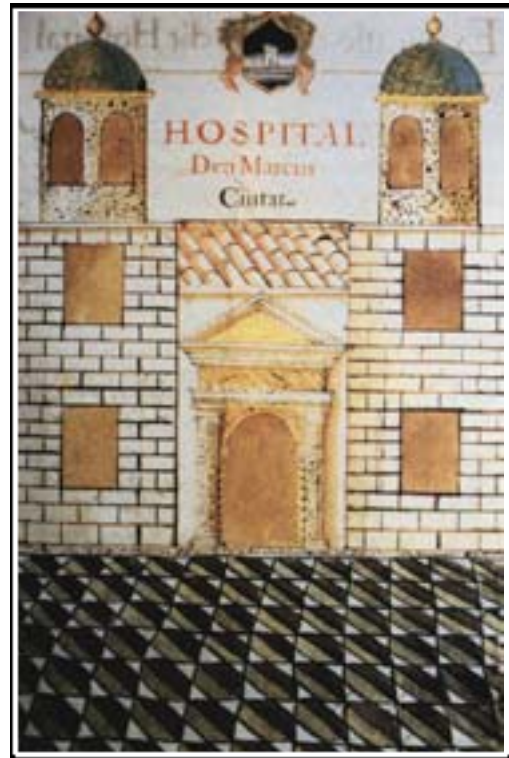
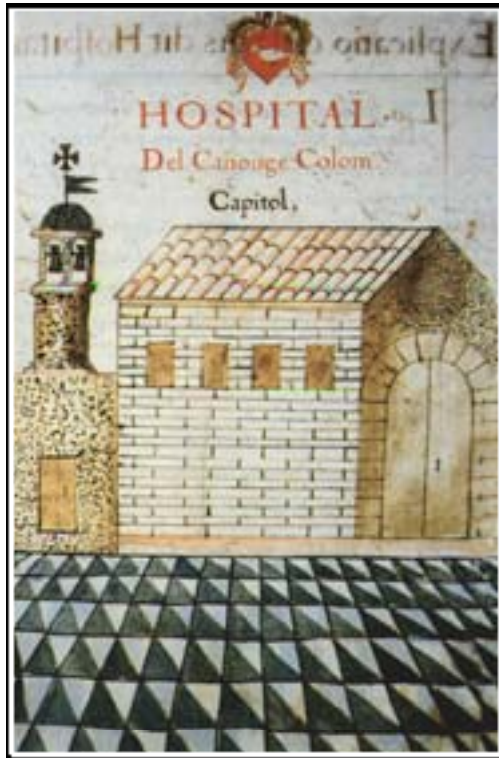

D. Rafa emprada com a element de contrafort de l'angle sud-oriental de l'hospital.

(Clixés: Antoni Conejo)

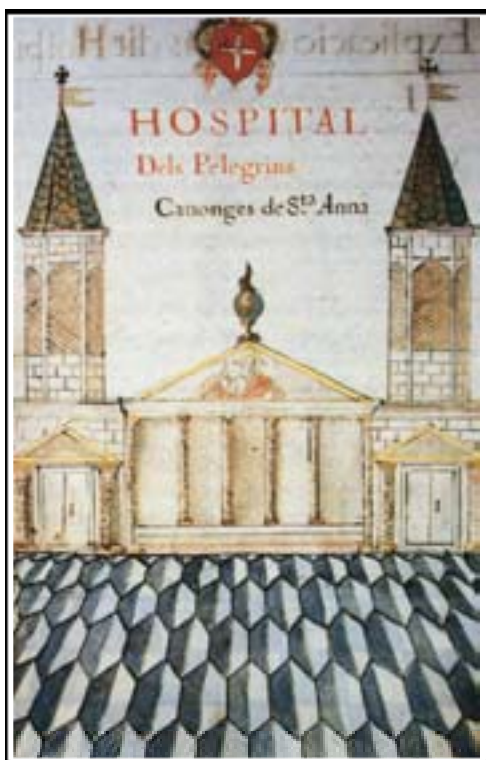
Barcelona: Hospitals fusionats el 1401

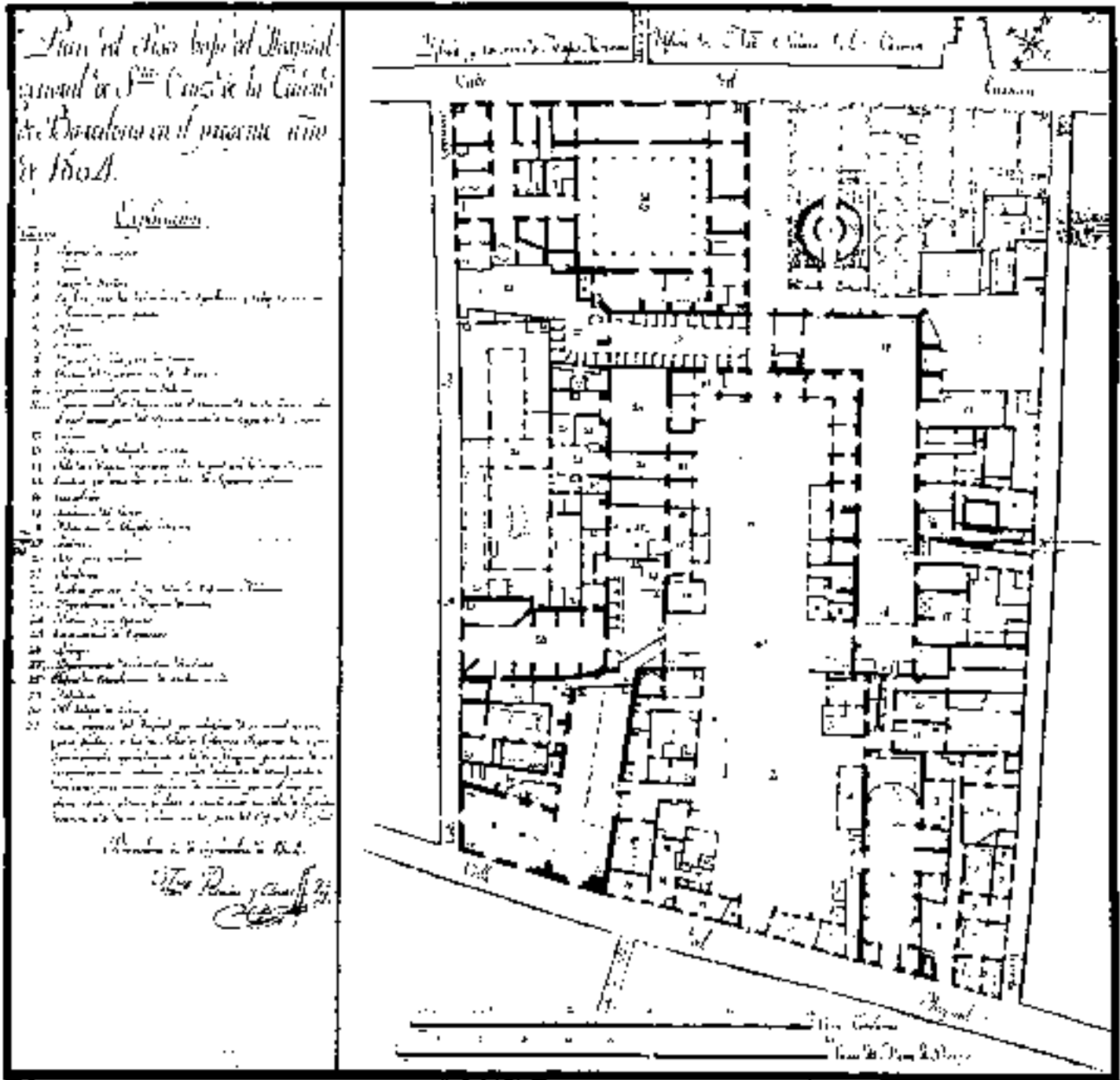
Representació dels hospitals d'en Colom, Marcús, Santa Marta (Pere Desvilar) i dels masells (Santa Margarida / Sant Llätzer), segons el *Llibre de taula* (1674).

(Imatges: AHSCSP)

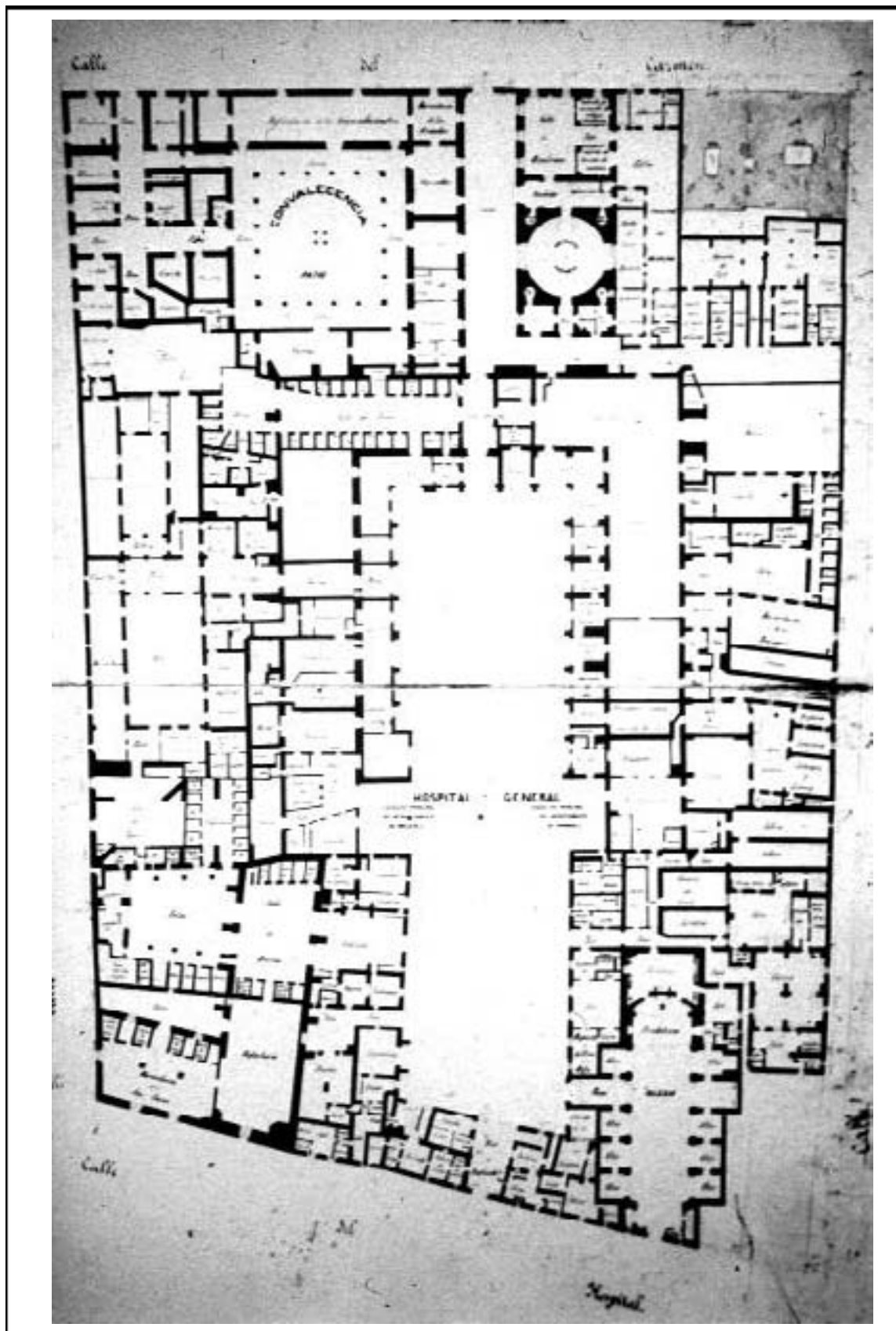
Representació dels hospitals de pelegrins (Santa Eulàlia del Camp), d'en Vilar i de la Santa Creu, segons el *Llibre de taula* (1674).

(Imatges: AHSCSP)

Plana general de l'hospital de la Santa Creu de Barcelona, segons l'arquitecte Francesc Renart Closas (1834).

(AHSCSP, *Plànols Hospital*, doc. 2)

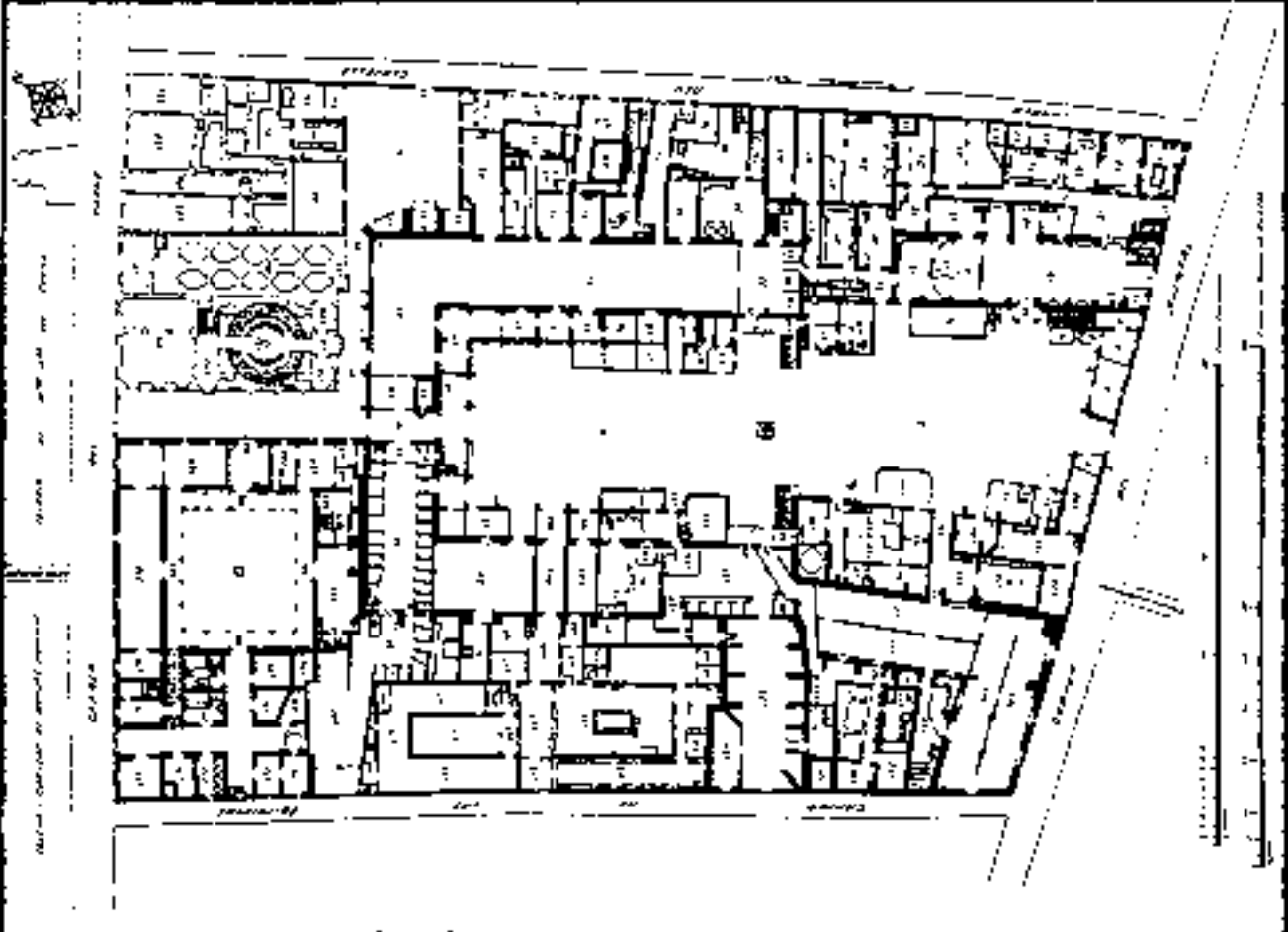

Planta de l'hospital de la Santa Creu segons Miquel Garriga i Roca (1858).
(AHC, Secció Gràfics, J.M. Garriga 1858, quarteró núm. 56, p-19271)

Plànol general del Hospital General de Sant Carles de Borja en els anys 1804

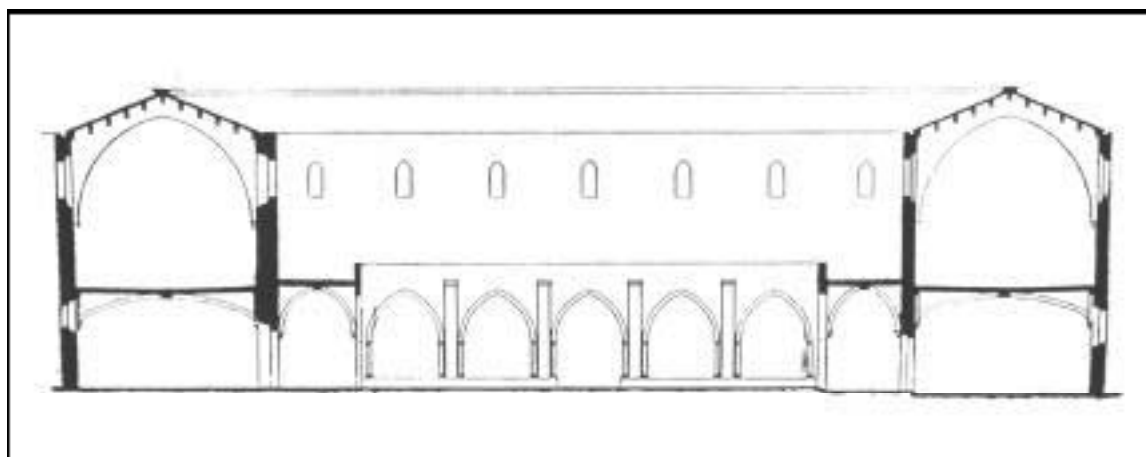
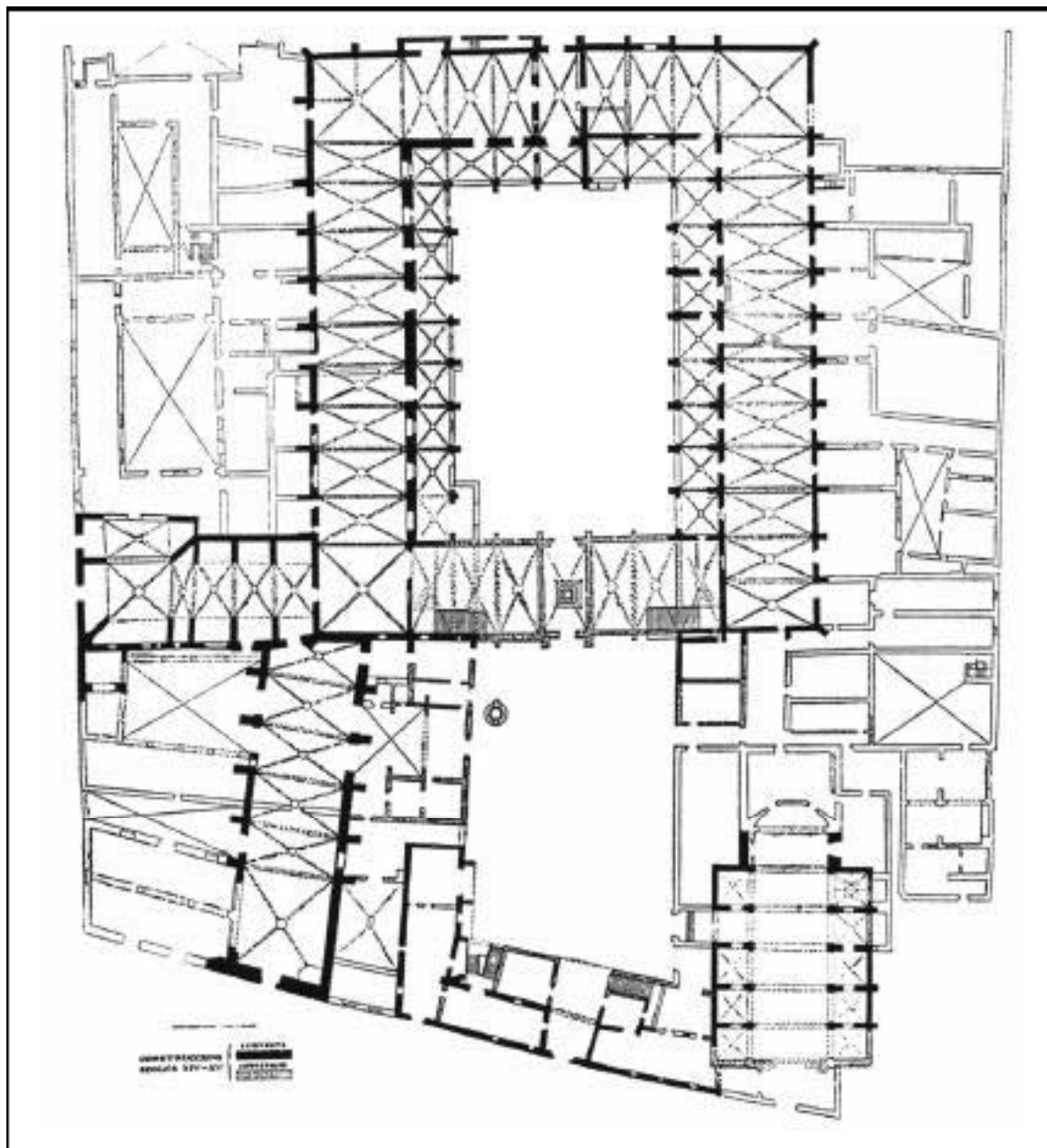
Legenda

1	Administració	17	Quadrat de Sant Joan
2	Recepció	18	Quadrat de Sant Joan
3	Quadrat de Sant Joan	19	Quadrat de Sant Joan
4	Quadrat de Sant Joan	20	Quadrat de Sant Joan
5	Quadrat de Sant Joan	21	Quadrat de Sant Joan
6	Quadrat de Sant Joan	22	Quadrat de Sant Joan
7	Quadrat de Sant Joan	23	Quadrat de Sant Joan
8	Quadrat de Sant Joan	24	Quadrat de Sant Joan
9	Quadrat de Sant Joan	25	Quadrat de Sant Joan
10	Quadrat de Sant Joan	26	Quadrat de Sant Joan
11	Quadrat de Sant Joan	27	Quadrat de Sant Joan
12	Quadrat de Sant Joan	28	Quadrat de Sant Joan
13	Quadrat de Sant Joan	29	Quadrat de Sant Joan
14	Quadrat de Sant Joan	30	Quadrat de Sant Joan
15	Quadrat de Sant Joan	31	Quadrat de Sant Joan
16	Quadrat de Sant Joan	32	Quadrat de Sant Joan
33	Quadrat de Sant Joan	33	Quadrat de Sant Joan
34	Quadrat de Sant Joan	34	Quadrat de Sant Joan
35	Quadrat de Sant Joan	35	Quadrat de Sant Joan
36	Quadrat de Sant Joan	36	Quadrat de Sant Joan
37	Quadrat de Sant Joan	37	Quadrat de Sant Joan
38	Quadrat de Sant Joan	38	Quadrat de Sant Joan
39	Quadrat de Sant Joan	39	Quadrat de Sant Joan
40	Quadrat de Sant Joan	40	Quadrat de Sant Joan
41	Quadrat de Sant Joan	41	Quadrat de Sant Joan
42	Quadrat de Sant Joan	42	Quadrat de Sant Joan
43	Quadrat de Sant Joan	43	Quadrat de Sant Joan
44	Quadrat de Sant Joan	44	Quadrat de Sant Joan
45	Quadrat de Sant Joan	45	Quadrat de Sant Joan
46	Quadrat de Sant Joan	46	Quadrat de Sant Joan
47	Quadrat de Sant Joan	47	Quadrat de Sant Joan
48	Quadrat de Sant Joan	48	Quadrat de Sant Joan
49	Quadrat de Sant Joan	49	Quadrat de Sant Joan
50	Quadrat de Sant Joan	50	Quadrat de Sant Joan
51	Quadrat de Sant Joan	51	Quadrat de Sant Joan
52	Quadrat de Sant Joan	52	Quadrat de Sant Joan
53	Quadrat de Sant Joan	53	Quadrat de Sant Joan
54	Quadrat de Sant Joan	54	Quadrat de Sant Joan
55	Quadrat de Sant Joan	55	Quadrat de Sant Joan
56	Quadrat de Sant Joan	56	Quadrat de Sant Joan
57	Quadrat de Sant Joan	57	Quadrat de Sant Joan
58	Quadrat de Sant Joan	58	Quadrat de Sant Joan
59	Quadrat de Sant Joan	59	Quadrat de Sant Joan
60	Quadrat de Sant Joan	60	Quadrat de Sant Joan
61	Quadrat de Sant Joan	61	Quadrat de Sant Joan
62	Quadrat de Sant Joan	62	Quadrat de Sant Joan
63	Quadrat de Sant Joan	63	Quadrat de Sant Joan
64	Quadrat de Sant Joan	64	Quadrat de Sant Joan
65	Quadrat de Sant Joan	65	Quadrat de Sant Joan
66	Quadrat de Sant Joan	66	Quadrat de Sant Joan
67	Quadrat de Sant Joan	67	Quadrat de Sant Joan
68	Quadrat de Sant Joan	68	Quadrat de Sant Joan
69	Quadrat de Sant Joan	69	Quadrat de Sant Joan
70	Quadrat de Sant Joan	70	Quadrat de Sant Joan
71	Quadrat de Sant Joan	71	Quadrat de Sant Joan
72	Quadrat de Sant Joan	72	Quadrat de Sant Joan
73	Quadrat de Sant Joan	73	Quadrat de Sant Joan
74	Quadrat de Sant Joan	74	Quadrat de Sant Joan
75	Quadrat de Sant Joan	75	Quadrat de Sant Joan
76	Quadrat de Sant Joan	76	Quadrat de Sant Joan
77	Quadrat de Sant Joan	77	Quadrat de Sant Joan
78	Quadrat de Sant Joan	78	Quadrat de Sant Joan
79	Quadrat de Sant Joan	79	Quadrat de Sant Joan
80	Quadrat de Sant Joan	80	Quadrat de Sant Joan
81	Quadrat de Sant Joan	81	Quadrat de Sant Joan
82	Quadrat de Sant Joan	82	Quadrat de Sant Joan
83	Quadrat de Sant Joan	83	Quadrat de Sant Joan
84	Quadrat de Sant Joan	84	Quadrat de Sant Joan
85	Quadrat de Sant Joan	85	Quadrat de Sant Joan
86	Quadrat de Sant Joan	86	Quadrat de Sant Joan
87	Quadrat de Sant Joan	87	Quadrat de Sant Joan
88	Quadrat de Sant Joan	88	Quadrat de Sant Joan
89	Quadrat de Sant Joan	89	Quadrat de Sant Joan
90	Quadrat de Sant Joan	90	Quadrat de Sant Joan
91	Quadrat de Sant Joan	91	Quadrat de Sant Joan
92	Quadrat de Sant Joan	92	Quadrat de Sant Joan
93	Quadrat de Sant Joan	93	Quadrat de Sant Joan
94	Quadrat de Sant Joan	94	Quadrat de Sant Joan
95	Quadrat de Sant Joan	95	Quadrat de Sant Joan
96	Quadrat de Sant Joan	96	Quadrat de Sant Joan
97	Quadrat de Sant Joan	97	Quadrat de Sant Joan
98	Quadrat de Sant Joan	98	Quadrat de Sant Joan
99	Quadrat de Sant Joan	99	Quadrat de Sant Joan
100	Quadrat de Sant Joan	100	Quadrat de Sant Joan

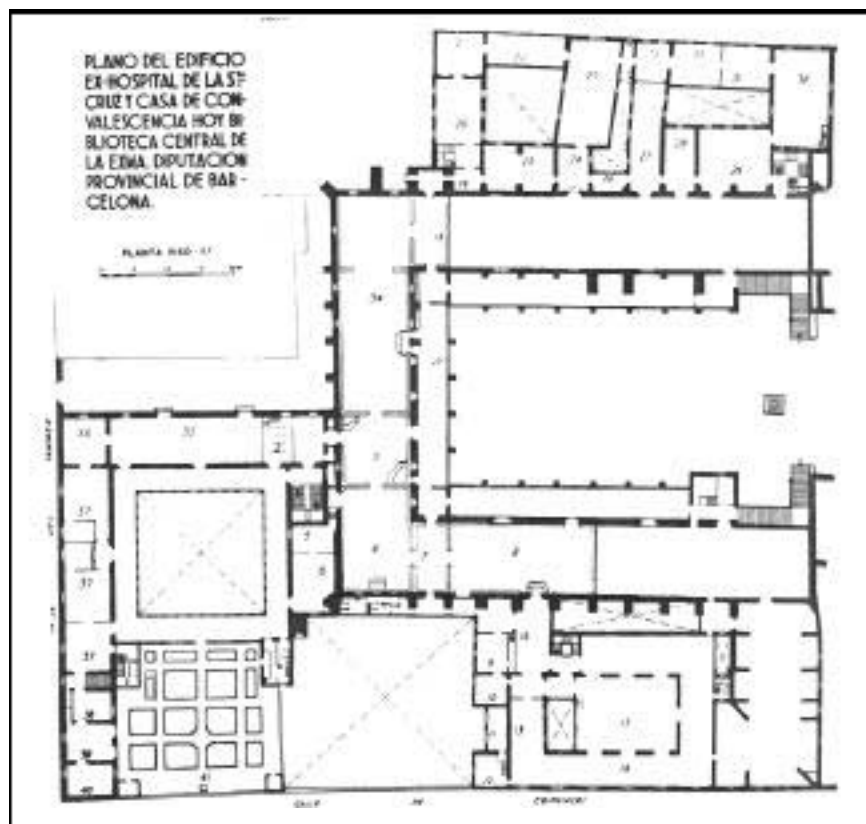
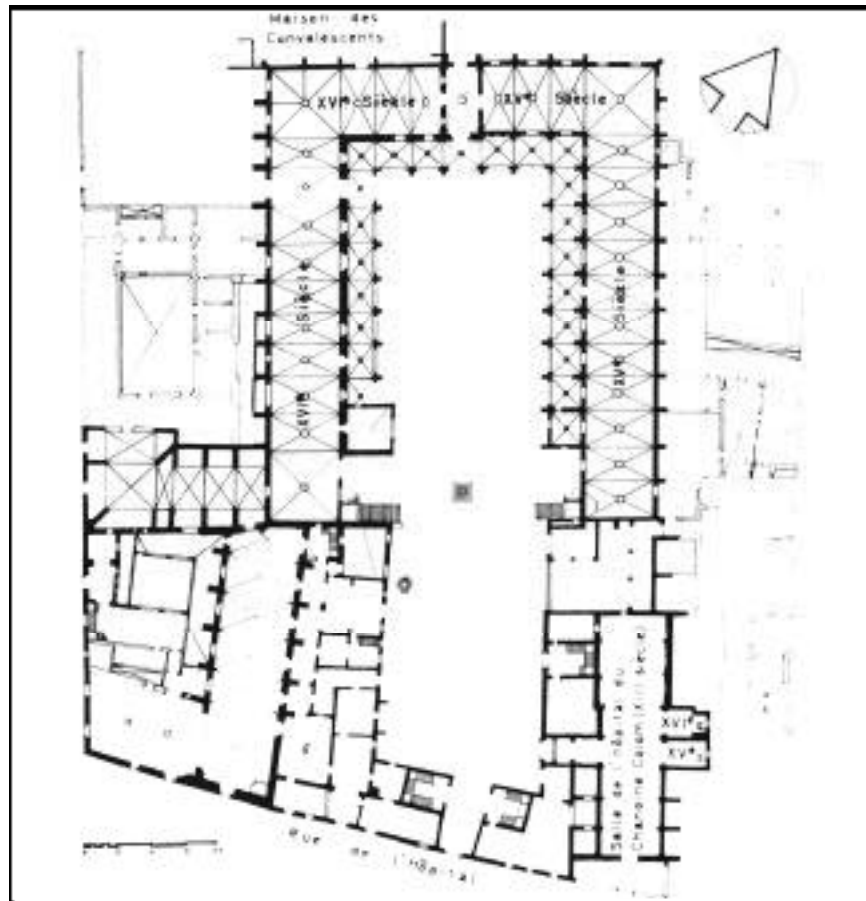

Plànol general de l'hospital de la Santa Creu, segons l'arquitecte Ramon Me Riera; 1913. (AHNCS, Plànols Hospital, doc. 6)

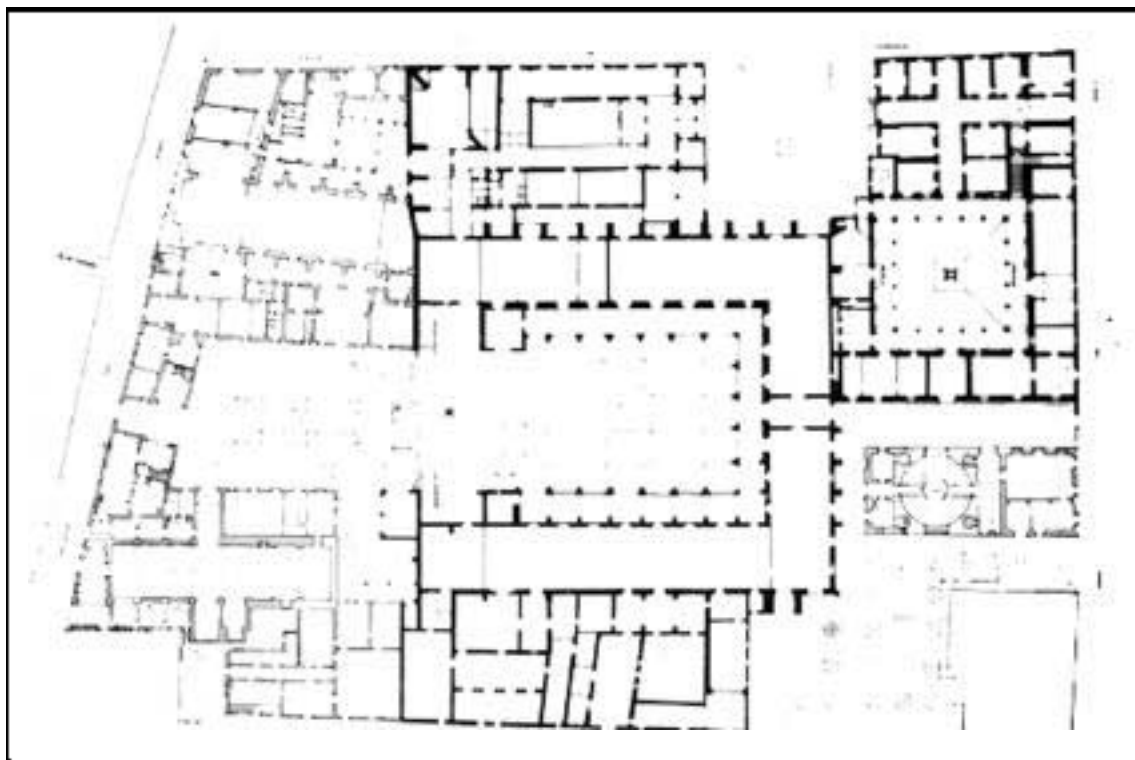
Plànol del projecte per al nou edifici de l'hospital de la Santa Creu, Ramon Me Riera, 1913.

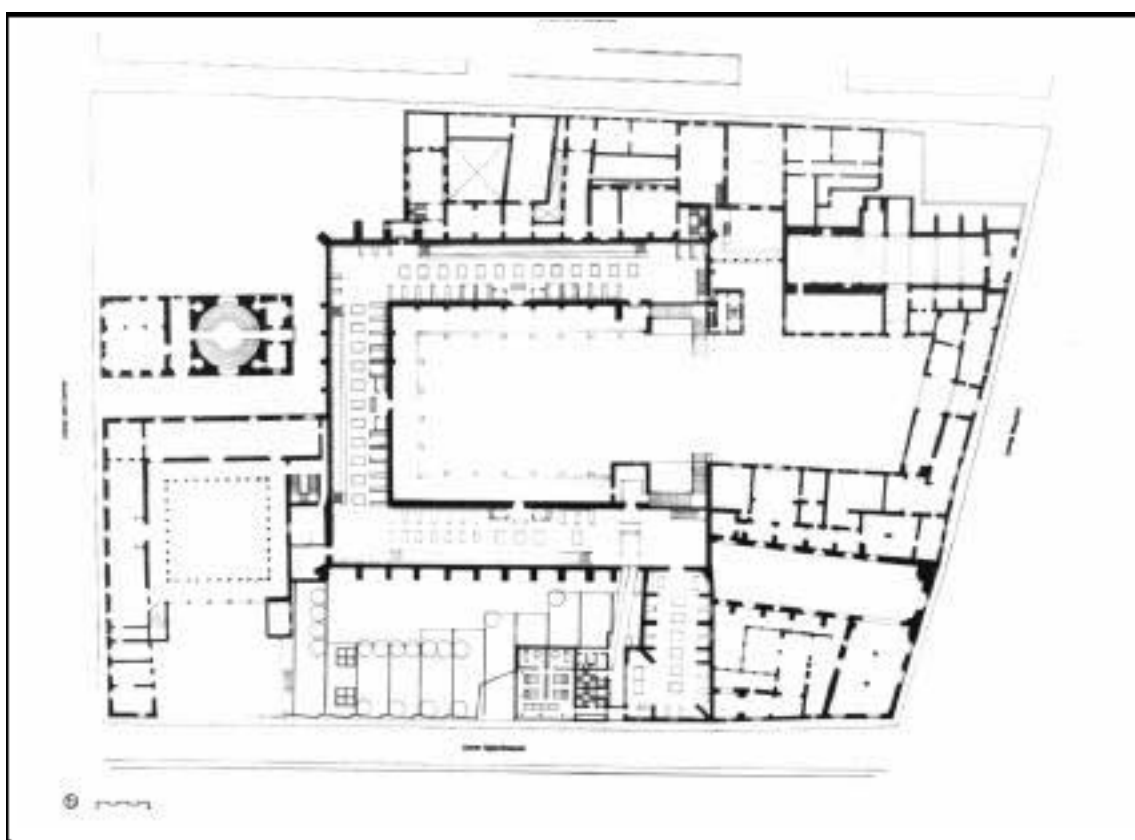
Planta i secció transversal de l'hospital de la Santa Creu segons C. Martinell (1935b, 61–62).

Plantes de l'hospital de la Santa Creu segons A. Florensa (1959b, 61) i una publicació commemorativa de la Biblioteca de Catalunya (1968, 9).

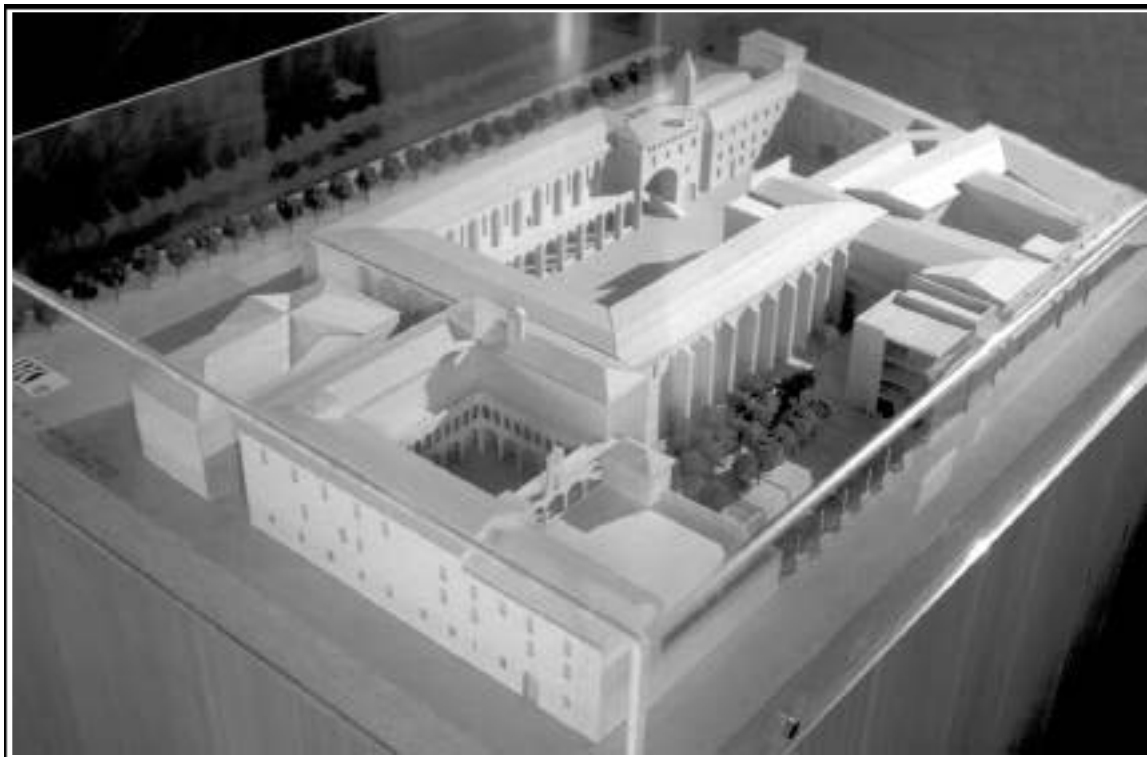
Planta del nivell inferior de l'hospital de la Santa Creu, segons F.A. Vilarrubias (1969, 32–33).

Planta actual del primer nivell de l'hospital de la Santa Creu, habilitat com a Biblioteca de Catalunya.
(Imatge: ap. BIBLIOTECA DE CATALUNYA 1994, 19)

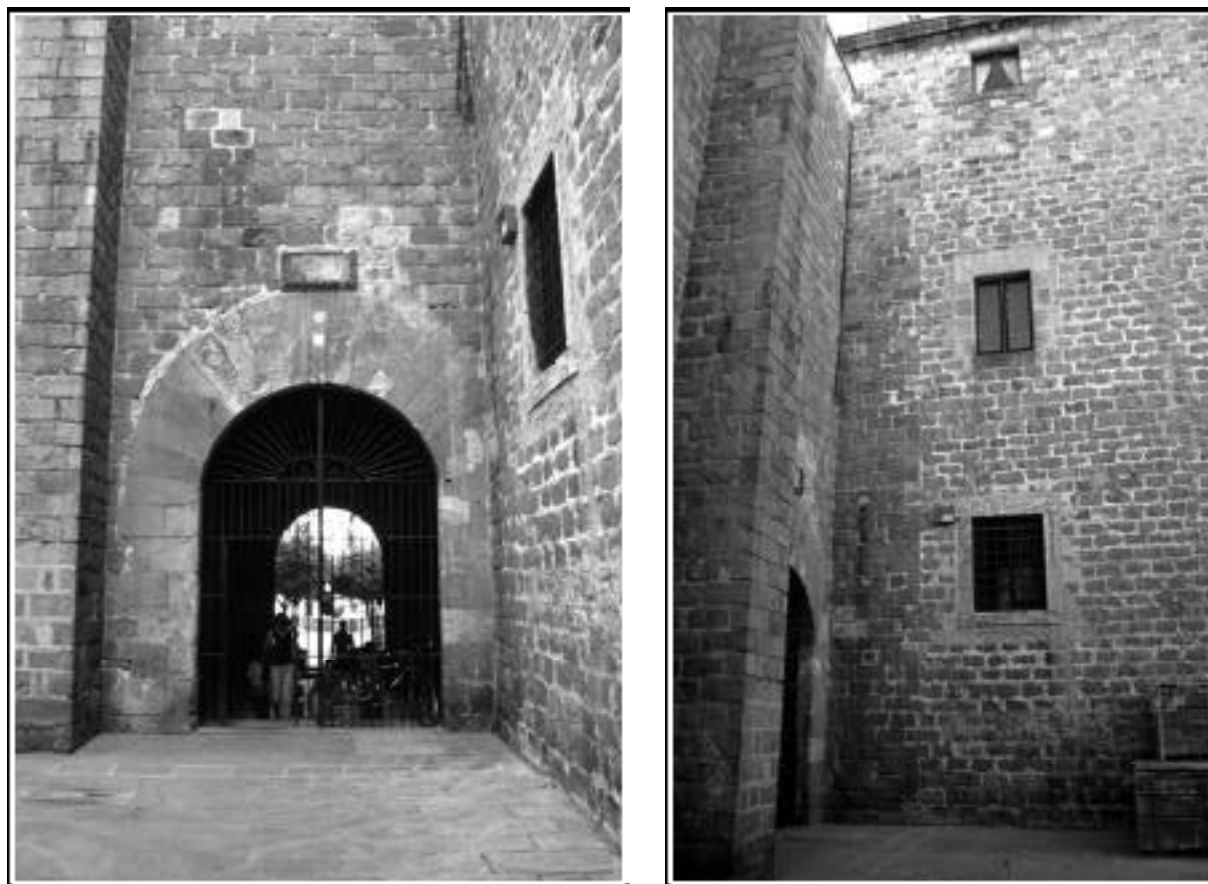

A. Vista aèria de l'hospital de la Santa Creu de Barcelona.
(Fotografia: ap.PARICIO (coord.) 1982)

B. Maqueta de l'hospital de la Santa Creu, exposada a la Biblioteca de Catalunya.

(Clixé: Antoni Conejo)

A–B. Porta septentrional i unió de l'hospital amb la casa de Convalescència, abans de les restauracions de 2000–2001.

C. Inscripció commemorativa de la fundació de l'hospital, molt malmesa, que presideix la porta anterior.

(Clixés: Antoni Conejo)

Porta del carrer Hospital

A. A dalt, aspecte de la porta segons una fotografia antiga.
(Fotografia: ap. PARICIO (coord.) 1982, 5)

B. A l'esquerra, vista actual de la mateixa porta.
(Clixé: Antoni Conejo)

A. Detall del timpà i l'arquitrau.

B. Detall del timpà, amb dos àngels que sostenen l'escut de l'hospital de la Santa Creu.

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Inscripció commemorativa de la fundació de l'hospital de la Santa Creu, situada en la part inferior del conjunt escultòric del timpà: "SPITAL DE SANTA SREU QUE FO COMENSAT XVII D.ABRIL DEL ANY DE NOSTRE SENYOR MCCCCI".

B. Figura humana que decora el coronament conopial del conjunt escultòric del timpà.

C-D. Pilastra esquerra: escut amb l'emblema IHS, sostingut per un àngel. Pilastra dreta: escut de l'hospital de la Santa Creu.

E. Àngels sostenint un escut amb l'emblema IHS, al mig de l'arquitrau.

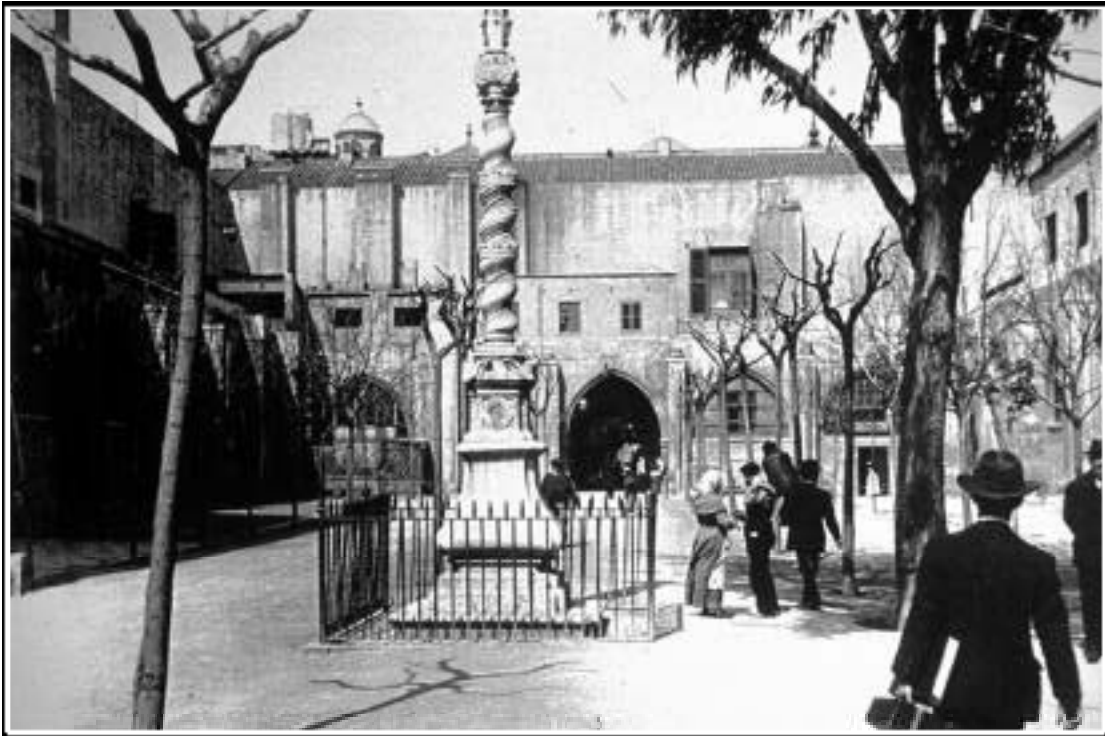
F. Detall dels grutescos que decoren l'arquitrau.

A. A dalt, porta del carrer Hospital.

B–C. A baix, a l'esquerra, porta de la casa de l'Ardiaca (c. 1510–1514), i a la dreta, la corresponent a l'església de Sant Miquel (1516), avui en un lateral de la basílica de la Mercè, al carrer Ample de Barcelona.

(Clixés: Antoni Conejo)

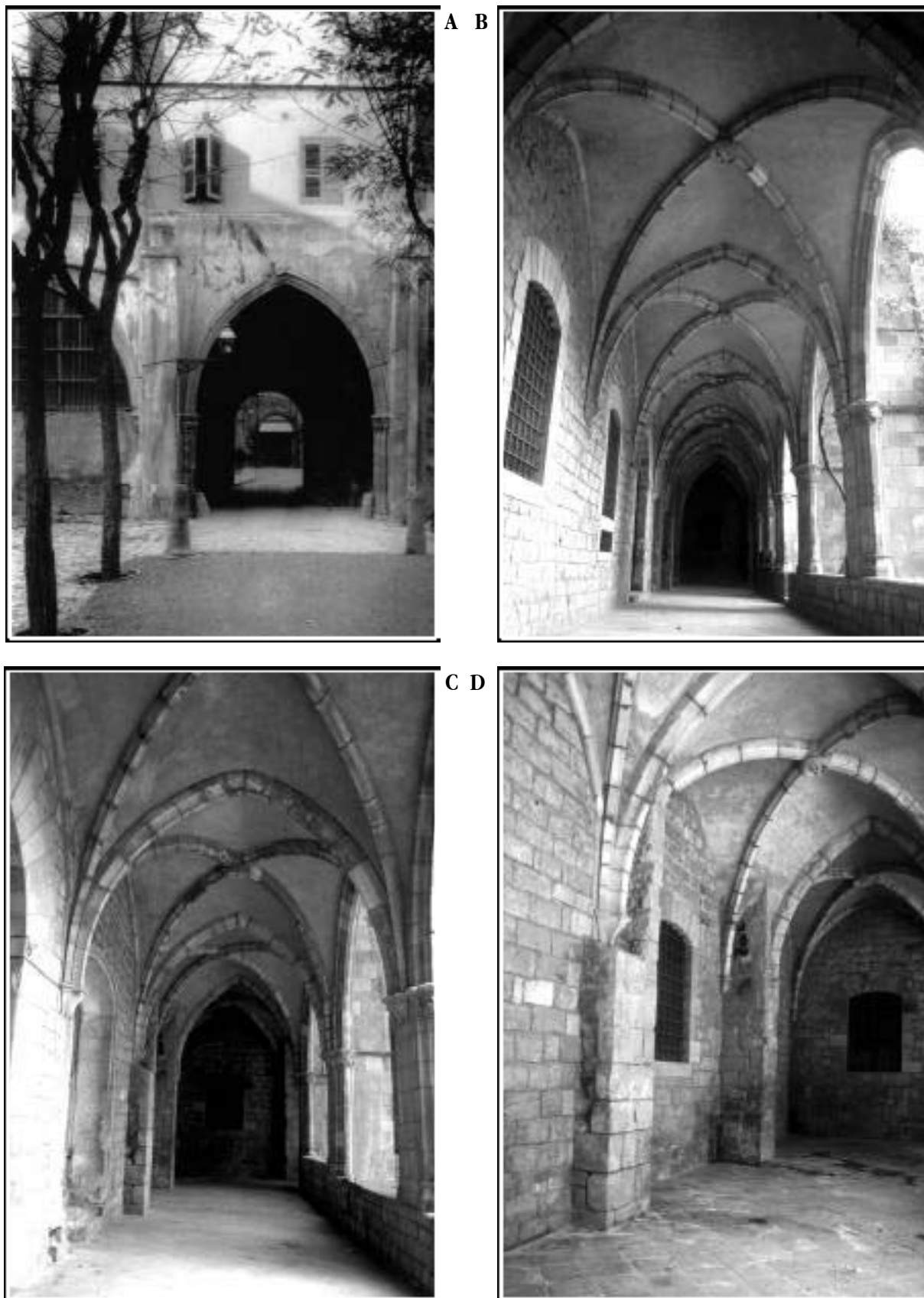

A. Vista general del claustre segons una instantània antiga.
(Clixé: AM, clixé CB-5271)

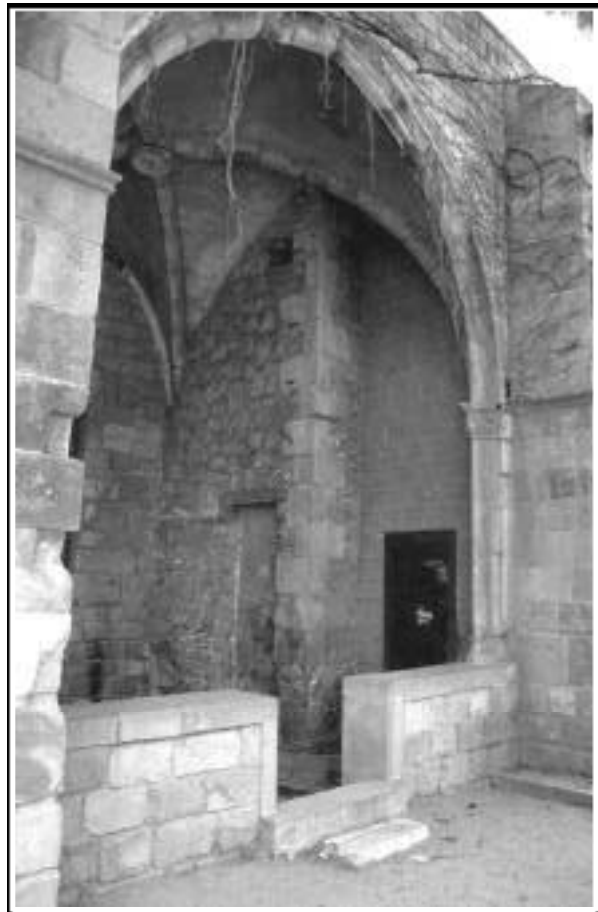

B. Vista del sector nord-occidental del claustre, a mitjan s. xx. A l'esquerra, en el sobreclaustre septentrional, s'observa la galeria afegida durant les restauracions dirigides per Adolf Florensa.

(Fotografia: ap. CIRICI-MASPONS-CLOTET 1968, 141)

A. Arc d'entrada a la galeria septentrional (Clixé: IAAH, *Arxiu Mas*, clixé CB-5277). **B.** Vista general de la galeria septentrional. **C-D.** Detalls d'aquesta mateixa galeria, on s'observa, en la meitat oriental, l'ús de contraforts, que desapareixen en la meitat occidental (Clixés: Antoni Conejo).

Galeria oriental del claustre de l'hospital. En les imatges de baix, s'observa la desviació dels nervis de la volta de creueria —front la disposició axial dels arcs faixons—, així com el darrer tram, parcialment embegut dins d'un mur posterior.

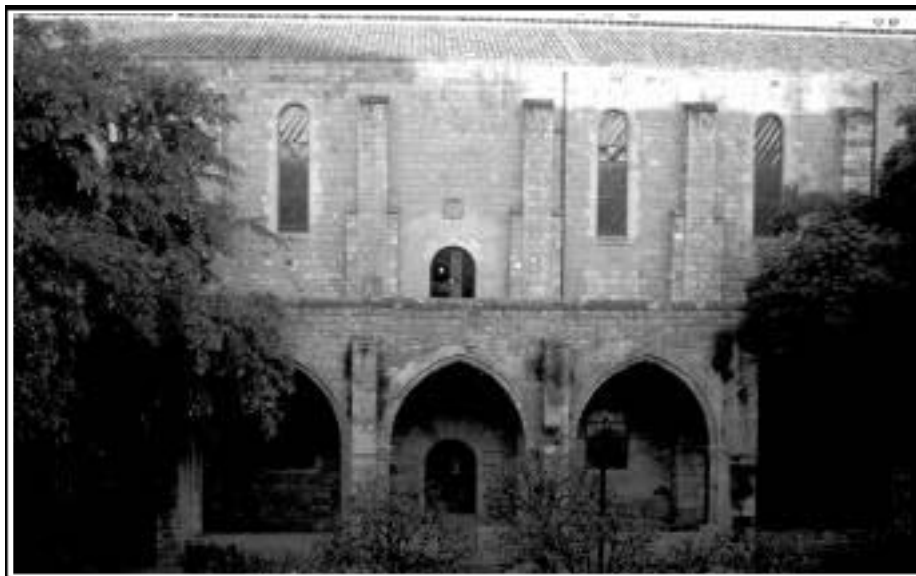
(Clixés: Antoni Conejo)

A. Arcades exteriors de la galeria occidental del claustre.

B. Vista de la galeria occidental. **C.** Darrer tram de la galeria, parcialment embeguda pel mur de tancament de la farmàcia del s. xvii.
(Clixés: Antoni Conejo)

A. A dalt, sobreclaustre del sector oriental.
B. A l'esquerra, sobreclaustre del cantó occidental, sense contraforts.

C. Contraforts del sobreclaustre oriental.

D. Eixamplament del mur del sobreclaustre septentrional.

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Vista general de l'escala d'accés del cantó occidental del claustre, sota l'anomenada "quadra de la comtessa."

B. Detall de la part superior de la "quadra de la comtessa", realitzada amb maons.

D-E. Detalls de l'escala d'accés a la crugia de ponent, i de la volta i l'arcada de la "quadra de la comtessa".

A. Escut heràldic dels llinatges dels Centelles, Pinós i Fenollet.

B. Vista general del cos i l'escala oriental del claustre.

Fotografia: Antoni Conejo

C. Caritat, situada al començament de l'escala oriental del pati de l'hospital.

D. Sant Roc i inscripció del lateral del seu pedestal amb l'any 1575, al començament de l'escala occidental del pati de l'hospital.

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Porxo emplaçat en el sector sud-est del claustre, corresponent al nivell inferior de l'arxiu de l'hospital.

B. Porxo del sector sud-est del claustre, erigit sota la direcció del mestre de cases Jaume Parés el 1539.

D. Balcó situat en l'extrem sud-occidental del pati.

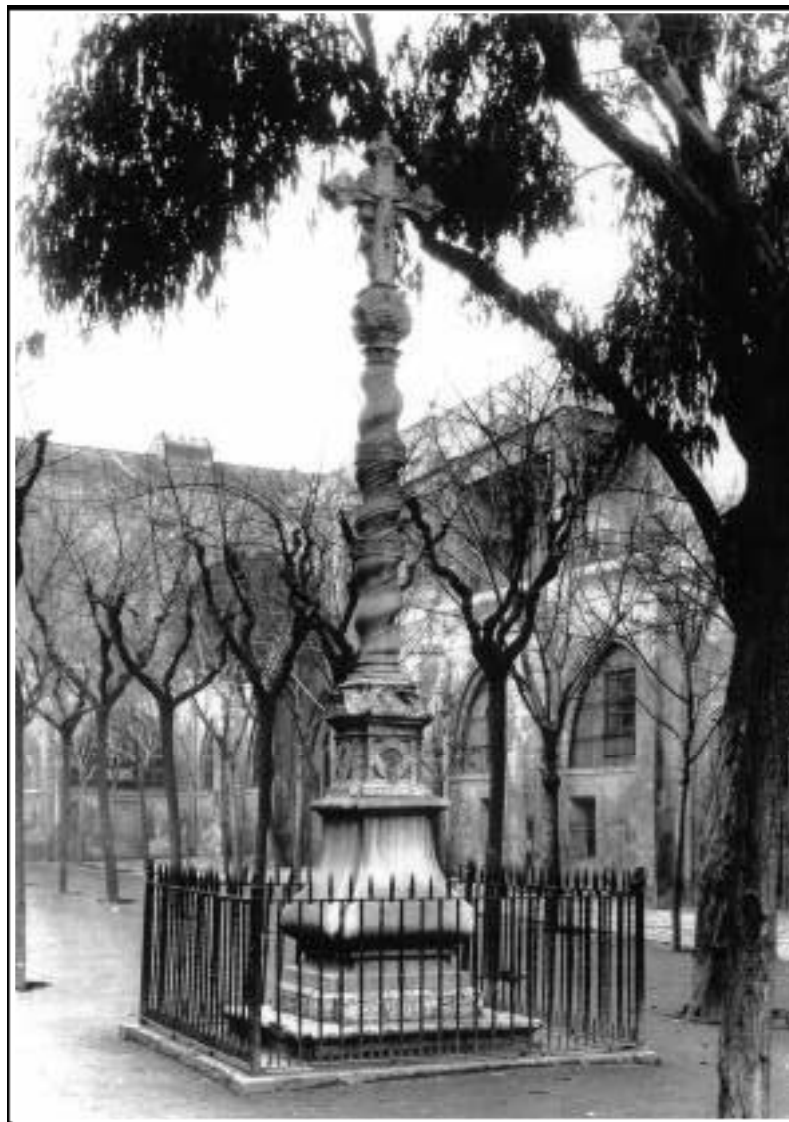
E. Làpida commemorativa de la font inaugurada per l'infant Enric d'Aragó i Sicília, el 13 de maig de 1509.

F. Pou d'aigua del pati, datat l'any 1537.

G. Reixat de la farmàcia de l'hospital, datada l'any 1629.

A-B

C

- A.** Creu que presideix el claustre de l'hospital (Clixé: IAAH, *Arxiu Mas*, clixé CB-5274)
- B.** Detall de la creu i del capitell.
- C.** Capitell que sustenta la creu, esculpit per Bernat Vilar, el 1691.
(Clixés: Antoni Conejo)

A. Interior de la biblioteca infantil de la Santa Creu, corresponent a la meitat oriental de la crugia inferior septentrional.

B–C. Interior de la crugia inferior oriental, avui utilitzada com a Escola de Conservació del Llibre. Igualment, s'observa l'arrencament de les voltes, d'acord amb l'esquema original, i no peraltades o alterades, com en altres punts de l'edifici.

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Interior de la biblioteca popular de Sant Pau; antiga crugia inferior occidental de l'hospital.

B–C. Detall de les voltes reconstruïdes i peraltades al s. XVII, de la meitat occidental de la crugia inferior septentrional.

D–E. Primer tram de la crugia inferior occidental —avui sala d'exposicions de la Biblioteca de Catalunya—, i clau de volta que la corona, amb l'escut de l'hospital i l'any 1638.

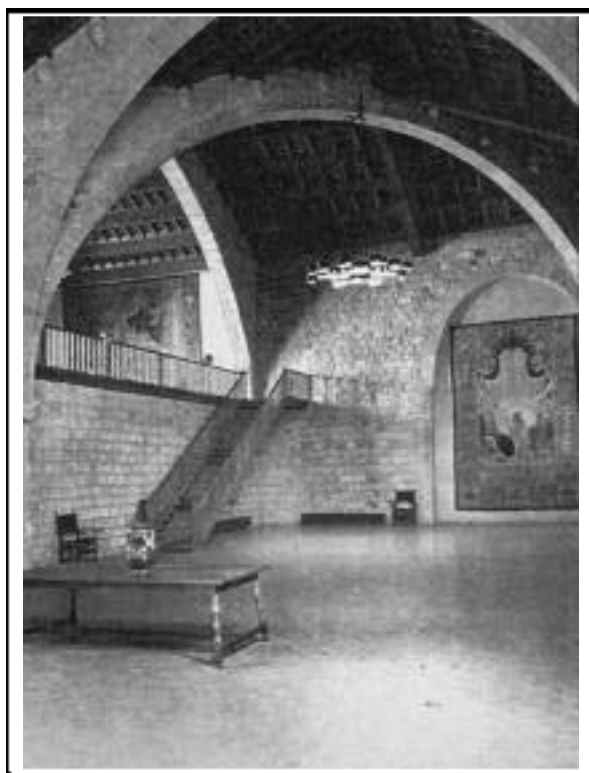
(Clixés: Antoni Conejo)

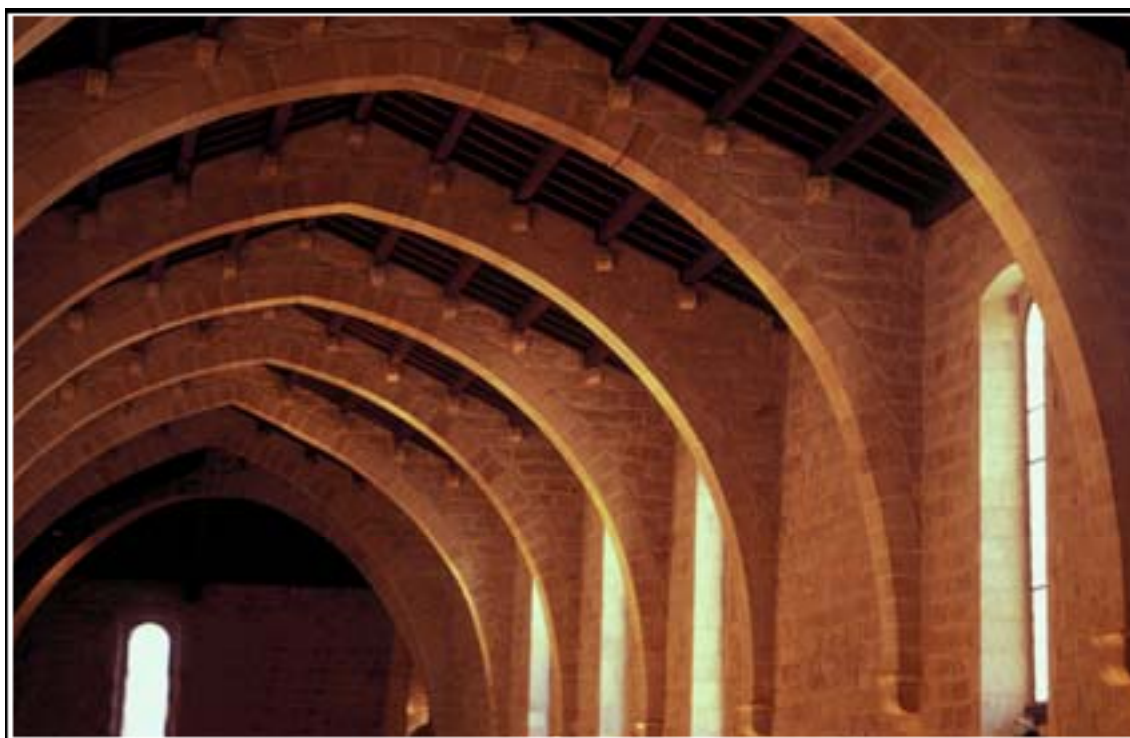
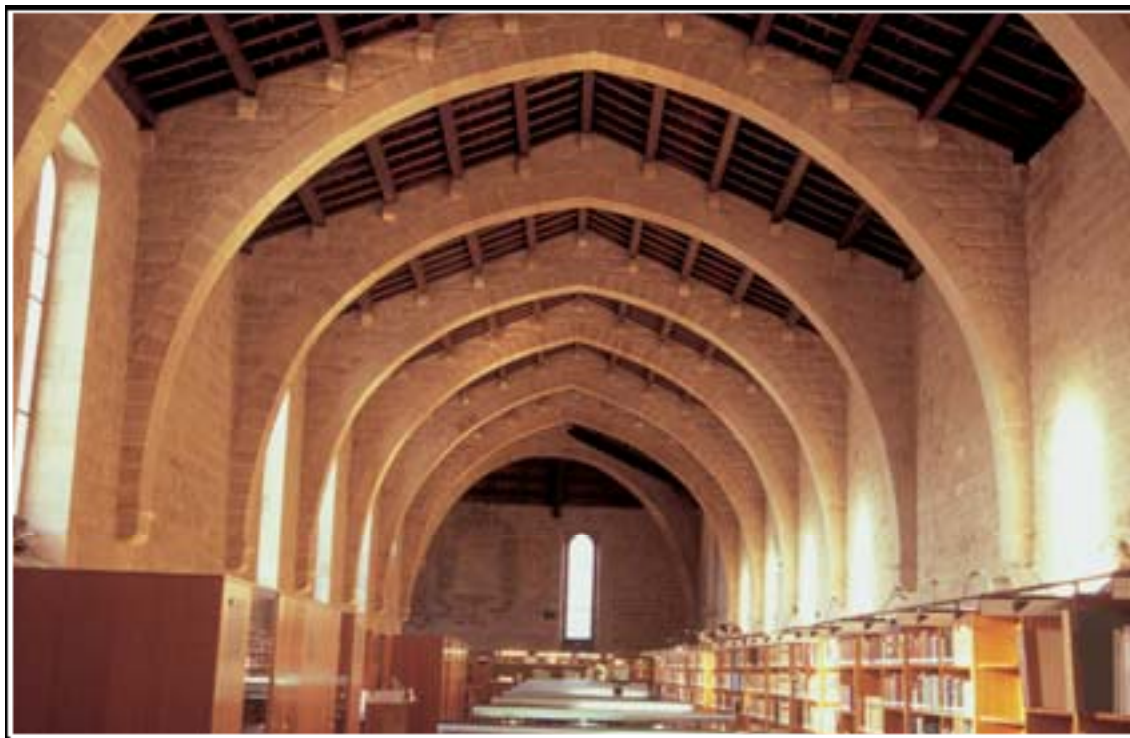
A. Detall de l'interior de la crugia septentrional, quan encara funcionava com a dependència de l'hospital, al començament del s. xx, amb el nom de sala de santa Eulàlia.
(Clixé: AM, clixé CB-5320)

B. Aspecte de l'interior de la nau oriental superior, el 1967.
(Fotografia: ap. VILARRUBIAS 1967, 71)

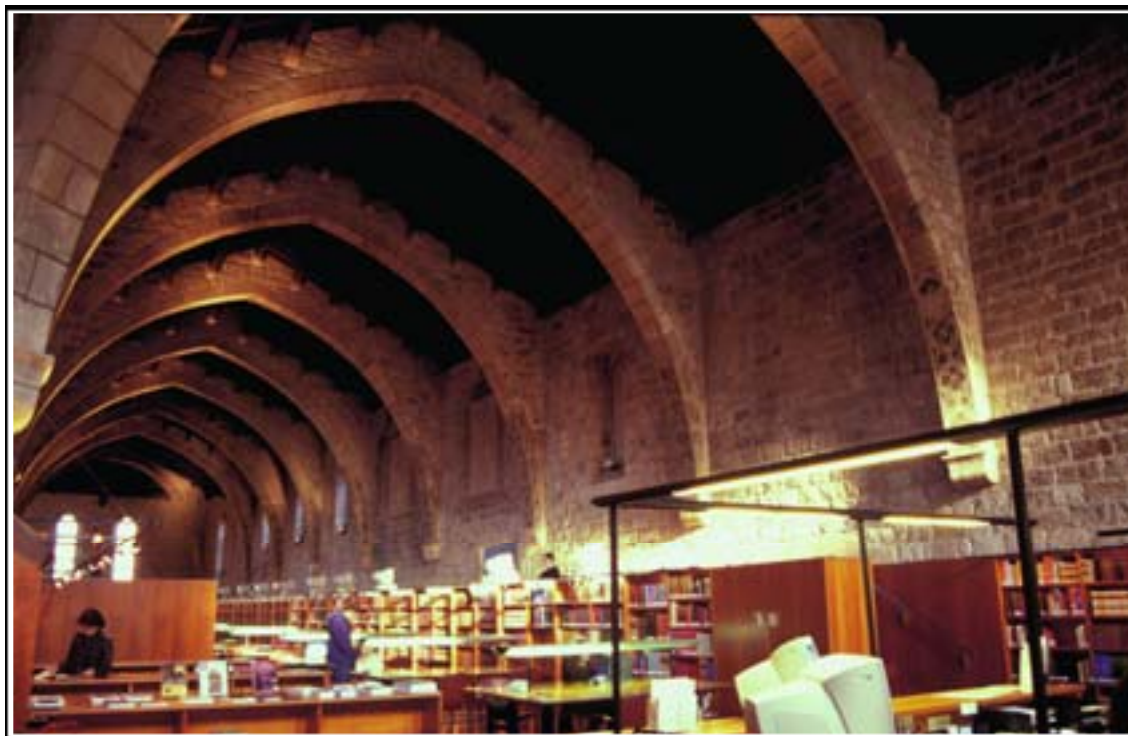

C. Solució de l'angle sud-occidental (1967).
(Fotografia: ap. VILARRUBIAS 1967, 72-73)

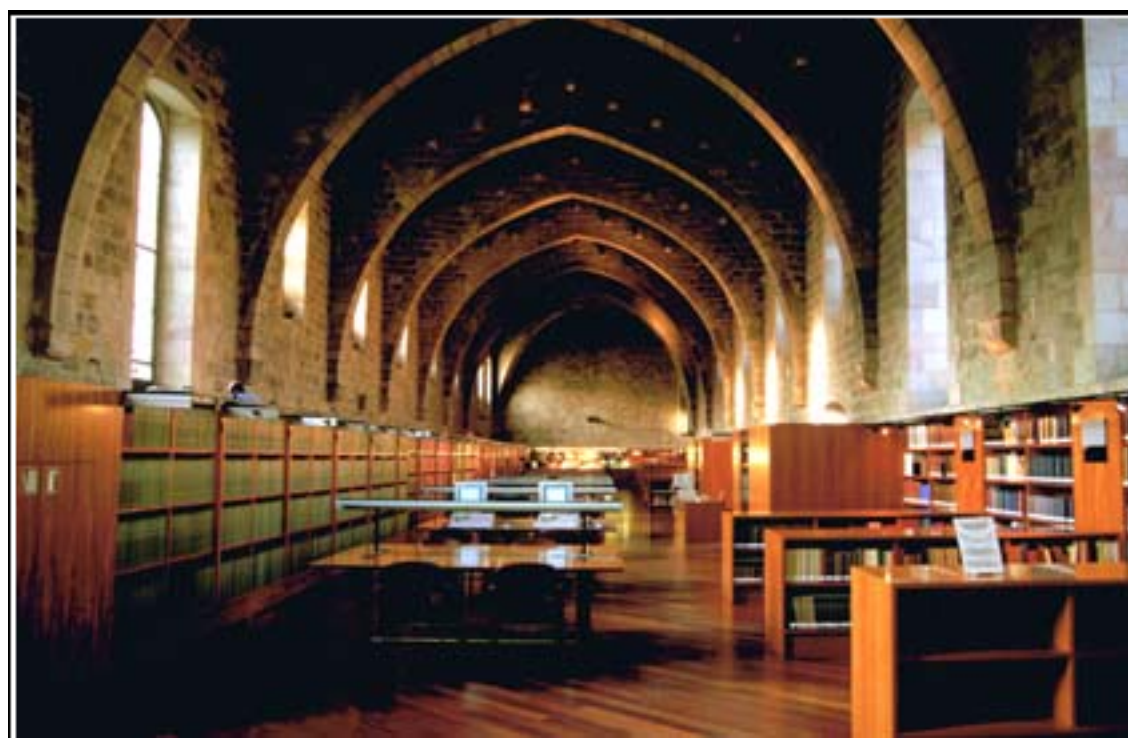

Aspecte actual de l'interior de la nau superior oriental de l'hospital de la Santa Creu.

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Aspecte actual de l'interior de la nau superior septentrional de l'hospital de la Santa Creu.

B. Aspecte actual de l'interior de la nau superior occidental de l'hospital de la Santa Creu.

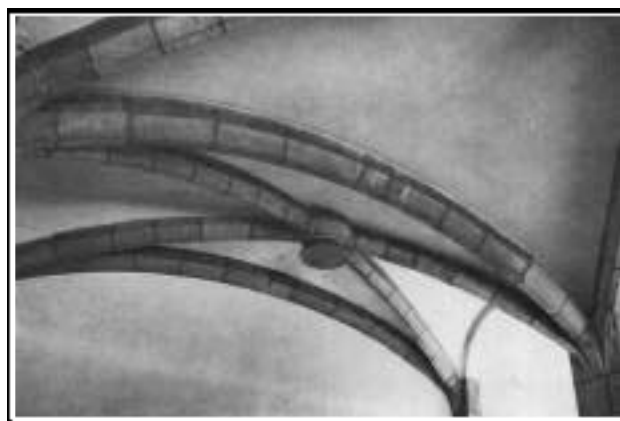
(Clixés: Antoni Conejo)

A. Interior de la nau de Sant Joan, quan encara funcionava com a dependència de l'hospital al començament del s. xx.
(Clixé: AM, clixé CB-5321)

B. Interior de la nau de Sant Joan, l'any 1967.
(Fotografia: ap.VILARRUBIAS 1967, 76)

C. A dalt, detall arquitectònic de les voltes corresponents a la planta inferior de la creugia de Sant Joan.
(Fotografia: ap.VILARRUBIAS 1967, 74)

A. Interior de la nau de Sant Josep Oriol (avui Escola Massana), quan encara funcionava com a dependència de l'hospital (1919).
(Clixé: AM, clixé e-27.413)

B-C. Detalls de la nau anterior, funcionant com a aula taller de l'Escola Massana.
(Fotografies: ap. PARICIO (coord.) 1982)

**Claus de volta de les naus inferiors de l'antic hospital de la Santa Creu de
Barcelona (1400–1500)**

A. Clau núm. 10: bisbe entronitzat
(c. 1500)

B. Clau núm. 11: santa Elena
entronitzada amb la creu (c. 1500)

C. Clau núm. 12: santa Bàrbara
(c. 1500)

D. Clau núm. 13: santa Margarida [?]
(c. 1500)

E. Clau núm. 15: santa Eulàlia
(c. 1500)

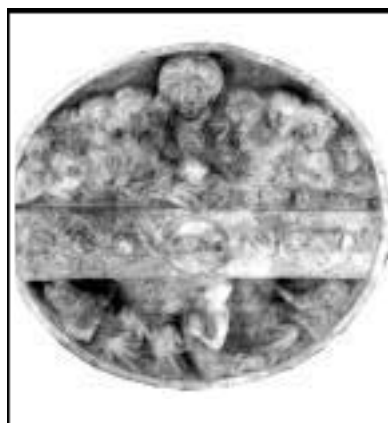
F. Clau núm. 16: bisbe entronitzat
(c. 1500)

G. Clau núm. 17: Màrtir (c. 1405)

H. Clau núm. 18: santa Bàrbara
(c. 1405)

I. Clau núm. 19: sant Sopar
(c. 1405)

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Clau núm. 20: evangelista? (c. 1405)

B. Clau núm. 21: Apòstol (c. 1405)

C. Clau núm. 22: Apòstol (c. 1405)

D. Clau núm. 23: sant Bartomeu (c. 1405)

E. Clau núm. 24: santa Magdalena [?] (c. 1405)

F. Clau núm. 25: sant Jaume el Major (c. 1405)

G. Clau núm. 26: Apòstol (c. 1405)

H. Clau núm. 27: sant Pau, obra de Llorenç Reixac (1414)

I. Clau núm. 28: sant Pere, obra de Llorenç Reixac (1414)

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Clau núm. 29: arcàngel sant Miquel (c. 1414)

Claus de volta de les galeries del claustre (1406–c. 1511)

B. Clau núm. 4: motiu helicoïdal (c. 1511)

C. Clau núm. 6: motiu floral (c. 1511)

D. Clau núm. 8: pelegrí [?] (c. 1511)

E. Clau núm. 9: sant Joan Baptista (c. 1500)

H. Clau núm. 10: arcàngel sant Miquel (c. 1500)

I. Clau núm. 11: àngel entre dues columnes (c. 1500)

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Clau núm. 12: papa Benet XIII?
(c. 1406)

B. Clau núm. 13: santa entronitzada (c. 1406)

C. Clau núm. 14: Dormició de la Verge (c. 1406)

D. Clau núm. 19: Epifania(c. 1406)

E. Clau núm. 20: Nativitat
(c. 1406)

F. Clau núm. 21: Anunciació (c. 1406)

Capitells de la galeria oriental del claustre, obra de Jordi de Déu (c. 1406)

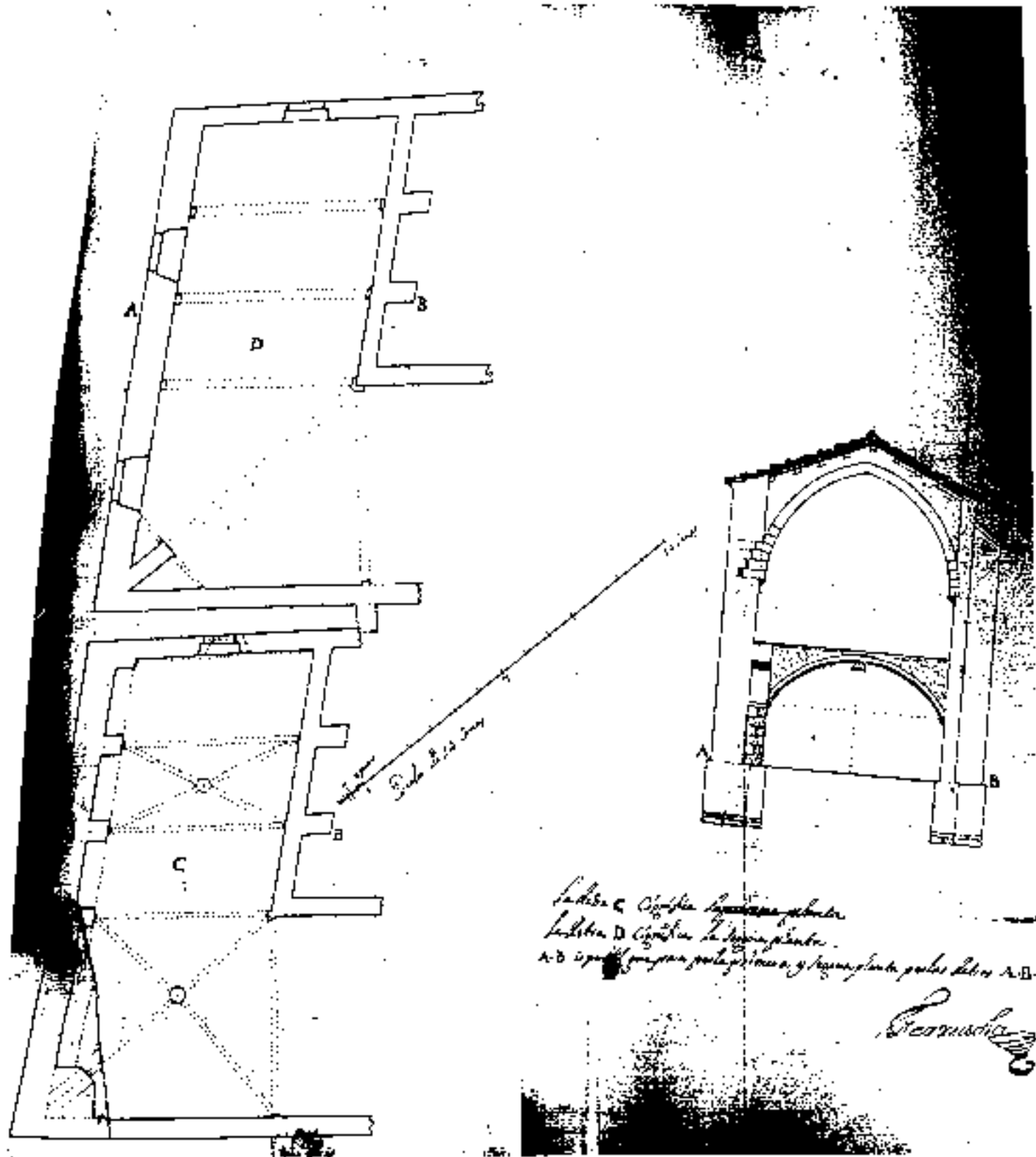
G-I. Capitells corresponents als pilars dels trams 16 i 18 de la galeria oriental, atribuïts a l'escultor Jordi de Déu.

(Clixés: Antoni Conejo)

Esquema i plànimetria del projecte de restauració de la capella-església de l'hospital de la Santa Creu, iniciada per Benet Juli i Josep Juli menor (1687) i finalitzada per Josep Juli Vinyals (c. 1730).

(Imatge: AHSCSP, *Piñols Hospital* 2-12 núm. 15)

Traç de la cantonada dels carrers Egipcíques i Hospital, segons el projecte de Josep Juli Vinyals (1730), continuat més tard per Segimon Monteis i Josep Martí Amat (1736-1749)

(AHSCSP, *Protocol Notarial*, t. xix. Gerard Ferrussola, vol. II (1736-1738), ff. 87v-88r)

A. Vista de la cantonada sud-occidental —als carrer Hospital i Egipcíaques—, corresponent a l'obra realitzada a partir del projecte del mestre Josep Juli Vinyals (1730), i continuada per Segimon Monteis i Josep Martí Amat (1736–1749).

B. Detall de l'escut de l'hospital i la data de finalització (agost 1749), de la cantonada anterior.

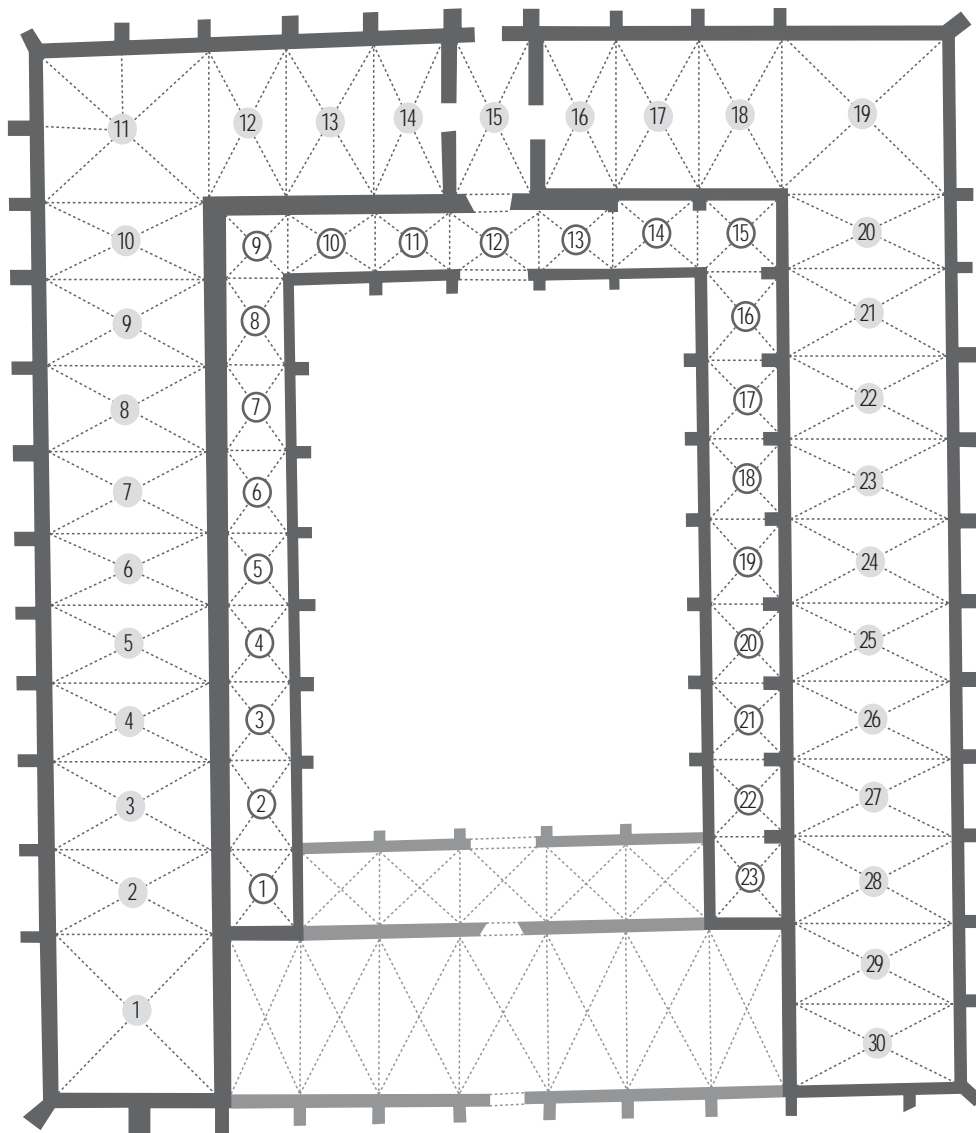
(Clixés: Antoni Conejo)

A. Interior de la capella (any 1952), on s'aprecien les successives intervencions que ha patit al llarg del temps.
(Clixé: IAAH, *Arxiu Mas*, clixé G-28 102)

B. Façana de la capella, dissenyada i realitzada per l'arquitecte i escultor Pere Costa (1728-1730).
(Clixé: Antoni Conejo)

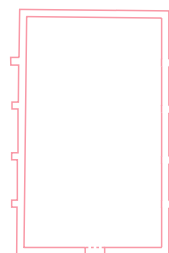
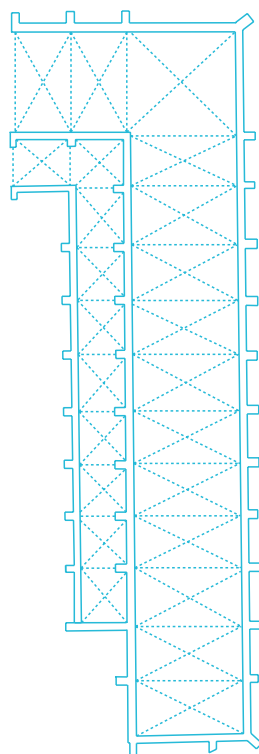

PROJECTE DE L'HOSPITAL DE LA SANTA CREU
I NUMERACIÓ DE LES CLAUS DE VOLTA (PLANTA BAIXA)

- Estructures construïdes
- Estructures projectades
- ① Claus de volta de les naus inferiors
- ① Claus de volta del claustre

Planta realitzada per Antoni Conejo

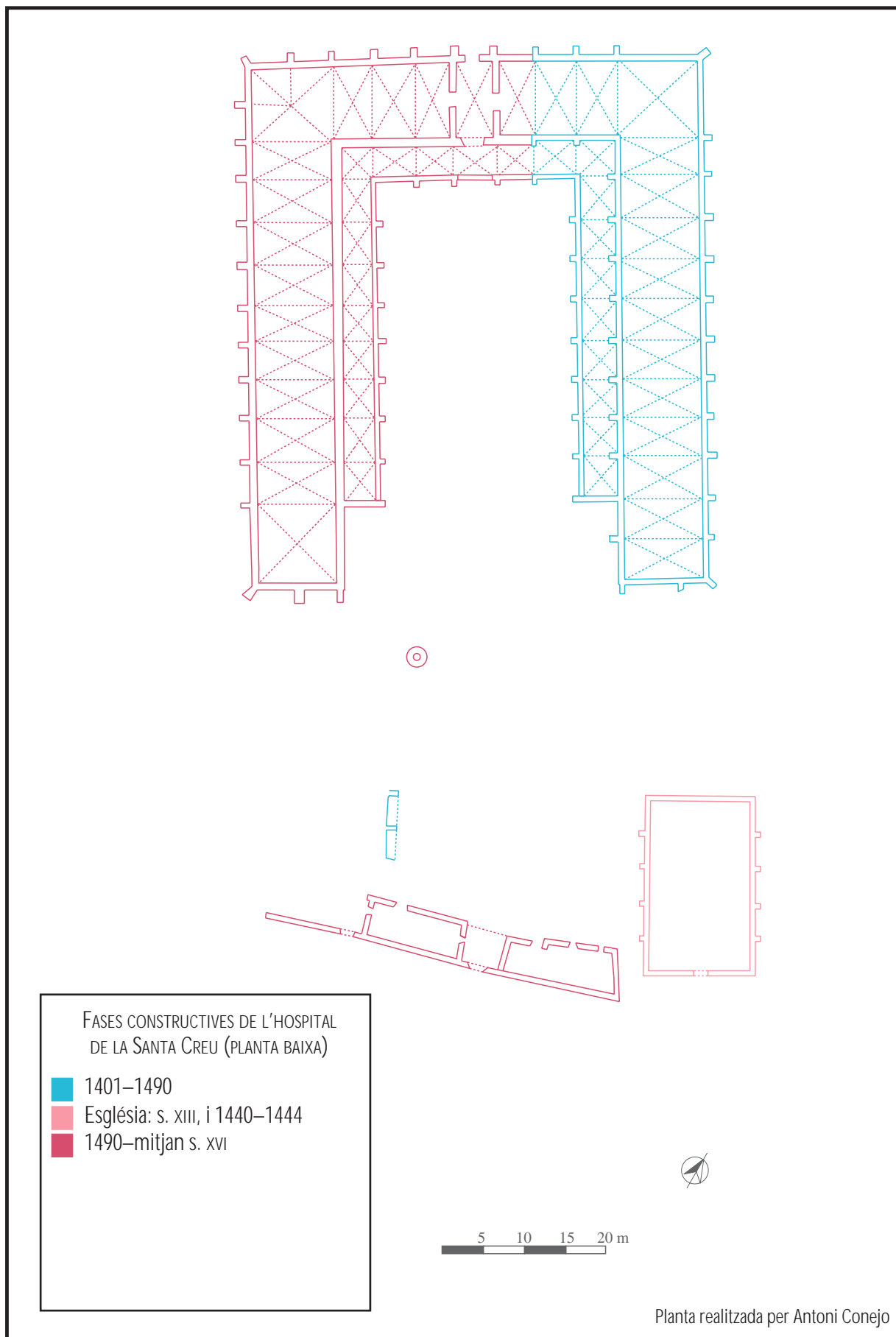
FASES CONSTRUCTIVES DE L'HOSPITAL
DE LA SANTA CREU (PLANTA BAIXA)

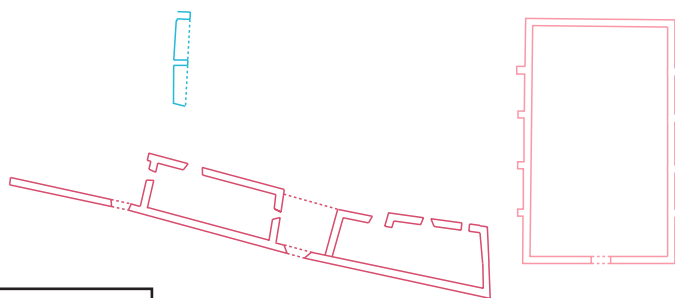
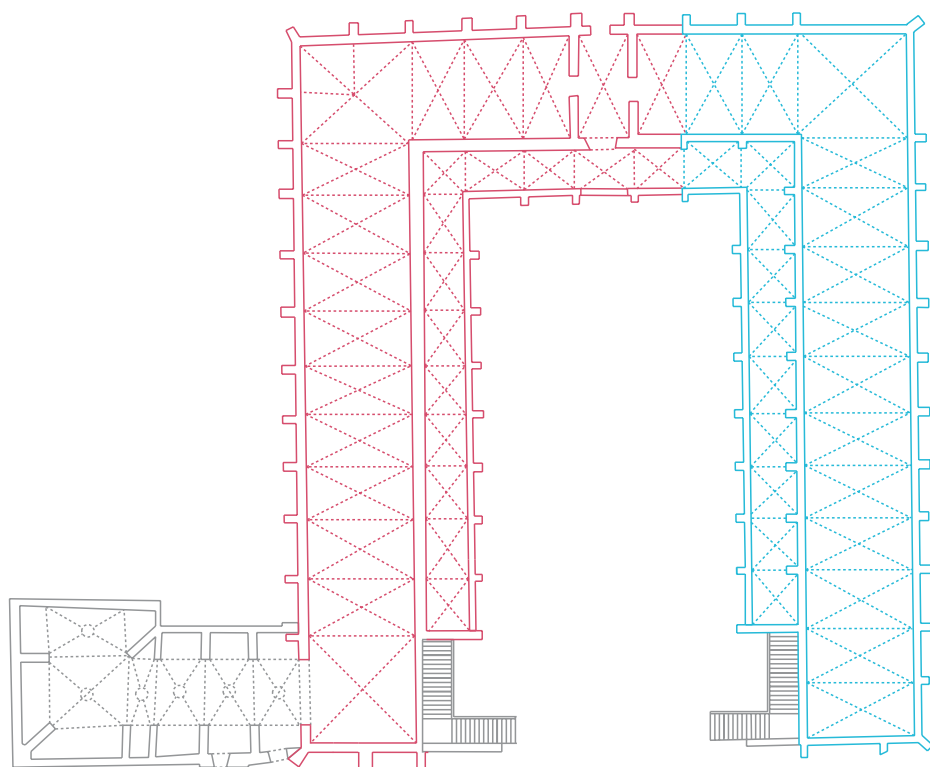
■ 1401–1490

■ Església: s. XIII, i 1440–1444

Planta realitzada per Antoni Conejo

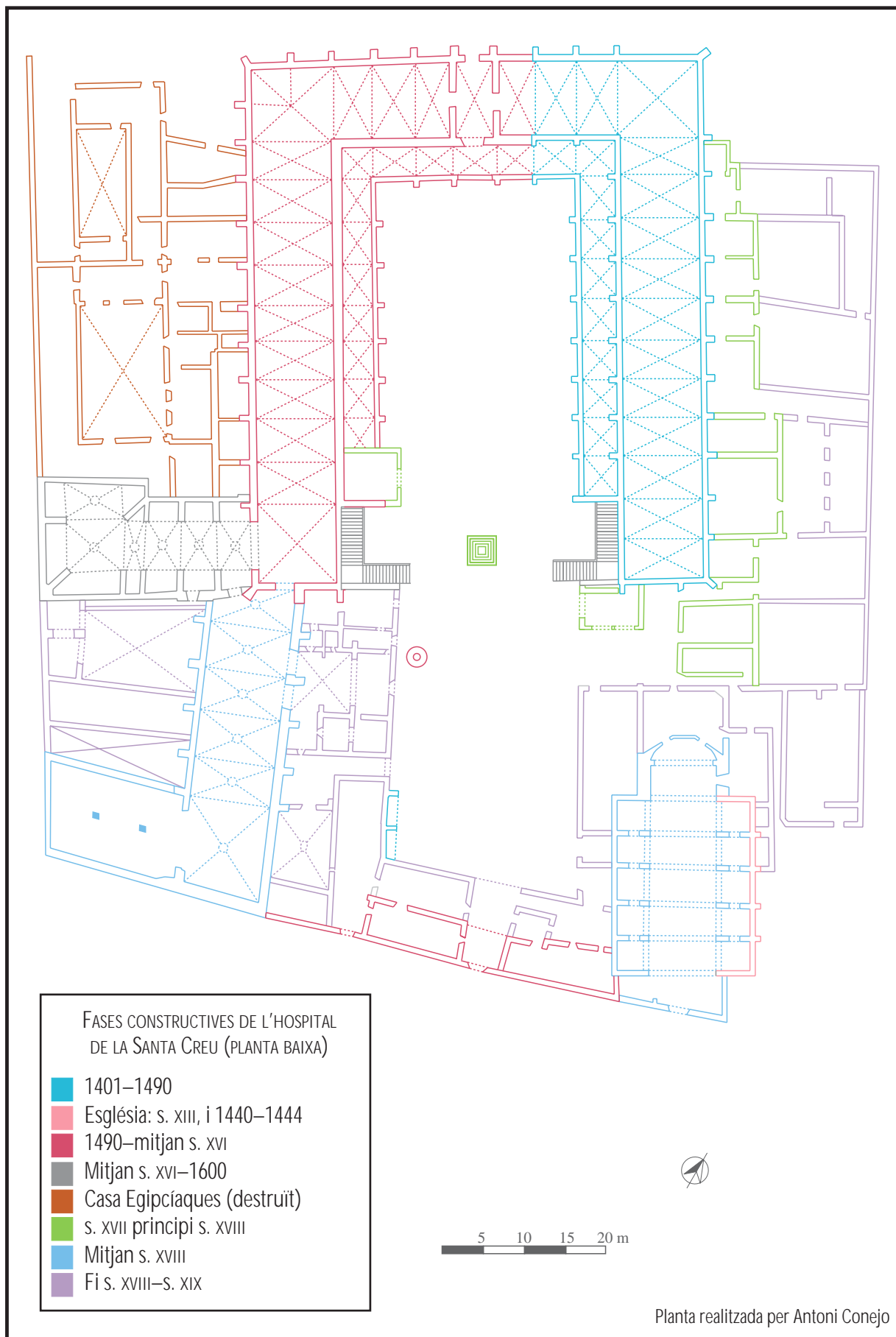

FASES CONSTRUCTIVES DE L'HOSPITAL
DE LA SANTA CREU (PLANTA BAIXA)

- 1401–1490
- Església: s. XIII, i 1440–1444
- 1490–mitjan s. XVI
- Mitjan s. XVI–1600

Planta realitzada per Antoni Conejo

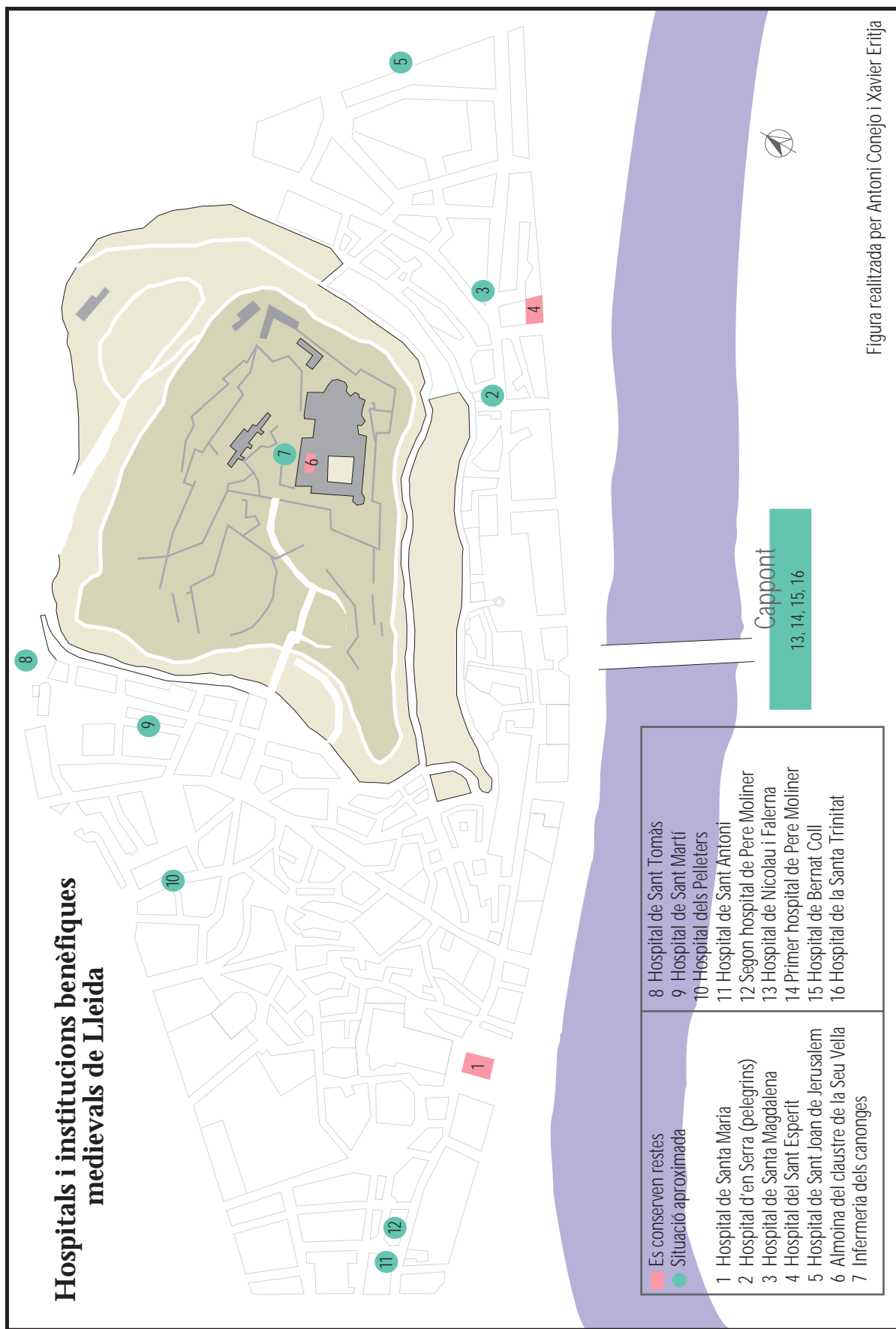
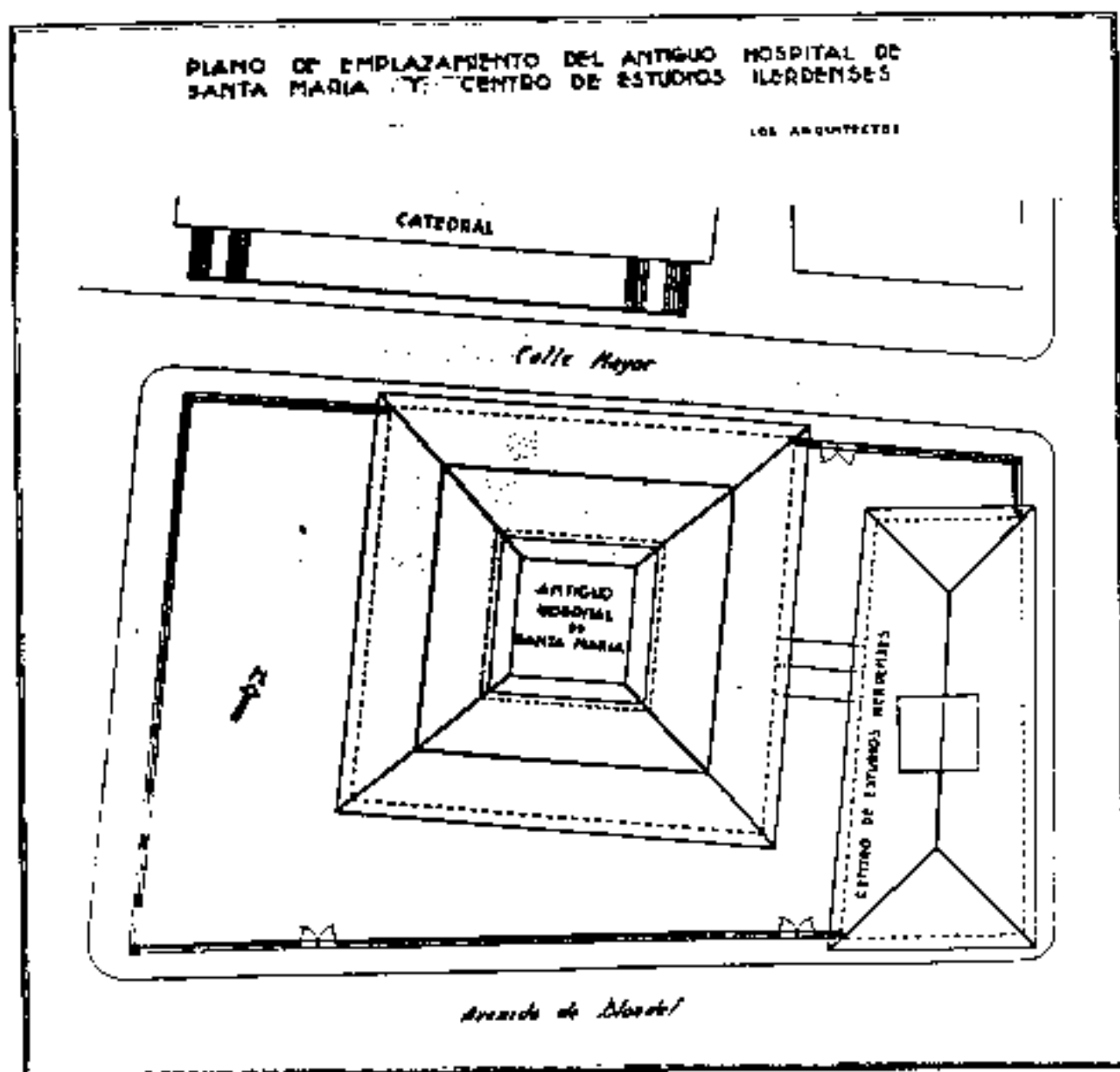
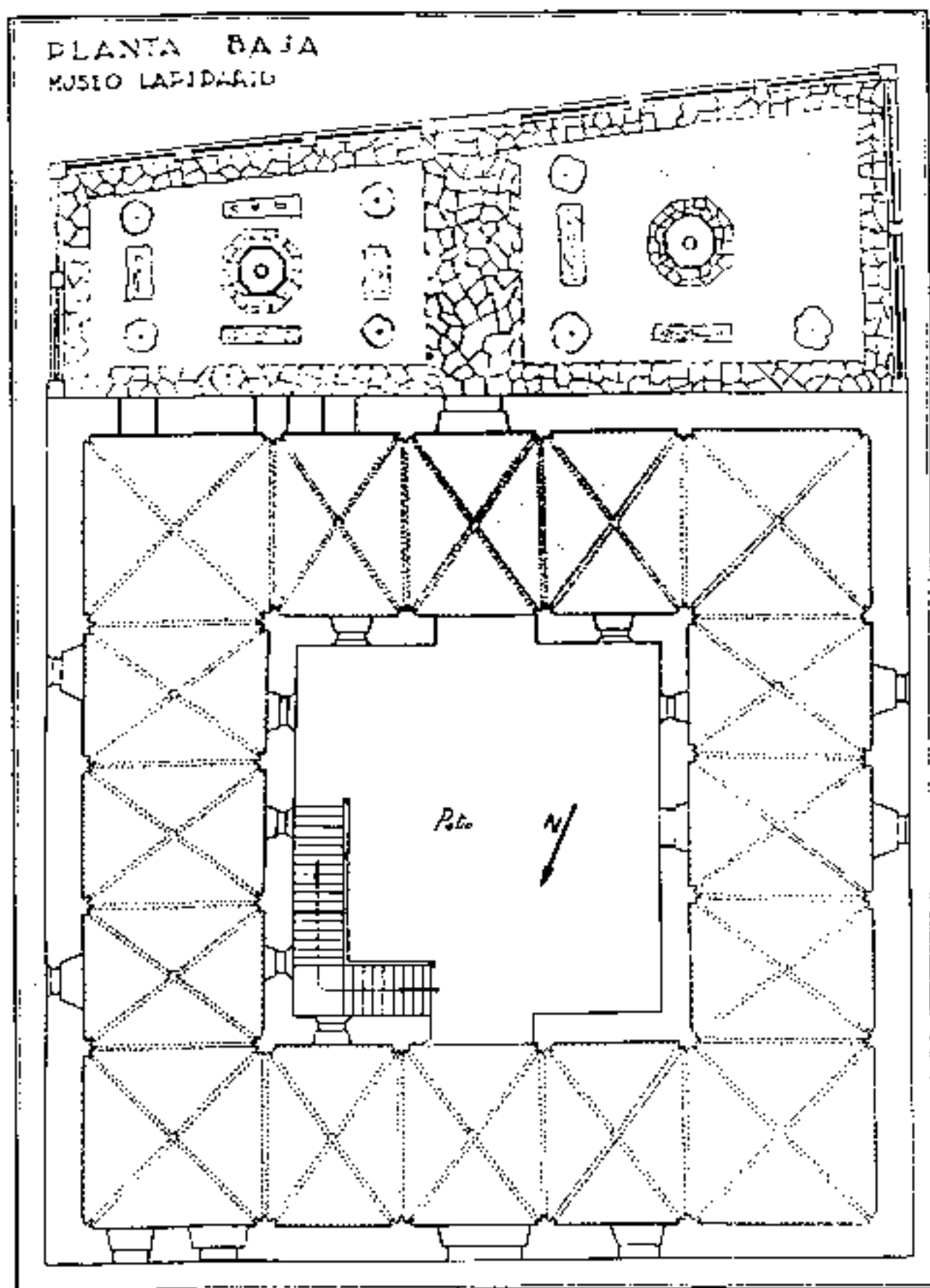

Figura realitzada per Antoni Conejo i Xavier Eritija

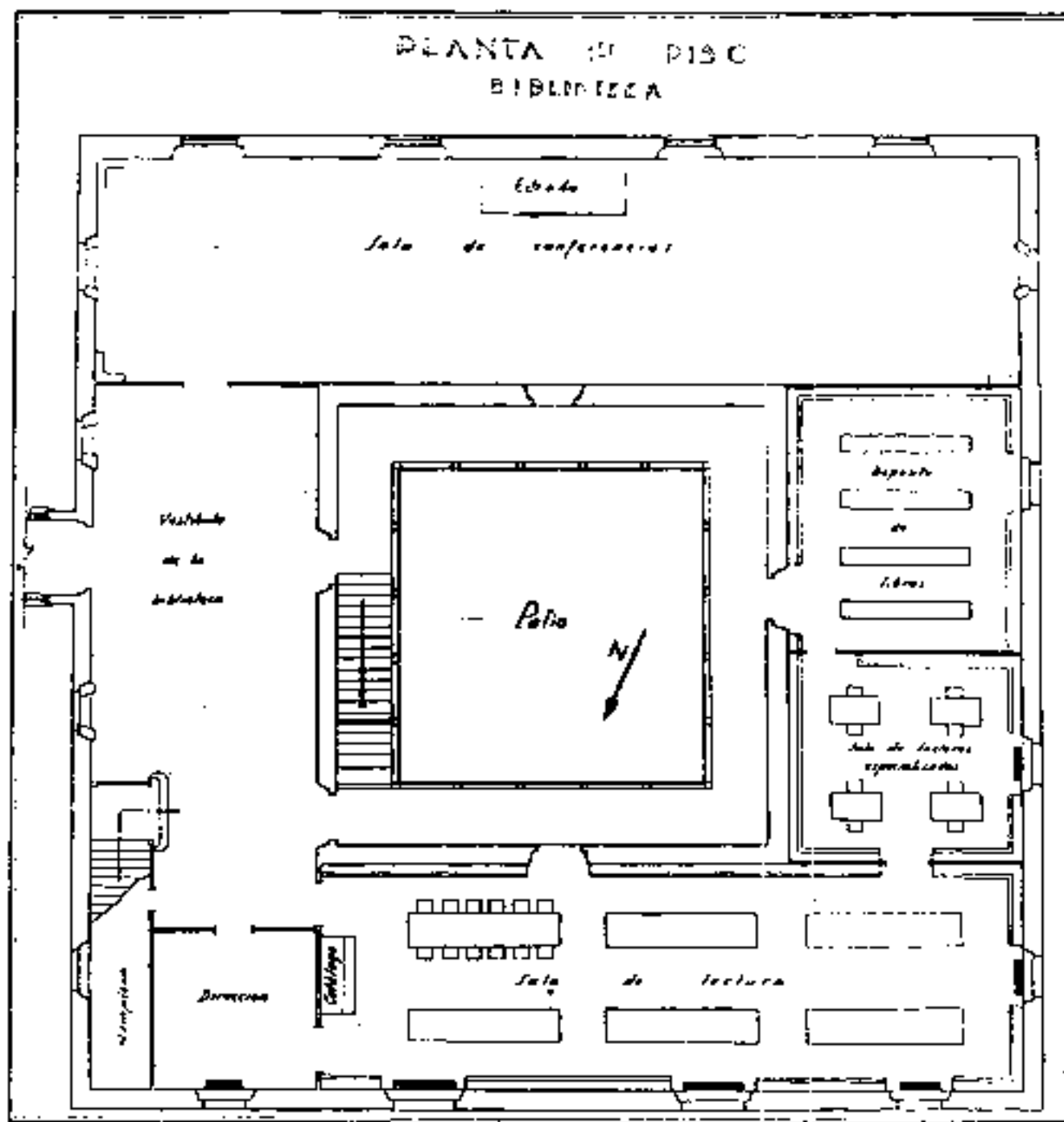

Plànol de l'emplaçament de l'antic hospital i del nou edifici projectat per a Centre d'Estudis Ilerdencs, segons el projecte de 1940, signat pels arquitectes Ignasi de Villalonga i Cèsar Martinell. (Figura: ADL. *Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria* (IEI; 1940), n.º inv. 10 267).

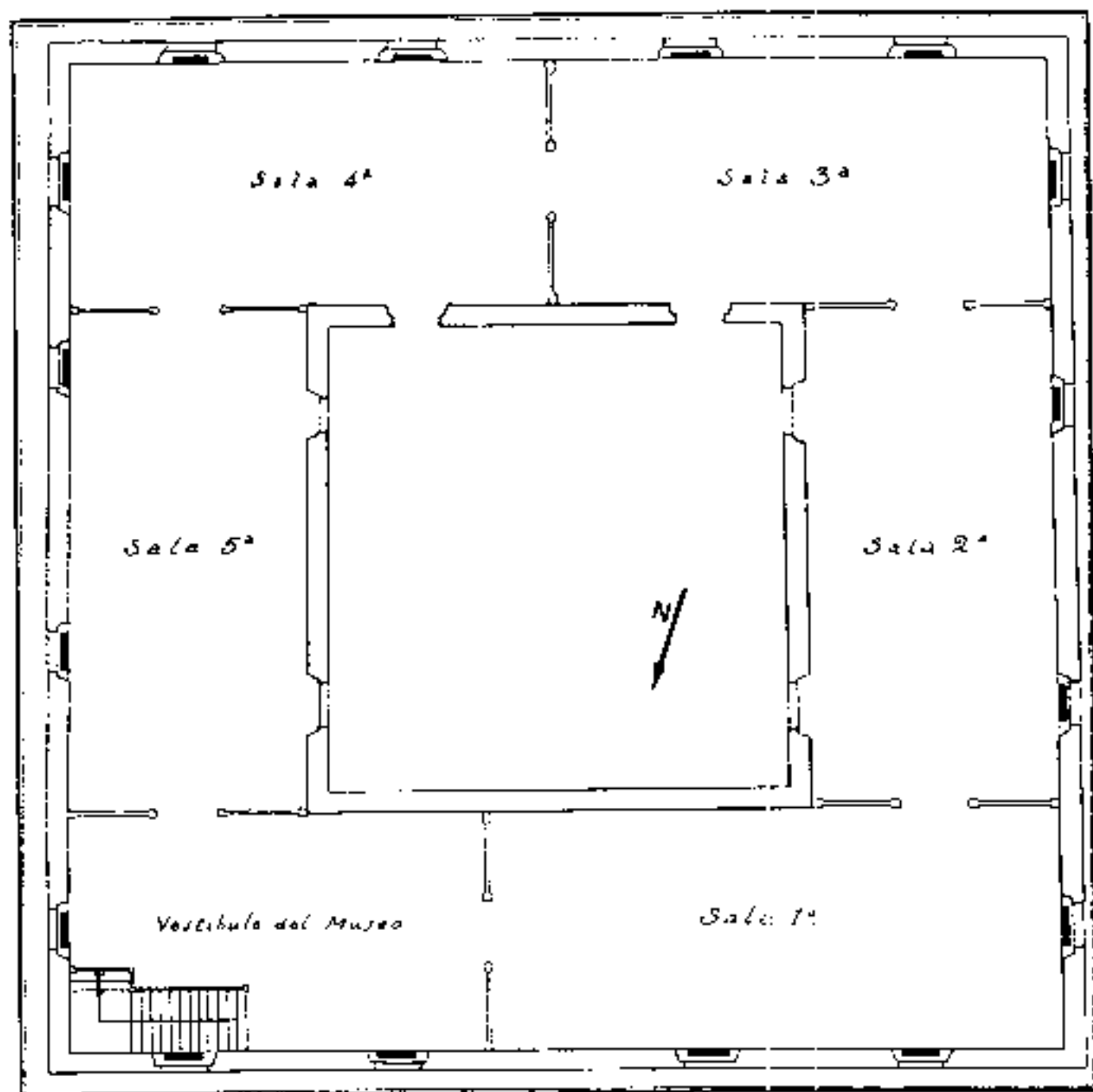
Planta baixa de l'hospital de Santa Maria, segons el projecte de restauració signat, l'any 1940, pels arquitectes Ignasi de Villalonga i César Martinell.

(Figura: ADL, *Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria* (TEI, 1940), núm. inv. 10 267).

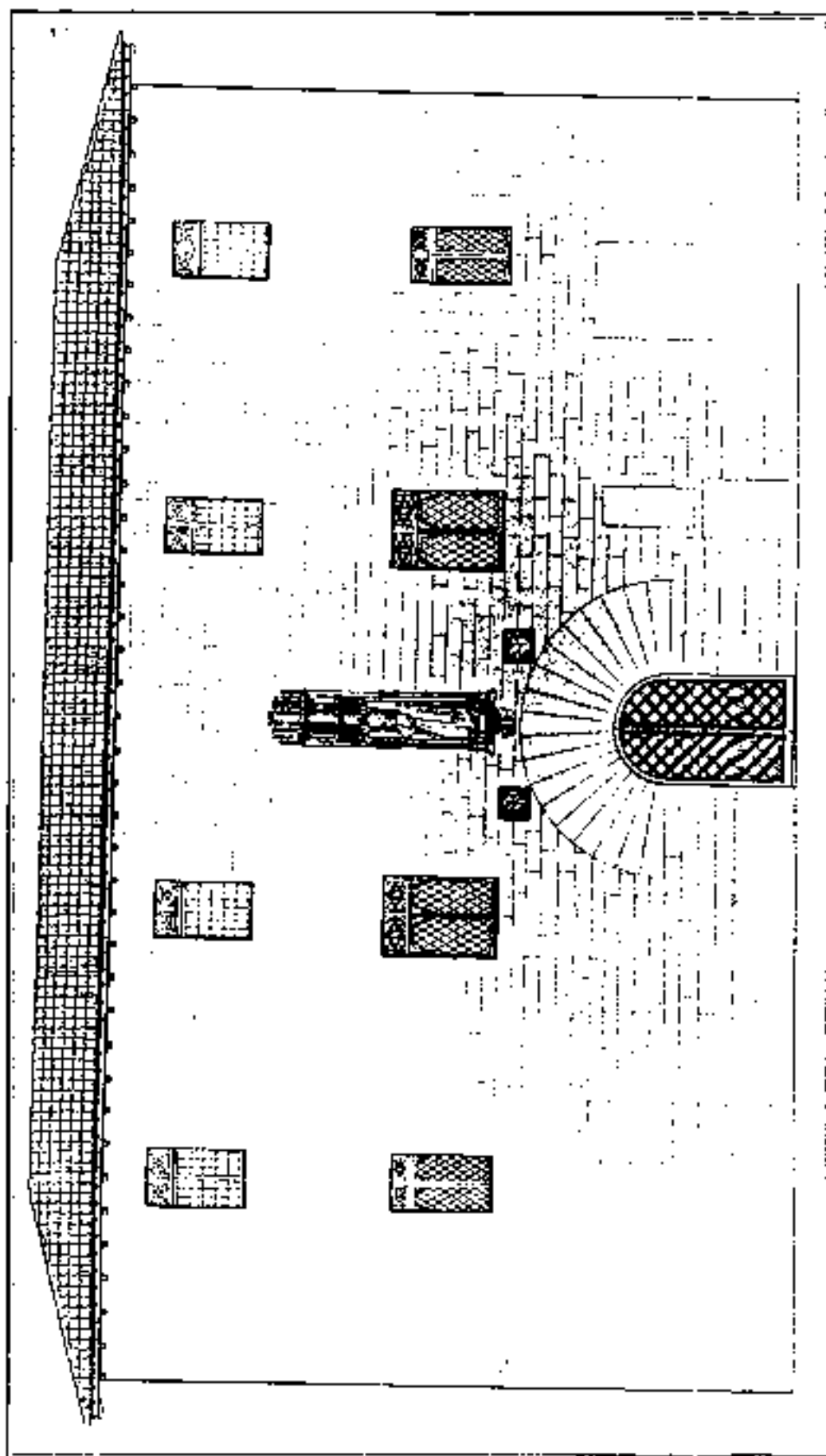
Planta del primer pis de l'hospital de Santa Maria, segons el projecte signat l'any 1940, pels arquitectes Ignasi de Villalonga i Cèsar Martinell.

(Figura: ADI, *Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria* (IEI, 1940), núm. inv. 40 267).

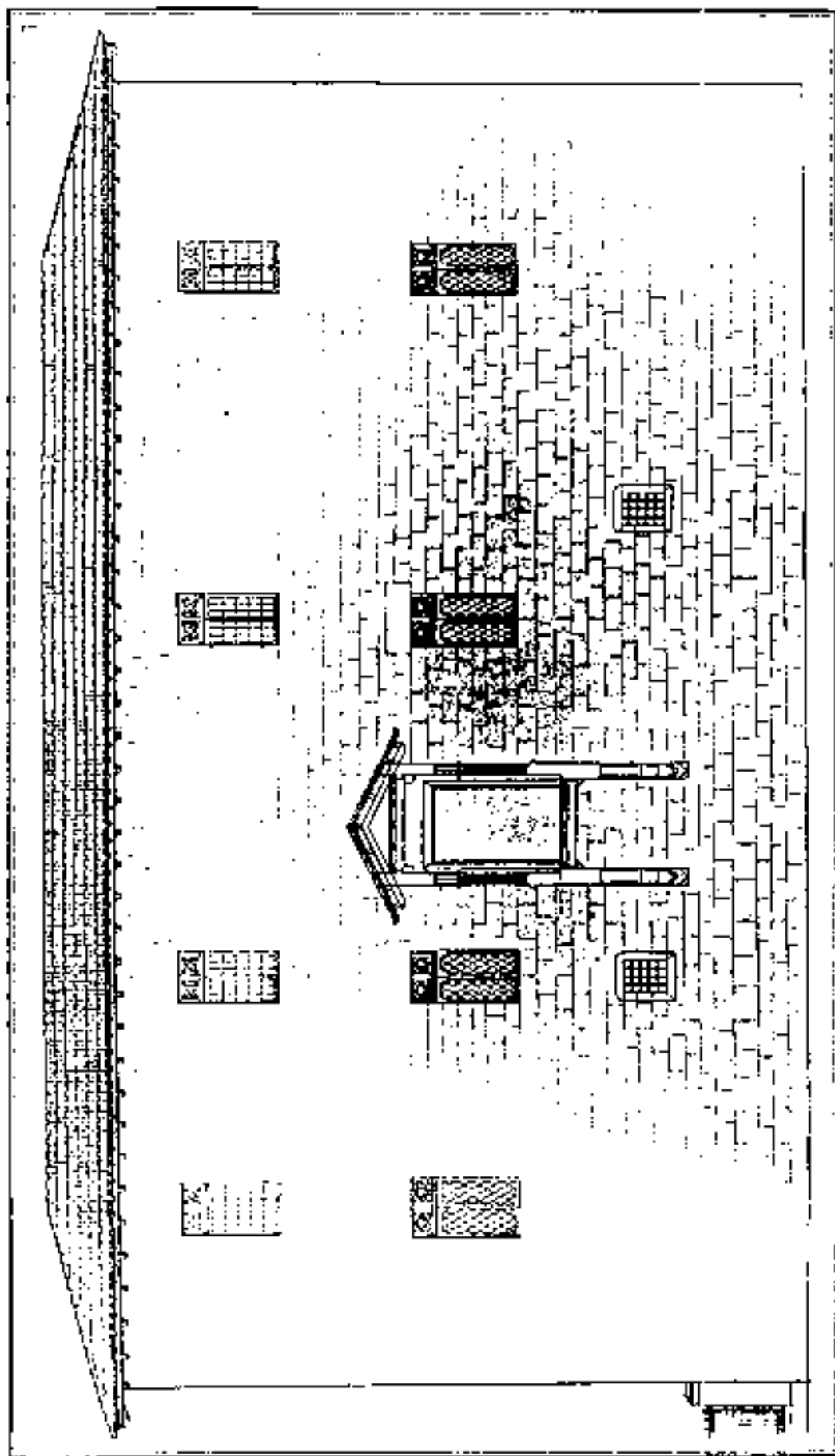
Pianta del segon pis de l'hospital de Santa Maria, segons el projecte signat l'any 1940, pels arquitectes Ignasi de Vilalonga i Cèsar Martinell

(Figura: ADL *Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria* (IEI, 1940), núm. inv. 10 267).

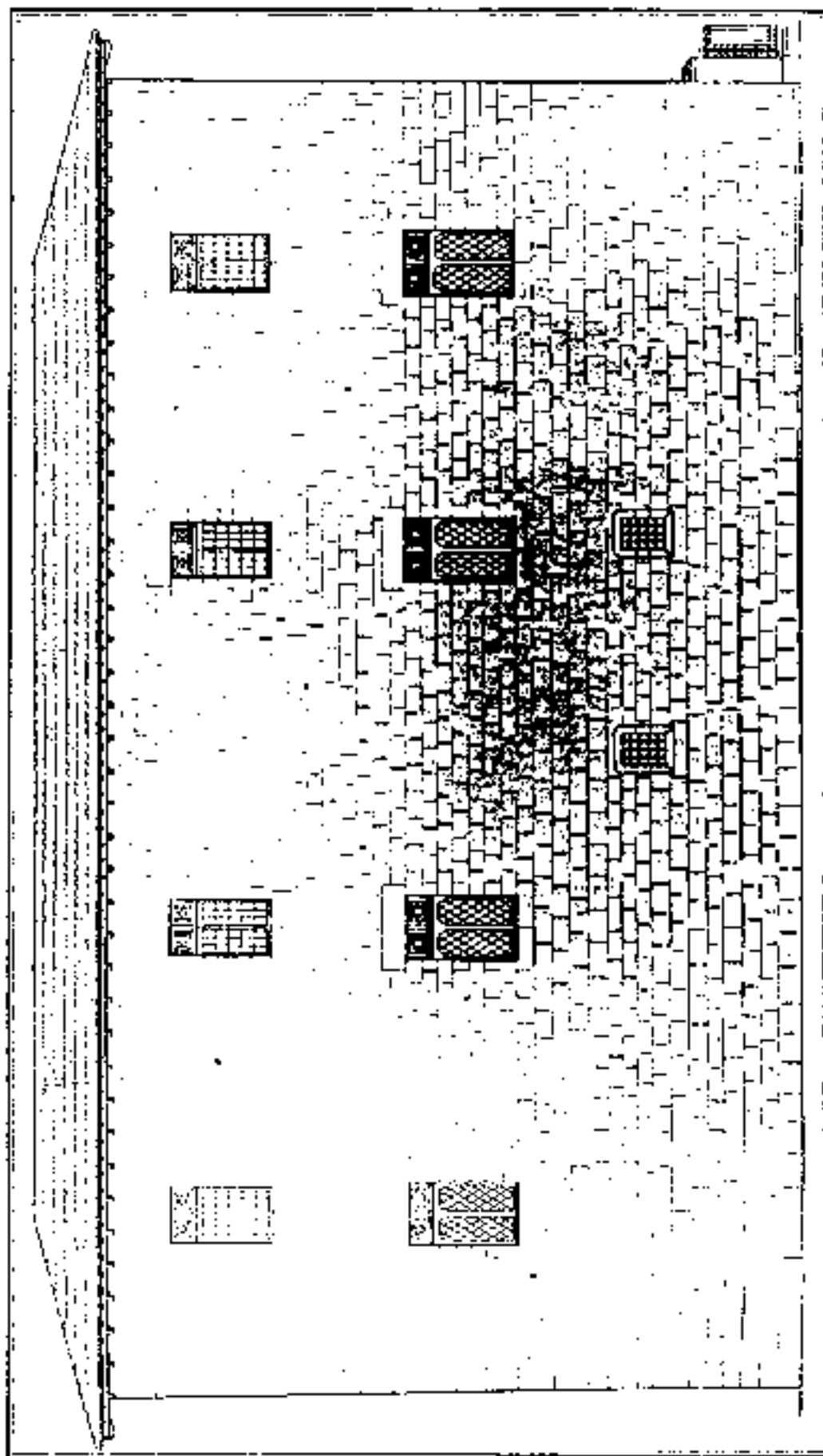
Proposta de restauració per a la façana septentrional de l'antig hospital, segons el projecte de 1940 signat pels arquitectes Ignasi de Vilallonga i Cèsar Martinell

(Figura: ADI, *Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria* [EL, 1940], núm. inv. 15.267).

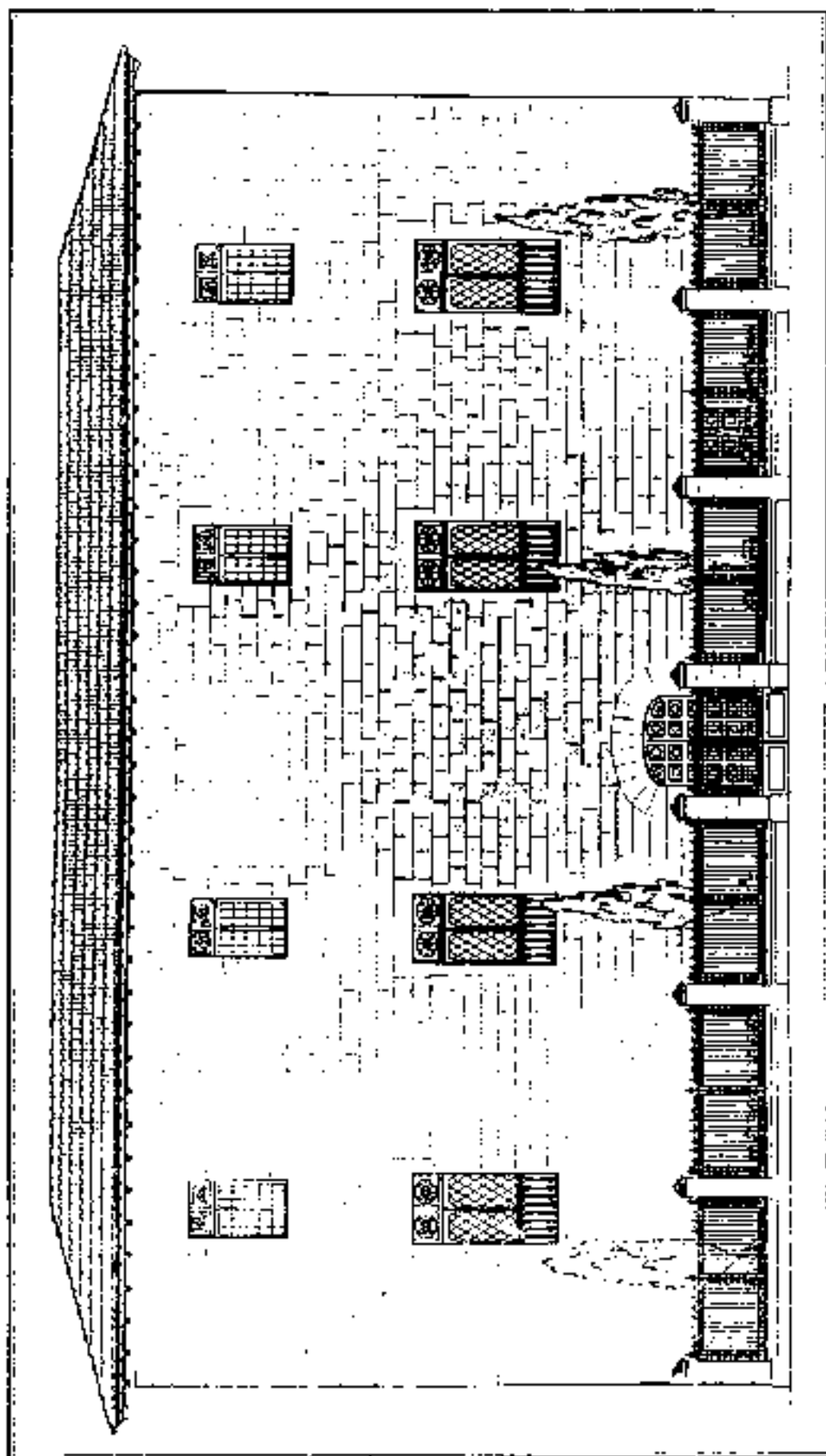
Proposta de restauració per a la façana oriental de l'antic hospital, segons el projecte de 1940 signat pels arquitectes Ignasi de Vallbona i Cèsar Martínel·li

(Figura: ADL, *Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria (II)*, 1940, n.º. 10 267)

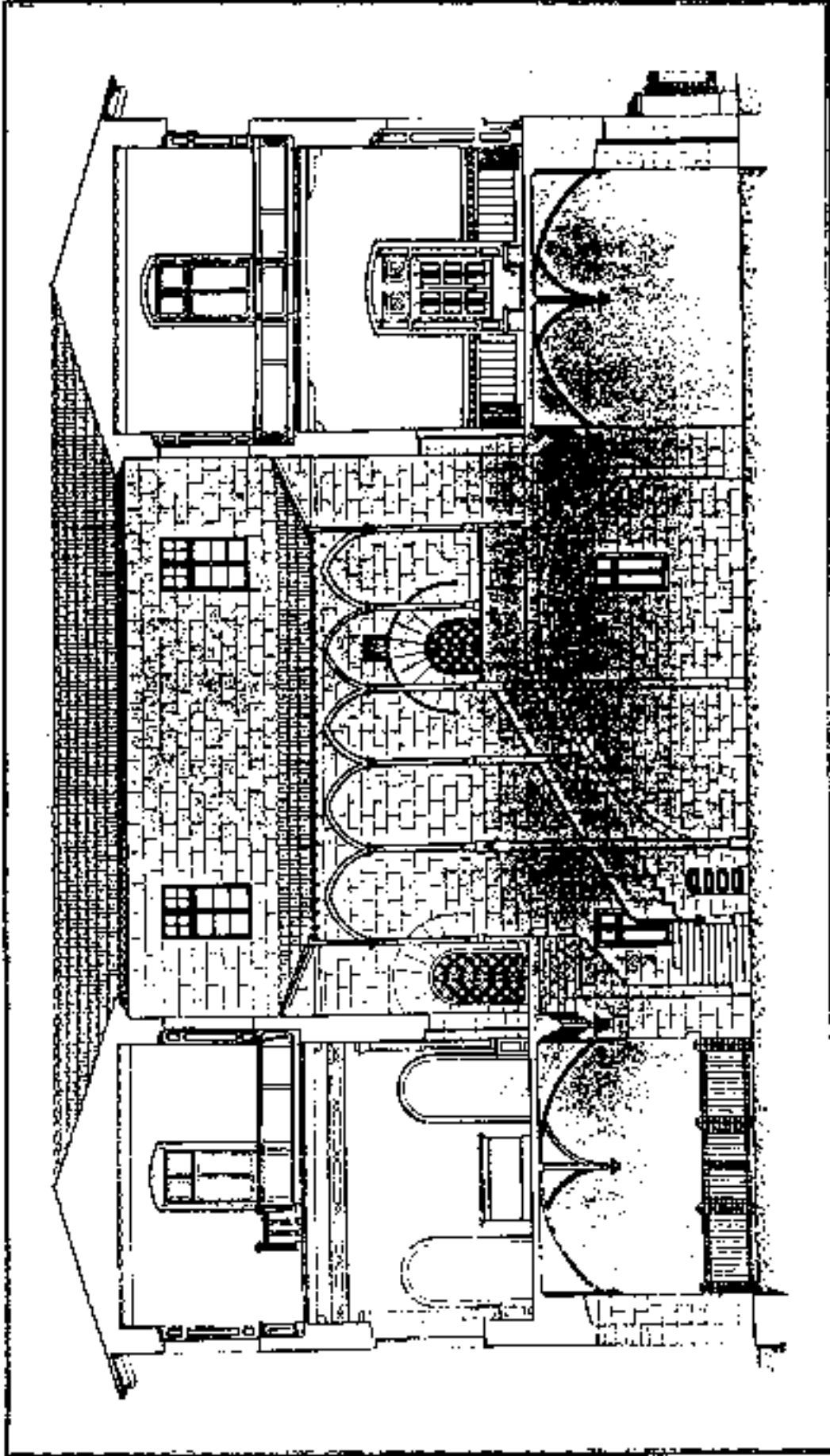

Proposta de restauració per a la façana occidental de l'antic hospital, segons el projecte de 1940 signat pels arquitectes Ignasi de Vilallonga i César Martínel·l.

(Figura: ADI, *Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria (Ht, 1940)*, núm. inv. 10.267).

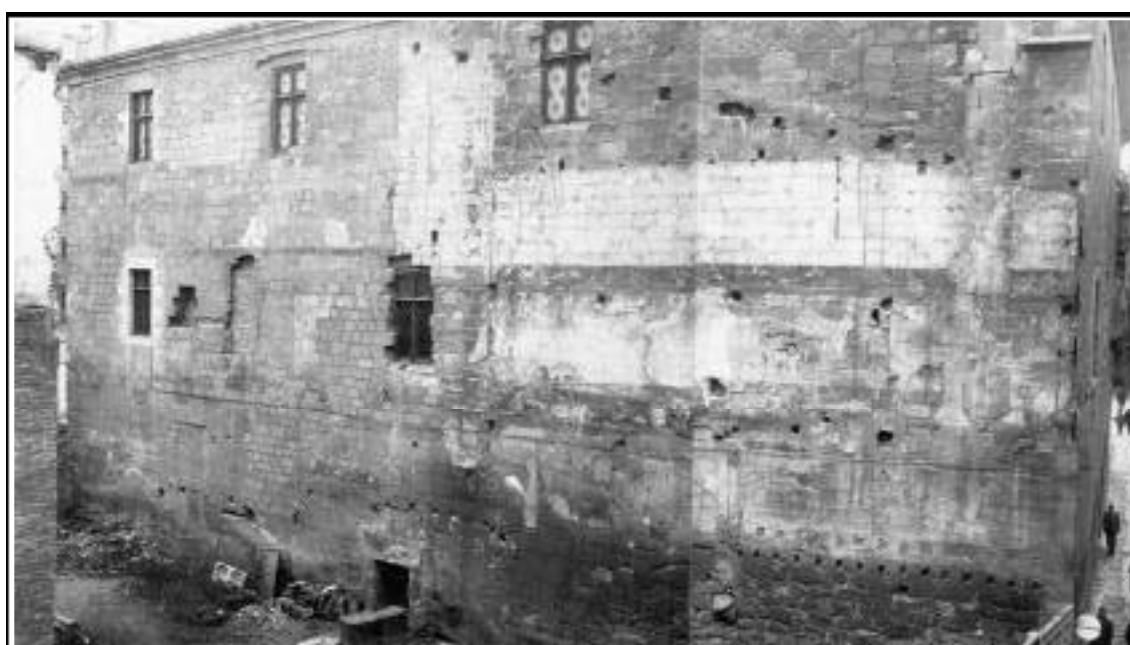
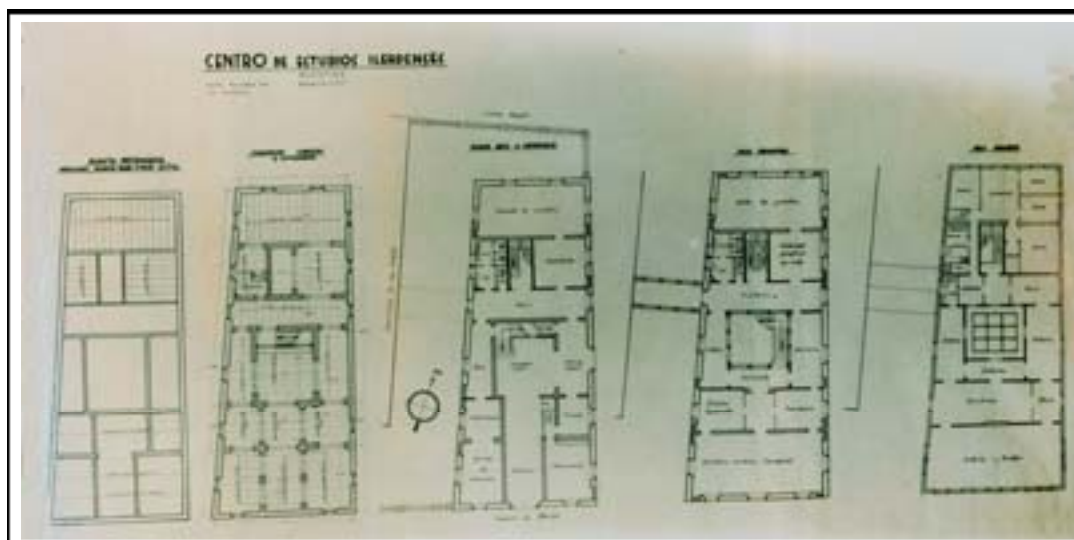

Proposita de restauració per a la façana addicional de l'antic hospital, segons el projecte de 1940 signat pels arquitectes Ignasi de Villakonga i Cèsar Martinell
 (Figura ADL, *Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria (Hil, 1940)*, núm. inv. 13 d(17))

Secció longitudinal de l'antic hospital segons el projecte de 1940 signat pels arquitectes Ignasi de Vilalunga i Cèsar Martinell.

(Figura: A13). *Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria (1941)*, núm. inv. 30.267.

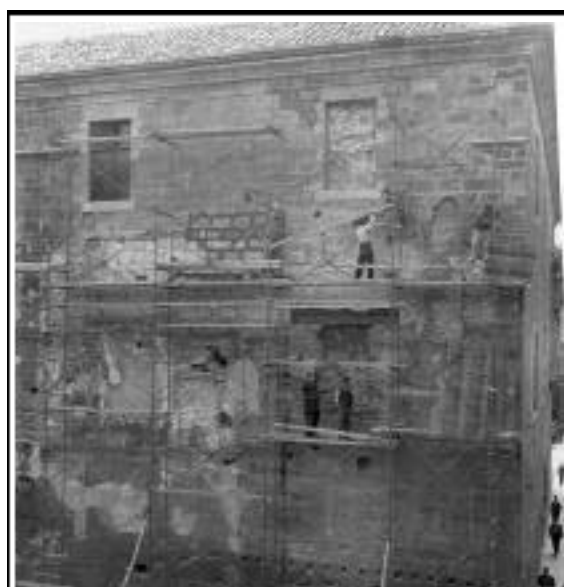

A. A dalt, projecte de l'edifici del Centre d'Estudis Ilerdencs, a càrrec dels arquitectes Ignasi de Villalonga i Cèsar Martinell (1940).

(Figura: ADL, *Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria (IEI; 1940)*, núm. inv. 10 267)

B–C. A baix, estat de la façana oriental i inici de la restauració de la mateixa, el 1962.

(Figura: ADL, *Projecte de reconstrucció façana i urbanització IEI, 1962*, núm. inv. 19 555)

A. Restauració de l'actual aula magna de l'IEI el 1940: extradòs de les voltes de creueria del nivell inferior i, al fons, gerros i càntirs utilitzats per a llur reompliment, trobats en el transcurs d'aquesta intervenció.

(Figura: ADL, *Projecte de restauració de l'hospital de Santa Maria (IEI; 1940)*, núm. inv. 10 267)

B. Aspecte de la façana occidental, tot just finalitzada la restauració de 1962.

(Figura: ADL, *Projecte de reconstrucció façana i urbanització IIEI, 1962*, núm. inv. 19 555)

A. Pere Domènech Roura i Lluís Domènech Torres. *Proyecto de urbanización de la plaza de la catedral en la ciudad de Lérida*. 1948. AML, *Oficina tècnica*, numeració vermella, caps 63.

B. Pere Domènech Roura i Lluís Domènech Torres. [Proposta de reordenació urbanística de la plaça de l'Ensenyança, després de traslladar-hi, modificat, l'antic hospital de Santa Maria] *Proyecto de urbanización de la plaza de la catedral en la ciudad de Lérida*. 1948. AML, *Oficina tècnica*, numeració vermella, caps 63.

(Clixés: Antoni Conejo)

Anton Van der Wyngaerde. *Lleida*. 1563. Dibuix a ploma i tinta. Viena: Osterreichische Nationalbibliothek Bild-Archiv und Portrait-Sammlung.
(Clixé: Fundació 700 Aniversari de la Universitat de Lleida)

Antic hospital de Santa Maria de Lleida

A. Aspecte de la façana al començament del s. xx, amb l'espadanya afegida a mitjan s. xviii.
(Clixé: Servei d'Audiovisuals de l'IEI)

B. Una altra panoràmica de la façana, amb l'espadanya superior.
(Clixé: Servei d'Audiovisuals de l'IEI)

B. Detall de la façana, any 1918.
(Clixé: AM, clixé 20 882)

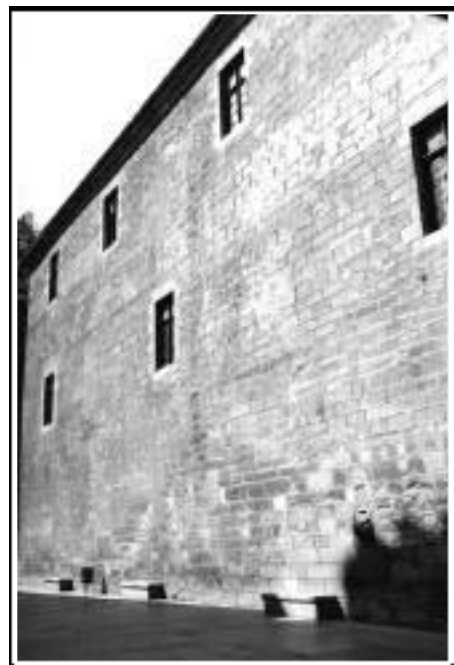
A. Façana principal.

B. Façana occidental.

C. Façana meridional.

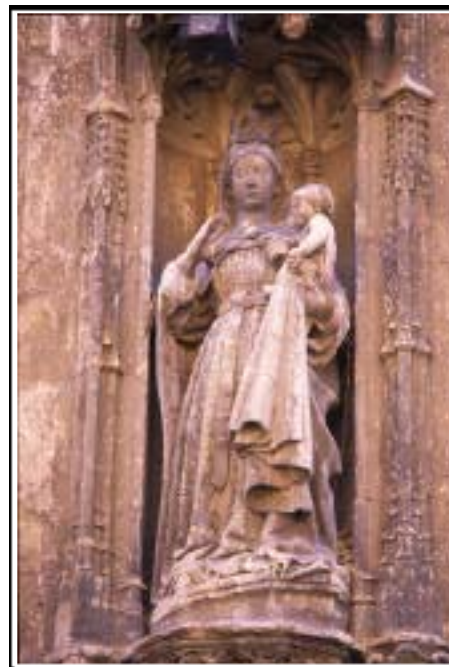
D. Façana oriental.

(Clixés: Antoni Conejo)

Detall de la porta principal i dels dos escuts de Lleida que la flanquegen.

(Clixés: Antoni Conejo)

Bertran de la Borda (atribuït). *Mare de Déu amb el Nen*. c. 1460. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs. A dalt, abans de ser parcialment destruïda a la Guerra Civil (Clixé: AM, sèrie G/CC, núm. 131). A baix, estat actual després de la restauració de 1950 (Clixés: Antoni Conejo).

A. Detalls dels rostres de Mare de Déu i el Nen de l'hospital, abans de ser parcialment destruïda a la Guerra Civil (Clixé: AM, sèrie G/CC, núm. 131) i després de la restauració de 1950 (Clixé: Antoni Conejo).

B. Detall intern del dosseret que corona la imatge. (Clixé: Antoni Conejo)

C. Detall extern del dosseret. (Clixé: Antoni Conejo)

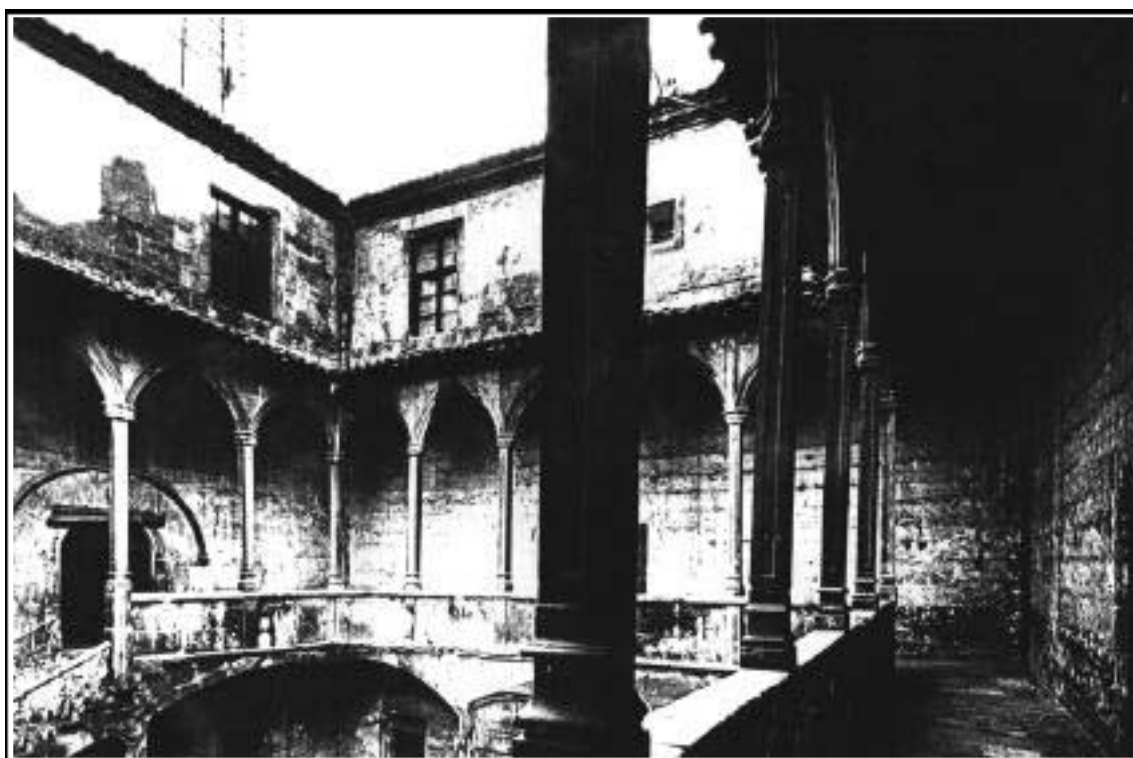
D. Peanya inferior del conjunt, decorada amb dos àngels i amb dues figures més que sostenen l'escut de la Corona d'Aragó, abans de ser malmeses durant la Guerra Civil. (Clixé: AM, sèrie G/CC, núm. 131)

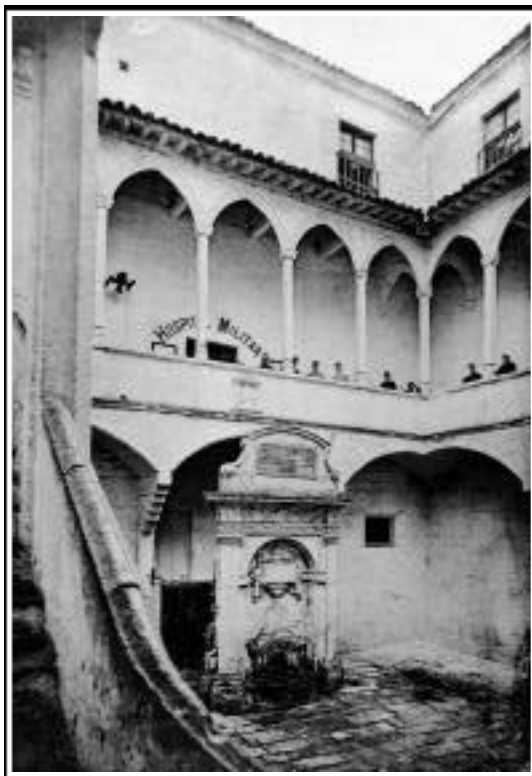
E. Aspecte actual de la peanya anterior, on es pot apreciar com els caps dels àngels han estat destruïts. (Clixé: Antoni Conejo)

F. Detall de les figures humanes que sostenen l'escut de la Corona d'Aragó, abans de ser destruïdes. (Clixé: AM, sèrie G/CC, núm. 131)

Aspecte del pati interior, any 1918.
(Clixés: AM, clixés 51 310 i 51 311)

A Pati de l'hospital de Santa Maria de Lleida, quan encara funcionava com a tal. A l'esquerra, s'aprecia el cartell "HOSPITAL MILITAR", situat damunt d'una porta de la galeria del migdia.

(Clixé: Servei d'Àudiovisuals de l'IEI)

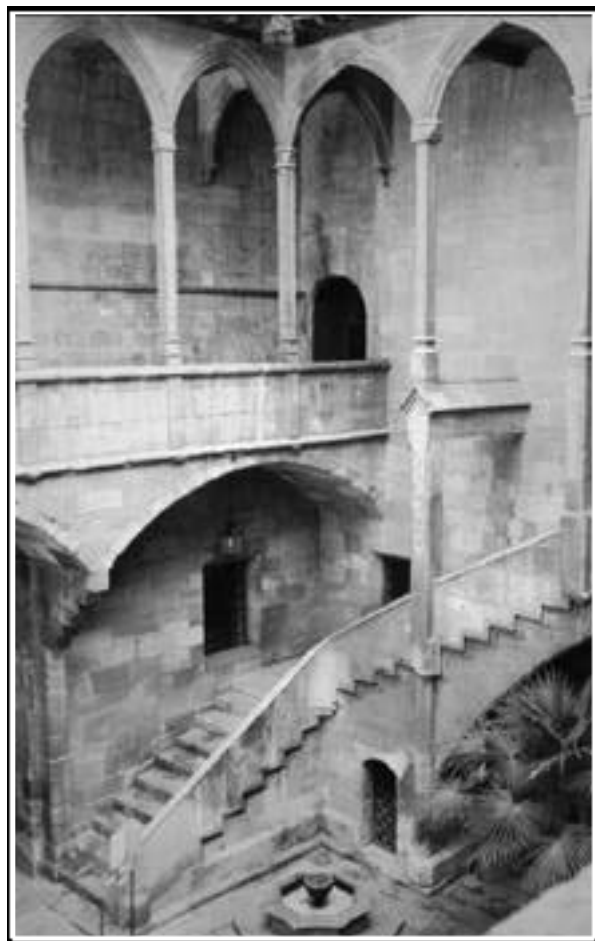

B. Detall del pati i de la font encarregada el 1802, pel bisbe Jeroni de Torres.

(Clixé: Servei d'Àudiovisuals de l'IEI)

Detalls del pati, escala i galeria interiors de l'antic hospital de Santa Maria de Lleida.
(Clixés: Antoni Conejo)

Detalls del pati, escala i galeria interiors de l'antic hospital de Santa Maria de Lleida.

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Galeria septentrional.

B. Galeria occidental.

C. Galeria meridional.

D. Escala del pati que ocupa part de la galeria oriental.

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Escala vista des de dalt

B. Detall d'un dels angles de les galeries del pati.

C. Imatge on s'aprecia la desviació que pateix l'ampit de la galeria occidental del pati.

D. Detall de la porta situada al fons de la galeria septentrional.

(Clixés: Antoni Conejo)

Fotografies de la fi del s. XIX de dues crugies de la planta baixa de l'antic hospital de Santa Maria de Lleida. S'observa l'existència d'un forjat que dividia aquests àmbits en dos nivells, eliminat en intervencions posteriors.

(Clixés: Servei d'Àudiovisuals de l'IEI)

Vistes de la crugia occidental i septentrional de la planta baixa, avui sala d'exposicions de l'Institut d'Estudis Ilerdencs. (Clixés: Antoni Conejo)

Claus de volta de les naus inferiors de l'antic hospital de Santa Maria de Lleida

A. Clau de volta núm. 1, amb l'escut de Lleida.

B. Clau de volta núm. 2, amb l'emblema IHS.

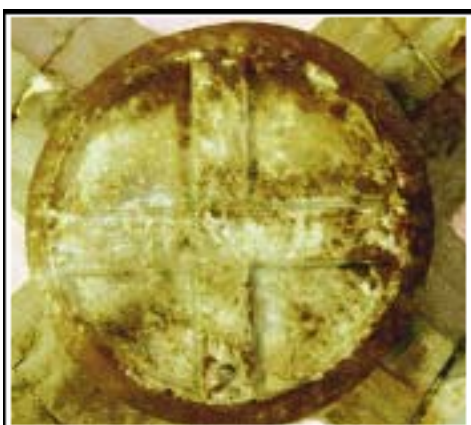
C. Clau de volta núm. 3, amb l'escut de Lleida.

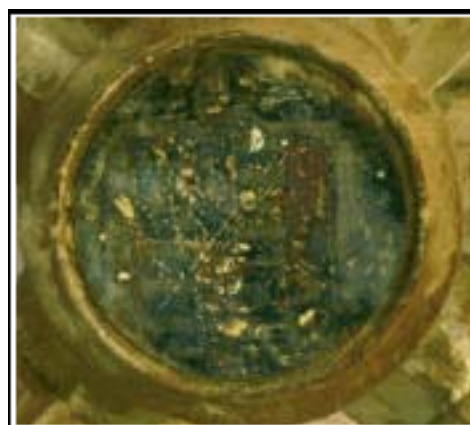
D. Clau de volta núm. 4, amb una creu flordelisada.

E. Clau de volta núm. 5, amb una creu flordelisada.

F. Clau de volta núm. 6, amb una creu senzilla.

G. Clau de volta núm. 7, amb l'escut del bisbe Jaime Conchillos.

H. Clau de volta núm. 8, amb l'escut de Lleida.

I. Clau de volta núm. 9, amb l'escut del bisbe Jaime Conchillos.

J. Clau de volta núm. 10, amb l'escut de Lleida.

K. Clau de volta núm. 11, amb l'escut de la família Gallart.

L. Clau de volta núm. 12, amb un motiu helicoidal.

M. Clau de volta núm. 13, amb un motiu helicoidal.

N. Clau de volta núm. 14, amb un motiu helicoidal.

O. Clau de volta núm. 15, amb l'escut de Lleida.

P. Clau de volta núm. 16, amb un motiu helicoidal.

(Clixés: Antoni Conejo)

A Làpida original commemorativa de la col·locació de la primera pedra i fundació de l'antic hospital de Santa Maria de Lleida (1454).

B. Làpida que testimonia la donació de 300 lliures a l'hospital, per part del mercader Joan de Ribera, l'any 1508.

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Escut del bisbe Lluís del Milà Borja, situat al mig de l'ampit de la galeria septentrional del pati (c. 1510).

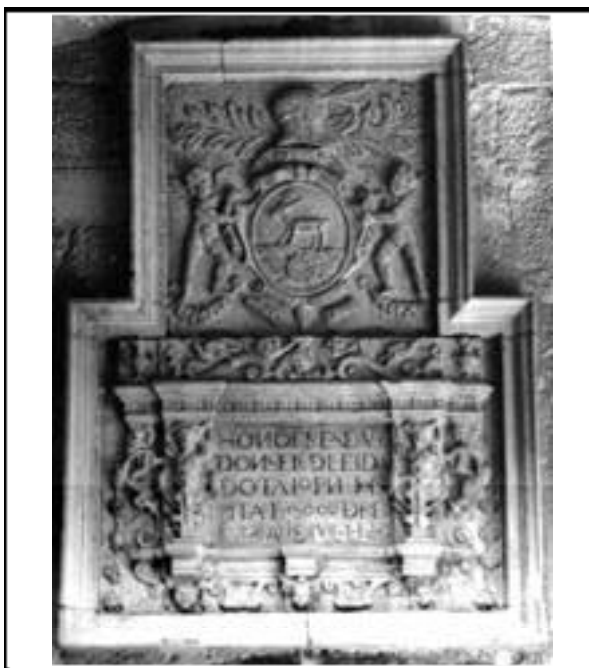

B. Relleu de la Mare de Déu amb el Nen, obra de Jaume Borrell, situat al mig de l'ampit de la galeria meridional del pati (1518).

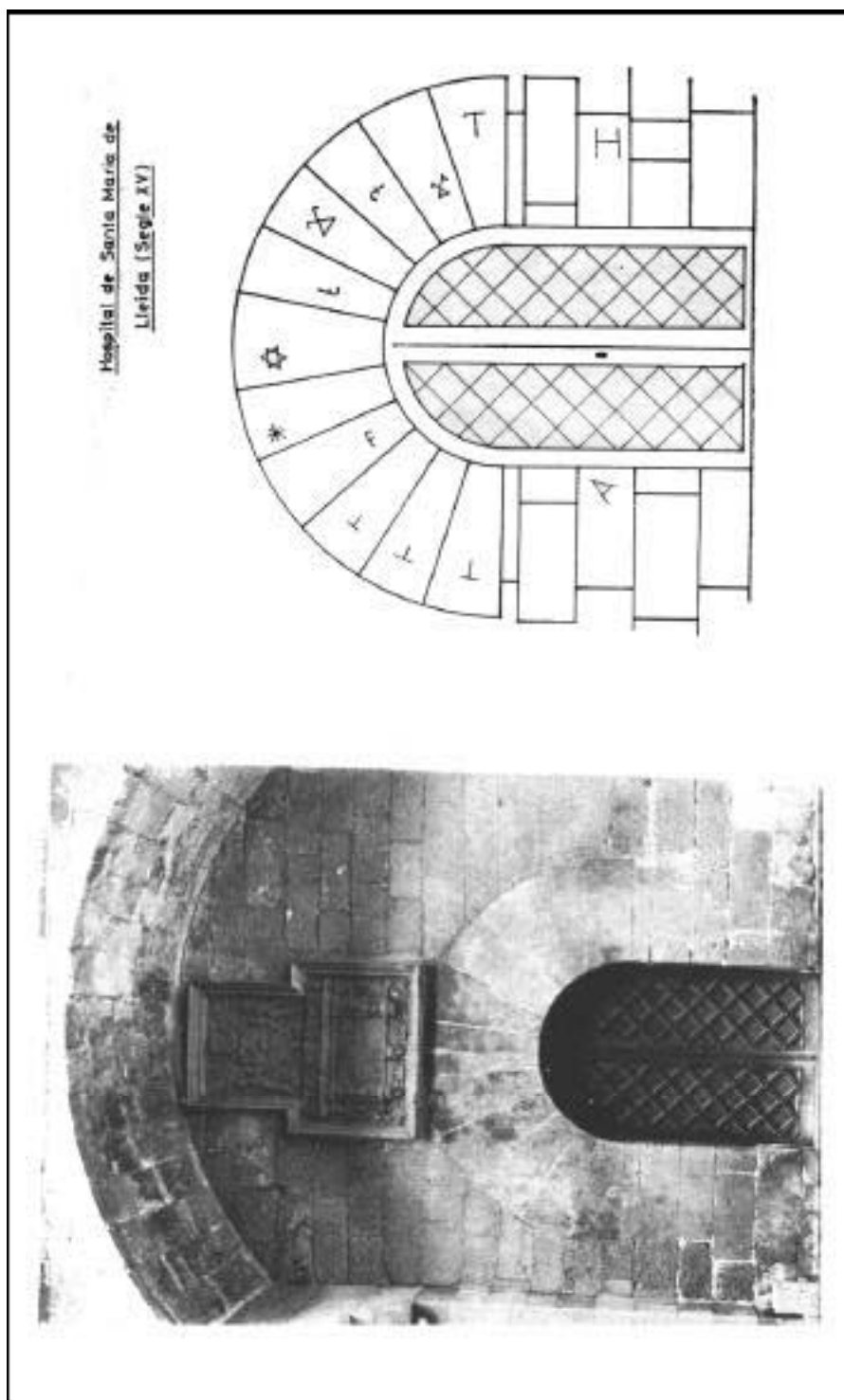
C. Escut del bisbe Jaime Conchillos, situat damunt l'entrada de l'actual Aula Magna de l'Institut d'Estudis Ilerdencs (c. 1525–1530).

(Clixé: Llorenç Melgosa)

D. Làpida commemorativa de la donació de 500 lliures, efectuada per Onofre de Cerveró el 1602, per a l'hospital. Es troba en el mur occidental del pati interior.

(Clixés A, B i D: Antoni Conejo)

Plànol dels arcs de la capella monumental interior de l'antic hospital de Santa Maria de Lleida segons els plans originals segons
Jean Toussaint 1987, p. 104.

A Fotografia de la fi del s. XIX, corresponent a la sala destinada en l'actualitat a Aula Magna de l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

B. Fotografia de la fi del s. XIX d'una de les crugies de la tercera planta de l'antic hospital de Santa Maria de Lleida.

(Clixés: Servei d'Audiovisuals de l'IEI)

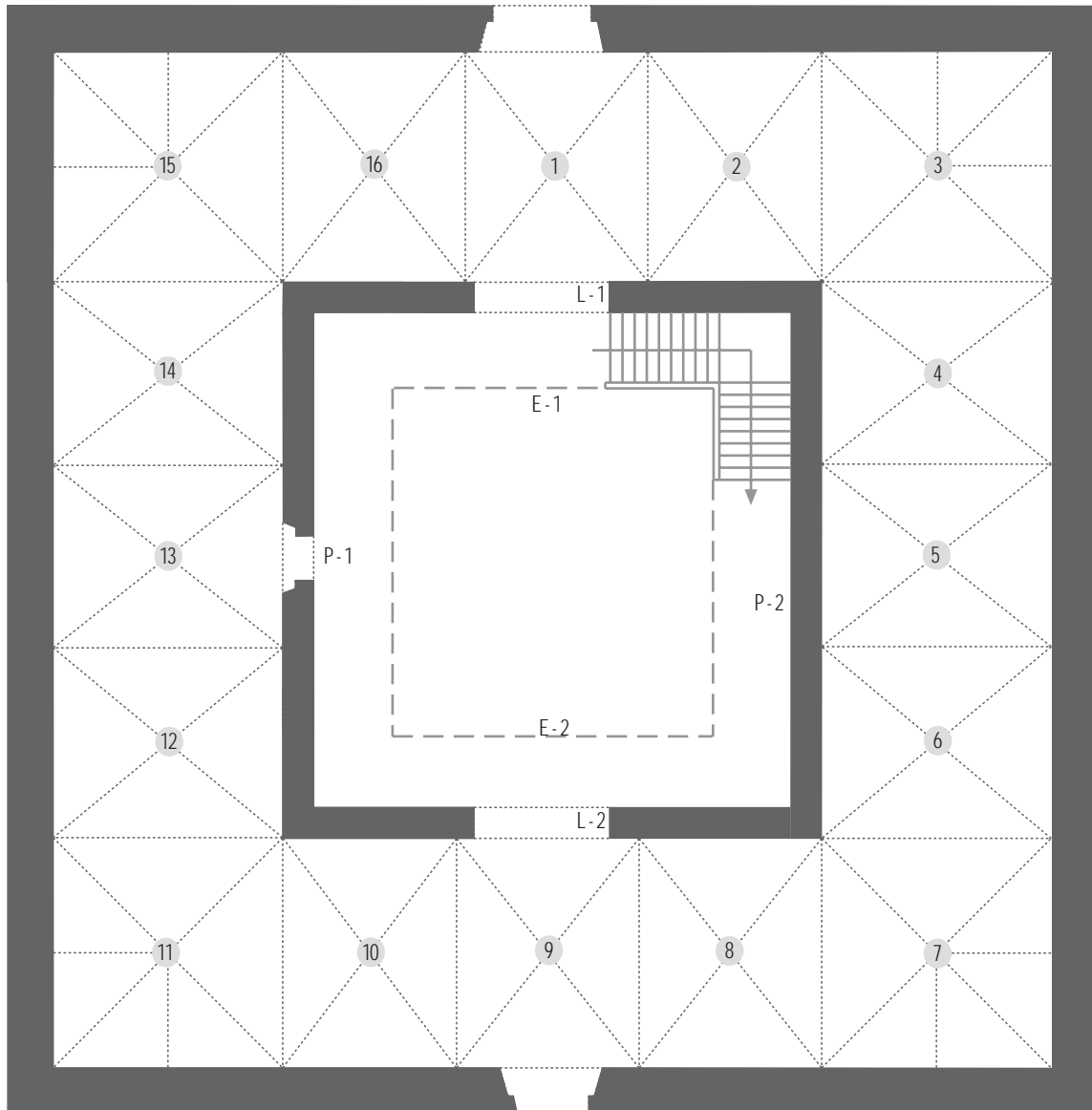
A Interior de la capella de l'hospital, situada a la crugia inferior occidental, segons una fotografia antiga.

B. Francisco Escarpenter. *Retable l'hospital*. 1738. Fusta daurada. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs.

(Clixés: Servei d'Àudiovisuals de l'IEI)

Hospital de Santa Maria de Lleida: Claus de volta i elements escultòrics

HOSPITAL DE SANTA MARIA DE LLEIDA: CLAUS DE VOLTA I ALTRES ELEMENTS ESCULTÒRICS

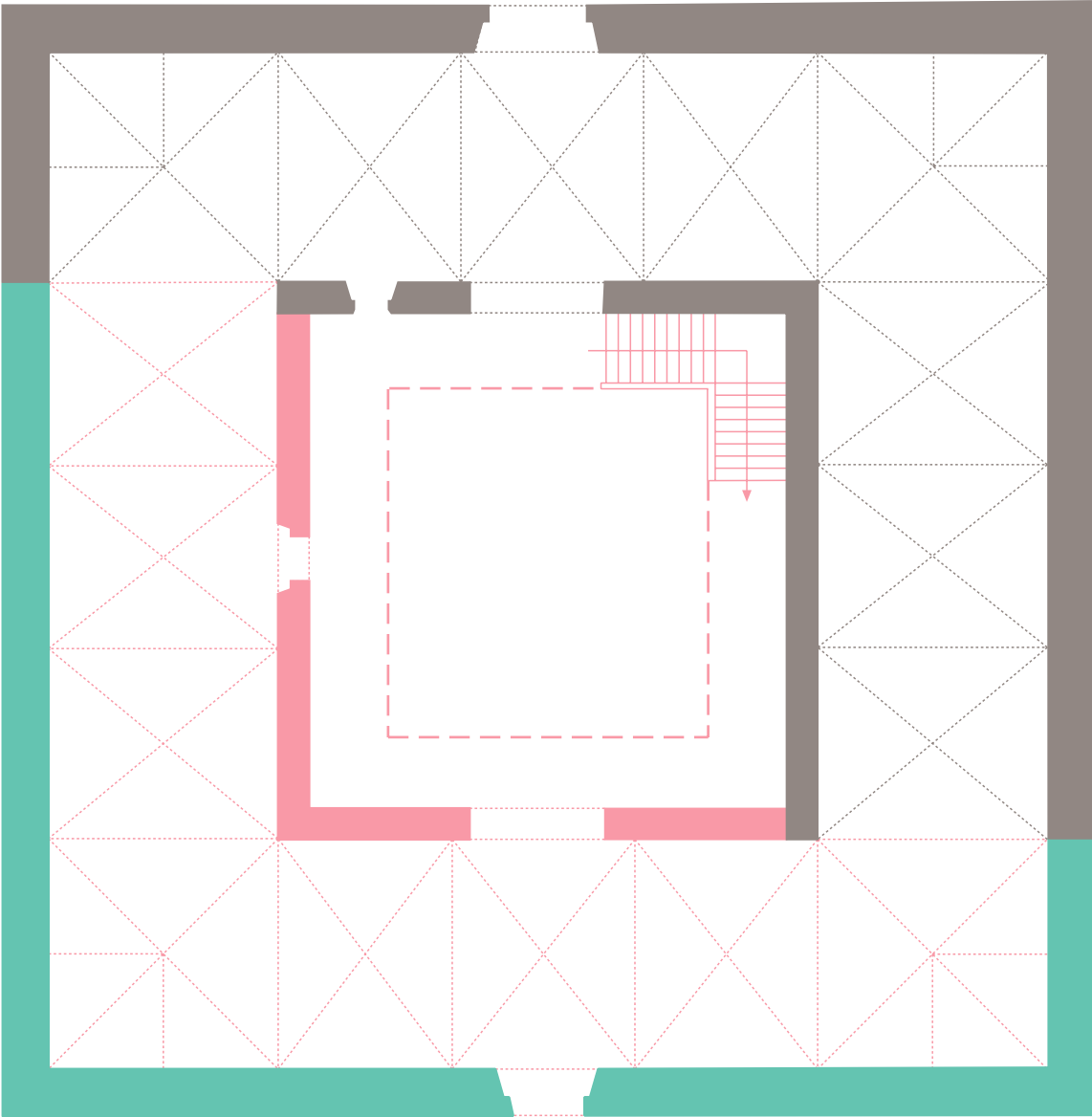
- 1 Claus de volta
- L-1 Làpida fundacional (1454)
- L-2 Làpida de la donació de mossèn Ribera (1508)
- P-1 Porta d'accés i làpida d'Onofre Cereveró (1602)
- P-2 Situació de la porta d'accés a l'Aula Magna de l'IEI: primer pis
- E-1 Escut del bisbe Milà (c. 1510): primer pis
- E-2 Escut-relleu del capítol, de Jaume Borrell (1518): primer pis

0 5 10 m

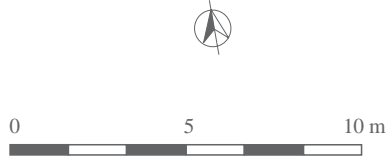

Planta realitzada per Antoni Conejo

Evolució arquitectònica de l'hospital de Santa Maria de Lleida

- 1454-1460
- 1506-1511
- 1517-1519

Planta realitzada per Antoni Conejo

Porta de l'Almoina del claustre de la Seu Vella de Lleida

Taller d'Andreu Pi. *Porta de l'Almoina del claustre de la Seu Vella*. 1460. Lleida: Seu Vella.

A baix, mènsoles esquerra (cap masculí) i dreta (cap femení) de la mateixa porta.

(Clixés: Antoni Conejo)

L'escultura a la Seu Vella de Lleida: 1441–1484

A. Rotllí Gautier i Jordi Safont. [Crucifixió]
Brançal del retaule major de la Seu Vella. c.
1441. Alabastre. 48 x 43 x 14 cm. Lleida:
Museu Diocesà.

B. Jordi Safont (atribuït). [Santa Cena]
Brançal del retaule major de la Seu Vella.
c. 1441. En comerç.

C. Jordi Safont. *Apòstol sant Felip* [abans de la destrucció].
1442. Escultura en pedra.
Lleida: Museu Diocesà (fragmentada).

D. Jordi Safont. *Apòstol sant Maties* [abans de la destrucció].
1443. Escultura en pedra. Lleida:
Museu Diocesà (fragmentada).

E. Jordi Safont. *Apòstol sant Tomàs* [abans de la destrucció].
1443. Escultura en pedra. Lleida:
Museu Diocesà (fragmentada).

(Clixés: Servei d'Àudiovisuals de l'IEI)

A. Taller de Jordi Safont. *Apòstol sant Jaume el Menor* [abans de la destrucció]. 1442–1443. Escultura en pedra. Lleida: Museu Diocesà (fragmentada).

B. Taller de Jordi Safont. *Apòstol sant Mateu* [abans de la destrucció]. 1442–1443. Escultura en pedra. Lleida: Museu Diocesà (fragmentada).

C. Jordi Safont (atribuït). *Santa Generació* [procedent de la Seu Vella]. c. 1450. Alt relleu d'alabastre. 26 x 29,5 x 8,5 cm. Lleida: Museu Diocesà.

D. Jordi Safont (atribuït). *Evangelistes sant Marc* (esquerra) i *sant Lluc* (dreta) [procedents d'un púlpit de la Seu Vella]. c. 1450. Pedra policromada. 112 x 88,5 x 22 cm. Lleida: Museu Diocesà.

A. Jordi Safont i Bertran de la Borda. *Verge del Blau*. 1447–1448. Escultura en pedra policromada. 217 x 74 x 57 cm. Lleida: Catedral Nova.

B. Jordi Safont i Bertran de la Borda. *Sant Joan Evangelista* [abans de la destrucció]. 1447–1451. Escultura en pedra. Lleida: Museu Diocesà (fragmentada).

C. Bertran de la Borda. *Sant Joan Baptista* abans de la destrucció. 1460. Escultura en pedra. 223,5 x 75,5 x 63 cm. Lleida: Museu Diocesà (còpia de l'original).

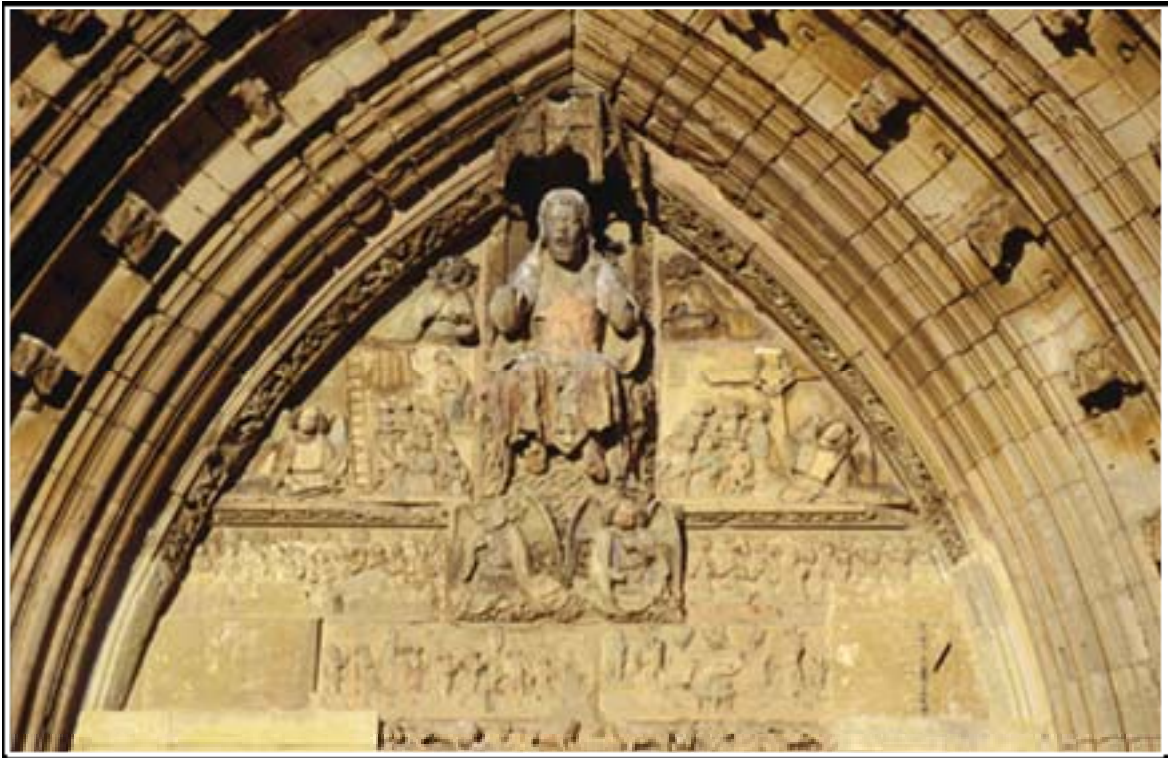
(Clixés: Servei d'Àudiovisuals de l'IEI)

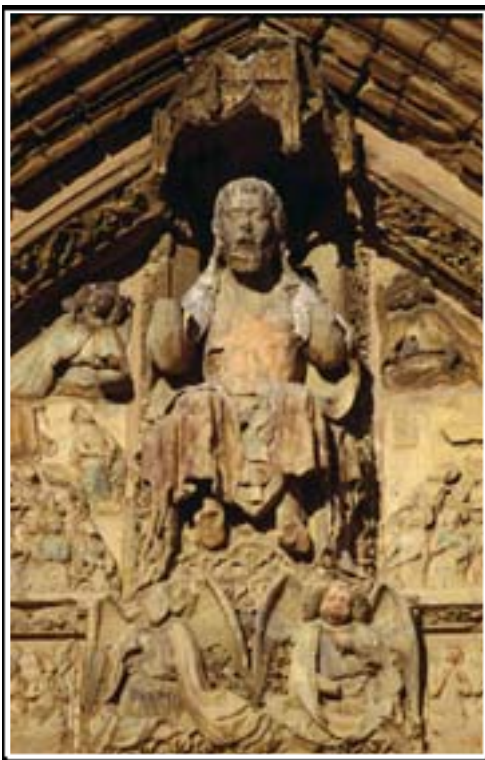
D. Jordi Safont i Bertran de la Borda (?). *Sepulcre de Berenguer Gallart*. 1452–1484. Lleida: Seu Vella.
(Clixé: Antoni Conejo)

E. Taller de Jordi Safont (atribuït). *Clau de volta amb la Verge de la Misericòrdia* [precedent de l'església de Santa Magdalena de Lleida]. c. 1450. Alt relleu en pedra. 45 x 65 x 64,5 cm. Lleida: Museu Diocesà.
(Clixé: IAAH, e-21.000)

A. Jordi Safont i Bertran de la Borda. *Timpà de la Porta dels Apòstols*. 1444–1446. Lleida: Seu Vella.

B. Jordi Safont (atribuït). [Crist Jutge i àngels trompeters] *Timpà de la Porta dels Apòstols*. 1444–1446.
Lleida: Seu Vella.

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Jordi Safont i Bertran de la Borda. [Quadrant esquerre superior: àngels, la Mare de Déu i Apòstols] *Timpà de la Porta dels Apòstols*. 1444–1446. Lleida: Seu Vella.

B. Bertran de la Borda (atribuït). [Àngel del grup anterior, amb els atributs de la Passió] *Timpà de la Porta dels Apòstols*. 1444–1446. Lleida: Seu Vella.

C. Jordi Safont i Bertran de la Borda. [Quadrant dret superior: àngels i Apòstols] *Timpà de la Porta dels Apòstols*. 1444–1446. Lleida: Seu Vella.

D. Bertran de la Borda (atribuït). [Àngel del grup anterior, amb els atributs de la Passió] *Timpà de la Porta dels Apòstols*. 1444–1446. Lleida: Seu Vella.

A. Sobreclaustre de la Seu Vella.

B–D. Bertran de la Borda. Gàrgoles del sobreclaustre.
1462–1481. Lleida: Seu Vella.

(Clixés: Antoni Conejo)

Porta occidental de l'església de Sant Llorenç de Lleida

A. Vista general de la porta; mitjan s. xv.

B. Linda, decorada amb dos escuts de la família Gallart.

C. Detall de la mènula dreta de l'arc, amb un cap femení.

D. Detall de la mènula esquerra de l'arc, amb un cap masculí.

E. Detall de la mènula dreta del porxo cobert amb volta de creueria.

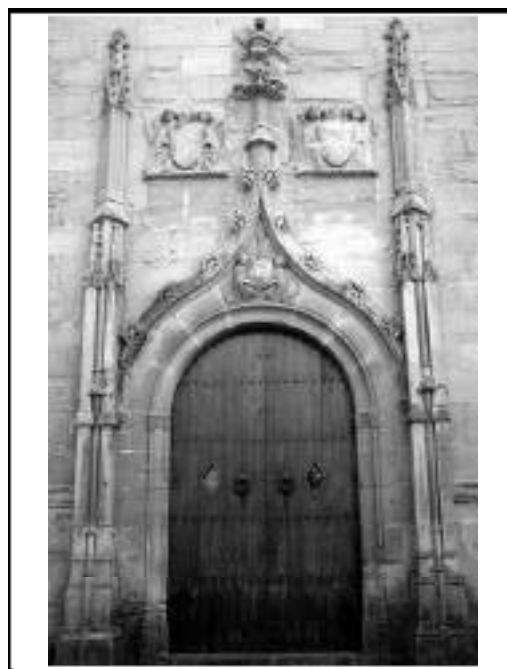

F. Detall escultòric del vèrtex de l'arc, amb tres caps masculins.
(Clixés: Antoni Conejo)

Capella de Sant Jordi del monestir de Poblet

A. Vista general.

B. Porta d'entrada.

C. Àngels de l'esquerra que sostenen l'escut de la Corona d'Aragó.

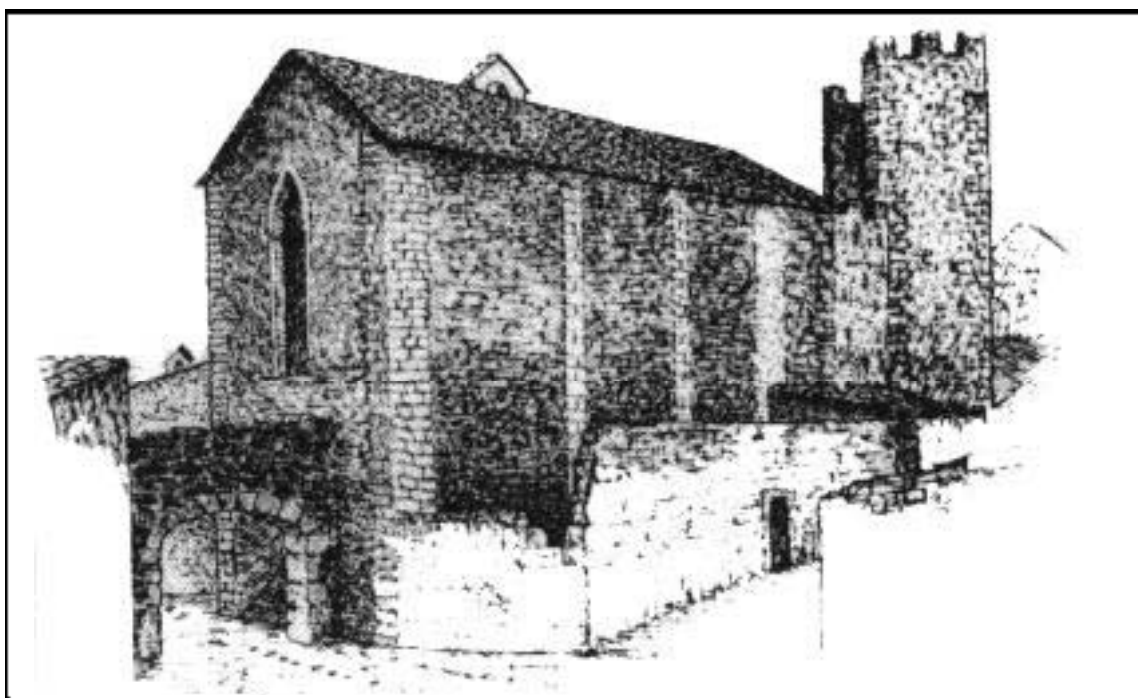
D. Àngels de la dreta que sostenen l'escut de la Corona d'Aragó.

E. Àngels del carcanyol de l'arc, que sostenen l'escut de l'abat Bartomeu Conill.

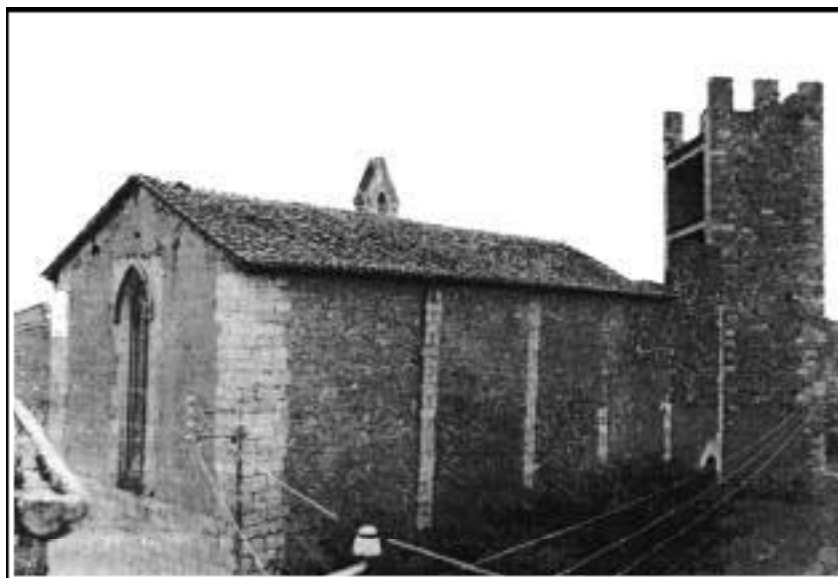
(Clixés: Antoni Conejo)

Hospital de Sant Marçal de Montblanc

A. Dibuix de l'any 1914, que mostra l'aspecte de l'hospital de Sant Marçal, el portal de la Serra i els corrals adossats a la paret posterior del mateix.

(Imatge: ap. PALAU DULCET 1931, 98)

B. Vista exterior de l'hospital el 1968.

(Fotografia: ap. PORTA BALANYÀ—SERRA 1992, 165)

A. Vista exterior de l'hospital. S'observa com el mur occidental, s'aprofità com a part integrant de la muralla trescentesca de Montblanc.

(Clixé: Antoni Conejo)

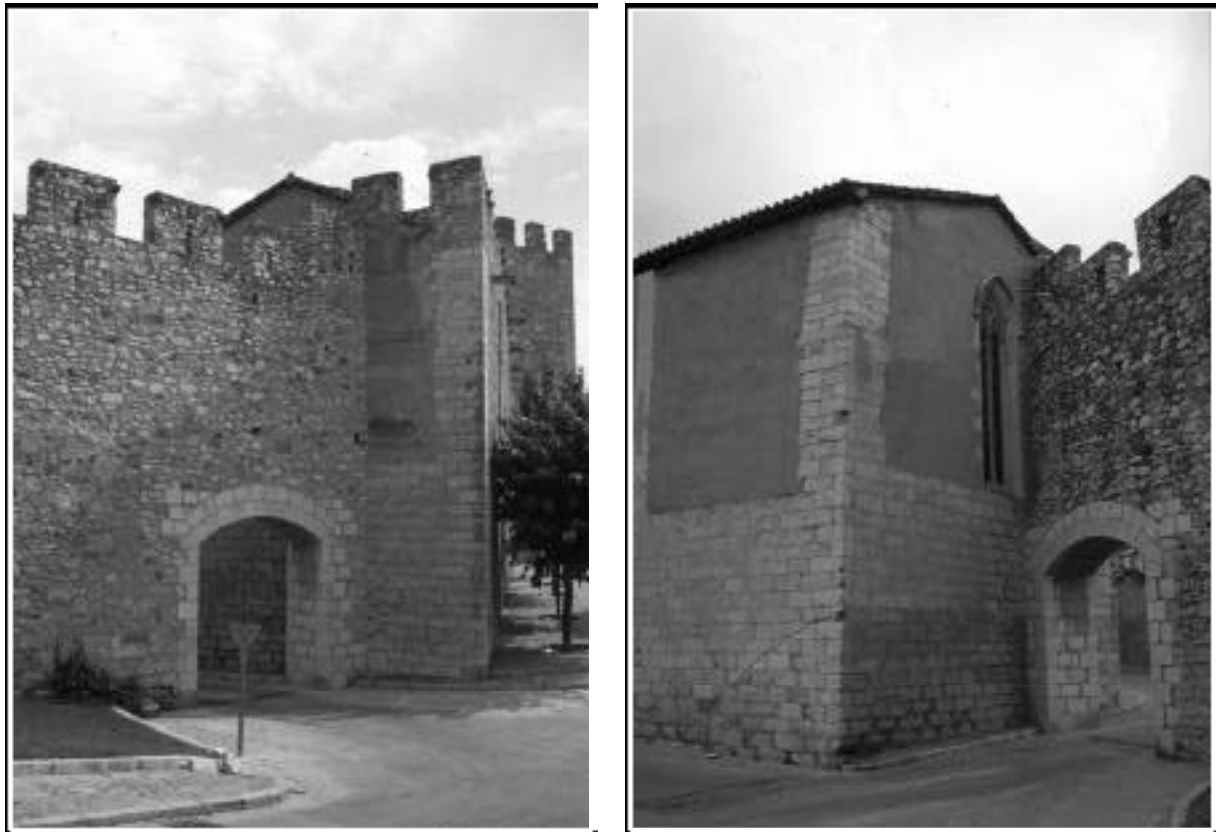

B. Façana principal de l'hospital, l'any 1918. S'aprecia com els carreus del nivell inferior, es desenvolupaven més enllà de l'edifici existent, confirmant que antigament comptava amb una altra tramada en aquest sector. (Fotografia: ap. PORTA BALANYÀ—SERRA 1992, 159)

C. Façana principal de l'hospital, en l'actualitat.

(Clixé: Antoni Conejo)

A–B. Vistes exteriors de l'hospital, amb la seva unió a la muralla tres-centesca de Montblanc.

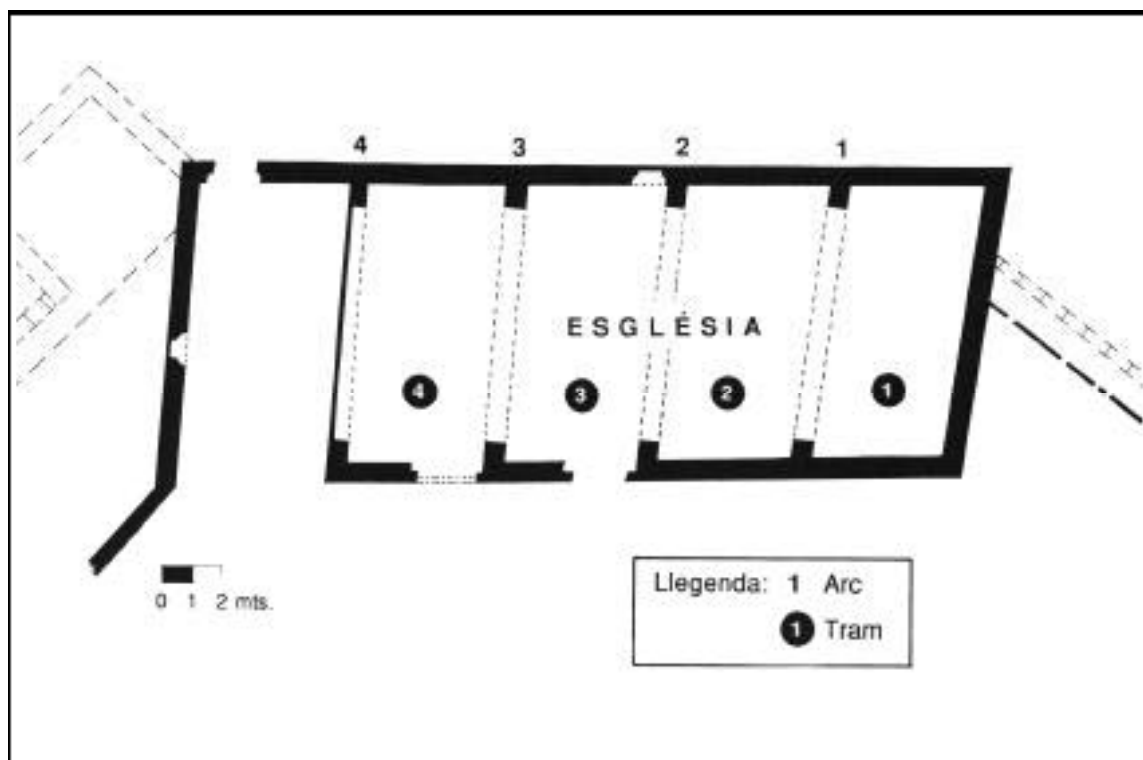
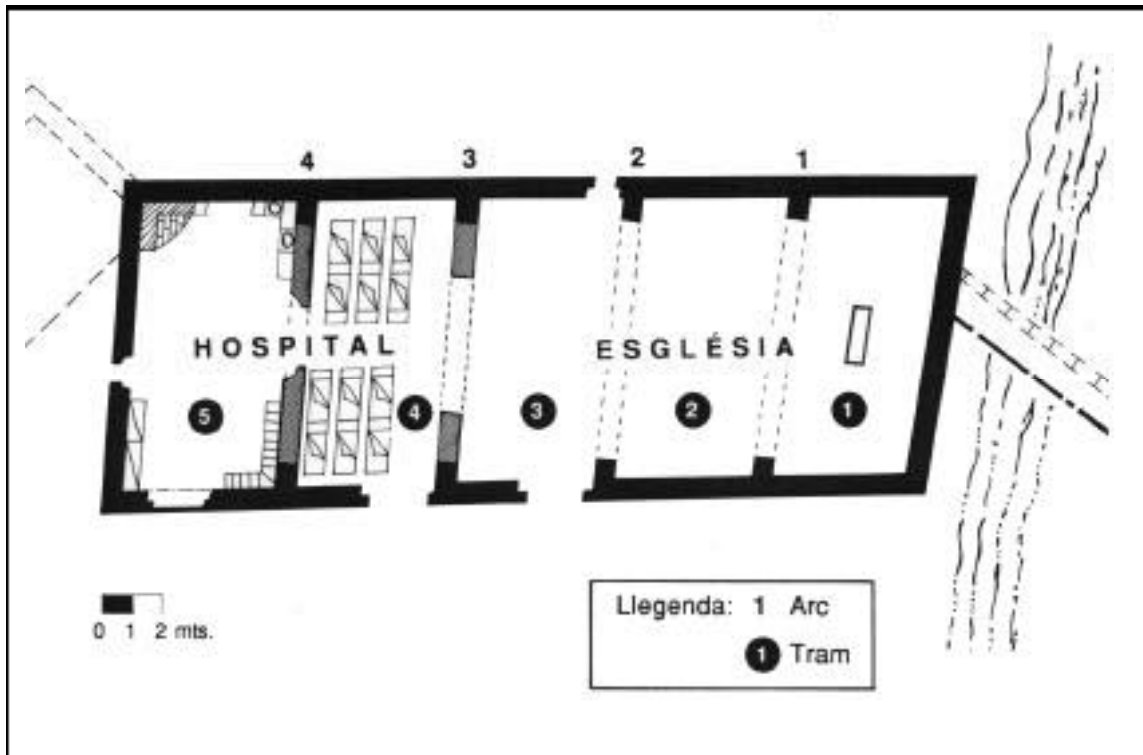
C. Escut de la família Marçal i inscripció fundacional, situada damunt la porta d'accés.
(Clixés: Antoni Conejo)

A–B. Vistes interiors de l'hospital.

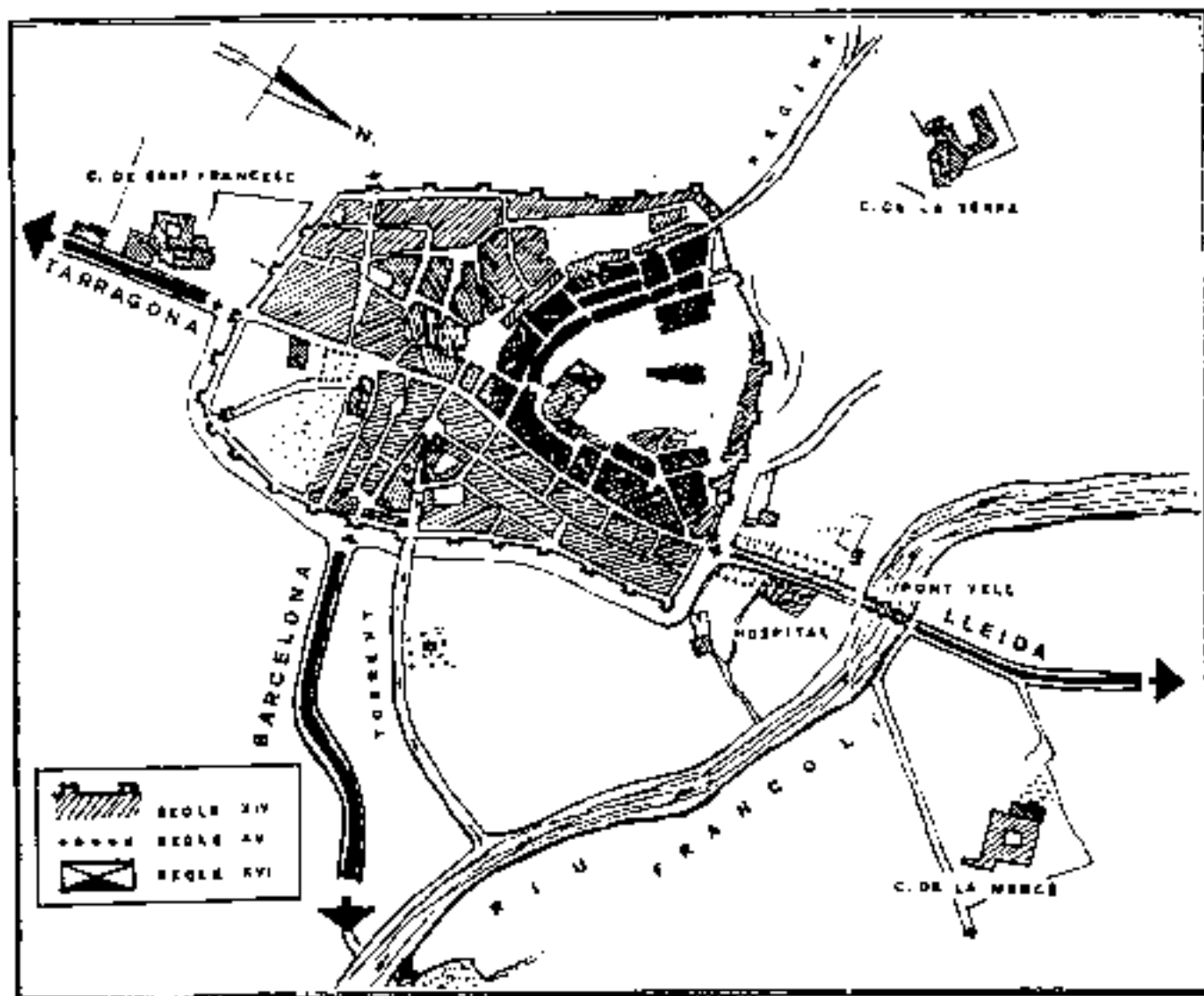

C. Detall de la coberta —restaurada— i de la desviació dels arcs diafragma.
(Clixés: Antoni Conejo)

A dalt, planta hipotètica de l'hospital i l'església, abans de les obres de 1867–1868. A baix, planta actual de l'edifici, segons J. Porta i G. Serra.

(Imatges: ap. PORTA BALANYÀ–SERRA 1992, 160–161)

Montblanc al s. xvii. Entre altres edificis, s'indica la situació de l'hospital de Santa Magdalena, al costat del Pont Vell

(Image: ap. SOLÉ MASRES 1982, 49)

El primer hospital de Santa Magdalena (després església)

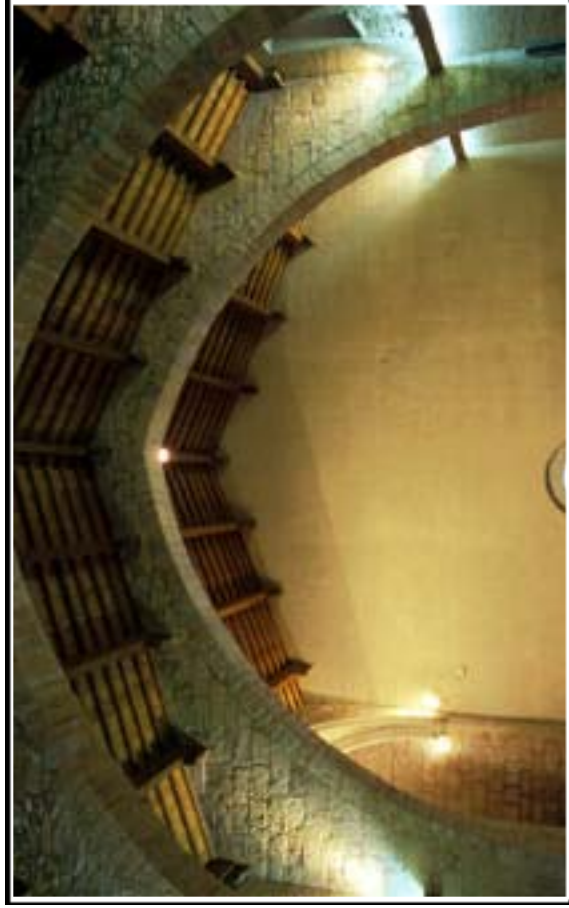

A. A dalt, aspecte de la façana abans de la restauració, l'any 1974. (Fotografia: ACMO, *Fons municipal de Montblanc*, reg. 1156.1/6).

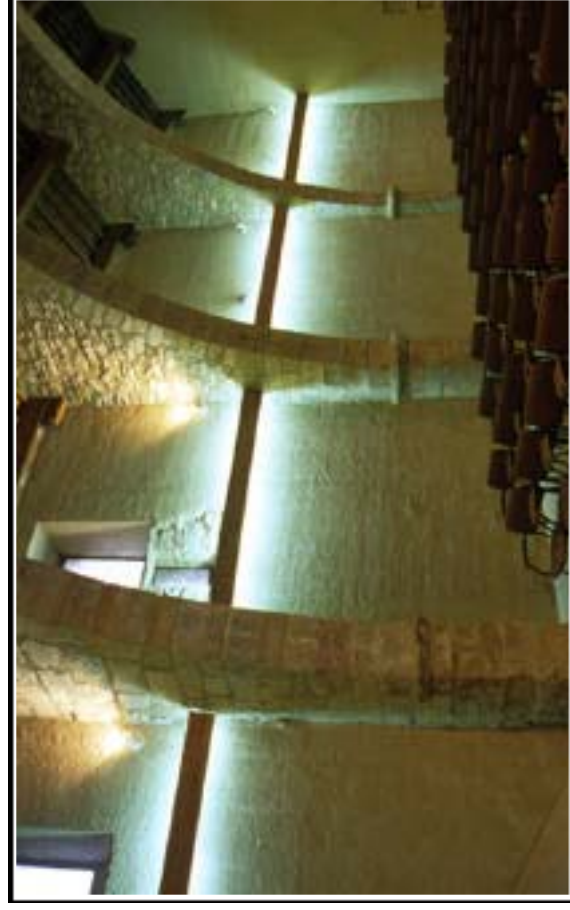
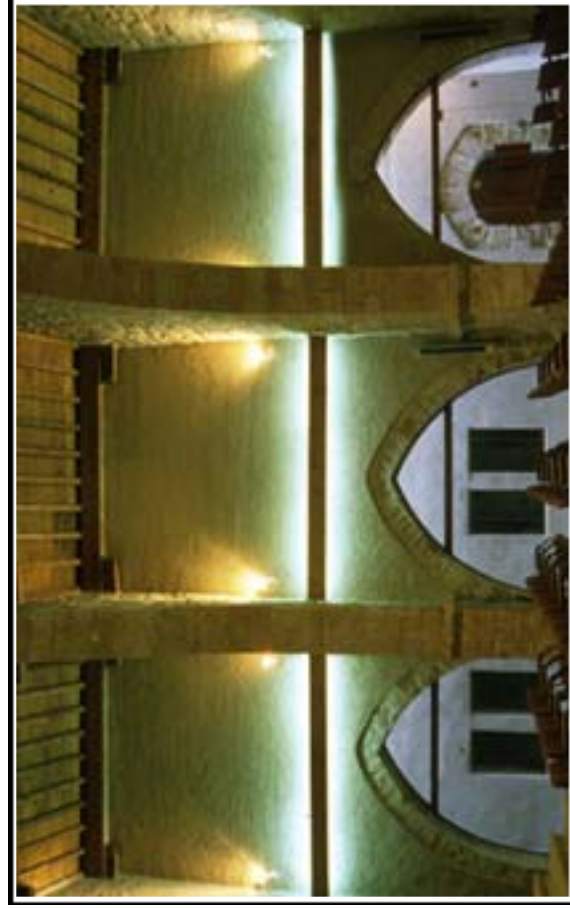
B. A la dreta, vista actual de la mateixa façana (Clixé: Antoni Conejo).

Detalls de l'interior de l'edifici, abans de la restauració; any 1974.
(Fotografies: A.C.M.O., *Fons municipal de Montblanc*, reg. 1156.1/6)

A-B. Vistes interiors. A l'esquerra l'extrem oriental, i a la dreta, l'occidental, on es troba l'entrada.

C-D. Vistes interiors. A l'esquerra arcades del cantó septentrional, i a la dreta, contraforts i arrencament dels arcs en el mur meridional.
(Clixés: Antoni Conejo)

Vista general i volta de creueria, de la capella situada a l'angle nord-est de l'edifici.

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Detall de la unió de la capella amb els murs preexistents de l'edifici.

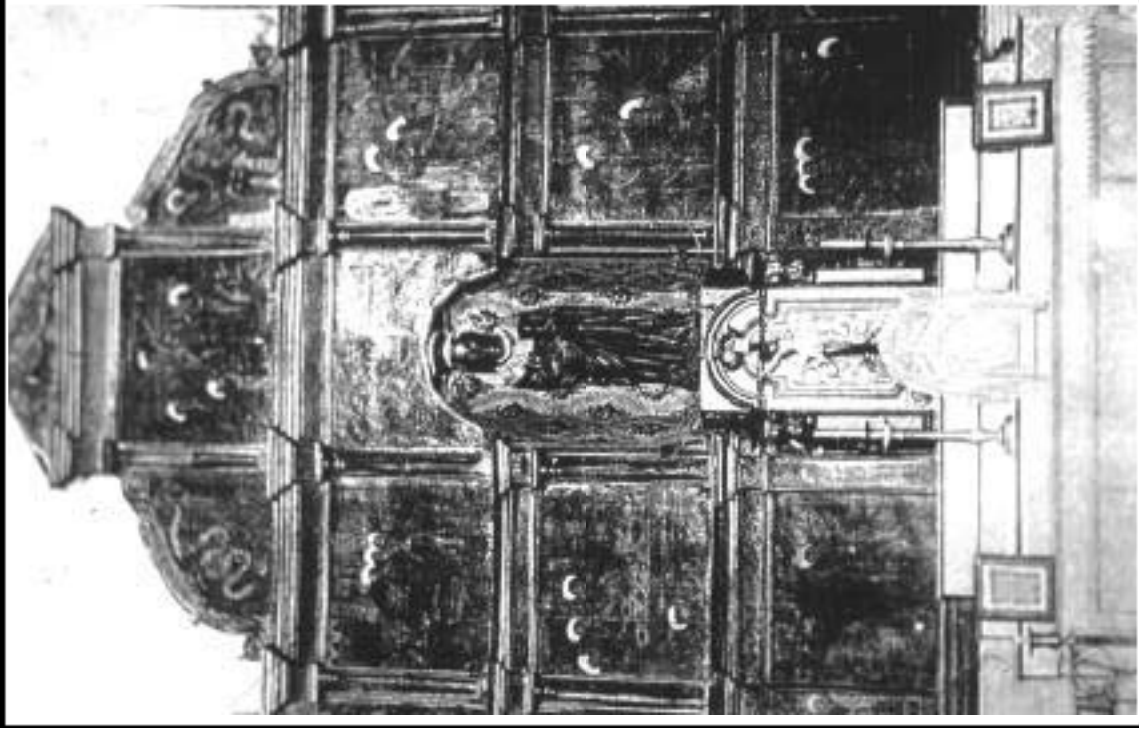

B. Clau de volta de la capella, amb la representació de la *Maiestas Domini*.

C-D. Escuts heràldics dels murs laterals de la capella. El de l'esquerra pertany possiblement al llinatge dels Requesens, mentre que el de la dreta no s'ha pogut identificar amb cap família en concret.

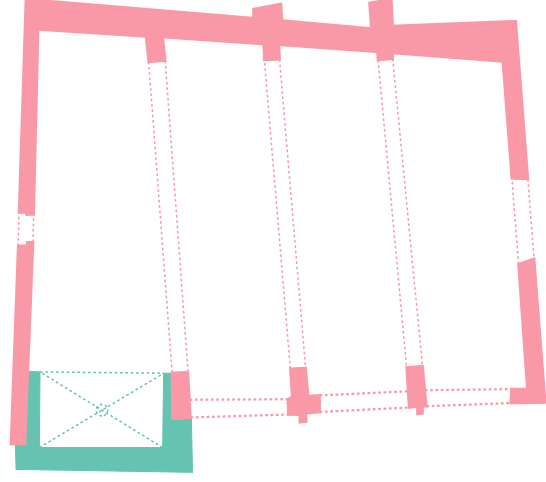
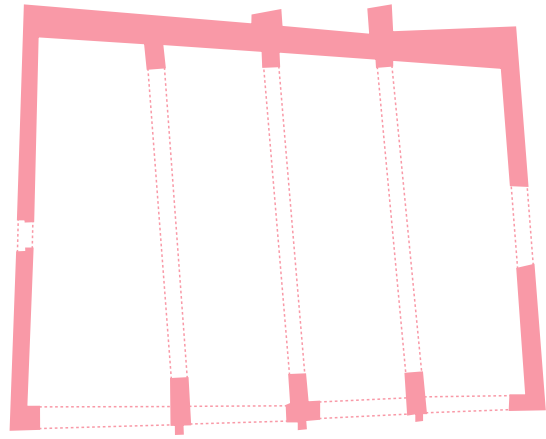
(Clixés: Antoni Conejo)

A. Retaule major de l'església de l'hospital general de Santa Magdalena, abans de ser destruït a la Guerra Civil. Datat el 1503 o 1509; a excepció de l'escultura central; 1341/1342 (imatge: ACMO)

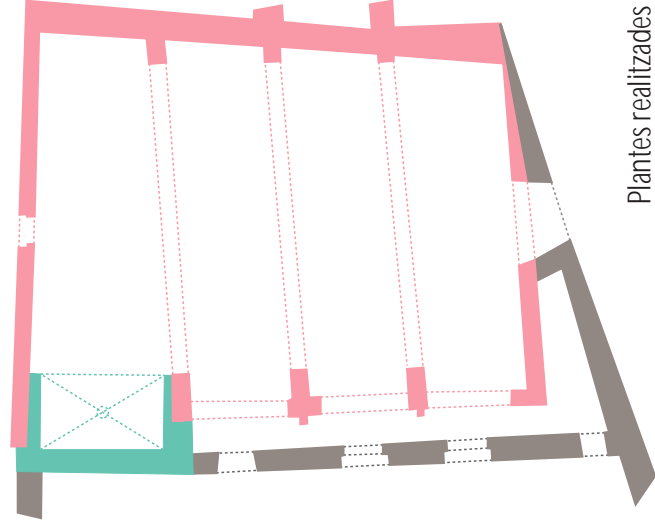

B. Guillem Seguer (atribuït). *Santa Maria Magdalena* [procedent de l'altar major de l'hospital de Montblanc; avui destruïda]. 1341/1342. Pedra policromada. (Imatge: ap. *Album meravellosa* 1994, IV: 137).

Evolució arquitectònica del primer hospital de Santa Magdalena de Montblanc (E. 1:75)

- Estructures del s. XIV.
- Capella afegida a mitjan s. XV.
- Façana i estructures del nou hospital (s. XVI).

Hospital general de Santa Magdalena de Montblanc

Vistes generals de la façana, en direcció sud i nord respectivament.

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Porta principal de mig punt.

B. Imatge de santa Magdalen situada damunt la porta d'accés.

C. Detall de la mènsula on es recolza la imatge de santa Magdalena, amb dos lleons que sostenen l'escut de la vila ducal de Montblanc..

D–E. Escuts heràldics que decoren dues dovelles de la porta d'entrada, pertanyents als llinatges dels Ros (esquerra) i Gener (dreta).

A–B. Castell de Castellmeià. A l'esquerra, porta principal, i a la dreta, finestres de la façana posterior.

C. Finestra situada damunt la porta d'entrada del castell de Castellmeià.

D. Finestra situada damunt la porta d'entrada de l'hospital de Montblanc.

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Escala del vestíbul que dona accés a la primera planta.

B. Porta d'accés a la primera planta, des de l'escala.

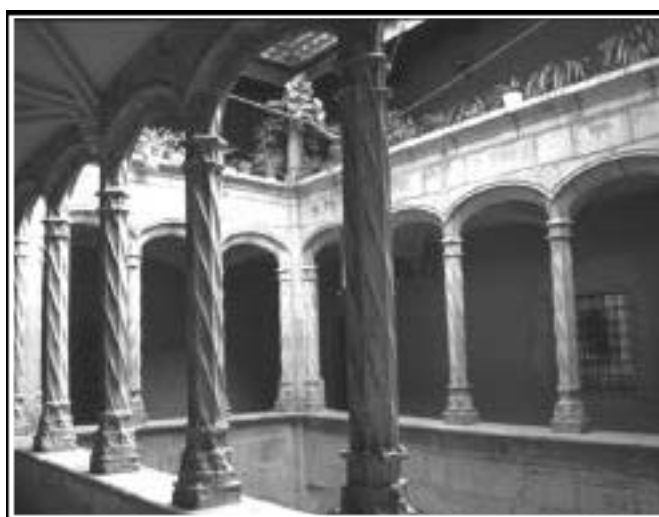

C-D. A dalt, lleó situat al començament de la barana de l'escala. A baix, *putti* sostenint l'escut de Montblanc, sobre la porta d'accés a la primera planta.

(Clixés: Antoni Conejo)

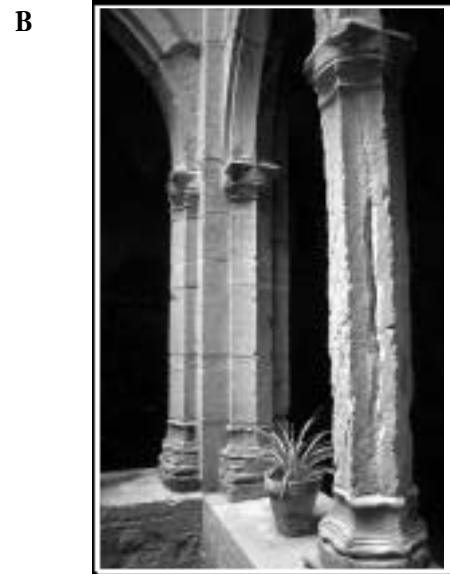

A. Vista general de la planta baixa del claustre.

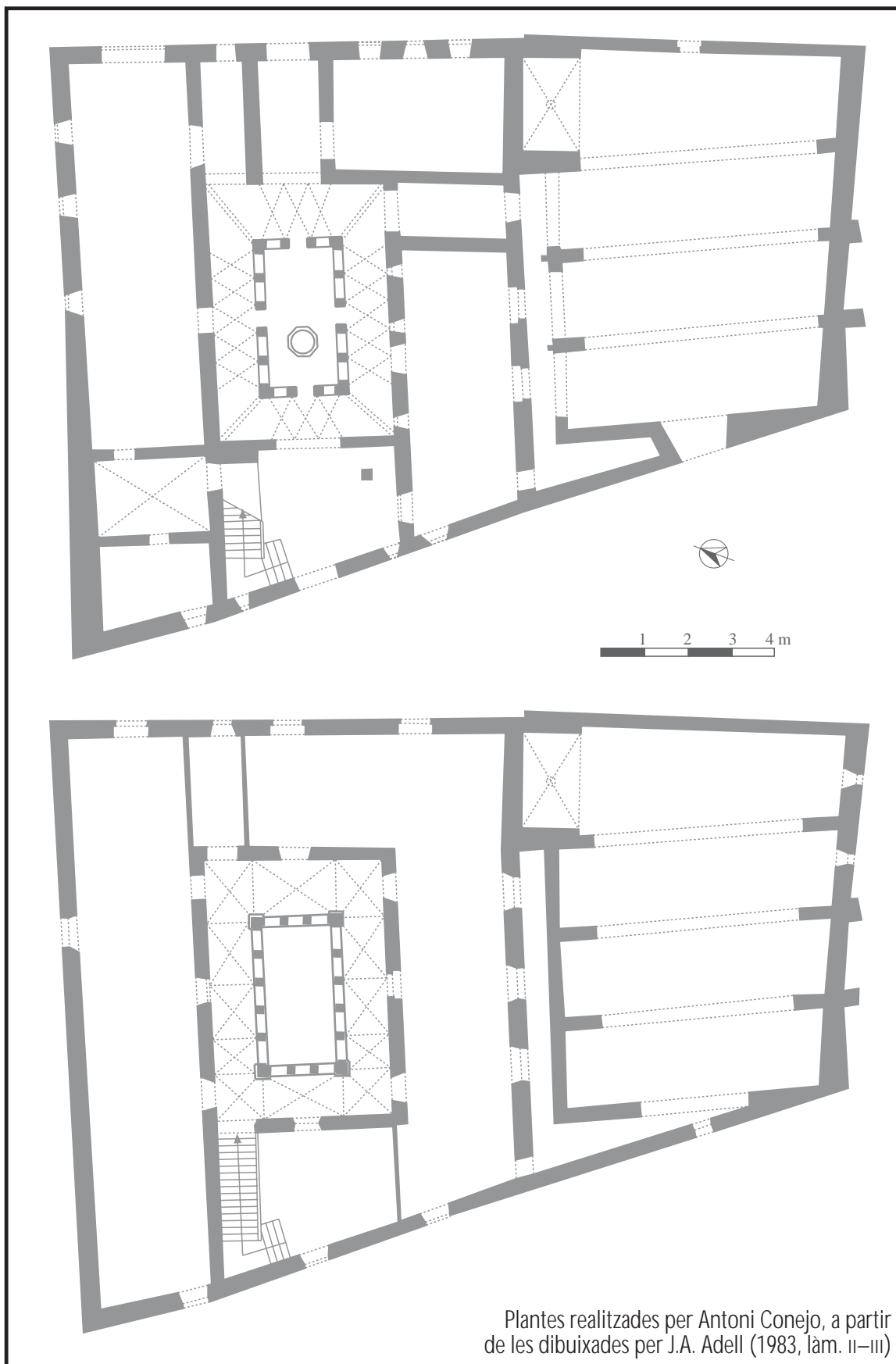
B-C. A l'esquerra, vista dels tres nivells superposats del claustre. A dalt, galeria del primer pis.

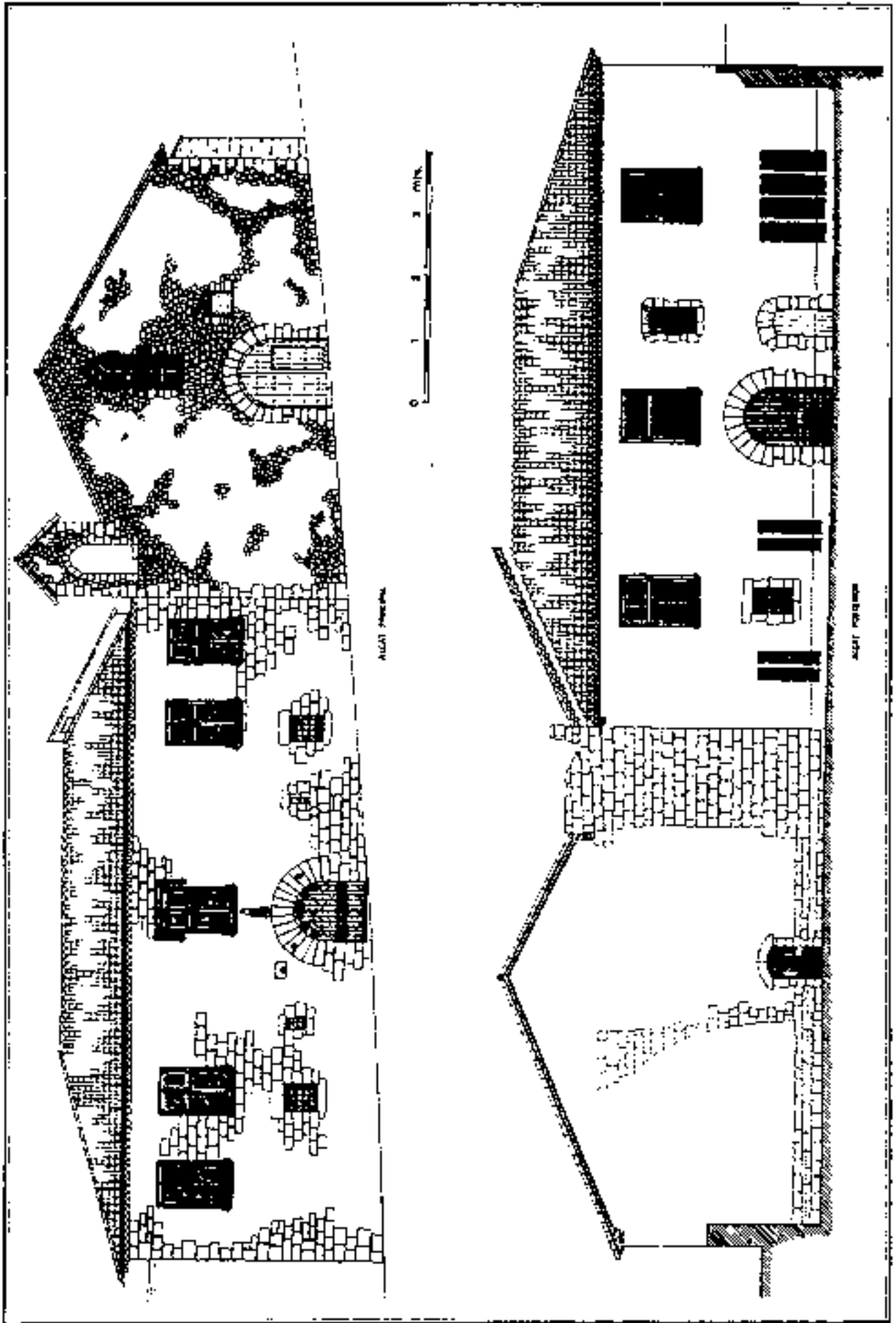
(Clixés: Antoni Conejo)

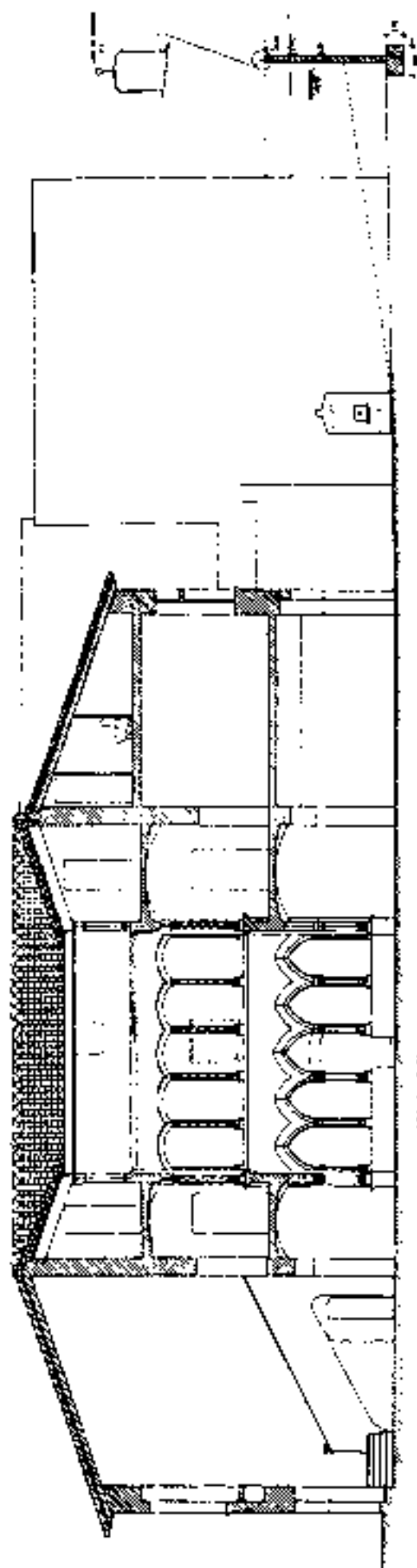
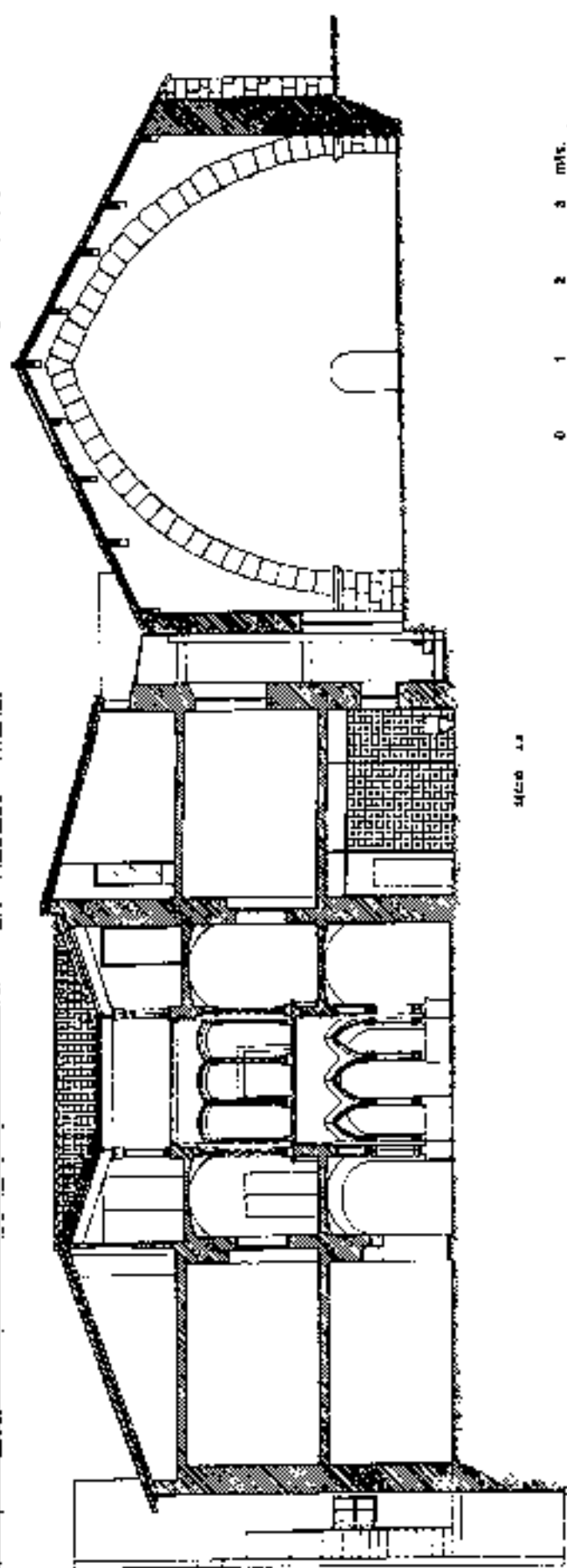
A. Detall de la volta d'aresta de les galeries de la planta baixa. **B.** Solució del pilar raconer del claustre inferior. **C.** Porta situada en l'extrem septentrional de la galeria del primer pis. **D.** Detall de la volta de creueria de les galeries de la planta noble. **E.** Obertura-balcó, a la primera planta, que dona al vestíbul d'accés a l'hospital. (Clixés: Antoni Conejo)

**Plantes de l'hospital de Santa Magdalena de Montblanc:
nivell inferior i primer pis**

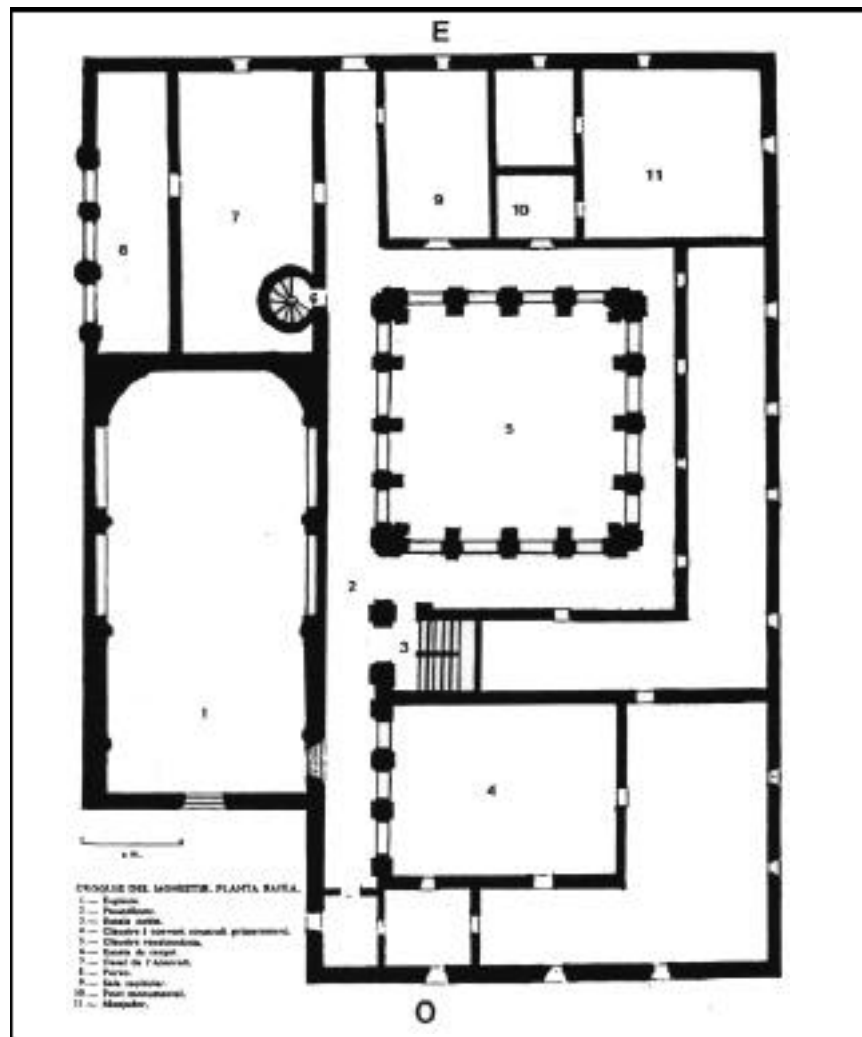

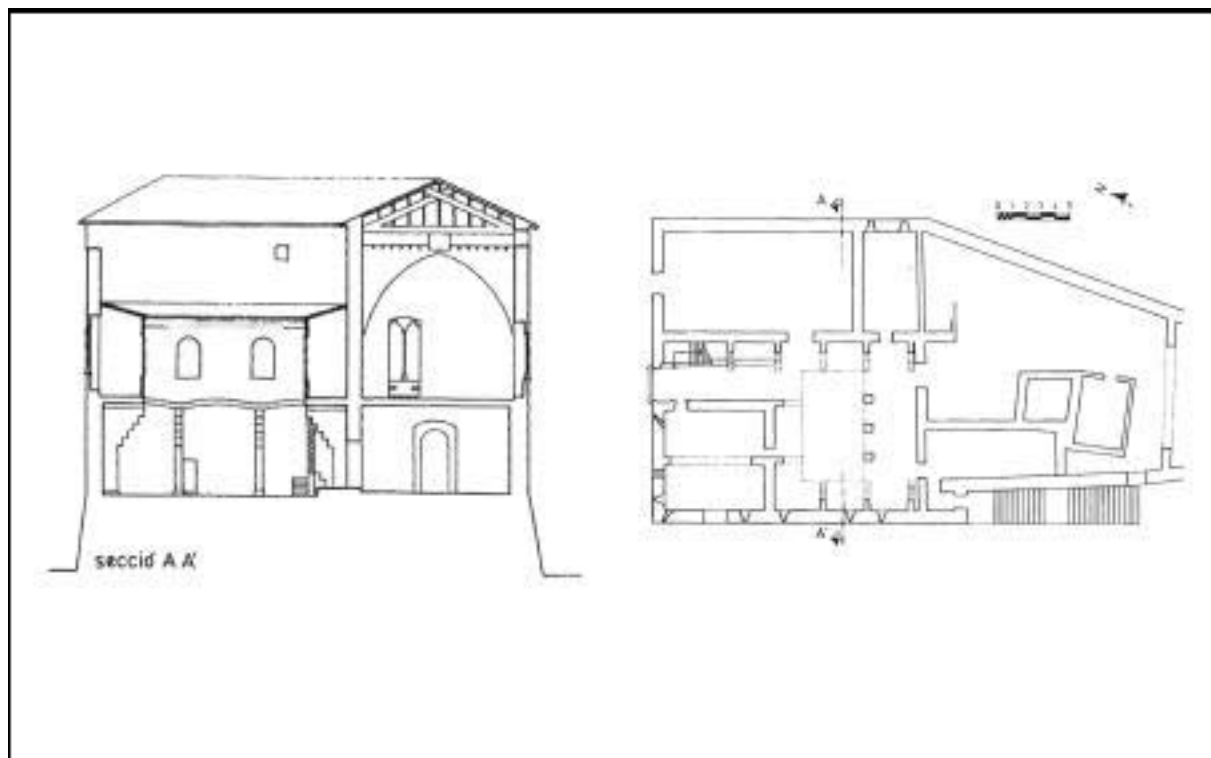
Alzats de la façana principal i posterior de l'hospital de Santa Magdalena de Montblanc. (Figures ap. Anll. 1983). (lám. 1)

Seccions longitudinal i transversal de l'Hospital de Santa Magdalena de Montblanc (Figures, ap. Aneu, 1983, òam IV)

Planta i claustre major del convent de franciscans de Sant Bartomeu de Bellpuig.
(Planta: ap. BACH 1990, 9; clixé: Antoni Conejo)

A. Planta i secció del castell de l'Espluga Calba.
(Imatges: ap. FUGUET 2000, 67)

B-C. Detalls de l'escala del vestíbul i pati interior.

(Clixés: Antoni Conejo)

A. Pati del palau reial de Jaume II del monestir de Santes Creus.
(Clixé: monestir de Santes Creus)

B. Façana principal del castell de Montcortès (Segarra)
(Clixé: Antoni Conejo)

